

Στέφανος Κασσελάκης

Ο πρόεδρος του Κινήματος
Δημοκρατίας στην Α.Υ.

Της Ηρούς Σκάρου

Γιώργος Κουρεντάκης

Ο διευθυντής της ΕΛΣ
για το 3ο Φεστιβάλ
Λατρευτικής Μουσικής

Του Γιάννη Νένε

Δάκης Παπαστάθης

Μιλούν ο Στέφανος Δασκαλάκης,
ο Γιώργος Ρόρρης και η Λήδα
Κοντογιαννοπούλου, με αφορμή
την έκθεση στο Μπενάκη

Της Κρυστάλλης Γλυνιαδάκη

Ιζαμπέλ Ιπέρ

Μια ντίβα στην Αθήνα

Του Κωνσταντίνου Καϊμάκη

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

Ακρόπολη και πέριξ
Προτάσεις
για το Πάσχα

Book Voice

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
Παιδικό βιβλίο

Εικονογράφοι

Η ιστορία μιας τέχνης
σε συνεχή άνθηση

Της Δήμητρας Γκρους

Τι θα διαβάσουμε το Πάσχα

Του Στέφανου Τσιτσόπουλου

Επιστήμη Μπινάζη & Διονύσης Νοταράκης

Συντονιστείτε
Κάθε πρωί 08:00 - 10:00

102.5
TO SOUNDTRACK
ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ **FM**

Info-diet

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

-Έλα μέσα, βρέχει!
-Σιγά, κι έξω βρέχει.

Ο ΤΙΤΛΟΣ FASHION SHOW ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

«Laundry - Μπουγάδα»

(στην επιδείξη μόδας του Λάκη Γαβαλά)

ΣΑΒΒΑΤΟΒΡΑΔΟ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Οι τεράστιες ουρές σε όλα τα Jackaroo της πόλης.
To snack του pro-και-after clubbing.

ΕΧΕΙΣ ΜΕΓΑΛΩΣΕΙ ΟΤΑΝ...

*Τα φυτά στις γλάστρες έχουν χώμα
αντί για γόβες
*Έξι το πρωί είναι η ώρα που ξυπνάς
και όχι η ώρα που πας για ύπνο
*Ακούς το αγαπημένο σου τραγούδι
από τα μεγάφωνα του σουπερ μάρκετ

ΜΙΚΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΚΕΡΑΣΜΑΤΑ PETITES GRECS

Ωραιότατα, θεσσαλονικιώτικα, γιαγιάδιστικά,
μικρά όσο πρέπει και γλυκά όσο επιτρέπεται,
με αγνά υλικά και έτοιμα να ταξιδέψουν παντού.
Kourabies, rosesdes, koulouraki, biskota, almyra,
του koutaliou, melomakarona.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΕΩΣ

«Προσοχή! Χωράει μόνο ένα κεφάλι»
(γραμμένο πάνω σε νάυλον σκουφάκι για το ντους)

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΘΑ ΛΕΙΨΩ

Ήρθε η ώρα να απολαύσω
κι εγώ αυτό το κάθαρμο: τις γιορτές!

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Είδος προς εξαφάνιση. Τις πήραν και τις σήκωσαν
οι δρομείς κάθε είδους, μαραθωνοδρόμοι,
ποδηλάτες, σε λίγο και οι σκιέρ.

ΑΚΡΙΒΟ ΜΟΥ ΕΡΕΙΠΙΟ

Ρετάρει το πρόγραμμα «Σπίτι μου 2».
Οι τιμές έχουν φτάσει στον αστερισμό
της Ανδρομέδας για ακίνητα που ξεπερνούν
τον μισό αιώνα ζωής.

ΤΑ ΥΣΤΕΡΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ο Έμινεμ έγινε παπούς.

ΘΑ ΠΑΜΕ ΚΟΛΥΜΠΩΝΤΑΣ

Από 1 Μαΐου έρχονται νέες αυξήσεις
στα ακτοποϊκά εισιτήρια.

Η WOKE ΝΕΑ ΧΙΟΝΑΤΗ ΤΩΝ ΣΤΟΥΝΤΙΟ DISNEY

Καλά που δεν μας την έβγαλαν και non binary.

Η ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΚΑΙ Ο ΛΑΝΘΙΜΟΣ

Κανείς δεν μπορεί να τη φέρνει στα μέτρα του και
κανείς δεν μπορεί να τη γειώσει στην εποχή του
και στο σύμπαν του. Ακόμα κι αν είναι εξαιρετικός
σκηνοθέτης και λέγεται Πύργος Λάνθιμος.

ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

«Βρέθηκε η κουμπάρα της Καινούργιου»
(πρωτοσέλιδο σε εφημερίδα)

Σε βλέπω!

Της ΛΕΝΑΣ ΔΙΒΑΝΗ

Σε βλέπω να μας βλέπεις αφ' υψηλού

— Τι φάση αυτή η πόλη, ρε Μήτσο; Τσιμέντο· βρόμα και τσιμέντο. Ούτε ένα
παρκάκι να τρέξουμε να ξεπαστούμε...

— Αθήνα δεν ήθελες;

— Όχι. Εσένα ήθελα και κουβαλήθηκα στην Αθήνα. Αν είχα υποκύψει στον
Τζόναθαν, τώρα θα βολτάριζα στο Χάιντ Παρκ και θα με τάζαν οι διαβάτες
καρδία και χόρτα. Καταραμένη μονογαμία...

— Ποιος θα σε υπολόγιζε στο Λονδίνο, βρε ουτιδανή;

— Είσαι ανιστόρητος, μπρο; Πάντα είχα φαν στο Λονδίνο. Το ξέρεις ότι ο
Δαρβίνος με λάτρευε; Δύο κεφάλαια έγραψε για πάρτη μου!

— Παλιά μπορεί να είχες θαυμαστές, γιατί έκανες και καμιά δουλίτσα.

— Όχι καμιά δουλίτσα. Και στους δύο παγκόσμιους πολέμους με είχαν ζέ-
ψει και μετέφερα μηνύματα μέσα από τις γραμμές του εχθρού.

— Αφού έχεις τέτοιο CV, μήπως να πας Ουκρανία; Τώρα που τελειώνουν τα αμερι-
κάνικα ντρώουν, θα 'χουν ανοίξει θέσεις εργασίας.

— Μπααα, πού να τρέχω... μια χαρά είναι η Αθήνα, Μήτσο μου. Κάνε λίγο
πιο πέρα τώρα, γιατί μου κόβεις τη θέα και δεν βλέπω τι φόρεσε η κυρία
Λούλα απέναντι για τον γάμο του γιου της.

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει η **Δήμητρα Ξενάκη**. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1984. Αποφοίτησε από το τμήμα Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και στη συνέχεια σπούδασε Καλές Τέχνες στο Τμήμα Εικαστικών & Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Έχει πραγματοποιήσει τρεις ατομικές εκθέσεις και έχει συμμετάσχει σε αρκετές ομαδικές εκθέσεις και δράσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, μεταξύ άλλων στην 8η Μπιενάλε των φοιτητών Σχολών Καλών Τεχνών της Ελλάδας στο Ίδρυμα Θεοχαράκη το 2014, ενώ το 2015 επελέγη το έργο της «Ικεσία» από την Μπιενάλε της Φλωρεντίας. Έχει τιμηθεί τρεις φορές για το έργο της, ενώ το 2013 κέρδισε το βραβείο στον πανελλήνιο διαγωνισμό του Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός για το πορτρέτο της «Φοίβης». Ζει και εργάζεται στη Φλώρινα. Στο εξώφυλλο το έργο «Κατερίνα», λάδι σε καμβά, από την ομαδική έκθεση «On flow» στην γκαλερί Thalia Artspace.

Athens Voices

Του ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ
panikoval500@gmail.com

Λόγια που ακούστηκαν δημοσίως στην Αθήνα

Παπούς 1 στο κινητό του:

'Ελα! Ναι;

Παπούς 2 στο κινητό του:

**'Ελα, ρε. Εμένα παίρνεις
τηλέφωνο!**

Παπούς 1:

Ναι, παίρνω τηλέφωνο.

Παπούς 2:

**Ρεεε! Εμένα παίρνεις,
δίπλα σου είμαι!**

(Διασχίζοντας τη διάβαση.
Σταδίου & Χρήστου Λαδά, Παρασκευή πρωί)

**«Έχει δύο γκόμενες
στο Δρομοκαϊτσιο
και μία ακόμα».**

(Νεαροί συζητούν. Πατριάρχου Ιωακείμ,
Κολωνάκι, Πέμπτη μεσημέρι)

Νεαρός στο ταμείο του Praktiker
κάνει λογαριασμό 0,99€.

«Με κάρτα;», ρωτάει ο ταμίας.

**«Δεν κουβαλάω ποτέ
τόσα μετρητά πάνω μου»**,
απαντάει ο νεαρός.

(Ταύρος, Τρίτη μεσημέρι)

**«Μα πού πάνε όλες αυτές οι
γυναίκες με το αυτοκίνητό
τους στη μία το μεσημέρι;»**

(Ταξιτζής, Λεωφόρος Αλεξάνδρας, Πέμπτη)

**«Κάνει δίαιτα. Να
φανταστείς, τον κουραμπιέ
τον βάζει κάτω από τη
βρύση πριν τον φάει
για να φύγει η άχνη.
Μα τον Θεό, το κάνει».**

(Φιλενάδες σε café, Γκάζι, Σάββατο πρωί)

**-Στη φωτογραφία μου
στο διαβατήριό μοιάζω
με τζάνκι.**

**-Τουλάχιστον δείχνεις
αδύνατος.**

(Συζήτηση νεαρών (στρουμπουλών) έξω από
μπεργκεράδικο. Πανόρμου, Σάββατο μεσημέρι)

Best Use of
Integration Strategy

International
Sponsorship Award

Football
Sponsorship

Best Sports Strategy
for Branding

Best Sports Strategy
for Customer Loyalty

Sports
Sponsorship

Παίξαμε δυνατά και κερδίσαμε τις εντυπώσεις στα Sponsorship και Sports Marketing Awards 2025.

Είμαστε πραγματικά υπερήφανοι που η στήριξή μας στον τομέα του αθλητισμού, ως Official Partner του UEFA EURO 2024™, επισφραγίστηκε με 6 βραβεία στα φετινά **Sponsorship Awards & Sports Marketing Awards**. Η καμπάνια μας, με κεντρικό μήνυμα “We’re on your team”, σε συνδυασμό με τις καινοτόμες χορηγικές δράσεις, ανέδειξαν την αποτελεσματικότητα της στρατηγικής μας, προωθώντας τις αξίες του αθλητισμού και της ισορροπημένης διατροφής.

lidl-hellas.gr

Μήπως να επιστρέψουμε στην πολιτική;

Του ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΣΤΑΝΑ

Τελικά η «καταιγίδα των Τεμπών» ήταν προσπάθεια χειραγώγησης της κοινής γνώμης με όλα της τα αξεσουάρ. Από θεωρίες συνωμοσίας μέχρι αμφιβόλου αξίας πραγματογνώμονες. Από εγχώριους παράγοντες μέχρι αλλοδαπά bots. Από δήθεν επιστημονικά πορίσματα του Ινστιτούτου της Γάνδης μέχρι «στρεσαρισμένους» σταθμάρχες. Από προωθητικά μηνύματα μέχρι ολόκληρες ενημερωτικές εκπομπές προώθησης. Από ρυπαρό «Τύπο» μέχρι τον έγκυρο συγγενή του. Από θεσμικούς παράγοντες μέχρι πολιτικά κόμματα. Από στημένους καλοθελητές μέχρι απλώς χρήσιμους πλιθίους. Από εκμετάλλευση πραγματικού πόνου μέχρι απόκρυψη των πραγματικών ενόχων. Από απειλές προς τους αντιφρονούντες μέχρι χρήση πειθαρχικών μέτρων. Και όλα αυτά με επικάλυψη λύπης αλλά και οργής. Με επίκληση δήθεν επιστημονικής εγκυρότητας αλλά και απαίτηση υποταγής στο «δημόσιο» αίσθημα. Μια συνωμοσία made in Greece. Αυτή την Ελλάδα δεν την είδαμε ούτε στον αντιμνημονιακό αγώνα. Προφανώς ανέβηκε πίστα.

Η πρόσφατη επίθεση προς τη Δημοκρατία των ανοιχτών θεσμών είχε μια άλλη ποιότητα, ένα άλλο χρώμα, ήταν πολύ καλύτερα οργανωμένη και χωρίς εμφανές κέντρο συντονισμού. Απέναντι σ' αυτήν δεν υπήρξε καμία κυβερνητική πρωτοβουλία με επιχειρήματα, αλλά εκκωφαντική αφωνία. Ελάχιστοι κυβερνητικοί αντέδρασαν, οι περισσότεροι ήταν κρυμμένοι. Η κυβέρνηση με τη στάση της δήλωνε ενοχή. Μια και ούτε η ίδια ήταν σίγουρη, ούτε για τους υπουργούς της αλλά ούτε και για το τι έπαιζε στον ΟΣΕ και στην Hellenic Train. Η προανακριτική της Βουλής και η φοβική στάση της ΝΔ σ' αυτήν, ενδυνάμωσε τη θεωρία συγκάλυψης. Όπως και η ατυχής συνέντευξη του πρωθυπουργού. Η άγνοια για τα video υπήρξε καθοριστική, γι' αυτό και η εμφάνισή τους άλλαξε το παιχνίδι. Η άγνοια για την πραγματογνωμοσύνη Δέδε, που υπήρχε από τον Φεβρουάριο του 2024, είναι ανησυχητικά εξοργιστική. Το ότι η Ελλάδα γλίτωσε την περιπέτεια οφείλεται τελικά στη γελοιότητα της σκευωρίας και στην ύβρι της εργαλειοποίησης του τραγικού θανάτου 57 ανθρώπων.

Καιρός να επιστρέψουμε στην πολιτική. Όπως έγραψα και σε προηγούμενο άρθρο, για να πέσει ένας πρωθυπουργός ή ένα κόμμα που έχει την πλειοψηφία στη Βουλή και να αναγκαστεί να καταφύγει σε πρόωρες εκλογές, δεν αρκεί ένα δυστύχημα, όσο τραγικό και μαζικό κι αν είναι. Απαιτείται ένας συνδυασμός γεγονότων και πολιτικών επιλογών που να οδηγεί στην απώλεια της πολιτικής κυριαρχίας και της εμπιστοσύνης των πολιτών. Και αυτή συνήθως σχετίζεται με την οικονομική κατάσταση της χώρας, τη λειτουργία των θεσμών και την ποιότητα της Δημοκρατίας. Και τέτοιοι λόγοι προς το παρόν δεν υπάρχουν. Η απόπειρα να εκβιαστεί η κυβέρνηση με αφορμή μια υποτιθέμενη συγκάλυψη ενός συμβάντος ήταν απολύτως φυσιολογικό να πέσει στο κενό. Ή, αν θέλετε, να γυρίσει μπουμερανγκ σε όσους αποπειράθηκαν να την αποσταθεροποιήσουν. Ακόμα και στην Ελλάδα, μια χώρα που έχει εκπαιδευτεί να «αγοράζει» θεωρίες συνωμοσίας από θρασυτάτους λαϊκιστές.

Η επιστροφή στην πολιτική είναι καθήκον και ανάγκη της κυβέρνησης και όχι της αντιπολίτευσης. Η εξέλιξη της υπόθεσης των Τεμπών είναι στα χέρια της Δικαιοσύνης και το μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας των πολιτών περιμένει με ενδιαφέρον αλλά και απαιτεί να φτάσει όσο το δυνατόν γρηγορότερα στο ακροατήριο. Μέχρι τότε όμως απαιτούνται πολιτικές πρωτοβουλίες που να οδηγούν σε εξομάλυνση του πολιτικού κλίματος και επιστροφή σε περιβάλλον κανονικότητας. Οι διεθνείς συνθήκες λόγω της «καταιγίδας Τραμπ» και το αβέβαιο πλέον οικονομικό και γεωπολιτικό περιβάλλον που αναδύεται, απαιτούν μια Ελλάδα καλά προετοιμασμένη ώστε να κολυμπήσει

με ασφάλεια εντός του. Και η καλύτερη συνταγή είναι η προετοιμασία του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα, ώστε να μπορεί να αντεπεξέλθει στις πιθανές θύελλες.

Αν κάτι ανέδειξε η τραγωδία των Τεμπών, όπως και ο πύρινος όλεθρος στο Μάτι, είναι η ανεπάρκεια βασικών δημόσιων υπηρεσιών, με τις οποίες κανείς δεν ασχολείται μέχρι να συμβεί η «στραβή». Μέχρι να αποδειχτεί ότι η Πυροσβεστική δεν μπορεί να προλάβει μια καταστροφή σε κατοικημένη περιοχή λίγα χιλιόμετρα μακριά από την Αθήνα (Μάτι, Βαρυμπόμπη, Πεντέλη), η κοινωνία είχε εμπιστοσύνη στις υπηρεσίες της. Συνεχίζει να έχει. Η μήπως τώρα που θα αρχίσουν και πάλι οι εποχιακές φωτιές θα περπατήσουμε, ως συνήθως, ξυπόλυτοι στ' αγκάθια; Μέχρι να συμβεί η τραγωδία των Τεμπών, ούτε καν φανταζόμασταν τι παίζει σ' ένα σταθμαρχείο του σιδηροδρομικού «δικτύου» όπως αυτό της Λάρισας. Σήμερα είμαστε σίγουροι ότι δεν κυκλοφορούν ακόμα σταθμάρχες που μπορούν να βάλουν τις ζωές των επιβατών σε κίνδυνο; Είναι τα τρένα ασφαλή;

Συνεπώς, χρειάζεται ένα εκτεταμένο και απόλυτα συγκεκριμένο πλέγμα πολιτικών σε ευαίσθητους τομείς της δημόσιας ζωής στην κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού και της αξιοπιστίας τους. Στην τήρηση των πρωτοκόλλων. Η ασφάλεια των πολιτών πρέπει να είναι η κύρια προτεραιότητα των κυβερνώντων σε κάθε τομέα. Από τα σχολεία και τα νοσοκομεία μέχρι τα τρένα και τις οδικές συγκοινωνίες. Η αύξηση των θανατηφόρων τροχαίων δυστυχημάτων είναι εμφαντική και απαιτεί πρωτοβουλίες των Αρχών με τη βοήθεια ειδικών επιστημόνων. Από τον έλεγχο των οδικών αρτηριών μέχρι την εκπαίδευση των πολιτών από το δημοτικό σχολείο. Είμαστε πολύ λίγοι αριθμητικά ώστε να χάνουμε τόσες ζωές στους δρόμους και μάλιστα των πόλεων. Ο ανασχηματισμός έγινε, αλλά περιμένουμε πρωτοβουλίες και δραστικές πολιτικές που να μπορούν να φέρουν άμεσα αποτελέσματα. Και ελπίζουμε να τις δούμε σύντομα.

Τα συλλαλητήρια με αφορμή την τραγωδία των Τεμπών, παρά την εμφανή πολιτική τους χειραγώγηση, ανέδειξαν και τη δυσαρέσκεια των πολιτών για όλα όσα συνέβησαν αλλά και συμβαίνουν καθημερινά. Και αυτό καμία κυβέρνηση, όσο ασφαλής κι αν αισθάνεται, δεν πρέπει να το υποτιμά. Ο δημόσιος τομέας κρύβει πολλές αδυναμίες, τις οποίες τα επιμέρους κυβερνητικά κλιμάκια είτε αγνοούν, είτε γνωρίζουν αλλά δεν τολμούν να θεραπεύσουν. Η διαφθορά, ο ωχαδερφισμός, η αδιαφορία, η έλλειψη γνώσης του αντικειμένου, η προσχηματική αξιολόγηση και ο ελλειμματικός έλεγχος είναι πληγές που συνεχίζουν να μένουν ανοιχτές παρά τις όποιες προσπάθειες γίνονται, συνήθως αποσπασματικά και χωρίς συνέχεια.

Δεν αρκούν οι αλλαγές των επικεφαλής και τα υπουργικά συμβούλια για να κλείσουν οι πληγές του κράτους. Είναι χρόνιες παθολογίες που έχουν αναδειχτεί σε δομικές εγκαταστάσεις μέσα στις δαιδαλώδεις πτυχές του στενού δημόσιου τομέα αλλά και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η κοινωνία περιμένει βαθείες πραγματικές τομές. Κλάσματα της ίδιας κοινωνίας που σιτίζονται και ευημερούν από την αβελτηρία του κράτους θα αντισταθούν με κάθε τρόπο, αλλά δεν αποτελούν την πλειοψηφία. Κάπου εδώ θα πρέπει να τελειώνουμε με το πολιτικό κόστος. Όπου και όταν η πολιτική ηγεσία επέμενε με συγκεκριμένο σχέδιο και επιλογές ωφέλιμες για το σύνολο, τα κατάφερε. Η Ελλάδα πρέπει να επιστρέψει άμεσα στην πολιτική. Στο φινάλε, αν είναι να πέσετε, κάντε το αγωνιζόμενοι για το καλό του τόπου. **A**

Kings of Leon, Μέμφις 2017

Ένα gig που δεν θα γίνει φέτος

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Περίμενα τους Kings of Leon φέτος το καλοκαίρι, αλλά αποφάσισαν να μην έρθουν. Κρίμα, χάνουμε, χάνω, μια καλή συναυλία: οι καλές συναυλίες γίνονται, για μένα, όλο και σπανιότερες.

Τους είδα πριν από οκτώ χρόνια στο Μέμφις. Είναι κατά κάποιον τρόπο ντόπιοι, αν και το Νάσβιλ, όπου γεννήθηκε η μπάντα, ανταγωνίζεται το Μέμφις: κάποτε το θεωρούσαμε χωριό μπροστά στην πιο εξελιγμένη πόλη του Έλβις και των μπλουζ, αλλά ύστερα, όταν στο Μέμφις αυξήθηκε η εγκληματικότητα, το Νάσβιλ αναγνωρίστηκε ως αυτό που είναι: πρωτεύουσα της πολιτείας του Τενεσί.

Την μπάντα ξεκίνησαν ερασιτεχνικά το 1999 τα τρία αδέρφια Followill (ο Caleb, ο Nathan και ο Jared) μαζί με τον εξάδερφό τους τον Matthew. Στην αρχή έπαιζαν έναν συνδυασμό Southern rock και γκαράζ, αλλά ο ήχος τους εξελίχθηκε σε alternative. Άρπησα να τους ανακαλύψω: νομίζω ότι το πρώτο άλμπουμ που άκουσα ήταν το «Mechanical Bull» κι ότι το επόμενο που έτυχε να ξεχωρίσω μέσα στον ωκεανό των συγκροτημάτων ήταν το «Walls» (ακρωνύμιο του

We Are Like Love Songs). Το «Walls» μου άρεσε περισσότερο.

Ο πατέρας των τριών Followill ήταν πεντηκοστιανός ιεροκήρυκας από την Οκλαχόμα· ο Jared, ο μικρότερος, γεννήθηκε στο Μέμφις, ο Matthew γεννήθηκε και μεγάλωσε στην πολιτεία Μισισίσιππι. Ο Αμερικανός της ενδοχώρας πεθαίνει. Καθώς ο Followill senior κήρυττε

σε διάφορες εκκλησίες στην Οκλαχόμα και στον Βαθύ Νότο, τα παιδιά πέρασαν τη δεκαετία του 1980 πέρα δώθε μέσα σ' ένα μοβ Oldsmobile: ίσως γι' αυτό νιώθω κάποια συγγένεια με τους Kings of Leon. Στη συνέχεια, η οικογένεια διαλύθηκε και, ως έφηβοι, εγκαταστάθηκαν στο Νάσβιλ, όπου, αναπόφευκτα, τα ακούσματά τους ήταν κάντρι. Δεν άργησαν να μπνθούν στις μουσικές επιρρο-

ές των Ευρωπαίων Thin Lizzy, Rolling Stones και Clash, καθώς και των Pixies από τη Βοστώνη.

Έπειτα τους έχασα για κάμποσο καιρό. Όταν ήρθαν στο Beale Street Music Festival στο Μέμφις τον Μάιο του 2017, στην πόλη γινόταν ταυτοχρόνως το Greek Food Festival, μια γελοία υπόθεση με δόθεν ελληνικά φαγητά — στην πραγματικότητα, κοτόπουλο με ρύζι σαν αυτό που σερβίρουν στα νοσοκομεία. Αλλά έπρεπε να περάσω από το Greek Food Festival, διότι βοηθούσα στο σερβίρισμα του κοτόπουλου με το ρύζι, φρώντας ένα είδος φιλέ στο κεφάλι και κρατώντας μια μεγάλη κουτάλα. Κατά τις έντεκα το βράδυ το 'σκασα από το φεστιβάλ και γλίστρησα στο στάδιο FedEx τη στιγμή που οι Kings of Leon τραγουδούσαν το «Back Down South». «When we see the lights and we hear the fights, I'm going back down South». Αν και, όταν ήταν πολύ νέοι —τότε που είχαν πολύ μακριά μαλλιά και μασούσαν τσίχλα στις τηλεοπτικές εκπομπές—, είχαν πει ότι το Μέμφις είναι βαρετό, μερικές βραδιές αυτή η διαπίστωση διαψεύδεται. ■

Φέτος το Πάσχα χαρίστε στους αγαπημένους σας δώρα από την αποκλειστική συλλογή του GB Corner Gifts & Flavors.

Επισκεφθείτε τη διάσημη γωνιά της Αθήνας και ανακαλύψτε χειροποίητες λαμπάδες, σοκολατένια αυγά, παραδοσιακά τσουρέκια και μια εξαιρετική επιλογή πασχαλινών δώρων.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΔΕΥΤΕΡΑ - ΣΑΒΒΑΤΟ 11:00 - 20:00
Τ: 210 33 30 750
ONLINE SHOP
GBCORNERGIFTS.COM

ΑΡΙΘΜΟΣ: 02680154001200

Τα νούμερα της εβδομάδας

ΤΟΥ ΣΤΑΜΑΘΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

Τέμπη:
μιας πα

1.400 διαδηλώσεις διαμαρτυρίας πραγματοποιήθηκαν το Σαββατοκύριακο που πέρασε σε όλο τον κόσμο. Το σύνθημα ήταν «Hands Off!», δηλαδή «Κάτω τα χέρια», αλλά πολλοί προτίμησαν πλακάτ με το σύνθημα «Make America Sane Again», δηλαδή «Κάντε την Αμερική σώφρονα ξανά».

600.000 άνθρωποι εικάζεται ότι βγήκαν στους δρόμους κατά του Τραμπ αλλά και του Ίλον Μασκ, ο οποίος αποτελεί πλέον κόκκινο πανί.

9,5 τρις. δολάρια έχουν χαθεί από τις παγκόσμιες χρηματιστηριακές αγορές μέσα σε τρεις συνεδριάσεις από την ημέρα ορκωμοσίας του Τραμπ μέχρι και το κλείσιμο της Δευτέρας, σύμφωνα με υπολογισμούς του Bloomberg.

15% της αξίας του έχει χάσει ο βιομηχανικός δείκτης S&P κατά την ίδια περίοδο. Πρόκειται για τη χειρότερη επίδοση κατά την έναρξη προεδρικής περιόδου στη σύγχρονη ιστορία. Ο ίδιος ο Τραμπ έλεγε ότι «αν εκλεγεί η Καμάλα, θα έχουμε κραχ παρόμοιο μ' εκείνο του 1929».

2/3 αυτής της πτώσης κατεγράφησαν από την «Ημέρα Ελευθερίας» του Τραμπ (όταν ανακοίνωσε τους δασμούς) και μέσα σε τρεις συνεδριάσεις.

271 δολάρια κόστιζε μια μετοχή της Tesla την προηγούμενη Πέμπτη. Τη Δευτέρα μπορούσες να την αγοράσεις ακόμη και με 223 ευρώ.

591 ευρώ κόστιζε μια μετοχή της Meta (Facebook) την περασμένη Τετάρτη. Τη Δευτέρα, αγοράστηκαν μετοχές ακόμη και στα 484 ευρώ.

15 δισ. ευρώ έχουν κάνει φτερά στο Χρηματιστήριο της Αθήνας στις τρεις συνεδριάσεις που μεσολάβησαν από την «Ημέρα Ελευθερίας» του Τραμπ μέχρι και το θυελλώδες κλείσιμο της Δευτέρας, οπότε ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε κατά 7,34% και βρέθηκε στο χαμηλότερο σημείο της φετινής χρονιάς.

25% είναι οι δασμοί που θα επιβάλει η Ε.Ε. σε αμερικανικά προϊόντα. Ακολουθώντας πιστά την ντελούλου στρατηγική, η κυρία Ούρσουλα ανακοίνωσε δασμό στο οδοντικό νήμα αλλά όχι στο μπέρμπον. Αγωνιούμε για τους δασμούς στα χάρτινα καλαμάκια.

49% είναι οι δασμοί που επέβαλε ο Τραμπ στις εισαγωγές από την Καμπότζη. Όλα τα αγαθά που εισάγονται από την ασιατική χώρα είναι 12,6 δισ. δολάρια (σχεδόν όσο και το έλλειμμα στο μεταξύ τους εμπορικό ισοζύγιο), αλλά ο Τραμπ θεωρεί ότι είναι θέμα αρχών.

46% είναι και οι δασμοί για εισαγωγές από το Βιετνάμ, τον τέταρτο μεγαλύτερο «προμηθευτή» των ΗΠΑ.

20% είναι οι δασμοί για τα ευρωπαϊκά προϊόντα. Πρόκειται για τον μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο των ΗΠΑ, με το έλλειμμα του μεταξύ τους ισοζυγίου να αγγίζει τα 235 δισ. δολάρια.

34% είναι οι δασμοί για τα κινέζικα, αλλά καθώς οι Κινέζοι είπαν ότι θα απαντήσουν επίσης με δασμούς, ο Τραμπ είπε ότι θα κάνει ρελάνς και θα διπλασιάσει τους δικούς του για να είναι μεγαλύτεροι. Κωμωδία.

10% είναι οι δασμοί για τουρκικά προϊόντα και ήδη οι Τούρκοι βλέπουν ευκαιρίες στο να υποδεχτούν επενδύσεις από ευρωπαϊκές και άλλες εταιρείες

ες που θέλουν να αποφύγουν το χαράτσι του Τραμπ.

0% είναι οι δασμοί για τις ρωσικές εξαγωγές. Θα τρίζουν τα κόκαλα όσων πάλεψαν για να κερδίσουν οι ΗΠΑ τον Ψυχρό Πόλεμο.

54,5% των ερωτηθέντων σε έρευνα της GPO δηλώνει πως ο πρώην πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας θα πρέπει, προς το παρόν, να περιοριστεί στα καθήκοντά του ως απλού βουλευτή. Μετά βλέπουμε αν θα παίξει τον ρόλο του «μαρμαρωμένου πρωθυπουργού».

46,8% θεωρεί πως ο Κώστας Καραμανλής λειτουργεί υπονομευτικά προς τον Κυριάκο Μητσοτάκη, ενώ για τον Αντώνη Σαμαρά το ποσοστό αυτό φτάνει στο 67,3%. Πέφτουμε απ' τα σύννεφα με το πόσο κακόπιστοι είναι οι Έλληνες απέναντι στους καλοκάγαθους πρώην.

13,4% λαμβάνει η Πλεύση Ελευθερίας στην ίδια δημοσκοπήση της GPO και παγώνεται πλέον στη δεύτερη θέση.

9,9 μονάδες χωρίζουν την πρώτη Νέα Δημοκρατία από το κόμμα της Ζωής Κωνσταντοπούλου.

12,8% λαμβάνει το ΠΑΣΟΚ, από 13,6% τον Μάρτιο, 15,4% τον Φεβρουάριο και 16,4% τον Ιανουάριο.

47,9% των πολιτών δεν πιστεύουν («όχι» και «μάλλον όχι») ότι πρέπει να υπάρξει συνεργασία του ΠΑΣΟΚ με τα κόμματα της αριστεράς.

2 πανεπιστήμια, σε γνωματεύσεις των οποίων υποτίθεται ότι στηρίχτηκε ο ΕΔΟΑΣΑΑΜ για τη σύνταξη του διαβόητου πορίσματος, αρνήθηκαν ότι άφησαν ανοιχτό το ενδεχόμενο να ευθύνεται κάποιο παράνομο φορτίο για την πυρόσφαιρα του δυστυχήματος των Τεμπών.

15 ή 16 πορίσματα έχουν ήδη δει το φως της δημοσιότητας για το θέμα της τραγωδίας των Τεμπών και τα περισσότερα καταλήγουν στο ότι δεν υπήρχε

παράνομο φορτίο. Πλέον, και μετά τις αποκαλύψεις για τη χάλκευση των στοιχείων που δόθηκαν από διεθνή πανεπιστήμια στον ΕΔΟΑΣΑΑΜ, παρτηρείται ένα κίνημα «αρνητών ξυλολίου», καθώς αίφνης κανείς δεν παραδέχεται ότι είχε υιοθετήσει τη θεωρία συνωμοσίας.

2,3% ανάπτυξη «βλέπει» ο κεντρικός τραπεζίτης Πάννης Στουρνάρας για το 2025.

60% αυξήθηκε μέχρι το 2024 έναντι του 2019 ο σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου. Δηλαδή οι επενδύσεις, για να το πούμε απλοϊκά. Αντίθετα, στη ζώνη του ευρώ κατέγραψε οριακή μείωση (-0,4%).

2% αύξηση θα συνεχίσει να εμφανίζει η ιδιωτική κατανάλωση, γεγονός που αποσυντονίζει όσους καταστροφολογούν με ιστορίες από τα τυριά γνωστής αλυσίδας σούπερ μάρκετ.

4.300 δάνεια αξίας 520 εκατ. έχουν ήδη υπαχθεί στο πρόγραμμα «Σπίτι μου 2». Φοβερό είναι το σχέδιο σύμφωνα με το οποίο χρέπια αλλάζουν χέρια με λεφτά των φορολογουμένων.

119 χιλιάδες ευρώ είναι το μέσο ύψος του κάθε δανείου.

157 χιλιάδες η μέση εμπορική αξία κάθε σπιτιού.

1983 ο μέσος όρος έτους κατασκευής.

89 τ.μ. ο μέσος όρος έκτασης κάθε ακινήτου.

40.000 σπία είναι η δεξαμενή που ετοιμάζει το ΠΑΣΟΚ για «όταν έρθει στα πράγματα». Σπίτια υπάρχουν.

30-40% εκτιμά το ΠΑΣΟΚ ότι θα είναι η μείωση στα ενοίκια και υποστηρίζει το ποσοστό με το επιχείρημα ότι «στη Βιέννη “domino effect” στην αγορά είναι η μείωση ενοικίων της τάξης του 15-20%». Εμείς παίρνουμε κι ένα bonus επειδή είμαστε ο εξυπνότερος λαός του κόσμου.

Από την αρχή φαινόταν πως το παιχνίδι θα ξέφευγε από τις κλασικές προδιαγραφές ενός συλλογικού τραυματικού γεγονότος με πολιτικές και κοινωνικές αλληλεπιδράσεις. Η διαβόητη ανεπάρκεια της ελληνικής Πολιτείας σε συνδυασμό με την εγνωσμένη επιπολαιότητα και επαγγελματική υστέρηση των κρατικών λειτουργιών θα οδηγούσαν με μαθηματική ακρίβεια στη δημιουργία συνθηκών εκκόλαψης παραεπιστημονικών, παρακρατικών και παραθεσμικών ομόκεντρων ή έκκεντρων κύκλων.

Οι «κύκλοι» αυτοί θα αναλάμβαναν εφεξής, ελέω κάποιων εκ των εκόντων νόμιμο συμφέρον ή κάποιων άλλων εμπλεκόμενων χωρίς να έχουν νόμιμο συμφέρον, τον προσανατολισμό των ερευνών. Αυτά συμβαίνουν όταν εκ προοιμίου οι κοινωνίες δεν εμπιστεύονται τους κρατικούς λειτουργούς και τους θεσμούς. Όταν οι πολίτες αισθάνονται πως ζουν σε μια κοινωνία όπου δεν ισχύει, όπως συμβαίνει αλλού, το λεγόμενο Κράτος Δικαίου, τουλάχιστον στη μορφή που ο μέσος πολίτης αυτής της χώρας αντιλαμβάνεται αυτή την έννοια.

Ήταν λοιπόν θέμα χρόνου η μείζονος κοινωνικής σημασίας υπόθεση των Τεμπών να διολισθήσει στα γλίστερα πρανά της ελληνικής πραγματικότητας. Με πρωτοφανή ευλάβεια, σ' αυτή τη χώρα υποθαμιζείται κάθε έννοια αξιοπιστίας αλλά και αξιοπρέπειας, ακόμη κι αν πρόκειται για τη διαείριση μιας μείζονος τραγωδίας.

Εξαρχής, αντιδρώντας σχεδόν με αυτοματισμούς, οι κρατικές υπηρεσίες και οι εμπλεκόμενοι λειτουργοί επέδειξαν τον πρωτοφανή ερασιτεχνισμό τους. Από την πρώτη στιγμή άρχισαν να διαρρέουν στα ΜΜΕ στοιχεία της υπόθεσης που αποτελούσαν τμήματα της δικογραφίας. Μιλάμε για 57 νεκρούς, ας μην το ξεχνάμε, και για ευθύνες κρατικών υπηρεσιών, ΔΕΚΟ και θεσμικών λειτουργιών, που για χρόνια αιχμαλώτισαν τους ελληνικούς σιδηροδρόμους στον αστερισμό της ανυπαρξίας. Προφανώς διότι κυριάρχησαν άλλες πολιτικές επιλογές, κάποιων κέντρων τα οποία ποτέ δεν επέτρεψαν την ομαλή εξέλιξη του σιδηροδρομικού δικτύου σ' αυτή τη χώρα. Δεν είναι προφανώς η στιγμή να διεξαχθεί αυτή η συζήτηση.

Οι διαρροές στα ΜΜΕ, οι οποίες ανέκαθεν εξυπηρετούνται από δικαστικούς οι οποίοι δίνουν τις δικογραφίες σε δικηγόρους οι οποίοι με τη σειρά τους «μοιράζουν» τα έγγραφα στους συναδέλφους δημοσιογράφους, εντός ή εκτός «τραστ», αυτές οι διαρροές κατέστησαν εξαρχής ξεκάθαρο

VERBA VOLANT

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

«Δεν θα σταματήσουμε μέχρι να πάει φυλακή όχι μόνο ο Τριαντόπουλος αλλά και ο Μητσοτάκης». Πρόεδρε, γιατί να σταματήσουμε εκεί; Μπορούμε και όλο το Υπουργικό Συμβούλιο αλλά και τους βουλευτές όλων των άλλων κομμάτων. Τώρα που το σκέφτομαι, μπορούμε

και όλους τους ψηφοφόρους εκτός απ' τους δικούς μας. Γιατί να ρημάζουν η Γυάρος και η Μακρόνησος ανεκμετάλλευτες;

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

«Είμαι έξυπνος από μικρός». Τάδε έφη Πολάκης. «Μην είσαι μετρίοφρων. Δεν είσαι τόσο σπουδαίος». Η φράση αποδίδεται στην Ισραηλινή πρώην πρωθυπουργό Γκόλντα Μείρ. Και να φανταστείτε ότι δεν είχε γνωρίσει τον «αψύ» Κρητικό.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

«Έχω δεχτεί απειλές να μη συνεχίσω την έρευνα. Όχι από εγκώριους, αλλά από αλλοδαπούς παράγοντες». Μην είν' η CIA; Μην είν' η Μοσάντ; Στη συγκεκριμένη περίπτωση, θα μπορούσε να είναι ακόμη και ο Gru με τα Minions που εκβιάζουν τον καλό τον πρόεδρο του ΕΔΟΑΣΑΑΜ για να καταστρέψουν τον κόσμο ή για να κλέψουν το φεγγάρι. Το πιο πιθανό σενάριο μάλλον.

ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΑΡΚΑΣ

«Μπορούμε να δώσουμε νωρίτερα τις συντάξεις, αφού ζούμε την 4η επιστημονική επανάσταση». Ο βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ κάνει έναν λογικό συνηισμό. Είναι άλλωστε γνωστό ότι οι επιστήμονες, με τα μοιρογνώμονια στα χέρια, έχουν ξεκινήσει ήδη για να κατακτήσουν τ' ανάκτορα. Στην πρόωρη καταβολή των συντάξεων θα κολλήσουν;

Το αποκρουστικό είδωλο ραμορφωμένης αλήθειας

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

πως η υπόθεση αυτή θα είναι ακόμη πολυπλοκότερη και πρωτοφανώς πολυεπίπεδη, με ακραία πολιτική διαπλοκή. Η Ανώτατη Δικαιοσύνη απώλεσε τότε την ευκαιρία να παρέμβει καταλυτικά εκμηδενίζοντας κάθε πιθανότητα το τσουνάμι των διαρροών να οδηγήσει την υπόθεση σ' ένα «ανακριτικό αλαλούμ» και σ' ένα «ενημερωτικό τσίρκο», όπου τον ρόλο του καθοδηγητή της ανακριτικής διαδικασίας ανέλαβαν τα πάνελ των τηλεοπτικών εκπομπών αλλά και οι γνωστοί αστέρες της δικαστικής παραφιλολογίας. Καριέρες ολόκληρες στήθηκαν από τις συστηματικές διαρροές δικογραφιών σ' αυτό το συνεχές τανγκό μεταξύ δικηγορικών γραφείων και δημοσιογραφικών καφενείων. Η Ανώτατη Δικαιοσύνη τότε σιώπησε.

Κάποιοι εκ των συγγενών επέλεξαν να ακολουθήσουν την οδό της «τεχνικής εξιχνίασης» της τραγωδίας, προσλαμβάνοντας πραγματογνώμονες. Αναφαίρετο δικαίωμά τους. Ενδεχομένως να μη διέθεταν δυνατότητα επιλογής. Εις εξ αυτών, του Πολυτεχνείου απόφοιτος, απεδείχθη και ανεδείχθη πολυτάλαντος. Και ολίγον δημοσιογράφος και τηλεοπτικός ερευνητής και κάπως οδηγός σε ράλι ταχύτητας και δικυκλιστής, αναρριχητής και γενικών καθηκόντων τελικά. Σ' αυτή τη χώρα προφανώς δεν υφίστανται προδιαγραφές πραγματογνώμονα, ακόμη και για τραγωδίες όπως αυτή των Τερμπών.

Κάποιοι εκ των συγγενών αποφάσισαν να αντιπαρεθούν στη δημόσια σφαίρα. Είναι επί παραδείγματι προφανές πως ο κύριος Πλακιάς και η κυρία Καρυστιανού τοποθετούνται με θέσεις που ανήκουν σε αντίπαλα στρατόπεδα. Ενδεχομένως (δυσνητικά) και σε αντίπαλα πολιτικά στρατόπεδα. Ναι, αλλά αυτή η «ομαδοποίηση» δεν εξυπηρετεί την Πολιτική Αγωγή, η οποία είχε κάθε λόγο εξαρχής να δηλώσει ευκρινώς τα εξής απλά: «Εμείς βάλαμε τα παιδιά μας στο τρένο για να τα ταξιδέψουν στη Θεσσαλονίκη, όπου σπουδάζουν. Μας τα επιστρέψατε σε φέρετρα. Εσείς, ως κυβέρνηση, κρατικές υπηρεσίες, εταιρείες ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου, φέρετε ακέραια την ευθύνη». Από κει και πέρα ας ανιχνεύσει τις λεπτομέρειες η ανάκριση κι ας καταλήξει σε συμπεράσματα η Δικαιοσύνη. Δεν είναι δουλειά του πολίτη να διαδραματίζει ρόλο «ειδικού ερευνητή» ή να αντικαθιστά τις διωκτικές Αρχές κάποιος πραγματογνώμονας επί παντός επιστητού. Ούτε είναι δουλειά του δικηγόρου και του δημοσιογράφου να δημοσιεύσει video τα οποία θα έπρεπε να είχαν ενταχθεί στο ανακριτικό υλικό, χωρίς η

Ανώτατη Δικαιοσύνη να διερωτάται εάν οι ρόλοι του γνωστού δικηγόρου και του γνωστότατου δημοσιογράφου είναι να εμπλέκονται στην αξιοποίηση ανακριτικού υλικού.

Ως «**μάννα εξ ουρανού**» αναμενόταν το πόρισμα αυτού του κρατικού θεσμού με το μακρόσυρτο όνομα. Από τη στιγμή που κατατέθηκε, ο πρόεδρός του, μεγαλωμένος στο θερμοκήπιο πολύ γνωστής πολιτικής οικογένειας της κυβερνώσας παράταξης, άλλαξε τρεις φορές γνώμη και επικαλέστηκε δύο φορές λανθασμένες πληροφορίες. Κατήγγειλε δε πως ο ομοτράπεζός του και Νο2 των ευρωπαϊκών σιδηροδρόμων «εκβίασε» την ελληνική θεσμική επιτροπή για τα αεροπορικά και σιδηροδρομικά δυστυχήματα να εντάξει στο πόρισμα της αμφιλεγόμενο στοιχείο. Προσοχή: Είναι πρωτοφανές. Αν συνέβη, τότε γιατί δεν έχει ακόμη κατατεθεί μηνυτήρια αναφορά στον Ευρωπαίο εισαγγελέα; Γιατί δεν ανέλαβε πρωτοβουλία ο Άρειος Πάγος;

Η θεσμικά απαράδεκτη διαδικασία η οποία ακολουθήθηκε στην υπόθεση των Τερμπών κατέληξε στην εργαλειοποίησή της εκ μέρους όλων των πολιτικών παραγόντων εντός και εκτός Βουλής.

Η δυναμική των διαδηλώσεων για τα Τέρμπη ανέτρεψε, τουλάχιστον προς το παρόν, τη γενική εικόνα του πολιτικού σκηνικού της χώρας. Οι πολίτες προφανώς και δεν πρόκειται εφεξής να εμπιστευτούν πορίσματα, γνωμοδοτήσεις, πραγματογνωμοσύνες, αφού η μέχρι σήμερα διαδικασία ακύρωσε με τον πλέον εκκωφαντικό τρόπο την όποια αξιοπιστία τους. Η εκ των υστέρων εμπλοκή του Αρείου Πάγου με την πολύ πρόσφατη διαταγή της προέδρου του για διεξαγωγή κατεπείγουσας έρευνας έφτασε πολύ αργά. Το αναμενόμενο με τόση αγωνία «πόρισμα του Πολυτεχνείου» προφανώς και καθυστερεί, διότι ουδείς επιθυμεί να φέρει την ευθύνη της έκδοσής του υπό τις παρούσες συνθήκες. (Ήταν να δημοσιευτεί τον Φεβρουάριο που μας πέρασε). Τελικά το ζήτημα εξελίσσεται σε ανθολόγιο σεναρίων και σε πεδίο μεθόδευσης καθοδηγούμενων διαψεύσεων ένθεν κακείθεν της γραμμής αντιπαράθεσης. Σε περίπτωση που το έχουμε ξεχάσει... η υπόθεση αφορά τον θάνατο 57 ανθρώπων! **A**

● ●
Η θεσμικά
απαράδεκτη
διαδικασία στην
υπόθεση των Τερμπών
κατέληξε στην
εργαλειοποίησή της
εκ μέρους όλων
των πολιτικών
παραγόντων εντός
και εκτός Βουλής
● ●

STEGI.RADIO

ONASSIS READY

BORDERLINE FESTIVAL '25

IGGOR CAVALERA — JOY ORBISON
DONATO DOZZY — MORITZ VON OSWALD
FORENSIS X BILL KOULIGAS

2 ΗΜΕΡΕΣ, 2 STAGES, 15 DJ SETS
& LIVE PERFORMANCES.

ΔΙΠΛΑ ΣΕ 8 ΕΡΓΑ ΤΟΥ
ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΟΥ ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΥ TAKIS.

11—12.04

ΣΤΟΝ ΝΕΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΧΩΡΟ
ΤΟΥ ONASSIS READY. ΣΤΡΑΤΗ ΤΣΙΡΚΑ 2, ΑΓ.Ι. ΡΕΝΤΗΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ
ACE HOTEL +
SNINN CLUB
ATHENS

ΠΑΡΕΑ ΜΕ ΤΗ
Heineken®

50 ΧΡΟΝΙΑ
ONASSIS

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ABSOLUT®

www.apolafste.ypefthina.eneap.gr

Απολαύστε υπεύθυνα

Hands Off! Το κίνημα που υψώνει τείχη

Η μάχη για τη Δημοκρατία στους δρόμους της Αμερικής πήρε σάρκα και οστά το περασμένο Σάββατο, όταν

Του ΛΟΥΚΑ ΒΕΛΙΔΑΚΗ

Το Σάββατο οι δρόμοι των Ηνωμένων Πολιτειών πλημμύρισαν από διαδηλωτές, σε μια συντονισμένη, πανεθνική κινητοποίηση με τίτλο Hands Off! (Κάτω τα χέρια). Πρόκειται για το πρώτο μεγάλο κύμα λαϊκής αντίδρασης απέναντι στις πολιτικές του Ντόναλντ Τραμπ αφότου επέστρεψε στον Λευκό Οίκο.

Πάνω από 150 ομάδες συντόνισαν δράσεις σε 1.200 και πλέον τοποθεσίες και στις 50 πολιτείες των ΗΠΑ, ένα ευρύ μέτωπο οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών –από οργανώσεις δικαιωμάτων και συνδικάτα έως ΛΟΑΤΚΙ ομάδες, βετεράνους και ακτιβιστές για τη δημοκρατία– ένωσε δυνάμεις ενάντια στις σαρωτικές πολιτικές του Τραμπ υπό την ομπρέλα του συνθήματος «Hands Off!».

Η οργή που έβγαλε τον κόσμο στους δρόμους τροφοδοτήθηκε από τις κινήσεις της νέας διοίκησης Τραμπ, που δεν έχει συμπληρώσει καν το ορόσημο των 100 ημερών: μαζικές απολύσεις ομοσπονδιακών υπαλλήλων, δραστικό περιορισμό κρατικών υπηρεσιών και προγραμμάτων, σκληρή αντιμεταναστευτική πολιτική, επιθέσεις σε δικαιώματα μειονοτήτων, καθώς επίσης ένα νέο αφήγημα (ή νέα στόχευση) στην εξωτερική πολιτική, που στοχοποιεί τις συμμαχικές δυνάμεις, ενώ προσεγγίζει –με κάθε τρόπο– παραδοσιακούς αντιπάλους των ΗΠΑ.

Οι διαδηλωτές καταγγέλλουν ότι ο πρόεδρος των ΗΠΑ «βάζει χέρι» σε κατακτήσεις και θεσμούς δεκαετιών, κι έτσι μεταξύ των αιτημάτων του κινήματος είναι:

- **Προστασία του κοινωνικού κράτους:** Να αποτραπούν οι περικοπές σε ζωτικές υπηρεσίες πρόνοιας, όπως η Κοινωνική Ασφάλιση, η Medicare/Medicaid και προγράμματα υγείας, τις οποίες θεωρούν ότι απειλεί η νέα διοίκηση. Σε συγκεντρώσεις από τη Βοστώνη ως τη Φλόριντα, την ατμόσφαιρα δόνησε το σύνθημα «Κάτω τα χέρια από την Κοινωνική Ασφάλιση».

- **Υπεράσπιση δικαιωμάτων και δημοκρατικών θεσμών:** Οι οργανώσεις καταγγέλλουν «αυταρχικές» πρακτικές, όπως τις προσπάθειες λογοκρισίας βιβλίων, ποινικοποίησης γιατρών και εκπαιδευτικών και περιορισμού δικαιωμάτων ΛΟΑΤΚΙ ατόμων. Διαδηλωτές κρατούσαν πλακάτ με συνθήματα όπως «Κάτω τα χέρια από τη Δημοκρατία μας», προειδοποιώντας κατά της υπονόμευσης των θεσμών. Πολλοί διαδηλωτές θεωρούν ότι η παρουσία του Ίλντ Μασκ –ως βασικού συμβούλου του Τραμπ– συμβολίζει μια ολιγαρχική διείσδυση στο κράτος, καθώς η υπηρεσία DOGE, υπό το πρόσχημα της εξοικονόμησης, αποψιφλώνει ομοσπονδιακές υπηρεσίες και συγκεντρώνει υπερεξουσίες χωρίς έλεγχο.

- **Αντίσταση σε αντιμεταναστευτικές κι άλλες πολιτικές:** Το κίνημα αντιδρά στις επιθετικές τακτικές Τραμπ στο μεταναστευτικό (μαζικές, τυφλές απελάσεις) και σε αμφιλεγόμενες αποφάσεις, όπως η επιβολή υψηλών δασμών, που πυροδότησαν αναταράξεις στην οικονομία. Οι διοργανωτές συνδέουν αυτές τις κινήσεις με μια ευρύτερη «αρπαγή εξουσίας», κατηγορώντας τον ότι κυβερνά μόνο με βάση τα συμφέροντά του κι όχι προς όφελος του λαού.

Πρώτο κάλεσμα, μεγάλη συμμετοχή

Η πρώτη μεγάλη λαϊκή αντίδραση στις πολιτικές Τραμπ εκδηλώθηκε με χιλιάδες πολίτες να πλημμυρίζουν δρόμους από τη Νέα Υόρκη και την Ουάσινγκτον έως μικρές πόλεις σε όλες τις πολιτείες. Στην πρωτεύουσα, κάτω από το μνημείο του Ουάσινγκτον, συγκεντρώθηκαν περισσότερα από 20.000 άτομα, παρά τη βροχή. Στη Νέα Υόρκη, ομάδες

διαδηλωτών ξεχύθηκαν στους δρόμους του Μανχάταν φωνάζοντας συνθήματα ενάντια στον «φασισμό, που ζει και βασιλεύει στον Λευκό Οίκο».

Στο πλήθος υπήρχαν όλες οι γενιές: από συνταξιούχους –και πολλούς πρώην ομοσπονδιακούς υπαλλήλους που έχασαν τη δουλειά τους λόγω των περικοπών– μέχρι νεαρούς γονείς με τα παιδιά τους στους ώμους.

Σε μια θάλασσα από πλακάτ, διακρίνονταν φράσεις όπως «Αντιστάσου σαν να βρισκόμαστε στη ναζιστική Γερμανία του 1938», παραλληλίζοντας την παρούσα κατάσταση με σκοτεινές εποχές.

Άλλα έγραφαν «Η δημοκρατία δεν πωλείται» και «Κάτω τα χέρια από την Κοινωνική μας Ασφάλιση», ενώ σε μια παραλία στην Καλιφόρνια διαδηλωτές σχημάτισαν με τα σώματά τους μια ανθρώπινη επιγραφή ορατή από ψηλά. Ακόμη και κατοικίδια συμμετείχαν: στη Φλόριντα, ένας σκύλος φορούσε ταμπέλα «Δαγκώνω τους ναζί».

Η δημιουργικότητα αυτή θυμίζει την αισθητική και των προηγούμενων κινημάτων διαμαρτυρίας – από τα hippie λουλούδια της δεκαετίας του '60 μέχρι τα ροζ σκουφάκια της Women's March του 2017.

Ποιοι είναι πίσω από το κίνημα;

Κεντρικό ρόλο στην οργάνωση έπαιξε η ομάδα Indivisible, ένα δίκτυο ακτιβιστών που είχε σχηματιστεί μετά την εκλο-

γή Τραμπ το 2016 για να καθοδηγήσει την αντίσταση στην ατζέντα του. Η εκτελεστική διευθύντρια του Indivisible, Λέα Γκρίνμπεργκ, είπε ότι στόχος είναι «να στείλουμε σήμα σε όλους όσοι δείχνουν προκαταβολική υποταγή στον Τραμπ ότι υπάρχει ένα μαζικό κίνημα πρόθυμο να τους σταματήσει». Δίπλα στο Indivisible, συνασπίστηκαν παραδοσιακοί φορείς όπως το συνδικάτο AFL-CIO (που ιστορικά πρωτοστατεί σε αντικυβερνητικές καμπάνιες – π.χ. «Hands off Social Security» το 2005 κατά του Τζ. Μπους), οργανώσεις δικαιωμάτων όπως το Human Rights Campaign και η People for the American Way, ομάδες βετεράνων, καθώς και πολλοί τοπικοί ακτιβιστικοί σύλλογοι.

Η ενότητα αυτή των διαφόρων ομάδων θυμίζει τον τρόπο που στη δεκαετία του '60 το κίνημα ειρήνης ένωσε φοιτητές, μητέρες, καλλιτέχνες και κληρικούς ενάντια στον Πόλεμο του Βιετνάμ.

Σύμφωνα με τις αρχικές εκτιμήσεις, το Hands Off! πέτυχε να «αφυπνίσει» μια αντι-Τραμπ δυναμική που είχε ατονήσει. «Ό,τι συμβαίνει σήμερα είναι αποκρουστικό, το σύστημα μπορεί να έχει προβλήματα, αλλά ο τρόπος που αυτή η κυβέρνηση πάει να τα «φτιάξει» δεν είναι ο σωστός», δήλωσε μια 35χρονη διαδηλώτρια, συνοψίζοντας το αίσθημα απογοήτευσης που ένωσε πολίτες από ετερόκλητες αφετηρίες.

Οι διοργανωτές ευελπιστούν ότι οι κινητοποιήσεις αυτές θα αποτελέσουν καταλύτη πολιτικών εξελίξεων. «Δεν είναι

Χωρίς αντίστασης στον Ντόναλντ Τραμπ

χιλιάδες πολίτες σε τουλάχιστον 1.200 σημεία των ΗΠΑ διαδήλωσαν εναντίον των πολιτικών του Τραμπ

η τελευταία μέρα του αγώνα – είναι η πρώτη», τόνισε από το βήμα ο βουλευτής Έρικ Σουόλγουελ, προσθέτοντας πως «όταν γραφτεί η ιστορία, θα δούμε ότι η 5η Απριλίου ήταν η μέρα που το κίνημα πήρε ζωή. Η ενέργεια και ο ακτιβισμός γεννούν κι άλλη ενέργεια και ακτιβισμό».

Αναλυτές σημειώνουν ότι τέτοιες μαζικές διαμαρτυρίες μπορούν να δυναμώσουν την αντιπολίτευση: να πιέσουν τους Δημοκρατικούς στο Κογκρέσο να σταθούν πιο σθεναρά απέναντι στον Τραμπ και παράλληλα να δώσουν κουράγιο σε απλούς πολίτες που διστάζουν να αντισταθούν.

Δεν είναι τυχαίο ότι, μετά τις διαδηλώσεις, ο Λευκός Οίκος αισθάνθηκε την ανάγκη να διαβεβαιώσει πως ο πρόεδρος «θα προστατεύσει πάντοτε την Κοινωνική Ασφάλιση, το Medicare και το Medicaid για τους δικαιούχους» – μια δήλωση που συνοδεύτηκε από επίθεση στους Δημοκρατικούς, ότι θέλουν να δώσουν επιδόματα σε «παράνομους μετανάστες» και να χρεοκοπήσουν τα ταμεία.

Οι ηγέτες του κινήματος γνωρίζουν πως μία και μόνη ημέρα διαδηλώσεων δεν αρκεί. «Δεν είναι υπόθεση μίας φοράς – πρέπει να έχει διάρκεια», επισημαίνει ο Ρόμπερτ Γουάισμαν,

συμπρόεδρος της οργάνωσης Public Citizen. Ήδη σχεδιάζεται κλιμάκωση: πολλαπλασιασμός των «κύκλων διαμαρτυριών» τους επόμενους μήνες, εγγραφή νέων εθελοντών και προσπάθεια μεταβολισμού αυτής της δυναμικής σε εκλογική επιρροή στις ενδιάμεσες εκλογές του 2026.

Η συγκυρία, ομολογουμένως, ήταν θετική, καθώς, λίγες μέρες νωρίτερα, στο Ουισκόνσιν οι Δημοκρατικοί κέρδισαν μια κρίσιμη εκλογή δικαστή, παρά τα εκατομμύρια δολάρια που «έριξε» ο Μασκ υπέρ του τραμπικού υποψηφίου.

«Οι διαδηλώσεις από μόνες τους σπάνια αρκούν για να ανατρέψουν αυταρχικές κυβερνήσεις», προειδοποίησε ένας διαδηλωτής, ο Τζέιμι Ράσκιν, σημειώνοντας πως σε χώρες όπως η Τουρκία ή η Ουγγαρία είδαμε επανειλημμένα μαζικές κινητοποιήσεις, που όμως δεν εμπόδισαν τους ηγέτες τους να διατηρηθούν στην εξουσία. Ο ίδιος σημείωσε ότι καμία στρατηγική δεν επαρκεί από μόνη της. Όταν, όμως, ένας ξεσπκωμός στον δρόμο συνδυάζεται με αποτελεσματική κοινοβουλευτική πίεση, οι πιθανότητες επιτυχίας αυξάνονται κατακόρυφα – σε πάνω από δύο στις τρεις περιπτώσεις, οι αυταρχικοί ηγέτες πτύνται.

Το μήνυμα είναι σαφές: Το Hands Off! από μόνο του δεν μπορεί να ρίξει τον Τραμπ, μπορεί όμως να δημιουργήσει το κατάλληλο κλίμα ώστε, σε συνδυασμό με πολιτικές διεργασίες (εκλογές, Κογκρέσο, δικαστικές έρευνες), να αναχαιτιστεί η ατζέντα του.

Το παρελθόν της αμφισβήτησης: Από το Βιετνάμ στο Hands Off!

Το νέο κίνημα γράφει το δικό του κεφάλαιο στην πλούσια ιστορία της αμερικανικής διαμαρτυρίας. Στο παρελθόν, παρόμοια κινήματα διαμόρφωσαν την πορεία της χώρας. Από τον πόλεμο του Βιετνάμ έως τις πορείες του BLM, οι δρόμοι υπήρξαν πάντοτε το εργαστήρι της πολιτικής αλλαγής.

1968 - Βιετνάμ και Νίξον: Το αντιπολεμικό κίνημα της δεκαετίας του '60, με αποκορύφωμα τις διαδηλώσεις κατά του πολέμου στο Βιετνάμ, αποτελεί το πρώτο παράδειγμα μαζικής και διαρκούς κοινωνικής πίεσης που στράφηκε ευθέως κατά Αμερικανού προέδρου. Η δύναμη των διαδηλωτών δεν ανέτρεψε την πολιτική της κυβέρνησης σε μία νύχτα, αλλά σταδιακά κατέστησε πολιτικά και κοινωνικά ασύμφορη τη συνέχιση της εμπλοκής. Υπό την πίεση των πολιτών, ο Νίξον προχώρησε στην κατάργηση της υποχρεωτικής στράτευσης, ξεκίνησε την απόσυρση στρατευμάτων και υπέγραψε ειρηνευτική συμφωνία το 1973. Αν και η πτώση του επήλθε τελικά λόγω του σκανδάλου Γουότερ-γκέϊτ, οι ιστορικοί συμφωνούν πως η απώλεια εμπιστοσύνης απέναντι στον ίδιο και τους θεσμούς –που καλλιεργήθηκε από χρόνια κοινωνικής κατακραυγής– έπαιξε καθοριστικό ρόλο.

1982 - Πυρηνικά και απαρτχάιντ: Τη δεκαετία του '80, το αντιπυρηνικό κίνημα απαίτησε το πάγωμα της κούρσας εξοπλισμών με τη Σοβιετική Ένωση. Η διοίκηση Ρέικαν επιχείρησε αρχικά να το απαξιώσει, όμως η πρωτοφανής συμμετοχή, με 1 εκατομμύριο διαδηλωτές στο Σέντραλ Παρκ της Νέας Υόρκης, ανάγκασε τον πρόεδρο να μετριάσει τη ρητορική του και τελικά να στραφεί σε απευθείας διαπραγματεύσεις με τη Μόσχα. Το κίνημα δεν πέτυχε τον αρχικό στόχο του –επίσημο πάγωμα των οπλοστασίων– όμως συνέβαλε καθοριστικά στη μεταστροφή του κλίματος και στη Συμφωνία INF του 1987 για την εξάλειψη πυραύλων μέσου βεληνικού.

Παράλληλα, την ίδια περίοδο αναδείχθηκε και το αντι-απαρτχάιντ κίνημα, που συγκέντρωσε καθημερινά ακτιβιστές έξω από την πρεσβεία της Νότιας Αφρικής και πίεσε πανεπιστήμια και θεσμούς να αποσύρουν επενδύσεις. Η πίεση κορυφώθηκε το 1986, όταν το Κογκρέσο ενέκρινε νομοθεσία για κυρώσεις κατά του καθεστώτος της Πρετόρια, παρά το βέτο του Ρέικαν.

2002 και 2003 - Η διαμαρτυρία που δεν σταμάτησε τον πόλεμο: Το 2002 και το 2003, το παγκόσμιο κίνημα κατά του πολέμου στο Ιράκ δημιούργησε τη μεγαλύτερη διεθνή διαμαρτυρία της ιστορίας. Η διοίκηση Μπους αγνόησε τη λαϊκή αντίδραση και προχώρησε στην εισβολή, όμως με την πάροδο του χρόνου και την αποτυχία των επιχειρημάτων περί όπλων μαζικής καταστροφής, το κίνημα δικαιώθηκε στη συνείδηση του κόσμου. Η μεταστροφή της κοινής γνώμης συνέβαλε αποφασιστικά στην ήττα των Ρεπουμπλικάνων στις ενδιάμεσες εκλογές του 2006, την απώλεια του Κογκρέσου και την εκλογή του Μπαράκ Ομπάμα το 2008.

2017 - Η αντι-Τραμπ αντίσταση της πρώτης Θπείας: Μετά το 2017, η προεδρία Τραμπ πυροδότησε το ένα κύμα διαμαρτυρίας μετά το άλλο. Το Women's March, με συμμετοχή εκατομμυρίων ατόμων, έθεσε τις βάσεις για ένα κίνημα πολιτικής αφύπνισης, που κορυφώθηκε στις ενδιάμεσες εκλογές του 2018 με την επανάκτηση της Βουλής των Αντιπροσώπων από τους Δημοκρατικούς. Παράλληλα, το κίνημα Black Lives Matter, το καλοκαίρι του 2020, επανακαθόρισε τον δημόσιο διάλογο γύρω από τα δικαιώματα και την αστυνομική βία. Οι συνεχείς αυτές κινητοποιήσεις δεν ανέτρεψαν τον πρόεδρο, αλλά διαμόρφωσαν πολιτικές ισορροπίες, έθεσαν όρια στις πιο ακραίες μεταρρυθμίσεις του και συνέβαλαν στο τελικό εκλογικό αποτέλεσμα του 2020.

Μπρέντι Κίσλινγκ «Είμαστε Αμερικανοί στην Ελλάδα και ανησυχούμε»

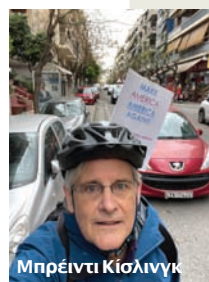
Όσα μας είπε ο πρώην διπλωμάτης των ΗΠΑ, πρώην πρόεδρος των Democrats Abroad Greece

«Τα μέλη μας στην Αθήνα είναι φοβισμένα και θυμωμένα. Κάποιοι ήταν τόσο εξοργισμένοι, που απαίτησαν από την οργάνωση Democrats Abroad Greece να διοργανώσει διαδηλώσεις σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Κρήτη, ώστε να συντονιστούν μ' εκείνες στις Ηνωμένες Πολιτείες και σε όλο τον κόσμο. Πρόκειται για Αμερικανούς πολίτες με διαβατήρια των ΗΠΑ. Ζουν στην Ελλάδα – όχι στην Υεμένη ή στο Νότιο Σουδάν. Με ρωτούν (ως πρώην διπλωμάτη των ΗΠΑ) αν είναι ασφαλές να επισκεφτούν τους συγγενείς τους στις ΗΠΑ! Το πιο πιθανό είναι πως μπορούν να ταξιδέψουν χωρίς πρόβλημα. Δεν ισχύει, όμως, το ίδιο για δεκάδες χιλιάδες Έλληνες που σπουδάζουν ή εργάζονται στην Αμερική. Θα τους αρπάξουν από τον δρόμο μασκοφόροι άντρες με άγνωστα οχήματα;

Πολλοί από τους αξιωματούχους στην πρώτη θπεία Τραμπ είχαν τη νοημοσύνη και την ακεραιότητα να κάνουν σωστά τη δουλειά τους. Ο Τραμπ είναι αποφασισμένος να μην ξανακάνει αυτό το «λάθος». Το φιάσκο του Signalgate στον βομβαρδισμό της Υεμένης είναι το πιο κρουαζέο παράδειγμα ανικανότητας σε παγκόσμια κλίμακα. Οι σύμμαχοι του ΝΑΤΟ βλέπουν τη βασισμένη σε κανόνες διεθνή τάξη στα πρόθυρα της κατάρρευσης. Πώς θα μας αντιμετωπίσουν οι Έλληνες φίλοι μας αν ο Τραμπ εισβάλει στον Καναδά ή στη Γροιλανδία;

Η παράλογη διαδικασία με την οποία επιβλήθηκαν δασμοί σε φιλικές χώρες έχει τρομοκρατήσει τους επενδυτές. Τα μέλη μας ανησυχούν για τις συντάξεις τους και για τα επενδυτικά τους χαρτοφυλάκια. Δεν βοηθά το ότι οι αντισυνταγματικές περικοπές του προϋπολογισμού από τον Μασκ καθιστούν αδύνατη την επικοινωνία με τη Διοίκηση Κοινωνικής Ασφάλισης ή την άντληση πληροφοριών για την υποβολή των φορολογικών μας δηλώσεων στις ΗΠΑ.

Οι καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης που κήρυξε ο Τραμπ για να κυβερνά με διατάγματα είναι προφανώς πλαστές. Το Κογκρέσο μπορεί να τις ανακαλέσει, αλλά η ρεπουμπλικανική πλειοψηφία έχει επιλέξει να παραβιάσει τον όρκο της. Οι Ρεπουμπλικανοί ήδη διαισθάνονται ότι θα υποστούν συντριπτική ήττα στις επόμενες εκλογές για το Κογκρέσο. Τα μέλη μας φοβούνται ότι ο Τραμπ μπορεί να αρνηθεί να επιτρέψει τη διεξαγωγή αυτών των εκλογών ή, παραβιάζοντας τη νομοθεσία των ΗΠΑ, να αναθέσει στον Ίλον Μασκ την καταμέτρηση των ψήφων». **Α**

Αμερικανοί πολίτες που ζουν στην Ελλάδα με ρωτούν (ως πρώην διπλωμάτη) αν είναι ασφαλές να επισκεφτούν τους συγγενείς τους στις ΗΠΑ!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΑΣΣΕΛΑΚΗΣ

**Μπορώ να φέρω
την αλλαγή
χωρίς να
συμβιβαστώ
με τον βούρκο**

Της ΗΡΟΥΣ ΣΚΑΡΟΥ

Οι ευκαιρίες πολλαπλασιάζονται καθώς τις αρπάζουμε, γράφει ο Σουν Τσου στην «Τέχνη του πολέμου». Ο Στέφανος Κασσελάκης φαίνεται να το γνωρίζει καλά αυτό. Διαβάζοντας το βιβλίο του «Δεύτερη ευκαιρία» (εκδόσεις Πεδίο, 2025) ακολούθησα τη διαδρομή του από τα εφηβικά του χρόνια μέχρι σήμερα και διέκρινα τη στρατηγική σκέψη και το θάρρος του στη διεκδίκηση ευκαιριών. Για να πετύχει τους στόχους του δεν περιμένε τις συνθήκες ώστε να γίνουν κατάλληλες. Με σχεδιασμό, οργάνωση και ελιγμούς, τις έκανε ο ίδιος ευνοϊκές. Και τώρα, με το Κίνημα Δημοκρατίας, φαίνεται αποφασισμένος να στρατοπεδεύσει και να δώσει τη μάχη του για την αλλαγή που ονειρεύεται για την Ελλάδα.

Τον συνάντησα σ' ένα καφέ στο κέντρο της Αθήνας. Θέλησε να μάθει για μένα. Μιλήσαμε για τη συγγραφή, για την αγιογραφία, για το νησί μου, την Ικαρία, που αγαπά πολύ. Η κουβέντα μας διακόπηκε κάμποσες φορές. Από μια κυρία που θέλησε να του πει ότι είναι πιο όμορφος από κοντά. Από έναν ηλικιωμένο που του μετέφερε τη στήριξη των ανθρώπων του τόπου του. Από ένα αγόρι που του έδειξε το δώρο που μόλις του είχε αγοράσει ο πατέρας του για το Α που πήρε στον έλεγχο. Μ' εντυπωσίασε το γεγονός ότι μετά από κάθε διακοπή, όση ώρα κι αν διαρκούσε, εκείνος θυμόταν ακριβώς τα τελευταία μας λόγια και συνέχιζε από εκεί. Κι ακόμη, η στάση του. Χαλαρός αλλά ταυτόχρονα σε ετοιμότητα να αντιληφθεί τα πάντα γύρω του και να δράσει αναλόγως. Σύντομα συνειδητοποιήσαμε ότι η συνέντευξη δεν μπορούσε να γίνει εκεί. Κανονίσαμε δεύτερη συνάντηση λίγες μέρες μετά. Η συζήτησή μας, χωρίς παρεμβάσεις αυτή τη φορά, κράτησε πάνω από δύο ώρες. Ακολουθούν τα κυριότερα σημεία της.

— **Μεγάλωσες σε μια παραδοσιακή εκτεταμένη οικογένεια. Πόσες γενιές ζούσατε στο σπίτι της Ε-κάλης;**

Τέσσερις γενιές. Ήταν η προγιαγιά μου, που μεγάλωσε στη Κωνσταντινούπολη, η γιαγιά μου κι ο παππούς μου, με καταγωγή από Εύβοια, και η άλλη μου γιαγιά, από Κρήτη, οι γονείς μου, ο αδερφός μου κι εγώ.

— **Πώς ήταν η ζωή σε μια τέτοια οικογένεια;**

Ήταν μοναδική εμπειρία το να έχεις κάποιος σ' ένα σπίτι στην Αθήνα τόσες γενιές από τόσες γωνιές της χώρας. Με εμπλούτισαν με ιστορίες από τη ζωή τους και με βιώματα, τα οποία με έχουν συνοδεύσει έκτοτε. Άρα νομίζω ότι η μεγαλύτερη προσφορά αυτής της συμβίωσης ήταν το ότι μπόρεσα να απορροφήσω πάρα πολύ περιεχόμενο από άλλες δεκαετίες, κάτι που δεν θα μπορούσε να είχε συμβεί αν ζούσαμε χώρια.

— **Αφιερώνεις το βιβλίο σου στη γιαγιά Αλεξάνδρα για τις αρχές με τις οποίες σε μεγάλωσε.**

Η γιαγιά Αλεξάνδρα ήταν ένας άνθρωπος ο οποίος κυριολεκτικά καμπούριασε μεταφέροντας τον παππού μου, τον οποίο δεν γνώρισα ποτέ – πέθανε έναν μήνα πριν γεννηθώ. Τον μετέφερε για χρόνια στο σπίτι, επειδή είχε πάθει ένα βαρύ εγκεφαλικό. Όλη την υπόλοιπη ζωή της την έζησε ντυμένη στα μαύρα. Ήταν ο πιο δοτικός άνθρωπος που έχω γνωρίσει. Ένας άγιος άνθρωπος πραγματικά.

— **Ήταν η γιαγιά από την Κρήτη;**

Ναι, 100% Κρητικιά, από οικογένεια που είχε φάει ε-ξορίες επί Γερμανών και είχε υποστεί αντίποινα στον Σκινέ Χανίων, όπου δολοφονήθηκαν συγγενείς από τους Γερμανούς λόγω της Μάχης της Κρήτης. Μεγά-λωση λοιπόν με το παράδειγμά της, με τις αρχές της αλληλεγγύης και της προσφοράς.

— **Από την Ελλάδα έφυγες στα 14 σου χρόνια, σε μια δύσκολη οικονομικά εποχή για την οικογένειά σου, αλλά και για σένα προσωπικά, με τις μεταβο-λές που επιφέρει η εφηβεία στον ψυχισμό. Τι ό-πλα έβαλες στη φαρέτρα σου κατά τη διάρκεια των σπουδών σου στην Αμερική;**

Νομίζω ότι τον σημαντικότερο ρόλο έπαιξε η αλλαγή περιβάλλοντος. Το γεγονός ότι στην ουσία μπόρεσα ν' αρχίσω από το μηδέν στην Αμερική, αντί να είμαι χρω-ματισμένος με ό,τι είχε συμβεί στην οικογένειά μου. Άρα το μεγαλύτερο όπλο ήταν το γεγονός ότι μπόρεσα να ερμηνεύσω τον εαυτό μου εκ νέου, σε ένα διαφο-ρετικό περιβάλλον, πολύ πιο αξιοκρατικό όσον αφορά την ευρύτερη κοινωνία στην οποία ζεις κι όπου μπο-ρείς να κυνηγήσεις το όνειρό σου. Μέσα σε αυτό το πε-ριβάλλον, είδα τα ενδιαφέροντά μου και τις δεξιότητές μου ν' αλλάζουν ριζικά. Ήταν λοιπόν το διαφορετικό σύστημα και το διαφορετικό περιβάλλον αυτά που μου επέτρεψαν να αναπτυχθώ σε πολύ μικρό χρονι-κό διάστημα. Με άλλα λόγια, ήταν η παιδεία. Νομίζω ότι αυτό ακριβώς είναι που πρέπει, ως μια σύγχρονη κοινωνία, να παράσχει σε κάθε παιδί που αποφοιτά από ένα σχολείο: το δικαίωμα στο να ζει σ' ένα εξαιρε-τικό περιβάλλον, για να μπορεί και να αναπτυχθεί με εξαιρετική παιδεία και να συνεχίσει από κει και πέρα. Για μένα αυτή ήταν η διέξοδος.

— **Σχετικά με αυτό που λες τώρα. Το περίφημο Άρ-θρο 16 πώς το βλέπεις;**

Λοιπόν, θα σου πω. Καταρχάς δεν έχω αγκυλώσεις. Ό-ταν βλέπω ένα άρθρο στο Σύνταγμα να είναι μια ελλη-νική μοναδικότητα, προφανώς αυτό δίνει ένα σήμα ότι ίσως να μη λύνουμε το σωστό πρόβλημα. Αλλά ποιο είναι το πρόβλημα που πρέπει να λύσουμε; Είναι το ότι στη χώρα μας ποιοτική δημόσια παιδεία δεν υπάρχει. Για μένα το βασικό είναι κάθε παιδί στην Ελλάδα να μπορεί να σπουδάσει αυτό που θέλει. Και να μπορεί το κράτος να του παρέχει αυτή τη δυνατότητα μέχρι πέ-ντε χρόνια. Πρέπει λοιπόν να επικεντρωθούμε όχι στο

Άρθρο 16, αλλά στο πώς η δημόσια παιδεία μπορεί να γίνει ποιοτική στη χώρα μας και να είναι δικαίωμα για όλους. Από κει και μετά να συζητήσουμε για το Άρθρο 16. Δεν έχω κάποια αγκύλωση ως προς αυτό.

— **Κυνηγώντας το επιχειρηματικό όνειρο. Goldman Sachs. Στο βιογραφικό που δόθηκε από τον ΣΥΡΙΖΑ στη δημοσιότητα το '23 απουσιάζει η σταδιοδρομία σου στην αμερικανική επενδυτική τράπεζα. Ακόμη, αναφερόταν γενικά η δραστηριοποίησή σου στον χώρο της ναυτιλίας και όχι η εταιρεία που ίδρυσες, η Swift Bulk. Καταλαβαίνουμε γιατί. Η ερώτησή μου είναι: αριστερά και κεφάλαιο πάνε μαζί;**

Φυσικά και πάνε μαζί. Κι αυτή η ερώτηση δείχνει τη μεγάλη αποτυχία της αριστεράς στο να έχει ειδική α-τζέντα. Αν και είχε την ευκαιρία.

Άλλο το κέρδος που προέρχεται από καινοτομία, βελτι-ώνει μια χώρα και κάνει μια κοινωνία πιο παραγωγική, κι άλλο το κέρδος που προέρχεται από εκμετάλλευση του εργαζόμενου από τον εργοδότη του. Είναι δύο τε-λείως διαφορετικά πράγματα και αυτό που πρέπει να συνειδητοποιήσουμε είναι ότι το κεφάλαιο, με μικρό κάπα, είναι στην ουσία ένα μέσο διαχείρισης πόρων. Τώρα, εάν αυτό συσσωρεύεται σε λίγα χέρια, αυτό όντως γίνεται.

Υπάρχουν πολλά παραδείγματα στην ιστορία του καπι-ταλισμού όπου έχει χρειαστεί να γίνουν παρεμβάσεις από την εκάστοτε πολιτεία. Να θυμίσω ότι, πριν από 100 περίπου χρόνια, ο πρόεδρος των ΗΠΑ Θίοντορ Ρούζβελτ διέσπασε τον Σιδηρόδρομο, το μονοπώλιο, καθώς επίσης και τη Standard Oil του Ροκφέλερ. Ακρι-βώς διότι είχε υπάρξει μια καινοτομία, η οποία όμως είχε συσσωρεύσει τον πλούτο και δημιουργούσε ζημία στην κοινωνική ευημερία.

Λοιπόν, η ερώτηση εδώ, που είναι στο κέντρο της όλης φιλοσοφίας, είναι ποιο σύστημα βοηθάει στο να υπάρ-ξει καινοτομία και να βελτιωθούν οι ζωές του κόσμου. Το σταλινικό κομμουνιστικό ή το καπιταλιστικό; Έχει αποδειχτεί ιστορικά ότι η ελευθερία στη δημιουργικό-τητα του κόσμου φέρνει καινοτομία. Από κει και πέρα όμως, φυσικά και πρέπει να παρεμβαίνει η πολιτεία ανά τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να εξισορροπεί τις στρεβλώσεις του καπιταλισμού. Πρέπει να σκεφτούμε ένα νέο μοντέλο οικονομίας. Εάν μπορείς να σκεφτείς νέα εργαλεία με βάση τις αξίες της αριστεράς, τότε έχεις ένα πολύ πιο δίκαιο σύστημα σε σχέση με το τωρινό, τις ιδιωτικοποιήσεις και την απορρύθμιση παντού, και ένα διευθυντήριο πολιτικών που συναναστρέφονται με οικονομικά συμφέροντα. Όλο αυτό πρέπει να τελειώνει.

— **Επιχειρηματικότητα και καινοτομία, διαβάζω στις αρχές διακήρυξης του Κινήματος Δημοκρατί-ας. Ποιες είναι οι θεσμικές αλλαγές που πρέπει να γίνουν για μια αγορά με δημοκρατικό χαρακτήρα στη χώρα μας;**

Είναι τέσσερις οι μεγάλοι πυλώνες. Αρχικά η ρευστό-τητα από τις τράπεζες. Πρέπει να αρχίσεις με κάποιο κεφάλαιο. Εκεί είναι που προφανώς μπορεί να παρέμ-βει η πολιτεία για να υπάρχει δυνατότητα όχι μόνο να ι-σορροπήσει τον ανταγωνισμό, αλλά και να μπορούν οι τράπεζες να κάνουν τη δουλειά που πρέπει να κάνουν, να παρέχουν πίστωση στην αγορά. Να είναι σε θέση να δίνουν ένα κεφάλαιο με το οποίο μπορείς ν' αρχίσεις. Αυτό που γίνεται με τις τράπεζες στην Ελλάδα είναι μια κοροϊδία.

Άλλος πυλώνας είναι η πάταξη της γραφειοκρατίας. Είναι πολύ σημαντικό να μπορείς να ξέρεις σε τι χρο-νικό διάστημα θα πάρεις μια απάντηση από το κράτος για τις άδειες που πρέπει να έχεις, να μη χρειάζεται να βάλεις κονέ για να πάρεις άδεια, να μην έχει κάποιος πλεονέκτημα απλώς επειδή ξέρει κάποιον. Εκεί η τε-χνολογία μπορεί να παίξει πολύ σημαντικό ρόλο. Χρειάζεται επίσης ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα, το οποίο να προωθεί και να ενθαρρύνει τις νεοφυείς αλλά και τις μικρές επιχειρήσεις, ένα ξεκάθαρο σύστημα

εσόδων-εξόδων βάσει πραγματικών και όχι θεωρητι-κών κερδών.

Και ο τέταρτος πυλώνας είναι φυσικά το κράτος δικαί-ου όσον αφορά τα εμπορικά ζητήματα. Δηλαδή, να μην υπάρχει αθέμιτος ανταγωνισμός, τα δικαστήρια να εκδικάζουν υποθέσεις στην ώρα τους, να έχουν την κατάλληλη τεχνογνωσία κ.λπ.

— **Ονόμασες το πρώτο σου πλοίο «Όσιο Δαβίδ». Στο πρώτο του ταξίδι συγκρούστηκε στη Διώρυγα του Σουέζ. Πήρες έτσι από νωρίς το πρώτο σου μεγάλο μάθημα στη ναυτιλία. Στον πολιτικό στίβο ακολού-θησαν κι άλλες συγκρούσεις. Ποια μαθήματα πή-ρες από αυτές;**

Υπάρχει ένα πολιτισμικό μάθημα: στην Ελλάδα δεν υ-πάρχει η ίδια καλή προαίρεση που υπάρχει στις ΗΠΑ. Στην Αμερική πας να διαπραγματευτείς με κάποιον, κι αν σε «ρίξει», είναι κάτι καταδικαστέο. Εδώ το να σε κοροϊδεύει κάποιος και να σε «ρίξει» είναι σχεδόν α-ναμενόμενο. Και υπάρχει μεγαλύτερη ανοχή σ' αυτό κοινωνικά. Αυτό ήταν ένα μάθημα πολιτισμικό και ειδι-κά στην πολιτική της χώρας μας, η οποία βασίζεται στο μαύρο χρήμα. Καταλαβαίνεις, τίποτα δεν είναι τυχαίο. Δεν είναι τυχαίο ότι αυτή η χώρα χρεοκόπησε. Και δεν είναι τυχαίο και το έγκλημα των Τερμπών.

Αλλά δεν θεωρώ ότι είναι στο πεπρωμένο μας αυτό. Δεν θεωρώ ότι είναι στο πεπρωμένο μας να χρεοκο-πούμε, να βλέπουμε πρωτοφανή δυστυχήματα και να είμαστε μια χώρα που δεν μπορεί να προστατεύσει τον κόσμο από φωτιές κ.λπ.

Όταν μου λένε «έτσι είναι η Ελλάδα», με πτοπάθεια, με μεμφιμοιρία, λέω πως η Ελλάδα δεν είναι μια αφη-ρημένη έννοια. Η Ελλάδα είναι οι άνθρωποί της. Άρα εμείς είμαστε η Ελλάδα. Και κάθε μέρα αποφασίζουμε τι θέλουμε να κάνουμε με τον εαυτό μας.

— **Και συχνά αποφασίζουμε να φύγουμε από την Ελλάδα.**

Είναι πολύ κρίμα το ότι τόσοι Έλληνες είναι στο εξωτε-ρικό και αρνούνται να επιστρέψουν, επειδή ακριβώς φοβούνται. Αυτό που μου λένε κι εμένα στην πολιτική «πού έμπλεξες, παιδί μου». Αλλά αν δεν μπλέξουμε, δεν πρόκειται να ξεμπλέξουμε. Αυτό είναι, εν κατα-κλείδι το ρεζουμέ. Αυτό ήταν το μεγάλο μάθημα.

— **Στην εφηβεία σου, γράφεις, προσκυνούσες στο μοναστήρι του Οσίου Δαβίδ και προσευχόσουν ο σεξουαλικός προσανατολισμός σου να είναι straight. Ποιοι ήταν οι κλυδωνισμοί που διέκρινες ότι θα ανέκυπταν στην αντίθετη περίπτωση και πώς τελικά τους αντιμετώπισες;**

Ναι, ήταν προφανώς η κοινωνική πίεση. Ξέρεις, όταν σε ανύποπτο χρόνο ακούς και από τους γονείς σου και από την κοινωνία κυδαίες λέξεις να χαρακτηρίζουν έναν άνθρωπο, που ευτυχώς έχουν απονομιμοποιηθεί κοινωνικά έκτοτε. Αλλά κι όταν βλέπεις τον σκωπτικό τρόπο στη γλώσσα του σώματος με τον οποίο κάποιος αναφέρεται σε άλλους όταν δεν ξέρει για σένα, κατα-λαβαίνεις ότι αυτό δημιουργεί τεράστια εσωτερικά προβλήματα.

Έχουν γραφτεί πολλά βιβλία για την ψυχολογική κατά-σταση των διάφορων ευπαθών ομάδων, μέσα σε αυτά και για τη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα. Υπάρχει μεγάλο σώμα έρευνας, αλλά δεν θέλω να παριστάνω ότι μπορώ να προσφέρω στον διάλογο κάτι παραπάνω από την προ-σωπική μου εμπειρία. Αυτό που μπορώ να σου πω με σιγουριά είναι ότι αποδέχεσαι τον εαυτό σου πλήρως όταν αγαπήσεις έναν άλλο άνθρωπο σαν τον εαυτό σου και παραπάνω.

— **Υπήρξαν κάποιες προκαταλήψεις που χρειάστη-κε να αντιμετωπίσεις ερχόμενος στην Ελλάδα. «Α-μερικανάκι» για παράδειγμα. Πόσο δύσκολο ήταν να σπάσεις αυτό το στερεότυπο;**

Δεν ήταν δύσκολο, διότι ήμουν πάντα ο εαυτός μου. Και ακριβώς επειδή η ζωή μου είχε φτιαχτεί κυριολε-►

Έγραψα το βιβλίο επειδή ήθελα να καταγραφεί η αλήθεια, ξέροντας ότι υπήρχε ένα ολόκληρο πολιτικο-οικονομικό σύστημα που είχε στηρίξει το τραγελαφικό συνέδριο και τον αποκλεισμό μου, καθώς και για ν' απαντή-σω στις ερωτήσεις ποιος με φύτεψε, τι κίνητρα είχα κ.λπ.

κτικά στην Αμερική, είχα φορολογηθεί εκεί και ήμουν κατοχυρωμένος σε ένα σύννομο σύστημα, δεν είχα να φοβηθώ τίποτα εδώ. Το ζήτημα είναι για όλους ό-σοι βασίζονται στην εγχώρια πραγματικότητα, χωρίς να έχουν τη δύναμη ενός αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης και φυσικά την οικονομική ευελιξία σε προσωπικό επίπεδο.

Εκεί πρέπει να απευθυνθεί αυτή η ερώτηση. Εκεί είναι δύσκολο να σπάσεις τα στερεότυπα. Η δική μου εμπειρία ήταν από μια θέση πολυτελείας απ' όλες τις απόψεις. Θέση ισχύος, ίσως; Δηλαδή ότι ήρθα, ήμουν ο εαυτός μου, δεν είχα ανάγκη τίποτα, δεν όφειλα τίποτα σε κανέναν στην πολιτική. Πολιτεύτηκα με γνώμονα κυρίως τις θεσμικές αλλαγές που πρέπει να γίνουν στη χώρα και τις αλλαγές που χρειάζονται σε επίπεδο οικονομίας, για να μπορεί η Ελλάδα να γίνει μια χώρα παραγωγής. Και όχι μια χώρα εσωτερικής κατανάλωσης με βραχυπρόθεσμο ορίζοντα.

— Πώς βλέπεις τη διεθνή αντι-woke εκστρατεία ενάντια στο DEI (Διαφορετικότητα-Ισότητα-Συμπερίληψη) μετά την εκλογή του Τραμπ;

Η αντι-woke εκστρατεία υπήρχε και στις ευρωεκλογές του προηγούμενου καλοκαιριού, που είδαμε ακροδε-ξιά κόμματα να ανεβαίνουν. Αρνούμαι να πιστέψω ότι ο κόσμος που ασπάζεται αυτή την ατζέντα επιθυμεί να οπισθοδρομήσουν δικαιώματα που κάνουν κάποιον συνάνθρωπό τους ευτυχισμένο. Πιο απλά, νομίζω ότι είναι μια αντίδραση, που λέει ότι αυτό το διευθυντήριο πλέον νοιάζεται μόνο για τον εαυτό του, δεν μας ακούει, εξυπηρετεί τα συμφέροντα των λίγων και ι-σχυρών κι εμείς είμαστε έξω από την οικονομική δρα-στηριότητα της χώρας. Δεν μπορεί ο μέσος άνθρωπος να διεκδικήσει την ευτυχία του. Αισθάνεται ότι οι ελίτ στην πολιτική είναι αποκομμένες, αυτοαναφορικές και κωφεύουν στις κοινωνικές ανάγκες.

— Στο βιβλίο σου δεν δίστασες να αναφερθείς στη χρήση κοκαΐνης κατά τη διάρκεια της διαμονής σου στην Αμερική. Γενικότερα, αναφέρεσαι σε όλες τις δυσκολίες που αντιμετώπισες, οικονομικές, συναι-σθηματικές, επαγγελματικές. Ποια είναι τα στοιχεία του χαρακτήρα σου που σε βοήθησαν να τις αντιμε-τωπίσεις και να ανακάμψεις;

Για να ξεπεραστούν οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει κά-ποιος, ρόλο παίζουν σίγουρα οι συγκυρίες και η τύχη, πέρα από τον χαρακτήρα. Τώρα, ως άνθρωπος είμαι πάρα πολύ επίμονος. Δεν είμαι καθόλου δογματικός. Δηλαδή, είμαι ανοιχτός. Θα αλλάξω. Άλλο η καρδιά και η φιλοσοφία. Αλλά οι απόψεις... Εάν με πείσεις ότι η ά-ποψή σου ή η προσέγγισή σου είναι καλύτερη γι' αυτό που φιλοσοφικά διεκδικούμε, θα γίνω ο μεγαλύτερος οπαδός σου. Όχι μόνο θα πω πως έχεις δίκιο, θα το χρη-σιμοποιήσω και στις επόμενες συζητήσεις μου.

— Ζητάς βοήθεια όταν τη χρειάζεσαι;

Όχι, είμαι κάπως υπερήφανος σ' αυτό. Αλλά το αλλάζω σιγά σιγά. Ειδικά η πολιτική πρέπει να καταλάβεις ότι είναι η τέχνη της πρόσθεσης και όχι του πολλαπλα-σιασμού, στον οποίο ένα μείον κάνει ένα άλλο μείον. Πρέπει υπομονετικά μερικές φορές να προσθέτεις και να κάνεις κάτι το οποίο δεν αλλοτριώνει την καρδιά σου, τη φιλοσοφία σου, την ηθική σου. Εκεί είναι το δύσκολο.

Πίστεψέ με, είχα πάρα πολλές ευκαιρίες να παίξω με το σύστημα ως αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευ-σης. Δεν το έκανα ποτέ. Και το λέω ξεκάθαρα, δεν μπο-ρεί κανείς να πει ότι έχω πάρει ούτε ένα ευρώ μαύρο χρήμα ως πρόεδρος της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Και είμαι ο πρώτος ο οποίος, ευκαιρίας δοθείσης, θα θεσμοθετήσει τους πιο αυστηρούς κανόνες χρηματο-δότησης υποψηφίων, βουλευτών και κομμάτων. Γιατί από κει είναι που βρομάει το ψάρι.

— Θα σου αναφέρω ένα απόφθεγμα του Τσόρτσιλ και θέλω τις σκέψεις σου πάνω σε αυτό. Σ' ακούω.

— «Μέσα στο κόμμα μου βρίσκονται οι εχθροί μου και έξω από το κόμμα οι αντίπαλοί μου».

Στην ουσία αυτό που λέει είναι ότι τα κάστρα πέφτουν από μέσα. Το οποίο ισχύει. Αυτός είναι και ο λόγος που ο

κύριος Μπτσοτάκης με τον ανιψιό του παρακολουθού-σαν τους εσωτερικούς αντιπάλους τους, τους εχθρούς τους. Και γι' αυτό δυστυχώς βλέπετε τώρα το πώς δεν κινείται φύλλο με τα Τέμπη. Γιατί αν διανοηθεί κάποιος απ' όσους έχουν παρακολουθηθεί να πει κάτι, θα βγει στη φόρα υλικό. Λοιπόν, αυτό και μόνο αποδεικνύει ότι ο κύριος Μπτσοτάκης ήξερε πολύ καλά τη συμβουλή του Τσόρτσιλ και ότι την εφάρμοσε κατά κόρον.

— Τ' ακούω όλα αυτά, αλλά περίμενα να ακούσω κάτι και για τον ΣΥΡΙΖΑ.

Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει μια τεράστια αναντιστοιχία βάσης και μηχανισμών. Και η εκλογή του πρόεδρου από τη βάση είναι ο λόγος που έγινα εγώ πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ.

— Μια και αναφέρθηκες στα Τέμπη, πιο θεωρείς ότι είναι το σημαντικότερο λάθος που έχει γίνει ως τώρα;

Το μεγαλύτερο λάθος είναι η πολιτική αμέλεια, η ε-γκληματική αμέλεια. Το πιο βασικό λάθος είναι ότι οι υπουργοί με τους πολιτικούς προϊσταμένους τους δεν προστάτευσαν αυτά τα παιδιά ενώ το ήξεραν. Είχαν έγγραφες προειδοποιήσεις, ήξεραν τα ρίσκα, ήξεραν τις επενδύσεις που απαιτούνταν από την ΤΡΑΙΝΟΣΕ και δεν έγιναν ποτέ και άλλαξαν τις συμβάσεις. Είναι ένα πολύ επίπονο μάθημα για το ότι, όταν είσαι στην πολιτική, διαχειρίζεσαι τις ζωές του κόσμου. Άρα το μεγαλύτερο λάθος ήταν η έλλειψη πρόληψης. Και υ-πάρχει ποινική πολιτική ευθύνη.

— Ο Τζιάνι Ανιέλι είχε πει: «Τις αριστερές κυβερνή-σεις τις χρειαζόμαστε, γιατί μπορούν να περνάνε τα αντιλαϊκά μέτρα πολύ πιο εύκολα από τις δεξιές».

Υπάρχουν όντως παραδείγματα γι' αυτό. Αλλά αυτό που υπονοεί ο Ανιέλι είναι ότι οι αριστερές κυβερνή-σεις δεν κυβερνούν με αριστερή φιλοσοφία. Και δεν είναι τυχαίο αυτό που λέει, γιατί όντως γι' αυτό τον λόγο έχει κερδίσει το νεοφιλελεύθερο δόγμα. Χρειάζονται νέα εργαλεία για να έχουμε και reset στην οικονομία και συμμετοχή.

Με τις νέες τεχνολογίες δεν ξέρουμε πόσοι θα μπο-ρούν να διοχετευτούν σε μια νέα πραγματικότητα, δεν ξέρουμε τι καινοτομία θα υπάρχει. Άρα λοιπόν θα χρει-αστούμε νέα εργαλεία για να διαχειριστούμε αυτή τη μετάβαση. Νέα οικονομικά εργαλεία. Και μέσα σ' αυτό και δημοκρατικά και πολιτικά εργαλεία.

Πάντα θα υπάρχουν πρώτες ύλες, commodities, θα υπάρχουν βιομηχανίες υψηλής έντασης κεφαλαίου. Εμείς πρέπει να επενδύσουμε και σε βιομηχανίες υ-ψηλής έντασης ανθρώπινου κεφαλαίου. Εκεί είναι το κλειδί. Κι έχουμε πολύ καλό ανθρώπινο κεφάλαιο ως χώρα.

Άρα λοιπόν, αυτό που εννοεί ο Ανιέλι είναι ότι πρέπει να εκσυγχρονιστεί ο τρόπος με τον οποίο πολιτεύεται η αριστερά, ώστε να μπορεί να φέρει τα αποτελέσμα-τα της πολιτικής που θα ήθελε να εφαρμόσει.

— Ποια η γνώμη σου για την επιδοματική πολιτική;

Είμαι κάθετα ενάντιος στην επιδοματική πολιτική, φι-λοσοφικά, διότι θεωρώ ότι δημιουργεί εξαρτήσεις από πολιτικούς. Προτιμώ να έχω ελευθερία στις αποφά-σεις, βάσει όμως των δικαιωμάτων που πρέπει να σου δίνει μια πολιτεία. Άρα λοιπόν, όχι στην επιδοματική πολιτική. Ναι στα καίρια δικαιώματα –υγεία, παιδεία, πολιτισμός, ασφά-λεια– που επιτρέπουν σε έναν άνθρωπο να έχει ευκαι-ρίες στη ζωή του.

— Από πού αντλείς τη δύναμη να συνεχίζεις;

Πρακτικά, από το γεγονός ότι αυτό που κάνω δεν είναι επάγγελμα για μένα. Το βλέπω ως λειτουργημα, δεν βιοπορίζομαι απ' αυτό, δεν έχω ανάγκη να το κάνω, συνεπώς το κάνω γιατί το πιστεύω. Αυτό για κάποιους μπορεί ν' ακούγεται σαν χόμπι, ότι είμαι πολιτικός πο-λυτελείας, αλλά στην πραγματικότητα το γεγονός ότι, ακόμα και μετά από όλα όσα έγιναν, δεν το έχω βάλει κάτω, αλλά συνεχίζουμε και χτίζουμε με πείσμα, είναι απόδειξη του ότι πιστεύω ακράδαντα σε αυτό που κά-νουμε. Θεωρώ ότι είναι κοινωνική ανάγκη η λύση που προτείνουμε, μια εξωσυστημική λύση με κοινωνικό πρόσημο.

Στέφανος Κασσελάκης
«Δεύτερη ευκαιρία»
εκδ. Πεδίο, 2025

Είναι πλειοψηφικό αυτό το οποίο χτίζουμε και, πέρα από πολλή δουλειά, χρειάζεται και την άλλη μεριά, χρειάζεται και η κοινωνία να μας δώσει την ευκαιρία. Να πιστέψει ότι μπορεί να είναι η εξαίρεση στις απο-γοστεύσεις που έχει βιώσει τόσα χρόνια. Αν δεν πιστέ-ψουμε ότι μπορεί να υπάρξει εξαίρεση, πάει να πει ότι έχουμε παραδοθεί ήδη. Άρα λοιπόν, πρακτικά, αυτό είναι, κι από κει και πέρα, ηθικά και ψυχολογικά, είναι η στήριξη του κόσμου.

Σε ένα πολύ σύντομο χρονικό διάστημα στην πολιτική και χωρίς να έχω περάσει από τους μηχανισμούς που σε κάνουν κυνικό για το αποτέλεσμα, είχα την «τύχη» να δω από κοντά πραγματικές δυσκολίες, που κάνουν τις δικές μας να φαίνονται σαν ανέκδοτα. Είναι πάρα πολύ εύκολο για τους πολιτικούς να γίνουν κυνικοί, να βλέπουν τον κόσμο σαν μια μάζα την οποία μπορούν να χειραγωγήσουν – είτε με δημοσκοπήσεις είτε με δημοσιογράφους είτε με κοινωνικά μέσα, με τρολς. Ξέρεις ότι αυτός που φωνάζει πιο πολύ κερδίζει εκείνη τη στιγμή. Αλλά εγώ δεν το βλέπω έτσι. Βλέπω κάθε άνθρωπο ως μια ισότιμη ψυχή.

— Πόσο έχεις αλλάξει κατά τον τελευταίο ενάμιση χρόνο; Τι αποκόμισες από όλη αυτή την εμπειρία;

Προφανώς, μια τέτοια εμπειρία χτίζει αντοχές, ικανό-τητες, ενσυναίσθηση. Και ο λόγος για τον οποίο συ-νεχίζω είναι διαφορετικός σήμερα από αυτόν για τον οποίο συνέχιζα πριν από έναν χρόνο. Ο λόγος για τον οποίο συνεχίζω τώρα είναι γιατί πιστεύω ακράδαντα στο μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα αυτού που χτίζεται. Ενώ πριν από έναν χρόνο συνέχιζα επειδή κάποιος έ-πρεπε να κάνει τη δουλειά εκείνη τη στιγμή. Σήμερα εί-μαι πολύ πιο πεπεισμένος γι' αυτό που κάνω και δεν θα το εγκαταλείψω. Τώρα ξέρω τα εργαλεία με τα οποία μπορώ να φέρω την αλλαγή. Χωρίς να συμβιβαστώ με τον βούρκο. Και χρειάζεται χρόνο αυτό, μια ομάδα κρούσης και αντοχή, αλλά η αντοχή αυτή είναι ένα τί-ποτα σε σχέση με την αντοχή του κόσμου εκεί έξω.

Πριν από έναν χρόνο, όταν είχαμε διασπάσεις, συνέ-δρια, αμφισβητήσεις, συνέχιζα επειδή είχα να αντι-μετωπίσω μια αδικία και ήξερα ότι ήμουν μέσα στον βούρκο. Τώρα όμως έχω μια πολύ πιο ανθρωπιστική προσέγγιση.

Το να βλέπω αρθρογραφία ή, ξέρεις, την προδοσία που ανέφερες πριν από πρώην συνεργάτες το θεωρώ πλέον απλώς μέρος της διαδικασίας. Ότι είναι ο μόνος τρόπος με τον οποίο θα έρθει το αποτέλεσμα.

— Πώς σκέφτηκες αυτή τη δεδομένη στιγμή να προχωρήσεις στην έκδοση ενός βιβλίου;

Επειδή ήθελα να καταγραφεί η αλήθεια της στιγμής, ξέ-ροντας ότι υπήρχε ένα ολόκληρο πολιτικο-οικονομικό σύστημα που είχε στηρίξει το τραγελαφικό συνέδριο και τον αποκλεισμό μου, καθώς και για ν' απαντήσω στις ερωτήσεις ποιος με φύτεψε, τι κίνητρα είχα κ.λπ. Και πραγματικά είμαι ευγνώμων για τη συνέντευξη αυτή, γιατί από τις ερωτήσεις που μου έκανες φαίνε-ται ξεκάθαρα πως έχεις δει το ψυχογραφικό στίγμα πίσω από κάθε εμπειρία της ζωής μου, και νομίζω πως καταλαβαίνεις ότι αυτό που βλέπεις δεν είναι επιτη-δευμένο. Κάτι το οποίο δεν υπάρχει στην πολιτική της χώρας μας. Έχουμε τους πολιτικούς της βιτρίνας και τους πολιτικούς της τάβλας, που παίζουν την πολιτική λες και είναι stratego. Δεν σέβονται τους πολίτες.

— Στη διακήρυξη του Κινήματος Δημοκρατίας ανα-φέρεται ότι στους εθνικούς στόχους εντάσσεται με επείγοντα χαρακτήρα το ζήτημα της υπογεννη-τικότητας. Σκοπεύεις να βοηθήσεις κι εσύ άμεσα στην αντιμετώπισή του;

Έχεις χιούμορ. Θα σου απαντήσω. Είναι τεράστιο πα-τριωτικό ζήτημα. Υπαρξιακό ζήτημα για την Ελλάδα. Πέρα από τη δημοσιονομική έκφρασή του. Είναι μα-κράν το μεγαλύτερο ρίσκο συρρίκνωσης της πατρίδας μας. Και αυτό που μπορώ να πω είναι ότι είναι μεγάλη τύχη για κάθε άνθρωπο το να μπορεί να αποκτήσει παιδιά. Αλλά στη ζωή, όπως μάθαμε με πολύ οδυνηρό τρόπο από τα Τέμπη, τίποτα δεν είναι σίγουρο. Άρα ας επικεντρωθούμε στο να ζούμε κάθε μέρα τη ζωή μας στο μέγιστο. Από κει και πέρα η κάθε χαρά είναι ευ-πρόσδεκτη. **A**

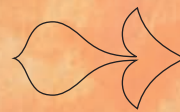
BOOK voice

Η ΧΑΡΑ ΤΗΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ
Βιβλία που θα
αγαπήσουν τα
παιδιά

Στο ανοιξιάτικο Book Voice οι εικονογράφοι έχουν την τιμητική τους, καθώς με την τέχνη τους έχουν συντελέσει σε μεγάλο βαθμό στην άνθηση που γνωρίζει το παιδικό βιβλίο τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας. Και ακόμα, σας προτείνουμε ιδέες για βιβλία που θα συντροφεύσουν μικρούς και μεγάλους τις μέρες που έρχονται – αγαπάμε τις Γιορτές και γιατί έχουμε περισσότερο χρόνο για διάβασμα.

Επιμέλεια: ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

Μπρουντζάκης **Vs** Μπρουντζάκη

Από τις μεγαλοστομίες της δεκαετίας του '80 στα παραληρήματα του σήμερα

Της ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΜΠΡΟΥΝΤΖΑΚΗ - Φωτό: ΤΑΣΟΣ ΑΝΕΣΤΗΣ

Ο α ξεκινάω με μια παραδοχή. Δεν έχω διαβάσει κανένα βιβλίο του πατέρα μου. Το «*Καλοκαίρι του μεγάλου καύσωνα*» είναι το πρώτο. Η εξήγηση είναι απλή – λίγο κουλή, αλλά απλή. Τα βιβλία τα έχει γράψει ο Ξενοφών Μπρουντζάκης, συγγραφέας, δημοσιογράφος και βιβλιοκριτικός. Γνωρίζω ότι όλα αυτά είναι μέρος του πατέρα μου, όμως δεν τα νιώθω οικεία, καθώς πρόκειται για πτυχές που τις μοιράζεται με τον υπόλοιπο κόσμο, ειδικότερα τα βιβλία του στα οποία καταθέτει όλο το μεράκι του και κομμάτια του εαυτού του που εγώ ίσως δεν έχω ανακαλύψει. Διαβάζοντας το βιβλίο, κάπως... ξαναγνωρίζομαστε κι αυτή η εκ νέου γνωριμία με φόβιζε ανέκαθεν. Τελικά, αποφάσισα ότι διατηρώ την αποκλειστικότητα του πατέρα μου αδιαπραγμάτευτα: ναι, είμαι μοναχοκόρη!

Ξεκίνησα λοιπόν να διαβάζω το βιβλίο του, που με πήγε σε γνώριμα μέρη και οι περιγραφές κάτι μου θύμιζαν. Βλέπετε, το βιβλίο περιστρέφεται γύρω από τα Εξάρχεια και ο πατέρας μου μοιράστηκε μαζί μου αυτό το κομμάτι της ζωής του. Οι χαρακτήρες μοιάζουν γνωστοί και μπήκα στη διαδικασία να... μαντέψω – μάταιο, καθώς αυτοί οι χαρακτήρες δεν αφορούν κάποιον

— Στο βιβλίο περιγράφεις μια ανέμελη για τους ήρωές σου εποχή. Ο ίδιος επίσης έχεις πει ότι η δεκαετία του '80 είναι μακράν η αγαπημένη σου. Έχω την αίσθηση, Αλεξάνδρα, ότι η δεκαετία του '80 ίσως πρέπει να είναι η πιο ανέμελη και ευτυχής δεκαετία από συστάσεως νεοελληνικού κράτους!

— Κάπου το έχω ξανακούσει αυτό το «από συστάσεως νεοελληνικού κράτους». Ναι, από τον Τσίπρα και τον Παπαγγελόπουλο για το σκάνδαλο Νοβάρτις.

— Μήπως είστε γενικά όλοι σας κάπως υπερβολικοί στις εκφράσεις σας; Ίσως, πολύ πιθανό. Αλλά είμαστε η κοινωνία που μεγάλωσε με μεγαλοστομίες και παραληρήματα. Ωστόσο, αν κάσει και ψάξει κανείς μία μία ξεχωριστά τις δεκαετίες αυτών των τελευταίων δύο αιώνων ελληνικής ιστορίας, άνετα θα διαπιστώσει ότι η δεκαετία του '80 ήταν η πιο χαλαρή. Φτάσαμε ως αυτή φορτωμένοι με κάθε είδους συμπλέγματα, τα οποία τα λύσαμε δωρεάν μέσα από την προοδευτική ψυχανάλυση του ΠΑΣΟΚ. Με δυο λόγια, ασήμαντοι άνθρωποι με συνοπτικές διαδικασίες έγιναν σημαντικοί. Έτσι επικράτησε η κενότητα, η αζία δίχως αντίκρισμα, η αριστερή χρυσή κάρτα που χρέωνε τη χώρα.

— Οι ήρωές σου είναι υπαρκτά πρόσωπα; Βασίζονται σε αληθινούς ανθρώπους; Οι χαρακτήρες του βιβλίου βασίζονται σε πολλούς ανθρώπους, ωστόσο, το βασικό μοντέλο για μένα δεν ήταν τα πρόσωπα, γι' αυτό και βλέπεις τους ήρωες κάπως επίπεδους, σαν να βρίσκονται σε μια διαρκή χαύνωση. Δεν πήρα, με δυο λόγια, μερικούς ανθρώπους ως πρότυπα, άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, αποσπασματικά, κι έφτιαξα ήρωες της εποχής τους. Η εποχή τους και η νοοτροπία που καλλιεργήθηκε με ενδιέφερε. Στην ουσία στο βιβλίο υπάρχει ένας ήρωας: η δεκαετία του '80. Εγώ εστίασα το βάρος της πλοκής στον πολιτιστικό τομέα, όχι γιατί τον ήξερα καλύτερα και είχα πιο άμεση εποπτεία, αλλά γιατί εκεί καλλιεργήθηκαν προβληματικές συνειδήσεις. Οι άνθρωποι έπλασαν λάθος εικόνα του εαυτού τους. Όλη η σημερινή έκπτωση και ασυναρτησία της καθημερινότητας είναι αποτέλεσμα της πλαστής μας ταυτότητας. Είμαστε εντελώς άλλοι από αυτό που νομίζουμε.

— Θεες να πεις, εκτός των άλλων, ότι δεν ωρίμασε η ελληνική κοινωνία, ότι έχει πρόβλημα ενηλικίωσης; Αλήθεια, πώς ήταν το πέρασμα από την τρέλα της νιότης και της ανευθυνότητας στις υποχρεώσεις; Ανεπιτυχές.

— Δηλαδή, τι θεες να πεις; Να το πω αλλιώς: μεγαλώνουμε δίχως να ωριμάζουμε. Ακόμα και στην Ιστορία μας, για κάθε αποτυχία ή λάθος φταίνε οι ξένοι, όπως και ατομικά φταίει πάντα ο άλλος. Δεν φέρουμε το βάρος της ευθύνης των πράξεών μας.

— Διαβάζοντας τις πρώτες σελίδες του βιβλίου, εμφανίζεται αυτός ο φυλακισμένος που θέλει να σπουδάσει και δεν τον αφήνουν... Συναυλίες αλληλεγγύης, απεργίες πείνας, όλα αυτά μάς ακούγονται γνωστά. Η Αριστερά του '80 ήταν ίσως πιο ριζοσπαστική λόγω των ιστορικών συγκυριών – ή έστω διατηρούσε ακόμα το δικαίωμα της στην αφέλεια. Η αλήθεια είναι πάντως ότι έχει δώσει υποστήριξη σε πολλούς... ανυπόστατους. Ποιο είναι το σύμπλεγμά μας ως χώρας με την Αριστερά και μας αρέσει να τρεφόμαστε συνειδητά από τις αυταπάτες της; Είναι ερώτημα εξαιρετικά ενδιαφέρον, που δύσκολα αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο μιας κουβέντας. Σίγουρα οι λόγοι είναι πολλοί. Ένας απ' αυτούς είναι ότι η Αριστερά λειτουργεί καθαρά σαν θρησκευτικό σύστημα. Δηλαδή, με απολυτότητες, βεβαιότητες, πίστη και προσδοκία ανάστασης νεκρών (ενός τέλειου κόσμου). Αυτό είναι κάτι ευχάριστο για όλους. Αν σε ρωτήσει κάποιος «θέλεις μια μετά θάνατον ζωή;» δύσκολα θα το αρνηθείς. Αυτό και μόνο κάνει τις θρησκείες ακλόνητες. Βλέπεις έναν καλό χριστιανό και κάποια στιγμή μαθαίνεις ότι ήταν βιαστής. Μα ήταν χριστιανός, πώς είναι δυνατόν, είναι η πρώτη αντίδραση. Βλέπεις έναν απατεώνα αριστερό που νοικιάζει καμιά εξηνταριά διαμερίσματα στους μετανάστες μέσω ενός περιέργου προγράμματος, όντας ευρωβουλευτής, και δεν τρέχει τίποτα. Αν το ίδιο συνέβαινε με έναν δεξιό, θα γινόταν ο μαύρος χαμός. Αυτό είναι το ηθικό πλεονέκτημα. Φαντάσου κάτι απλό: αν ο Τραμπ είχε φερθεί σε έναν Παλαιστίνιο ηγέτη έτσι όπως φέρθηκε στον Ζελένσκι στον Λευκό Οίκο, στην ευαίσθητη Ελλάδα θα γινόταν χαμός. Η Αριστερά σ' αυτά είναι μανούλα. Ένας άλλος λόγος είναι ότι παράγει, καλλιεργεί και ξέρει να χειρίζεται τις ενοχές αδιάστατα. Έτσι, σε μια χώρα ασυνάρτητη και συναισθηματικά ανώριμη, όπου το συναί-

συγκεκριμένο άνθρωπο, αλλά «καλούπια» ανθρώπων που είχα γνωρίσει. Η εποχή του '80 ήταν αφόρρητα ανέμελη και λέω αφόρρητα, καθώς ήταν οι πρώτες γενιές που γνώρισαν ειρήνη και αφθονία, πράγμα που οι millenials γευτήκαμε μόνο στην παιδική μας ηλικία. Ουσιαστικά, είδαμε τις προοπτικές των εποχών ΠΑΣΟΚ, μεγαλώσαμε σε μια ψευδαίσθηση κι έπειτα ήρθαν 5-6 κρίσεις και πόλεμοι, ακρίβεια και covid!

Η γενιά του πατέρα μου έζησε το πώς είναι να μεγαλώνεις χωρίς να βιάζεσαι ιδιαίτερα για κάτι, χωρίς να σε απασχολεί η καθημερινότητα. Πώς είναι άραγε να περνάει κανείς όλες τις ημέρες του ως επαγγελματίας ιδεολόγος; Εποχές ΠΑΣΟΚ.

Έχουμε κάνει πολλές συζητήσεις για τη μεταπολίτευση, για το πώς εξελίχθηκε η κοινωνία μας, πώς η λογική κατέληξε παρίας της κοινωνίας, πώς η Αριστερά έχει την αποκλειστικότητα του «ηθικού πλεονεκτήματος», για τα σύνδρομα, για την Αθήνα – και όλα αυτά εμπεριέχονται στο βιβλίο του «*Το καλοκαίρι του μεγάλου καύσωνα*» από τις εκδόσεις Καστανιώτη. Θέλησα να τα συζητήσω ακόμα μια φορά μαζί του, αλλά ως μια συζήτηση δημοσιογράφων που συμπαθούνται μεταξύ τους!

σθημα παίρνει φαλάγγι τη λογική, η Αριστερά κατάφερε να αιματοκυλίσει τον τόπο, να τον καταστρέψει κυριολεκτικά, υπονομεύοντας το μέλλον του, με στόχο να γίνει η Ελλάδα μια σταλινική επαρχία, κι έστειλε τον λογαριασμό του αίματος στους απέναντι, σ' αυτούς που τον υπερασπίστηκαν. Και αυτοί πληρώνουν μέχρι σήμερα αδιαμαρτύρητα, μέχρι που εμφανίστηκε ο Τσίπρας και μας άνοιξε τα μάτια!

— «Ηταν θυμωμένοι γιατί ήταν ασήμαντοι», λες στο βιβλίο αναφερόμενος στα τρομοκρατικά κινήματα της εποχής. Ο Νικόλας, για παράδειγμα, έχει κανονικοποιήσει την τρομοκρατία και θαυμάζει τους τρομοκράτες. Πιστεύεις ότι αυτή η αφελής επαναστατικότητα έχει εξελιχθεί στις μέρες μας; Πώς εκφράζεται; Στο «Καλοκαίρι του μεγάλου καύσωνα», οι αριστερές δολοφονίες των τρομοκρατών είχαν την ευλογία του ηθικού πλεονεκτήματος. Δολοφονούσαν για έναν ανώτερο σκοπό. Αυτό, σε πληροφωρό, το μάσπησε ολόκληρη η κοινωνία τότε. Η τρομοκρατία είχε τη σιωπηλή αποδοχή (ναι μεν άλλα...) της πλειοψηφίας του λαού, που φυσικά δεν ήταν με τους τρομοκράτες ούτε ανήκε στην Αριστερά. Όλο αυτό, όπως καταβαίνεις, δημιουργούσε μια σχιζοφρενική κατάσταση.

Εγώ, όταν ο ΣΥΡΙΖΑ έφερε στην επιφάνεια τη φράση «ηθικό πλεονέκτημα», πραγματικά πανικοβλήθηκα. «Το ηθικό πλεονέκτημα» είναι η ιδεολογία της άριας φυλής: ο ένας είναι «καθαρός» ηθικά να εγκληματεί κι ο άλλος φυλετικά. Γι' αυτό και ο ναζισμός αντιμετωπίστηκε αποτελεσματικότερα απ' ό,τι ο κομμουνισμός. Γιατί η Αριστερά δουλεύει μεταφυσικά. Οι εκκλησίες έχουν τους αγίους και οι κομμουνιστές τους αγωνιστές. Επίσης το βαρύ πυροβολικό είναι οι ενοχές. Κάθε σου κίνηση εκτός πλαισίου είναι κυρίως ηθικό παράπτωμα. Μια από τις πλέον απάνθρωπες αρετές των κανόνων του χριστιανικού ενάρτερο βίου είναι ότι «και με τη σκέψη ακόμα, αμαρτάνεις». Ο καλός και έντιμος αριστερός, αν σκεφτεί ή δράσει εκτός ιδεολογικού πλαισίου, έρχεται αντιμέτωπος με την «καθαρή» του συνείδηση.

Το θέμα της αφέλειας που θέτεις είναι ακριβώς το κλειδί. Ο αφελής, μέσω της ιδεολογίας, αποκτά δανεικό χαρακτήρα, χτισμένο από βεβαιότητες. Ο τύπος που έχει διαπλάσει τη συνείδησή του με βεβαιότητες δεν έχει δυνατότητα εξέλιξης και αυτό είναι θλιβερό και ταυτόχρονα επικίνδυνο.

Σε αυτή την επιδέξια διαχείριση του συναισθήματος, η Αριστερά είναι ανίκητη ακόμα. Δες τη διαχείριση πένθους στο Μάτι και στα Τέμπη. Στο μεταξύ, σου έχουν την απάντηση στην άκρη της γλώσσας. Αν πεις κάτι, αμέσως «Μα τι συμψηφισμός είναι αυτός;» απαντά με αγανακτισμένο ύφος η πονηρή φοιτητριά σου στον βλάκα πολιτευτή...

— Αν το μυθιστόρημα το έγραφε με αναφορά στην τωρινή δεκαετία, ποια είναι τα σημεία που δεν θα άλλαζες; Δηλαδή, τα κοινά χαρακτηριστικά της κοινωνίας του '80 με αυτήν του σήμερα. Θα προσπαθήσω να απαντήσω με ένα παράδειγμα. Στο μυθιστόρημα έχω έναν τύπο που διάβαζε στο καφενείο, συγκεντρωμένος, με θεατρικά σκηνοθετημένο περιπούδα στο ύφος, τον Ρακίνα, (μιλάμε για αρχαία γαλλικά!) δίχως να ξέρει γαλλικά, έχοντας εν μέρει πείσει τον εαυτό του πως ξέρει. Μήπως δεν το είδαμε αυτό χρόνια αργότερα σε πρωθυπουργική εκδοχή, στον Τσίπρα να μιλά –υποτίθεται– αγγλικά και να παριστάνει, σε απευθείας σύνδεση με την οικούμενη, μπροστά στον πρόεδρο Κλίντον και σε Αμερικανούς επιχειρηματίες, ότι μιλά και καταλαβαίνει αγγλικά; Όλη η Ελλάδα έκτοτε από ντροπή και αυτός σκοχελούσε. Φαντάσου πόσο επικίνδυνο είναι η προβολή εκείνης της δεκαετίας. Σήμερα δρέπουμε τους καρπούς της. Αυτό ήταν το αποτέλεσμα της πολιτιστικής μας επιδοτούμενης επανάστασης. Ο κάθε ρεμπεσκές θεωρούσε ότι δικαιούται να σιτίζεται από το πρυτανείο δημοσία δαπάνη και δόξη.

— Η Αθήνα του καύσωνα λειτουργεί σχεδόν ως ένας ζωντανός χαρακτήρας στο βιβλίο σου. Τι είναι αυτό που ζωντανεύει λογοτεχνικά μια πόλη; Τι ωραία παρατήρηση, Αλεξάνδρα! Δεν το είχα σκεφτεί, αλλά όντως έχεις δίκιο κι ίσως να μην είναι η πρώτη φορά που η Αθήνα λειτουργεί για μένα ως μια ζωντανή ύπαρξη. Η λογοτεχνία συμπορεύτηκε με την ιστορία των πόλεων. Θα μπορούσε κανείς να πει ότι η ίδια η πόλη είναι η πρώτη υλη της λογοτεχνίας. Αυτό που τη ζωντανεύει λογοτεχνικά είναι όλες εκείνες οι αμέτρητες εκδοχές ζωής που δημιουργεί, φάρσες και δράματα, μέσα στην οποία αυτοσχεδιάζουν οι συνειδήσεις δημιουργώντας άπειρες αφηγήσεις.

— Πόσο έχει πληξει το woke τη λογοτεχνία; Έχω γράψει άπειρα κείμενα γι' αυτό το θέμα. Πιστεύω ακράδαντα ότι πρόκειται για την πλέον φρασιστική κι ►

Ξενοφών Α. Μπρουντζάκης
«Το καλοκαίρι του μεγάλου καύσωνα»
εκδ. Καστανιώτης

επικίνδυνη μορφή λογοκρισίας που έχει επινοηθεί. Δεν περιορίζεται μόνο στο κείμενο, για το πώς πρέπει να σκέφτεται και να εκφράζεται κανείς, τι λέξεις να χρησιμοποιεί (σκέψου ότι η λογοτεχνία είναι λέξεις), αλλά επιβάλλει ένα συγκεκριμένο σύστημα συμπεριφοράς μέσα από έναν κατάλογο απαγορεύσεων. Εάν παίρναμε τοις μετρητοίς αυτές τις γελοιότητες, δεν θα έμενε γραμμή από την παγκόσμια λογοτεχνία. Θα χορταίναμε προοδευτική woke λογοτεχνία. Για παράδειγμα, αντί να γράψουμε «Όλοι μαζί έδειχναν ευτυχισμένοι» θα επιβαλλόταν να γράψουμε «Όλοι/ες/α μαζί έδειχναν ευτυχισμένοι/ες/α». Δηλαδή μιλάμε για φαιδρότητες ανήκουστες.

Ήδη, τα τελευταία χρόνια δημιουργήθηκε ένα νέο είδος επαγγέλματος, οι λεγόμενοι «sensitivity readers». Αυτοί οι «αναγνώστες ευαισθησίας» προσλαμβάνονται από τους εκδοτικούς οίκους και τους αναθέτουν την ανάγνωση ενός έργου προτού αυτό εκδοθεί, για να εντοπίσουν τυχόν «προσβλητικά» σημεία! Ανήκουν συνήθως σε μια συγκεκριμένη «κοινότητα» όπως Αφροαμερικανοί, μουσουλμάνοι, LGBTQ+ κ.λπ., οι οποίοι, αφού διαβάσουν διεξοδικά τα κείμενα για να εντοπίσουν τυχόν προκαταλήψεις, στερεότυπα, επιθετικότητα, ρατσισμό, σεξισμό κ.λπ., δημιουργούν μια αναφορά που περιγράφει τα «προβληματικά σημεία» και προτείνουν τροποποιήσεις. Η «αφύπνιση» μισεί και ενοχοποιεί τη μνήμη – και η λογοτεχνία είναι κυρίως μνήμη. Η «αφύπνιση» αντί να γράφει, σβήνει.

Ήδη τα Νόμπελ λογοτεχνίας και άλλα σχετικά με τη λογοτεχνία διεθνή βραβεία επιβραβεύουν όσους προωθούν τη woke ατζέντα. Βέβαια, εδώ εμείς στη χώρα μας είμαστε πρωτοπόροι σε παρόμοιες πρακτικές, πολύ πριν από το woke, καθώς η λογοτεχνία που κυριαρχεί και επιβραβεύεται από επιτροπές και διάφορες πνευματικές συλλογικότητες είναι κυρίως η προοδευτική, η αγωνιστική, του συλλογικού τραύματος του βουνού και του λόγου. Όσοι είναι «αντιδραστικοί» συγγραφείς τη βάψανε! Πρέπει ν' ακούς τις φωνές των όπου γης καταπιεσμένων σκλάβων για να πιάσει η παραστιά σου στάχτη.

— Πώς σου ήρθε η ιδέα με τα **flashbacks**; Μοιάζει περισσότερο με κινηματογραφική αφήγηση...

Έχω δει τόσο Netflix, που δύσκολα θα γλίσωνα. Ωστόσο, παραμένει μια κοινή αφηγηματική τεχνική τόσο στη λογοτεχνία όσο και στον κινηματογράφο, που παραβιάζει τη χρονική σειρά της αφήγησης. Στο «Καλοκαίρι του μεγάλου καύσωνα» με βόλεψε πολλαπλώς, καθώς έπρεπε να φανεί από τη περιβάλλον προέρχονταν οι ήρωές μου για να γίνει κατανοητή η απότομη μετάβαση από ένα συντηρητικό περιβάλλον στον ακραίο αντίποδά του. Ξαφνικά είχαμε βγει από μια υπερσυντηρητική κοινωνία, σφραγισμένη από τη χούντα, και βρεθήκαμε με ένα άλμα στην... αιχμή του δόρατος της πρωτοπορίας. Αυτό που ακολούθησε ήταν όντως ένας εντυπωσιακός τραγέλαφος, τον οποίο γλεντήσαμε δωρεάν και επιχορηγούμενοι – μάλλον από το ιμπεριαλιστικό πλεόνασμα των μονοπωλίων.

Με δυο λόγια, η ελληνική κοινωνία, δίχως κανέναν κόπο, ξεπέζεψε μέσα σε μια δεκαετία από τα μουλάρια στα Cayenne. Το ατύχημα ήταν προδιαγεγραμμένο.

— Πόσο πιστεύεις ότι έχω εξοργιστεί, από το 1 μέχρι το 10, με την προκλητική σου δήλωση ότι η δεκαετία του '80 είναι η ευτυχέστερη της ζωής σου, ενώ εγώ γεννήθηκα στη δεκαετία του '90; (γέλια) Μου τη φυλούσες από την πρώτη ερώτηση... Σίγουρα 10 με τόνο, και απορώ πώς δεν μου έχεις κάνει θέμα μέχρι τώρα. Εγκαταλείπομαι στη μεγαλοψυχία σου για την ατυχή δήλωσή – και συγγνώμη που υπήρξα ευτυχής πριν από σένα! Ήταν, ωστόσο, μια προετοιμασία ευτυχίας που σκόπευα να σου κληρονομήσω, κι ίσως λίγο, ελπίζω, να τα κατάφερα.

— Γιατί, ενώ εσύ πήγαινες σε «κωλάδικα», όπως τα αναφέρεις –εξαιρετικοί τρόποι btw–, εμένα με έκραζες; Γιατί αυτός είναι ο ρόλος ενός πατέρα. Όταν, λοιπόν, σε έκραζα, δεν ήμουν εγώ, αλλά ο πατέρας. Έτσι συνέβαλα στο να γίνεις και πολιτικά ορθή.

— Τι ελπίζεις να κρατήσει ο αναγνώστης αφού κλείσει το βιβλίο; Ότι ο μπαμπάς της Αλεξάνδρας έγραψε ένα ωραίο λογοτεχνικό βιβλίο! **A**

Η φωτογράφιση έγινε στο Lost Athens, Αρχελαού 7

Παιδικά, εφηβικά βιβλία

ΛΕΝΑ ΔΙΒΑΝΗ

Δώστε μια ευκαιρία στα όνειρά σας να ζήσουν!

Η γνωστή συγγραφέας μάς μιλάει για τα δύο νέα της παιδικά βιβλία με ηρωίδες τη μικρή Αμαλία και τη βασίλισσα Αμαλία στην Αθήνα του 1850

Του ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ

Με φόντο την Αθήνα του 1850, η πολυγραφότατη Λένα Διβάνη –ιστορικός με χιούμορ και καρδιά αφηγητή– δίνει φωνή στην Αμαλία, μια μικρή ηρωίδα με μεγάλα όνειρα. Στα δύο πρώτα βιβλία της σειράς, «Ραντεβού με τη βασίλισσα» και «Η Αμαλία αιχμάλωτη των ληστών» (εκδ. Πατάκη), η συγγραφέας μιλά στα παιδιά όπως ακριβώς θα ήθελαν να τους μιλάμε όλοι: με σεβασμό, οξυδέρκεια και καθόλου καρτουνίστικες φωνές.

— Αγαπητή Λένα, πώς σου ήρθε η ιδέα να τοποθετήσεις την ιστορία της Αμαλίας στην Αθήνα του 1850; Είχε η πόλη τότε κάποιο «άρωμα» που σε κάλεσε να το αφηγηθείς; Η πρώτη πρώτη ιδέα μου ήρθε όταν έγραφα τα «Ζευγάρια που έγραψαν την ιστορία της Ελλάδας». Τότε ερευνούσα την περίπτωση της βασίλισσας Αμαλίας και διαπίστωνα με έκπληξη πόσο μεγάλη εμμονή είχε με την εκπαίδευση των κοριτσιών και πόσο βοήθησε σ' αυτήν. Δεν είχα ιδέα, εγώ που είμαι ιστορικός, πόσο μάλλον τα μικρά παιδιά. Ακολούθησε η σκέψη πως τα μικρά παιδιά δεν έχουν ιδέα γενικά πώς ήταν η χώρα όταν έκανε τα πρώτα της βήματα. Τα κορίτσια –ας πούμε– δεν γνωρίζουν πως, αν γεννιούνταν εκείνη την εποχή, θα ήταν καταδικασμένα να μείνουν κλεισμένα στα σπίτια τους. Κι είπα να κάνω κάτι γι' αυτό!

— Από πού ξεπήδησε αυτή η μικρή, πεισματάρη ηρωίδα που θέλει να γίνει δασκάλα όταν όλα γύρω της της λένε «μείνε σπίτι»; Είχε κάποια «αληθινή» έμπνευση πίσω της; Είναι το ιδανικό μου κορίτσι η μικρή Αμαλία. Από τη μια μεριά είναι άτυχη: γεννήθηκε φτωχή, είναι κορίτσι κι έμεινε νωρίς ορφανή από μάνα. Δεν σκύβει το κεφάλι στη μοίρα της όμως, γιατί ταυτόχρονα καταλαβαίνει ότι είναι και τυχερή, έχει όπλα στη φαρέτρα της: Έχει πλούσια φαντασία, πατέρα που την υποστηρίζει και πίστη στο όνειρό της να γίνει δασκάλα.

— Τι συμβαίνει στα δύο πρώτα βιβλία της σειράς; Θα λέγαμε ότι είναι «η Αμαλία και η ζωή της Αθήνας τότε»; Στο πρώτο βιβλίο η μικρή Αμαλία, που βαφτίστηκε έτσι προς τιμήν της πρώτης μας βασίλισσας, κατορθώνει με τα κόλπα που σκαρφίστηκε να συναντήσει τη βασίλισσα και να κερδίσει μια υποτροφία για να συνεχίσει το σχολείο. Όλα αυτά ξετυλίγονται σε μια Αθήνα με καμήλες, χωμάτινους δρόμους, χωρίς αποχέτευση, χωρίς φωτισμό. Η Αμαλία μένει στην Κυψέλη, όπως εγώ, αλλά η δική της η

Κυψέλη δεν έχει καμία σχέση με τη σημερινή. Στο δεύτερο βιβλίο, το κορίτσι μας, μέχρι να αρχίσει το σχολείο, πάει να δουλέψει για να βοηθήσει τον άρρωστο μπαμπά της στο ατελιέ υψηλής ραπτικής μιας Γαλλίδας (υπαρκτό πρόσωπο, όπως και όλα όσα αναφέρονται) που έντυνε το παλάτι και την υψηλή αριστοκρατία της Αθήνας. Εκεί την απαγάγουν ληστές – το ξέρατε εσείς ότι σε όλο τον 19ο αιώνα υπήρχε τεράστιο πρόβλημα με ληστές που έκαναν απαγωγές και ζητούσαν λύτρα;

— **Πόσα βιβλία σχεδιάζεις συνολικά για αυτή τη σειρά και ποιο είναι το τέρμα της διαδρομής της Αμαλίας; Η είναι κορίτσι που δεν σταματά πουθενά;** Αρχικά σχεδιάσαμε 4 βιβλία. Το πρώτο γράμμα που πήρα ποτέ ήταν από μια μικρούλα που έγραψε με το χέρι της σε μια καρτούλα: ΚΥΡΙΑ ΛΕΝΑ, Η ΑΜΑΛΙΤΣΑ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΔΑΣΚΑΛΑ; ΔΕΝ ΘΑ ΤΟ ΠΩ ΠΟΥΘΕΝΑ! Της απάντησα ιδιωματικά, απαντώντας και δημόσια τώρα: ΝΑΙ! Στο τέλος του 4ου βιβλίου η Αμαλία γίνεται επιτέλους δασκάλα!

— **Η σειρά στοχεύει κυρίως σε κορίτσια ή είναι ανοικτή για κάθε παιδί που αγαπά την περιπέτεια, τη ζωγραφική και τα σκυλάκια με ταλέντο στη διάσωση;** Η σειρά έχει περιπέτεια, έχει χιούμορ και φυσικά είναι ανοικτή σε όλα τα παιδιά. Πιστεύω όμως ότι τα κορίτσια θα την αγαπήσουν πολύ την Αμαλίτσα και θα ταυτιστούν μαζί της, γιατί είναι πανέξυπνη, καλόκαρδη, κάπως γλωσσού και δεν φοβάται τίποτα!

— **Είσαι έτοιμη να γίνεις μια σύγχρονη Θεία Λένα με τα παραμύθια της;** Μακάρι! Εγώ, να ξέρεις, μικρή ήμουν τρομερή φαν της Θείας Λένας. Είχα εκτιμήσει και το όνομά μου πιο πολύ επειδή το είχε εκείνη, όπως η Αμαλίτσα, που αγαπούσε πολύ το δικό της όνομα γιατί 'χε και η αξία αυτή βασίλισσα.

— **Ποια στοιχεία γυναικείας ενδυνάμωσης έκρυψες μέσα στις σελίδες και ποια φωνάζουν δυνατά, σαν τη μικρή Αμαλία, που ζητά ακρόαση από τη βασίλισσα;** Τολμήστε, μη συμβιβάζεστε μ' αυτό που σας προστάζει η κοινωνία να κάνετε. Δώστε μια ευκαιρία στα όνειρά σας να ζήσουν! Ζητήστε και θα λάβετε, όπως λένε και τα ιερά κείμενα. Το πιστεύω απολύτως αυτό για μεγάλους και μικρούς, για κορίτσια και αγόρια.

— **Η Αμαλία θέλει να γίνει δασκάλα, δουλεύει, αγωνίζεται, δεν περιμένει «πρίγκιπες».** Είναι ένα κορίτσι του 1850 τελικά ή και του 2025; Τα τολμηρά κορίτσια, αυτά που ανοίγουν τον δρόμο για τα υπόλοιπα, δεν έχουν ηλικία και τόπο γέννησης. Όταν το πίσω είναι φυλακή, αυτές τραβάνε μπρος, κι όσα έρθουν κι όσα πάνε! Και συνήθως πάνε πολύ καλά, πρέπει να σας πω...

— **Πόσα στοιχεία της δικής σου προσωπικότητας αναγνωρίζεις στην Αμαλία; Μένει κι εκείνη στην Κυψέλη, αλλά ποια άλλα μυστικά μοιράζεσαι μαζί της;** Μόνο την Κυψέλη και την τόλμη έχουμε κοινά, γιατί η αλήθεια είναι ότι έχω μια άγνοια κινδύνου. Κατά τα άλλα είμαι πολύ πιο προνομιούχα από εκείνη. Δεν χρειάστηκε να παλέψω για να σπουδάσω, ο δρόμος ήταν ανοικτός.

— **Οι περιγραφές της παλιάς Αθήνας είναι γεμάτες λεπτομέρειες: νερούλαδες, μέλι, Εθνικός Κήπος, καμήλες (!), και «13.000 βήματα» από τα Πατήσια μέχρι το παλάτι.** Πώς κατάφερες να αναπλάσεις τόσο ζωντανά τη ζωή εκείνης της εποχής; Δεν ήταν πολύ δύσκολο, γιατί έχω την τύχη να είμαι και ιστορικός και συγγραφέας λογοτεχνίας. 50% έβαλε η ιστορία και 50% η λογοτεχνία. Το πασπάλισα βέβαια και με

λίγη μαγεία στο τέλος, γιατί χωρίς μαγεία η ζωή είναι ανάλατνη...

— **Ποιες γωνιές της Αθήνας του 1850 ξεχώρισες στα βιβλία και θα ήθελες σήμερα να τις δεις να «μιλάνε» στα παιδιά που διαβάζουν;** Η Αθήνα τότε ήταν ένα χωριό, ξερό, χωρίς νερό και δέντρα, με ελάχιστα μεγάλα κτίρια κι έναν υπέροχο, τεράστιο κήπο που φύτεψε με τα χέρια και την καρδιά της η βασίλισσα Αμαλία. Τότε χτιζόταν και το περίφημο Αρσάκειο στην Πανεπιστημίου, η οποία τότε λεγόταν Μεγάλο Βουλευτήριο. Τα παράθυρά του ήταν ψηλά, ώστε τα κορίτσια που έκαναν μάθημα να μη βλέπουν τα αγόρια που περνούσαν από κει. Εν ολίγοις, το κέντρο ήθελα να ζωντανέψω, γιατί όλη η πόλη τότε ήταν περιορισμένη γύρω απ' την Ακρόπολη. Η Κυψέλη, που τώρα λογίζεται κέντρο, τότε ήταν εξοχή.

— **Η ιδέα του ατελιέ μιας Γαλλίδας μεγαλομοδίστρας στην Ερμού είναι σκέπη απόλαυση. Πώς γεννήθηκε αυτός ο κόσμος της μόδας μέσα στον κόσμο της φτώχειας της Αμαλίας;** Η ιστορία της μαντάμ Λιζιέ ξέρω ότι ακούγεται ψεύτικη, αλλά σας βεβαιώνω ότι είναι εντελώς αληθινή. Η διάσημη αυτή Γαλλίδα μοδίστρα ήταν πολύ εκκεντρική –θεοπάλαβη ήταν, για να λέμε την αλήθεια– και ταίριευε τις γάτες της όταν πέθαιναν, για να μην τις αποχωριστεί. Η Αμαλία μας είχε ταλέντο στο σχέδιο και την προσέλαβε για μοντελίστ!

— **Και μια πρακτική ερώτηση: Πόσες φορές χρειάστηκε να ψάξεις τι είναι «μπαλάνες» και πόσες να φανταστείς τη μυρωδιά ενός φορέματος της βασίλισσας Αμαλίας;** Τι είναι οι μπαλάνες το ήξερα, γιατί τις είχα εντοπίσει μικρή στο καλό πουκάμισο του μπαμπά μου και μου είχε εξηγήσει ότι είναι από τις φάλαινες. Όσο για τα αρώματα, τα λατρεύω, βασιλικά και μη.

— **Είναι πιο ξεκούραστο να γράφεις παιδικά βιβλία; Η απλώς πιο ειλικρινές, γιατί οι μικροί αναγνώστες δεν μασάνε λόγια ούτε ιστορίες;** Η αλήθεια είναι ότι ποτέ δεν ξεχωρίζω τις αναγνώστριες και τους αναγνώστες κατά ηλικία. Βέβαια, υπάρχει σε μια άκρη του μυαλού μου όταν ξεκινάω το ότι θα μιλήσω σε παιδιά τώρα, και κάπως αυτομάτως λειτουργεί, φαντάζομαι. Εγώ πάντως σε όλη μου τη ζωή μιλούσα στα παιδιά σαν να ήταν μεγάλοι. Ξέρετε τι διαπίστωσα; Ότι ανταποκρίνονται με ενθουσιασμό. Μέσα σε κάθε μικρό κεφαλάκι κρύβεται η γυναίκα ή ο άντρας που θα γίνει στο μέλλον.

— **Πώς βλέπεις την παιδική λογοτεχνία σήμερα; Έχει τη δύναμη να διαμορφώσει χαρακτήρες; Το διάβασμα είναι τεράστια προίκα. Οι γονείς που βοηθούν τα παιδιά τους να αγαπήσουν τα βιβλία στην πραγματικότητα τους χαρίζουν ένα καλύτερο μέλλον ψυχικά και οικονομικά. Υπάρχουν δεκάδες έρευνες που το λένε αυτό.**

— **Και για να κλείσουμε με μια παιδική ματιά: Εσύ, στα 13-15 σου χρόνια, ποια βιβλία είχες δίπλα στο προσκεφάλι σου; Κάποιο που ίσως σου ψιθύρισε: «Θα γράψεις κι εσύ μια μέρα»;** Είχα το ορίτζιναλ της «Αλίκης στη Χώρα των Θαυμάτων», που με ετοίμασε να μπαίνω άφοβα στις λαγότρυπες που θα συναντούσα ελπίζοντας στα θαύματα. Είχα επίσης το «Ένα Δέντρο μεγαλώνει στο Μπρούκλιν», που μ' έκανε να νιώθω λιγότερο μόνη, αφού ταυτιζόμουν με τη Φράνι. Από μικρή ήξερα πως θα γράψω μεγαλώνοντας, θα προσπαθώ δηλαδή κι εγώ να κάνω κάποια παιδιά, μεγάλα και μικρά, να πιστέψουν στα θαύματα και να νιώσουν λιγότερο μόνα. **A**

Είσαι στο βιβλιοπωλείο;

Πιάβε το βιβλίο!

Βρες βιβλία των Εκδόσεων Πατάκη με αυτό το σήμα

και αγόρασέ τα με **πάνω από 50% ΕΚΠΤΩΣΗ!**

Η καρδιά της φαντασίας χτυπάει στη βιβλιοθήκη του σπιτιού και του σχολείου. Υποστηρίζουμε τη δημιουργία της με μια σειρά δράσεων και προσφορών που είμαστε σίγουροί πως θα πιάσουν τόπο!

Ο κατάλογος βιβλίων για την «άπιαστη» αυτή προσφορά είναι ατελείωτος!

πάνω από 50% ΕΚΠΤΩΣΗ

Πιάβε το βιβλίο

Μια δράση που ξεκινάει από την Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου 2025!

Είμαστε τα βιβλία **ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ**

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Η ιστορία μιας τέχνης σε συνεχή άνθηση

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

Λένε ιστορίες, ζωντανεύουν κόσμους, περιγράφουν συναισθήματα, σε βάζουν να παρατηρείς, να νιώσεις, να σκεφτείς – κι όλα αυτά χωρίς, απαραίτητα, το κείμενο που τις συνοδεύει. Οι εικόνες σ' ένα παιδικό βιβλίο κάποιες φορές είναι μικρά έργα τέχνης, που δεν απευθύνονται μόνο στην αισθητική και την ευαισθησία των παιδιών, αλλά μπορούν να ενδιαφέρουν και το βλέμμα ενός ενήλικα.

Ίσως δεν είναι τόσο γνωστό ότι στην Ελλάδα, εδώ και 25 χρόνια, η τέχνη της εικονογράφησης ανθεί. Υπάρχει ένα οικοσύστημα από δημιουργούς, ολοζώντανο και πολυσυλλεκτικό, υψηλής αισθητικής και ευαισθησίας, με εξαιρετικές δουλειές που δεν έχουν πολλά να ζηλέψουν από τις αντίστοιχες ξένων συναδέλφων τους, με παρουσία στις διεθνείς εκθέσεις, όπως στη σημαντική **Διεθνή Έκθεση Παιδικού Βιβλίου της Μπολόνια**, και συνεργασίες με εκδοτικούς οίκους του εξωτερικού, σημαντικά βραβεία και διακρίσεις. Και παρότι δεν έχουν την αναγνώριση που τους αξίζει, είναι βέβαιο πως το ταλέντο, η έμπνευση και η εργατικότητα των Ελλήνων εικονογράφων έχει συντελέσει σε πολύ μεγά-

λο βαθμό στη συνολική άνθηση που γνωρίζει όλα αυτά τα χρόνια το παιδικό βιβλίο. Κάποτε, όμως, υπήρξαν και οι ίδιοι παιδιά. Πώς διαμορφώθηκε η αισθητική τους;

Αν αναζητούσαμε μια γενεαλογία, θα πηγαίναμε πίσω στη δεκαετία του '70 – παιδική ηλικία των σημερινών 50ρηδων. Η ελευθερία μετά την πτώση της χούντας έφερε έναν εκδημοκρατισμό στα ήθη και μια νέα πνοή στον χώρο των ιδεών και της τέχνης, και άνθρωποι που ήρθαν σε επαφή με τη Δύση και τα ξένα ρεύματα κατά τη διάρκεια της δικτατορίας, όταν επέστρεψαν, άνοιξαν καινούργιους δρόμους. Τότε ξεκίνησαν και τα πρώτα εικονογραφημένα βιβλία για παιδιά. Οι ιστορίες απέκτησαν βάθος και νόημα, κι οι εικόνες έπαψαν να λειτουργούν ως διακοσμητικά στοιχεία του κειμένου και απέκτησαν δικές τους εκφραστικές ποιότητες – ουσιαστικά, τότε γεννιέται η τέχνη της εικονογράφησης με τη μορφή που την ξέρουμε σήμερα.

Σημαντικός σταθμός η **«Λιλιπούπολη»**, η θρυλική ραδιοφωνική εκπομπή που ξεκίνησε να μεταδίδεται στο τέλος του 1977 στο Τρίτο Πρόγραμμα,

που ήταν παιδική αλλά όχι παιδιάστικη, «για παιδιά και έξυπνους μεγάλους». Μέχρι τότε εκπαιδευτικοί και γονείς συμπεριφέρονταν στα παιδιά «λες και αποτείνονται σε υπανάπτυκτους και ατελείς οργανισμούς» όπως έλεγε ο **Μάνος Χατζιδάκις**, τονίζοντας με κάθε ευκαιρία ότι τα παιδιά δεν είναι «χαζά» αλλά μελλοντικοί ενήλικες. Σε αυτό το πνεύμα, την ίδια εποχή, και ενώ μέχρι τότε υπήρχαν βιβλία για εφήβους όπως της Άλκης Ζέη και της Ζωρζ Σαρρή, αλλά όχι για μικρά παιδιά, εκδίδεται από τις εκδόσεις Κέδρος το **«Παραμύθι με τα χρώματα»**.

Είναι το πρώτο παιδικό βιβλίο του **Αλέξη Κυριτσόπουλου**, κάτι εντελώς φρέσκο και διαφορετικό, σημείο αφετηρίας και επιρροής όλης της νεότερης γενιάς εικονογράφων – όλοι το είχαν ως παιδιά στη βιβλιοθήκη τους. Ο Κυριτσόπουλος είναι επί της ουσίας ο πρώτος author-illustrator και κάνει τα πρώτα picture books, σύμφωνα με τη σύγχρονη ορολογία: βιβλιαράκια για παιδιά με λίγο κείμενο και πολλές εικόνες, με άναρχο, αυθόρμητο σχεδιασμό, με τα χρώματα να βγαίνουν μπροστά αποκτώντας κυρίαρχο ρόλο, σε απ' ευθείας διάλογο με τη ζωγραφική του Κλεε και του Σαγκάλ. Γραφή πολυεπίπεδη,

Πέτρος Μπουλούμπας

Μια καλή εικονογράφηση είναι πολύ σημαντική για τα παιδιά, είναι η πρώτη τους αισθητική αναφορά

φόρμες με εικαστικό βάθος αναγνωρίσιμες από τα παιδιά, συναισθηματική γλώσσα, μια προσωπική κατάθεση γεμάτη τρυφερότητα και χιούμορ. Ζωγράφος και εικονογράφος, ήταν επίσης ο πρώτος Έλληνας που συνεργάστηκε με ξένο εκδότη κάνοντας τότε τα γαλλικά αναγνωστικά.

Να σημειώσουμε ότι και στην Ελλάδα είχαμε τα αναγνωστικά που εικονογράφησε ο **Κώστας Γραμματόπουλος** («Τα καλά παιδιά» 1949, το «Αλφαβητάριο» το 1955), καθηγητής της ΑΣΚΤ και ένας από τους κορυφαίους ζωγράφους και χαρακτες της γενιάς του '30, με τις χαρακτηριστικές φιγούρες του – όλοι θυμόμαστε το «Λόλα να ένα μίλο». Μια παράδοση που συνεχίστηκε και τις επόμενες δεκαετίες, με αναγνωστικά φιλοτεχνημένα από εικαστικούς, που υπηρετούσαν την αισθητική του καλού βιβλίου και δεν ήταν απλώς διδακτικά εγχειρίδια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα και το «Αναγνωστικό» της Ε' Δημοτικού, φιλοτεχνημένο από την επίσης καταξιωμένη εικονογράφο **Βάσω Ψαράκη** τη δεκαετία του '80.

Πρωτότυπη δημιουργός εκείνης της εποχής και η **Σοφία Ζαραμπούκα**, που με τη διπλή ιδιότητα, της εικονογράφου και της συγγραφέα, είναι η πρώτη που φτιάχνει «εικονοβιβλία», διευρύνοντας τη θεματολογία σε σύγχρονα θέματα – η οποία μάλιστα πρωτοπορεί διασκευάζοντα σημαντικά έργα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, όπως Αριστοφάνης για παιδιά, Ορέστεια, Οδύσσεια, Ιλιάδα και Μυθολογία, με δική της εικαστική γλώσσα. Τα βιβλία της επίσης τα έβρισκες στα περισσότερα σπίτια το '70 και το '80 – σε μια εποχή που ακόμα το χαρτί, το τύπωμα και οι γραμματοσειρές, και άρα η ποιότητα της έκδοσης, δεν είχαν ακόμα εξελιχθεί. Χαρακτηριστικό το πρώτο βιβλίο που έγραψε και εικονογράφησε, «Στο δάσος», μέσα από την αλληγορία του οποίου εξηγεί στα παιδιά την έννοια της δικτατορίας: «Στα παιδιά μιλάω όπως θα μιλάγα σε έναν ενήλικα. Υπάρχουν λέξεις που ίσως τα πολύ μικρά παιδιά δεν τις γνωρίζουν, αλλά είναι καλύτερα να ρωτήσουν παρά να φτιάξουμε αυτό που λέμε παιδικό λόγο. Δεν υπάρχει για μένα κάτι που να μην μπορώ να το πω σε ένα παιδί με μια αλληγορία, απλά και ουσιαστικά. Στο δάσος το μεγάλο και δυνατό ζώο νομίζει ότι τα ξέρει όλα και αναλαμβάνει την εξουσία. Με αυτό τον τρόπο, στο πρώτο βιβλίο που έγραψα και εικονογράφησα, αμέσως μετά τη δικτατορία, εξηγώ την έννοια στα παιδιά, για να μην τη χήσουμε ποτέ ξανά!»

Στο σύμπαν των παιδιών της εποχής εκείνης δεν μπορούμε να μη συμπεριλάβουμε τη «Φρουτοπία», τη σειρά κόμικς που δημιούργησαν το 1983 ο συγγραφέας παιδικής λογοτεχνίας **Ευγένιος Τριβιζάς** και ο σκιτσογράφος-εικονογράφος **Νίκος Μαρουλάκης**, που ολοκληρώθηκε σε τρεις κύκλους με 50 τεύχη και σχολιάζει με ανατρεπτικό χιούμορ καταστάσεις από την ελληνική πραγματικότητα της δεκαετίας του '80 – επίσης πολύ δημοφιλές την εποχή εκείνη, που θα εισήγαγε στο ελληνικό παιδικό βιβλίο την αισθητική των κόμικς. Ο Ευγένιος Τριβιζάς έχει εμφανιστεί ήδη από τη δεκαετία του '70. Με το έργο του σπάει τον διδακτισμό και τη σοβαροφάνεια, φέρνει στο κείμενο τη φαντασία, το χιούμορ, τη ζωντανή γλώσσα, και ανοίγει τον δρόμο στους Έλληνες εικονογράφους, καθώς με την αστείρευτη έμπνευσή του λειτουργεί καταλυτικά στο να παραχθεί πληθώρα βιβλίων και εικονογραφική ζήτηση. Κλασικό παράδειγμα η σειρά «Ιστορίες από το νησί των πυροτεχνημάτων», που ξεκίνησε τη δεκαετία του '80, πολύ μπροστά για την εποχή της, στην οποία συνεργάστηκε με πολλούς σημαντικούς εικονογράφους της εποχής, ανάμεσά τους και ο Αλέξης Κυριτσόπουλος.

Εξίσου επιδραστική, από μια άλλη αφετηρία, και η **Ευγενία Φακίνου**. Ερχόμενη από τον χώρο της Γραφιστικής δημιούργησε ένα μικρό σύμπαν με την πολύ δημοφιλή τα χρόνια εκείνα «Ντενεκεδούπολη», που ως βιβλίο ξεκίνησε να εκδίδεται το 1977, επίσης από τον Κέδρο, ενώ ακολούθησαν άλλοι τέσσερις τόμοι. Ήρωες φτιαγμένοι από τενεκεδάκια, που έφερναν στον κόσμο των παιδιών θέματα επίκαιρα ακόμα και για σήμερα, από την οικολογία και τη μετανάστευση μέχρι τον εκφοβισμό και τα δικαιώματα, ζωντάνευαν στα παιδικά δωμάτια – αρκούσαν μερικές κονσέρβες για να τα φτιάξεις μόνος σου και να παίξεις κουκλοθέατρο.

Αλέξης Κυριτσόπουλος

Ρωτήσαμε τον πρώτο author - illustrator για την τέχνη της εικονογράφησης, τότε και τώρα

Πριν από το «Παραμύθι με τα χρώματα» δεν υπήρχαν, απ' όσο ξέρω, βιβλία με εικόνες για μικρά παιδιά – είχε βγάλει μόνο ένα ή δύο βιβλία η Σοφία Ζαραμπούκα. Εγώ, πριν από τη δικτατορία έκανα σκίτσα τα οποία γίνονταν μετά γελοιογραφίες για εφημερίδες, κι όταν έφυγα αργότερα στο Παρίσι γνώρισα τη ζωγραφική και μ' άρεσε, και ζωγράφιζα ας πούμε. Όταν ήρθα στην Ελλάδα το 1974, ήθελα να κάνω ένα παιδικό βιβλίο γενικώς και αορίστως. Πήγα στον Κέδρο και ρώτησα τη διάσημη τότε εκδότρια του, Νανά Καλλιανέση, αν ήθελαν να κάνουμε ένα παιδικό βιβλίο. Εκείνη με ήξερε από την συνεργασία με τον Σαββόπουλο, και δέχτηκε. Πότε να το φέρω; Τον Αύγουστο. Δεν το είχα έτοιμο, το σκέφτηκα στην πορεία. Και βγήκε το «Παραμύθι με τα χρώματα» το 1976 – του χρόνου κλείνει 50 χρόνια.

Λίγα χρόνια μετά, ο Ευγένιος Τριβιζάς άρχισε να γράφει βιβλία για παιδιά, το πρώτο το βγάλαμε μαζί, τον «Χιονάνθρωπο και το κορίτσι». Υπήρχε τότε ένα παιδικό περιοδικό που λεγόταν «Το Ρόδι» (σ.σ. πρωτοκυκλοφόρησε το 1977, για παιδιά 7-12 χρονών). Περίπου το 1980 με είχε πάρει η Δροσούλα Βασιλείου Έλιοτ, η εκδότρια, και μου ζήτησε να συνεργαστούμε. Λέω δεν μ' ενδιαφέρει τόσο το περιοδικό σας, αλλά έχω δει ένα δισέλιδο που είχε κάτι περίεργα σκίτσα, σαν κόμικ, με κάτι καρβουνιάρηδες, που τα 'χει κάνει ένας Ευγένιος Τριβιζάς (σ.σ. η εικονογραφημένη από τον Τριβιζά ιστορία «Έξι καρβουνιάρηδες», που δημοσίευσε στο περιοδικό το 1979). Και μου απάντησε, μ' αυτόν θέλω να συνεργαστείτε. Οπότε «Ο χιονάνθρωπος και το κορίτσι» άρχισε δημοσιευόμενος το 1981 στο «Ρόδι» σε συνέχειες και, επειδή είχε επιτυχία, πήγαμε στην Καλλιανέση και βγήκε σε βιβλίο το 1983 (σ.σ. πρωτογραφικό τυπογραφικά για την εποχή του λόγω της έκτασής του και της πλούσιας εικονογράφησης).

Θεωρώ ότι ο Ευγένιος, επειδή ήταν πολυγραφότατος – έβγαλε πάνω από 100 βιβλία – λειτούργησε καταλυτικά, δεν υπήρχαν πριν από αυτόν επαγγελματίες συγγραφείς, ούτε επαγγελματίες εικονογράφοι, εκείνος δημιούργησε μεγάλη ανάγκη για να εικονογραφηθούν. Στο τέλος του '90, διοργάνωσε στη Στοά του Βιβλίου μια έκθεση με όλους τους εικονογράφους που συνεργάζονταν. Τότε άρχισαν να βγαίνουν και τα νέα παιδιά, που είχαν τελειώσει Καλών Τεχνών.

Υπάρχουν πολλοί καλοί εικονογράφοι, μου αρέσει η δουλειά της Μυρτώς και της Μαρίας, του Μπουλούμπασ, του Κούρτογλου... σου λέω μερικά ονόματα που θυμάμαι τώρα. Το πρόβλημα είναι ότι κάποιοι κάνουν πάρα πολλά – μια δουλειά δεν μπορεί να λάμψει, αν έχεις μια μικρή βιοτεχνία. Το digital φέρνει μεγάλες ευκολίες. Σαν να μου δώσεις να οδηγήσω ένα super car

που τρέχει με 300 χλμ. την ώρα – το ίδιο και με τα digital, υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες που δεν είναι εύκολο να τις εκμεταλλευτείς και γίνονται πολλά τροχαία, κατά τη γνώμη μου – και μπορεί να μοιάζουν εντυπωσιακά, ενώ δεν έχουν ουσία.

Στη ζωγραφική μπηκά μόνος μου, όχι από Καλών Τεχνών. Μου άρεσε πάντα το παιδικό βιβλίο. Να σου πω γιατί. Όταν ζωγραφίζεις για παιδιά, αισθάνομαι ότι ζωγραφίζεις συναισθηματικά. Όχι ακαδημαϊκά, που πρέπει να μετρήσεις το αντικείμενο που θα αναπαραστήσεις – βλέπω μια λαϊκή αγορά, ένα αυτοκίνητο, μια παραλία και το ζωγραφίζω. Όταν φτιάξεις ένα φλιτζάνι που το παιδάκι θα πει το γάλα του, δεν έχουν τόσο σημασία οι αναλογίες, το περίγραμμα, η φωτοσκίαση στο πιάτο, αλλά είναι η τρυφερότητα που του λέει η μαμά το *πες μια γουλίσσα για τη γιαγιά, κοίτα τι ωραίο το φλιτζανάκι, πες λίγο που σε αγαπάει ο παππούς σου*. Έχεις μια τρυφερή σχέση με το ζωγραφιζόμενο. Δηλαδή, όταν λες *ήταν μια φορά κι ένα καιρό ένας κήπος με ωραία δέντρα*, το δέντρο δεν είναι ωραίο με τον τρόπο που το ζωγραφίζει ο Σεζάν, είναι ένα δέντρο που το κάνεις για ένα παιδάκι συναισθηματικά – θέλεις να μεταφέρεις στο παιδάκι τι γλύκα αυτού που του αφηγηθείς.

Πάντα παρακολουθούσα τους ξένους εικονογράφους. Από τότε που ασχολούμαι με το παιδικό βιβλίο, έχουν βγει 3-4 συγκλονιστικοί καλλιτέχνες, δεν έχουμε στην Ελλάδα αντίστοιχους. Ο Tomi Ungerer (βραβευμένος Αλσατός εικονογράφος, γενν. το 1931), ο Maurice Sendak (αμερικανοεβραίος, γενν. το 1928 στο Μπρούκλιν), ο Wolf Erlbruch (Γερμανός, γενν. το 1948). Αλλά όπως λέει κι ο Σαββόπουλος, «φταίει κι ο λυράρης, μα φταίει και ο ίδιος του ο λαός που είναι μαραζιάρης». Δηλαδή, αν βγαίνει ένα καινούργιο βιβλίο κάποιου μεγάλου εικονογράφου και δεν το ξέρουν οι βιβλιοπώλες... ή όταν στην Ελλάδα έχει βγει μόνο ένα βιβλίο του Sendak και τρία του Ungerer που έχουνε πάει σχεδόν άπατα... Σε όλα τα πράγματα υπάρχει μια παράδοση, μια γνώση, μια πληροφόρηση, ένας ανταγωνισμός – και μία αξία, ας πούμε. Πόσα βιβλία να φτιάξει ο άλλος και πόση ώρα να δουλέψει για μια εικονογράφηση, ώστε να έχει ένα μνηστικό; Θα μπορούσαν και οι δικοί μας εικονογράφοι να ανταγωνιστούν την Αλεμάνια (Beatrice Alemagna, γενν. στην Μπολόνια το 1973), αλλά η Αλεμάνια φτιάχνει ένα βιβλίο στα 4 χρόνια. Ο άλλος δεν έχει τον χρόνο να ασχοληθεί έτσι, η αγορά είναι μικρή, και άρα εδώ υπάρχει ένα άδικο.

Έχω 18 βιβλία, κι άλλα τόσα με άλλο συγγραφέα. Τώρα είναι στο τυπογραφείο, υπό έκδοση, το καινούργιο βιβλίο, με τίτλο «Το καλό του καλού» (εκδ. Κέδρος). ▶

Η ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ

Και ενώ δημιουργοί όπως ο Αλέξης Κυριτσόπουλος (βραβεύθηκε από την Ακαδημία Αθηνών για το σύνολο του έργου του το 2024) και ο Ευγένιος Τριβιζάς (το βιβλίο του για τον κορωνοϊό διανεμήθηκε δωρεάν σε 1 εκ. αντίτυπα στα σχολεία το 2021) συνέχισαν να δημιουργούν, τη δεκαετία του '90 η εκδοτική δραστηριότητα στον χώρο του παιδικού βιβλίου εμπλουτίστηκε από ένα νέο κύμα δημιουργών με βασικές επιρροές το τοπίο που μόλις περιγράψαμε. Σ' αυτό συνετέλεσαν, την εποχή εκείνη, και τα μαθήματα της **Λεώνης Βιδάλη** στην ΑΣΚΤ –διύθυσε το Εργαστήριο Γραφικών Τεχνών και Τυπογραφίας και Τέχνης του Βιβλίου (2000-2012)–, πολύ υψηλού επιπέδου και εμπνευστικά, που έφεραν πολλά από τα παιδιά που φοιτούσαν στην Καλών Τεχνών σε επαφή με τις γραφικές τέχνες και την εικονογράφηση, με τον κόσμο των χαρτιών, της τυπογραφίας και του βιβλίου. Από τους πρώτους αυτής της γενιάς είναι ο **Βασίλης Παπατσαρούχας**, που εμφανίστηκε το 1997 με την «*Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων*» και τιμήθηκε ανάμεσα σε άλλες διακρίσεις με δύο Κρατικά Βραβεία Εικονογράφησης, ένα εκ των οποίων με τον Ευγένιο Τριβιζά («*Ο ιπτάμενος δίσκος*», 2011), ενώ από ένα σημείο και μετά αφοσιώθηκε στη σκηνογραφία και πλέον εργάζεται με επιτυχία στο θέατρο.

Σ' αυτό το πλαίσιο, μια νέα φουρνιά ζωγράφων, παράλληλα με την εικαστική δουλειά, άρχισε να ασχολείται ενεργά με την εικονογράφηση, όπως η **Φωτεινή Στεφανίδη** (με 4 Κρατικά, η οποία έχει εμφανιστεί νωρίτερα έχοντας μαθητεύσει στον πατέρα της Πάννη Στεφανίδη, ζωγράφο, χαρακτή, εικονογράφο και συγγραφέα, ενώ στις εκδόσεις Στεφανίδη έβγαλαν την εμβληματική σειρά Ελληνική Μυθολογία), η **Μάρια Μπαχά**, ο **Αχιλλέας Ραζής**, η **Ντανιέλα Σταματιάδη** (που δουλεύει αποκλειστικά digital εδώ και χρόνια), ο **Κώστας Μαρκόπουλος**, ο **Βασίλης Σελιμάς**... Παράλληλα, με την εικονογράφηση θα ασχοληθούν δημιουργοί με σπουδές γραφιστικής και εφαρμοσμένων τεχνών, οι οποίοι τα τελευταία χρόνια δουλεύουν με ψηφιακά μέσα, ενώ κάποιοι χρησιμοποιούν μικτή τεχνική, πινέλο και γραφίδα, όπως η **Ιρις Σαμαρτζή**, ο **Πέτρος Μπουλούμπας**, η **Σοφία Τουλιάτου**, ο **Βασίλης Κουτσογιάννης**, η **Μυρτώ Δεληβοριά**, η **Φωτεινή Τίγκου**, η **Ιφιγένεια Καμπέρη** και πολλοί άλλοι.

Όλοι συναντιούνται στις υποψηφιότητες και οι περισσότεροι είναι πολυβραβευμένοι, με Κρατικά Βραβεία Εικονογράφησης, βραβεία Αναγνώστη, βραβεία Κύκλου του Ελληνικού Παιδικού βιβλίου IBBY και άλλες διεθνείς διακρίσεις. Πολύ σημαντική διάκριση και η φετινή, στη Διεθνή Έκθεση της Μπολόνια, για τους **Ιριδα Σαμαρτζή**, **Κώστα Μαρκόπουλο**, **Πετρούλα Λαμπρινάκου**, στους 77 φιναλίστ της Έκθεσης Εικονογράφων του Bologna Children's Book Fair (21.870 έργα, 4.374 εικονογράφοι, από 89 χώρες). Δεν είναι μόνο τα βραβεία. Εικονογράφοι όπως η **Ναταλία Καπατσούλια** και η **Θέντα Μιμηλάκη** ζουν εκτός Αθηνών και έχουν πολύχρονη εμπειρία και πληθώρα βιβλίων, και γενικότερα είναι πάρα πολλοί όσοι υπηρετούν πιστά και σταθερά το παιδικό βιβλίο όλα αυτά τα χρόνια, συμμετέχουν σε φεστιβάλ και εκθέσεις και κυρίως οι εικόνες τους αγαπιούνται από τα παιδιά. Και μαζί με τα βιβλία των ξένων εικονογράφων –αγαπάμε την **Hélène Druvert**, που επισκέφθηκε πρόσφατα την Αθήνα καλεσμένη των εκδ. Καπόν– φτιάχνουν όλο αυτό το σύμπαν από ιστορίες που καλλιεργούν την αισθητική και ενισχύουν τη φιλαναγνωσία στα παιδιά, μαθαίνοντάς τους να ανακαλύπτουν τον εαυτό τους και τον κόσμο – πόσο πολύτιμο, ειδικά μια εποχή στην οποία το να αποκτούν κριτική ματιά και αγάπη για τα βιβλία και την τέχνη γίνεται όλο και πιο δύσκολο με την κυριαρχία των κινητών και των social media.

Το παιδικό βιβλίο είναι ένας χώρος πολύ δυναμικός, υπάρχει όλο αυτό το άνοιγμα των νέων εικονογράφων στο εξωτερικό και η επαφή με νέες τάσεις, όπως η άνθηση των author-illustrator, που ξεκίνησε ήδη στα 70s ο Α. Κυριτσόπουλος, αλλά τώρα αναπτύσσεται δυναμικά στην ελληνική σκηνή, και τα *silent books*, εικονοβιβλία χωρίς λόγια, που αρχίζουν να διεκδικούν πιο πχηρή παρουσία και κάποια μάλιστα βραβεύονται. Τα πράγματα δεν είναι ρόδινα. Όπως λένε οι ίδιοι, η εικονογράφηση είναι μια δουλειά από την οποία πρέπει να μοχθήσεις για να μπορείς να βιοποριστείς, ενώ, σε καλλιτεχνικό επίπεδο, χρειάζονται κι άλλα βήματα ώστε να αποκτήσουμε μια κουλτούρα που θα μπορεί να μεταβολίσει έργα υψηλής αισθητικής που θα απευθύνονται σε παιδιά και σε μεγάλους.

Ντανιέλα Σταματιάδη

Το επίπεδο της εικονογράφησης είναι εξαιρετικό. Αν πρέπει να εντοπίσουμε ένα πρόβλημα, είναι ότι η αγορά μας ακόμα δεν είναι έτοιμη να υποδεχτεί πιο σύγχρονες πρακτικές, και πολλές φορές οι κάπως πιο τολμηρές προτάσεις των εικονογράφων δεν υποστηρίζονται από φόβο ότι δεν θα αγοραστεί το βιβλίο.

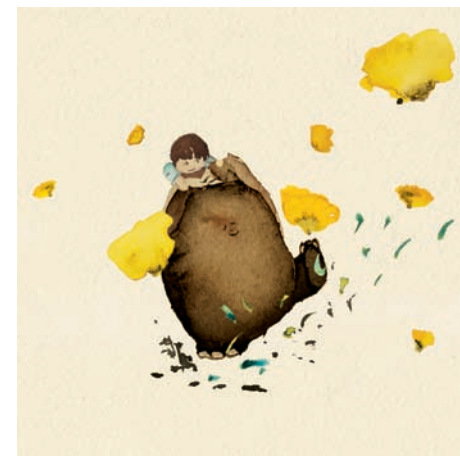
Φωτεινή Στεφανίδη

Μεγάλωσα δ' ένα σπίτι που η εικονογράφηση και η τέχνη του βιβλίου ήταν καθημερινή υπόθεση. Ζώντας πλάι δ' έναν από του σημαντικότερους εικαστικούς-εικονογράφους της γενιάς του, τον πατέρα μου, απλωνόταν μπροστά στα μάτια μου όλη η διαδικασία δημιουργίας του βιβλίου, και μάλιστα του πολύ ποιοτικού βιβλίου.

Χρήτος Κούρτοχλου

Η εικονογράφηση παιδικού βιβλίου στην Ελλάδα έχει ανέβει ποιοτικά τα τελευταία χρόνια. Έχει να κάνει και με την εύκολη επαφή με δημιουργούς από όλο τον κόσμο. Το πρόβλημα είναι ότι είναι σχεδόν αδύνατον να ζήσεις αποκλειστικά από αυτό. Ελάχιστοι το κάνουν. Διεκδικούμε καλύτερες αμοιβές και δικαιώματα, αλλά σε μια μικρή χώρα είναι δύσκολα τα πράγματα.

Πέρσα Ζαχαριά

Είναι εμμαντική μια καλή εικονογράφηση, ώστε να έρχονται τα παιδιά σε επαφή με τα θέματα της αισθητικής, σε μια εποχή ατέλειωτης πληροφορία και εικόνας. Πιστεύω πολύ στη διαφορά του χειροποίητου, της γραφής του κάθε καλλιτέχνη, της γνώσης του ζωγράφου για το χρώμα, την εικόνα...

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Με την **ΑΓΟΡΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ**, οι **ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ**
δωρίζουν ακόμη ένα **ΒΙΒΛΙΟ** σε **ΣΧΟΛΕΙΑ** της χώρας!

www.psichogios.gr

Βασίλης Κουτσογιάννης

Σοκάρομαι καθημερινά από το πόσο όμορφα πράγματα δημιουργούνται και από το πόσο σταθερά ανεβαίνει το επίπεδο των εικόνων. Βγαίνουν προς τα έξω αυτές οι εικόνες;

Αχιλλέας Ραζής

Στο Silent book ο αναχνώτης παρατηρεί προεξκτικά και με λεπτομέρεια, ανακαλύπτει, ανακαλεί, εκπλήσσεται, χωρίς τη μεσολάβηση κάποιων έστω λίγων λέξεων που θα μπορούσαν να τον προκαταλάβουν.

Μάρια Μπαχά

Εμένα, ως παιδί, μια καλή εικονογράφηση μου πρόφερε αισθητική απόλαυση –το θυμάμαι ξεκάθαρα–, αισθητική αχχώ και επαγγελματικό προανατολισμό. Το “Παραμύθι Με Τα Χρώματα” του Κυριτσόπουλου, που διάβαζα τη δεκαετία του ’80, συντέλεσε, μεταξύ άλλων, στην επιλογή επαγγέλματος.

Memento

Αυτό το Πάσχα,
ακολουθήστε τα
Ίχνη στο ποτάμι!

Μια μαγική περιπέτεια
γεμάτη ανακαλύψεις,
φιλία και μυστήριο
από τη Χριστίνα
Κασιντή και τις
Εκδόσεις Memento.
Το τέλειο πασχαλινό
δώρο για μικρούς
εξερευνητές!

**Βρείτε το στα βιβλιοπωλεία και
online**

Εκδόσεις Memento

Πλούτωνος 33, Δάφνη, 17236(πλησίον μετρό Αγ. Δημητρίου)
+30 210 9766333 | info@ekdoseis-memento.gr

Ίρις Σαμαρτζή

Έχει αρχίσει να αναχνωρίζεται η σημασία της εικονογράφησης στη δημιουργία ενός βιβλίου για παιδιά. Μπορεί να μοιάζει εύκολη δουλειά, αλλά δεν είναι. Είναι μια συνεχής πάλη με τον εαυτό σου, με την τέχνη, τον χρόνο, τον βιοπορισμό.

Μυρτώ Δεληβοριά

Τα τελευταία χρόνια ανοίχονται πιο πολλές ευκαιρίες για προβολή της δουλειάς μας στο εξωτερικό. Βιβλία με εικονογραφήσεις μου κυκλοφορούν στη Βραζιλία, την Κορέα, την Τουρκία, τη Γαλλία, ενώ είχα τη χαρά να συνεργαστώ με έναν εκδοτικό στην Κίνα μέσω ατζέντη.

Παιδικά, εφηβικά βιβλία

Νονέ, κανόνισε, νονά, πάρε ιδέες, ακολουθούν προτάσεις και τίτλοι για τα βιβλία-δώρα των φετινών γιορτών

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Χριστίνα Κασιντή
Ίχνη στο Ποτάμι
Εκδόσεις MEMENTO

Με την υπέροχη εικονογράφηση της Αλεξίας Λουγιάνη, η συγγραφέας καταθέτει μια διασκεδαστική ιστορία μυστηρίου που διαδραματίζεται στη φύση, με πρωταγωνιστή έναν ευφυή αγριοκούνελο-ντετέκτιβ, τον Ιάκωβο Φουαρό. Η εξαφάνιση της φωλιάς της κυρίας κοτσυφίνας αναστατώνει τον κόσμο του δάσους και ο Φουαρό, ο μοναχικός ντετέκτιβ με αγάπη για τα αστυνομικά μυθιστορήματα και τις άριες της Χάνα Ανδόνα, αναλαμβάνει να λύσει το μυστήριο. Ποιος είναι ο ένοχος και πού οδηγούν τα μυστηριώδη ίχνη στο ποτάμι; Με συναρπαστική πλοκή και με χιούμορ, το «Ίχνη στο ποτάμι» αποτελεί το ιδανικό δώρο για τα παιδιά αυτό το Πάσχα, συνδυάζοντας τη χαρά της ανάγνωσης με την ανακάλυψη και τη φαντασία.

Ειρήνη Κούτμου
Αϊζακ Νιούτον - Πάνω στη μηλιά
Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Ο Ισαάκ Νεύτωνας κατάφερε να εξηγήσει με μαθηματικό τρόπο πώς συμπεριφέρεται ο φυσικός κόσμος, τόσο στη Γη όσο και στο Διάστημα. Οι θεωρίες του κατέργησαν για πάντα τις παλιές ιδέες και μέσα από το έργο του η φυσική αναγνωρίστηκε ως ξεχωριστή επιστήμη. Ίσως όλα ξεκίνησαν όταν ήταν παιδί και σκαρφάλωνε στις μηλιές, ίσως πάλι κάποτε, από ένα μήλο που του έπεσε στο κεφάλι, να εμπνεύστηκε τη βαρύτητα. Όλα είναι πιθανά.

Αγγελική Δαρλάση
Ονειροφύλακες - Ο γυρισμός (Ονειροφύλακες, βιβλίο 3)Α
Εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ

Το πρώτο βιβλίο της Αγγελικής Δαρλάση, που στην

πρώτη της εμφάνιση πήρε το Κρατικό Λογοτεχνικό Βραβείο, μάς σύστησε την Ονειροφύλακα Έρση, με τα αδύναμα μικρά φτερά, που κόντρα σε κάθε πρόβλεψη κατάφερε να επιβιώσει στη χώρα των Ονειροφυλάκων, εκεί όπου μαγικά πλάσματα διαφυλάσσουν τα ανθρώπινα όνειρα. Στο τρίτο αυτό βιβλίο της σειράς ξανασυναντάμε την Έρση χωρίς μνήμη πια, χαμένη στις Χώρες των ανθρώπων, και μαζί της ξετυλίγουμε το νήμα της ιστορίας, άλλοτε γυρίζοντας πίσω στο χρόνο κι άλλοτε προχωρώντας μπροστά, καθώς η Χώρα των Ονειροφυλάκων δέχεται αλλεπάλληλες επιθέσεις και μια μικρή ομάδα τολμά να αναλάβει μια αποστολή σωτηρίας. Χρειάζεται να ταξιδέψουν στη Χώρα των Ανθρώπων, αναζητώντας εκείνον ο οποίος ονειρεύτηκε το τελευταίο παιδικό όνειρο.

Simon Hugo
Tori Kosara
Julia March
Catherine Saunders
Ιδέες για κατασκευές LEGO® / Το επίσημο βιβλίο
Εκδόσεις ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

Το πιο δημοφιλές βιβλίο LEGO® όλων των εποχών – με πάμπολλα μοντέλα. Με μια χούφτα από τουβλάκια LEGO® και μια δόση δημιουργικότητας, μπορείς να φτιάξεις σχεδόν οτιδήποτε φανταστείς! Στο επίσημο βιβλίο «Ιδέες για κατασκευές LEGO®» μπορείς να βρεις εκατοντάδες ιδέες που θα σε εμπνεύσουν να φτιάξεις υπέροχα μοντέλα με τη δική σου συλλογή. Μην ανησυχείς για το πόσο μεγάλη ή καινούργια είναι η συλλογή σου. Ακόμα και τα αρχικά στοιχεία του Συστήματος LEGO®, που φτιάχτηκαν το 1958, συνδέονται τέλεια με τα σημερινά. Πάρε εμπνευση για τις κατασκευές σου και ανακάλυψε

συμβουλές και κόλπα για καλύτερες δημιουργίες.

Ελένη Μπετεινάκη,
Εικονογράφηση:
Ρένια Μεταλληνού
Η Αγαπώ, το ξωτικό της αγάπης
Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Μια φορά κι έναν καιρό, ήταν ένα κορίτσι, η Μελίνα, που είχε πολλές απορίες για τη ζωή και τον κόσμο. Πού μένει ο ήλιος; Το φεγγάρι γιατί χάνεται κάποιες νύχτες από τον ουρανό; Κι η Αγάπη; Όλοι γι' αυτή μιλάνε! Σίγουρα θα είναι πολύ σπουδαία. Την έχει δει κάποιος ποτέ; Άραγε θα τη βρει στο παντοπωλείο του κυρ Πάννη ή στο ραφτάδικο του κυρ Κώστα ή στο ζαχαροπλαστείο του κυρ Ηλία; Τότε είναι που εμφανίζεται η Αγαπώ, ένα ξωτικό και πολύτιμη βοηθός της Αγάπης. Κι ένα ταξίδι ξεκινά. Μια ιστορία για το πιο δυνατό συναίσθημα όλων, την Αγάπη.

Best sellers σε όλο τον κόσμο

ΟΙ ΑΓΑΠΗΜΕΝΟΙ ΗΡΩΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ!

Τα βιβλία που προτιμούν οι γονείς και λατρεύουν τα παιδιά 0-7 ετών!

© 2025 ABD Ltd/Hasbro/HCPL Ltd.

BLUEY™ and BLUEY character logos TM & © Ludo Studio Pty Ltd 2018

© 2025 Acamar Films Ltd

© Animaparc LTD. 2008 - 2025 mashaandbear.com

www.anubis.gr

Εικονογραφημένες Ιστορίες • Βιβλία δραστηριοτήτων • Βιβλία ζωγραφικής • Εκπαιδευτικά βιβλία • Καρτονέ • Διαδραστικά • Παιχνιδοβιβλία • Βιβλία Μπάνιου

ΣΚΑΝΑΡΕΤΕ & ΞΕΦΥΛΛΙΣΤΕ ONLINE ΤΟΝ ΠΛΗΡΗ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Yuval Zommer Το βιβλίο του μικρού σαλιγκαριού για τα ζουζούνια

Εκδόσεις ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

Νέα σειρά για παιδιά με, την εκπληκτική εικονογράφηση και τις συναρπαστικές πληροφορίες του αγαπημένου δημιουργού Yuval Zommer. Το μικρό σαλιγκάρι σε περιπέτειες στον κήπο ανακαλύπτει έναν συναρπαστικό κόσμο από απίθανα ζουζούνια και εκπληκτικά έντομα!

Ηλίας Γεωργούλας Φίλιππος Μανδηλαράς Πυθαγόρας. Παιχνίδια του νου

Εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ

Πυθαγόρας: φιλόσοφος, μαθηματικός, γεωμέτρης, θεωρητικός της μουσικής και ιδρυτής του μυητικού φιλοσοφικού κινήματος, τα μέλη του οποίου αποκαλούνταν Πυθαγόρειοι. Ένα πρόσωπο-μύθος, με το οποίο όλοι θα είχαμε κάτι να κουβεντιάσουμε, κι ας ήταν μόνο η απόδειξη του πυθαγόρειου θεωρήματος! Έτσι κι ο Νάτρκου τον περιμένει στο σπίτι του παππού Αριστοτέλη, για να κουβεντιάσει μαζί του για μαθηματικά, η Ινάγια ανυπομονεί να τον συναντήσει για να της εξηγήσει τη θεωρία του περί μουσικής και αρμονίας, η Θεανώ έχει απορίες σχετικά με τις ιδέες του περί μετενσάρκωσης και η Χαρά θέλει να τα μάθει όλα, ακόμα και τη σχέση του Πυθαγόρα με τους vegans... Ένα ευφάνταστο και πρωτότυπο κόμικ με έφηβους ήρωες που αναζητούν την ουσία των πραγμάτων πίσω από τις σκέψεις και το έργο του πάντοτε επίκαιρου Πυθαγόρα.

Philip Bunting Η μυστική ζωή των δέντρων

Εκδόσεις ΑΜΜΟΣ

Με χιούμορ και φαντασία, τα δέντρα, αποκαλύπτουν τα απίθανα μυστικά τους: πώς μιλάνε μεταξύ τους, πώς συνεργάζονται μέσω του μαγικού «δεντροδικτύου» και πώς μοιράζονται πόρους για να αναπτυχθούν και να ευημερήσουν. Και τα παιδιά; Τα παιδιά θα μάθουν να ζουν όπως τα δέντρα: δυνατά, χαρούμενα και αλληλέγγυα. Λέξεις κλειδιά: φύση, δέντρα, ρίζες, κορμός, κλαδιά, φύλλα, φωτοσύνθεση, ανάπτυξη, άνθρωπος, δεντροδικτυο, υποστήριξη, διασύνδεση, μύκητες, βιοποικιλότητα. Μηνύματα: σεβασμός προς το περιβάλλον, αρμονική συνύπαρξη και αλληλεπίδραση με αυτό, αλληλεγγύη, συνεργασία, αγάπη, ανάπτυξη, εξέλιξη και σύνδεση του ανθρώπου με τη φύση.

Ευτυχία Βαρσάμη Τι είναι όχι;

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Μήπως ήρθε η στιγμή που το παιδί σας λέει πολλά «όχι» και, ταυτόχρονα, όταν τα λέτε εσείς, δεν τα δέχεται; Μέσα από τα μάτια τριών παιδιών, του Φίλιππου, της Αναστασίας και του Μάριου, η Βαρσάμη καταθέτει μια καθημερινή ιστορία, γεμάτη μικρές και μεγάλες στιγμές, όπου το «όχι» γίνεται η αφορμή για να ανακαλύψουν τον κόσμο και να χτίσουν τις σχέσεις τους με τους αγαπημένους τους ανθρώπους. Καθώς τα παιδιά θα μαθαίνουν να διαχειρίζονται τα συναισθήματά τους, να συνεργάζονται και να βρίσκουν λύσεις σε μικρές καθημερινές προκλήσεις, οι γονείς, με τη σειρά τους, θα ανακαλύψουν πολύτιμες συμβουλές και ιδέες για να επικοινωνούν αποτελεσματικά με τα παιδιά τους και να θωρακίσουν τον δεσμό τους.

Jill Gill Ο Τίγρης και η Λεοπάρδαλη

Εκδόσεις ΑΜΜΟΣ

Ο Τίγρης δεν μοιάζει καθόλου με τη Λεοπάρδαλη, εκείνος έχει ρίγες, ενώ η Λεοπάρδαλη έχει βούλες, και καθένας τους αγαπά το μοναδικό χαρακτηριστικό του. Όταν όμως θα αποφασίσουν να συνδυάσουν τις ρίγες και τις βούλες σε έναν κοινό χώρο, θα ανακαλύψουν κάτι υπέροχο. Μέσα από αυτή τη συνεργασία, οι δυο φίλοι θα μάθουν ότι οι διαφορές τους μπορούν να δημιουργήσουν κάτι καλύτερο κι ότι η πραγματική ομορφιά βρίσκεται στη δύναμη της αποδοχής και της κοινής δημιουργίας. Η Jill Gill, μια καλλιτέχνίδα που έχει αφιερώσει πάνω από εξήντα χρόνια στη ζωγραφική και την εικονογράφηση, δημιουργεί μια τρυφερή και γεμάτη χρώματα ιστορία, που γοητεύει μικρούς και μεγάλους. Διαφορετικότητα, μοναδικότητα, ταυτότητα, ομοιομορφία, αφομοίωση, αποδοχή εαυτού και συνεργασία είναι τα μηνύματα της ιστορίας.

Mojang Studios Μια ταινία Minecraft: Μυθιστόρημα για παιδιά

Εκδόσεις ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

Ένα μυθιστόρημα για παιδιά από 6 ετών και άνω, που αφηγείται τη φανταστική ιστορία της κινηματογραφικής ταινίας «Μια ταινία Minecraft», η οποία βασίζεται στο βιντεοπαιχνίδι με τις μεγαλύτερες πωλήσεις όλων των εποχών. Η ιστορία ξεκινά όταν μια μέρα, σε μια μικρή πόλη του Άνταχο, ανοίγει μια μυστηριώδης πύλη προς τον Επάνω Κόσμο. Είναι μια χώρα θαυμάτων αποτελούμενη εξ ολοκλήρου από κύβους όπου η δημιουργικότητα – και οι κατασκευές – είναι το παν. Όταν μια ομάδα τυχοδιωκτών διασχίζει την πύλη, συναντά γνώριμους και αγαπημένους χαρακτήρες, από γουρουνανθρώπους και ζόμπι μέχρι σκελετούς!

Jennifer N.R. Smith Έκρηξη - Τα απίστευτα θαύματα των φαινομένων της γης

Εκδόσεις ΚΑΠΟΝ

Η Γη μπορεί να φαίνεται συμπαγής και στάσιμη, αλλά κάτω απ' την επιφάνειά της συνεχώς αλλάζει, περιστρέφεται και μεταμορφώνεται. Η αχαλίνωτη δύναμή της είναι αυτή που δημιουργεί σουρεαλιστικά φαινόμενα και δραματικά τοπία, καθώς και συνταρακτικές φυσικές καταστροφές. Στο εικονογραφημένο βιβλίο, οι νεαροί αναγνώστες θα ανακαλύψουν την εκπληκτική δύναμη των ηφαιστείων, μια σπηλιά γεμάτη γιγάντιους κρυστάλλους, μια θερμοπηγή γεμάτη πιθήκους του χιονιού, δεινόσαυρους κρυμμένους ανάμεσα σε στρώσεις πέτρας και ένα εκπληκτικό οικοσύστημα που περιλαμβάνει καυτά νερά σε υδροθερμικές πηγές, ακραία καιρικά φαινόμενα και απίστευτα οπτικά φαινόμενα.

Bluey: Πάσχα

Εκδόσεις ANUBIS

Η Bluey, ο αγαπημένος ήρωας των παιδιών προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας, επιστρέφει με ένα γιορτινό επεισόδιο αφιερωμένο στο Πάσχα. Στο επεισόδιο «Bluey: Πάσχα», η Bluey και η μικρή της αδερφή, Bingo, πιστεύουν πως το λαγουδάκι του Πάσχα τις ξέχασε... μέχρι που ένα μυστήριο στοιχείο τις οδηγεί σε ένα συναρπαστικό κυνήγι πασχαλινών αυγών γεμάτο εκπλήξεις. Το βιβλίο κέρδισε διεθνείς διακρίσεις! Επιπλέον, με όλα τα βιβλία της σειράς να συγκαταλέγονται στο Top 10 της Penguin στις ΗΠΑ, η Bluey αποτελεί πλέον πολιτιστικό φαινόμενο στον χώρο της παιδικής ψυχαγωγίας.

Η Μάσα και ο Αρκούδος

Εκδόσεις Anubis

Τρεις ολοκαίνουργιοι τίτλοι της νέας σειράς παιδικών βιβλίων, βασισμένοι στους χαρακτήρες της τηλεοπτικής σειράς! Η απολαυστική εικονογραφημένη ιστορία «Η Μάσα και ο Αρκούδος: Κοίτα τι βρήκα!» αφηγείται μια απίθανη περιπέτεια: Η Μάσα βρίσκει ένα παράξενο αυγό στην αυλή του Αρκούδου και αποφασίζει να το φροντίσει. Μα ποιος θα το κλωσήσει; Και τι θα βγει από μέσα; Στο διαδραστικό βιβλίο δραστηριοτήτων «Η Μάσα και ο Αρκούδος: Παίζω και Γελώ με τη Μάσα» θα βρείτε απίθανα παιχνίδια, διασκεδαστικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, ιδανικές τόσο για μικρότερα παιδιά όσο και για εκείνα που έχουν αρχίσει να διαβάζουν. Τέλος, η χαριτωμένη ιστορία «Η Μάσα και ο Αρκούδος: Τα ξαναλέμε την άνοιξη» μιλά για τη φιλία και την υπομονή! Ο Αρκούδος ετοιμάζεται για τον χειμérico ύπνο του, αλλά η ακούραστη Μάσα έχει άλλα σχέδια!

Peppa Pig

Εκδόσεις Anubis

Δύο νέες, απολαυστικές εικονογραφημένες ιστορίες με την αγαπημένη ηρωίδα των παιδιών, την Πέππα! Το βιβλίο «Peppa Pig: Η Πέππα λέει ευχαριστώ» μιλά για τη σημασία του να εκτιμούμε αυτά που έχουμε και αξίζουν. Η Σουζί έχει ένα καινούργιο αρκουδάκι και η Πέππα θέλει κι εκείνη ένα ίδιο! Η Μαμά και ο Μπαμπάς της θυμίζουν ότι έχει ήδη το δικό της αρκουδάκι – όπως και πολλά άλλα πράγματα για τα οποία θα έπρεπε να λέει ευχαριστώ. Η ιστορία «Peppa Pig: Το Χρυσό Μετάλλιο της Πέππα» μιλά για την αξία του αθλητισμού και της ευγενούς άμιλλας. Λάβετε θέσεις, οι Παιδικοί Αθλητικοί Αγώνες ξεκινούν! Στο παιδικό εργαστήριο, κάθε παιδάκι συμμετέχει παίρνοντας μέρος στο αγαπημένο του άθλημα. Όλα θα διασκεδάσουν, όμως ποια θα κερδίσουν μετάλλια για την ομάδα τους;

Σοφία Βαρβιτσιώτη «Ρωτάω για να Καταλάβω τον Κόσμο»

Εκδόσεις ΟΣΕΛΑΟΤΟΣ

Όταν ο κόσμος μοιάζει πολύπλοκος, η πιο γενναία κίνηση είναι να ρωτήσεις. Να κάνεις αυτό που καμιά φορά ντρέπεσαι, ίσως φοβάσαι, γιατί νομίζεις ότι είναι λάθος να έχεις απορίες. Αυτό ακριβώς κάνει και η Σοφία Βαρβιτσιώτη, η 18χρονη συγγραφέας του παιδικού βιβλίου «Ρωτάω για να Καταλάβω τον Κόσμο». Μέσα σε 46 σελίδες γράφει για όλα εκείνα τα αναπάντητα ερωτήματα που είχε η ίδια και που έχει σήμερα η μικρότερη αδερφή της. Ένα βιβλίο για το πώς αντιλαμβάνεται ένα παιδί τη σημερινή κοινωνία, την καθημερινότητα, και πώς τελικά τον εξηγεί μια έφηβη, δίχως να κρύβει την αλήθεια. Η πρώτη έκδοση του βιβλίου απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας έως 12 ετών και συμμετέχει στο 52ο Φεστιβάλ Βιβλίου, στο Πεδίο του Άρεως. Τα έσοδα από τις πωλήσεις θα διατεθούν για τη στήριξη του ιδρύματος Εστία Κοριτσιού «Αγία Φιλοθέη η Αθηναία».

Ξέρω τι καλό θα διαβάσεις το φετινό Πάσχα!

Ήρθε η στιγμή να το μάθεις και εσύ, ή να τι διαλέξαμε
από τις τρέχουσες κυκλοφορίες των ημερών

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

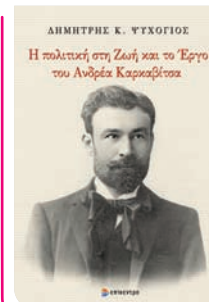
Non Fiction, Επιστήμη, Ιστορία, Αυτοβελτίωση, Γονεϊκότητα, Βιογραφία

Δημήτρης Κ. Ψυχογιός
Η πολιτική στη ζωή και το έργο
του Ανδρέα Καρκαβίτσα
Εκδόσεις ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

Μια νέα βιογραφία του Καρκαβίτσα είναι το βιβλίο του Δημήτρη Ψυχογιού, που διαβάζοντας σήμερα το έργο του δεν φανταζόμαστε ότι ο δημιουργός τόσο δυνατών μυθιστορημάτων και διηγημάτων μπορεί να υπήρξε θύμα απαρχαιωμένων κοινωνικών πιέσεων, όπως ήταν το καθήκον των αγοριών στην οικογένεια να παντρεύουν τις αδερφές τους. Η έρευνα του Ψυχογιού φωτίζει την καθημερινότητα και τις δυσκολίες του συγγραφέα και μαζί τις πολιτικές συνήθειες και συνθήκες που τον ταλαιπώρησαν. Αναλύει τέλος τις πολιτικές σχέσεις που προβάλλουν από το έργο των Καρκαβίτσα - Παπαδιαμάντη, και άλλων πηγών της εποχής, που στηρίζονται στη βία που ασκούσαν στους απλούς πολίτες και στις πελατειακές σχέσεις που ανθούσαν μεταξύ των πολιτικών.

Dr.med. Sheila de Liz
Woman on Fire - Τα πάντα για την υπέροχη
κλιμακτήριο
Εκδόσεις ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

Εξάψεις, αύξηση βάρους, διακυμάνσεις στη διάθεση – σχεδόν καμία γυναίκα δεν ατενίζει ψύχραιμη την κλιμακτήριο. Όμως η εικόνα αυτή είναι απελπιστικά ξεπερασμένη και χρειάζεται επείγοντως ριζική αναμόρφωση, αφού η κλιμακτήριος είναι κομμάτι και η Σίλα ντε Λις, η δημοφιλέστερη γυναικολόγος της Γερμανίας, ξέρει καλά πόσο πολλές γυναίκες σήμερα υποφέρουν χωρίς λόγο. Από τη στιγμή που θα εμφανιστούν οι πρώτες ενοχλήσεις, υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορείτε να κάνετε για την υγεία και την ευεξία σας, όπως και για να νιώσετε δυνατές και σέξι στο δεύτερο μισό της ζωής σας.

Yung Pueblo
Η τέχνη της ανάλαφρης ζωής
Εκδόσεις KEY BOOKS

Μέσα από τη δική του διαδρομή από το σκοτάδι της αυτοκαταστροφής στην αναγέννηση της αυτογνωσίας, ο Yung Pueblo δείχνει πώς άφησε πίσω όσα τον βάριναν, δημιουργώντας εντός του χώρου για περισσότερη ειρήνη και αγάπη. Με γραφή γεμάτη ενσυναίσθηση και σοφία, ο Pueblo μοιράζεται προσωπικές ιστορίες και πρακτικά εργαλεία που βοηθούν τον αναγνώστη να κατανοήσει και να αποδεχτεί τον εαυτό του, να αποδεσμευτεί από το παρελθόν και να αναπτύξει αυθεντικές σχέσεις. Η τέχνη της ανάλαφρης ζωής μαθαίνεται, διατείνεται ο συγγραφέας: «Θέλει χρόνο και είναι μια επιλογή που κάνουμε ξανά και ξανά. Είσαι έτοιμος να τη ζήσεις;»

εκδόσεις **ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ**

Η Μатаιοδοξία του Καθήκοντος
Διπλωματία, Γράμματα και Δικτατορία στη ζωή του Χρήστου Ξανθοπούλου-Παλαμά
Η παρούσα μελέτη εξετάζει τη συναρπαστική σταδιοδρομία του Χρ. Ξανθοπούλου-Παλαμά, ενός εκ των σπουδαιότερων προσωπικοτήτων της ελληνικής διπλωματίας κατά τον 20ό αιώνα.

Υπό το νανούρισμα των εκρήξεων
Το Πολεμικό Ημερολόγιο του λοχαγού Στέφανου Δούκα, 1940-41
Το Ημερολόγιο του Στέφανου Δούκα ξεχωρίζει για την έκταση και την πλούσια θεματολογία του. Πάνω απ' όλα, μεταφέρει στον αναγνώστη την αθέατη πλευρά του μετώπου, ένα αληθινό καμίνι δοκιμασίας της ανθρωπίνης ψυχής.

Ψυχή ντυμένη αέρα
Ανθούλα Σταθοπούλου-Βαφοπούλου:
Η μούσα της μεσοπολεμικής Θεσσαλονίκης
Η Ανθούλα Σταθοπούλου-Βαφοπούλου σφράγισε με την παρουσία και το έργο της τη μεσοπολεμική Θεσσαλονίκη. Ποιήτρια, πεζογράφος, θεατρική συγγραφέας, με έντονη προσωπικότητα, κατάφερε να επιβληθεί και να καταξιωθεί μέσα στο ανδροκρατούμενο και συντηρητικό περιβάλλον της πόλης.

«Ημείς οι ακαδημεικοί άνδρες»: τιμητές της ηθικής και στυλοβάτες της εθνικοφροσύνης στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 1926-1941
Ο ρόλος των πανεπιστημιακών αρχών, των καθηγητών και των φοιτητικών ομάδων στη συγκρότηση της νέας ηγεμονικής ιδεολογίας μετά την κατάρρευση της Μ. Ιδέας το 1922. Δυστυχώς, αποδεικνύεται ότι αρκετοί καθηγητές λειτουργούσαν ως θεράποντες της πολιτικής εξουσίας.

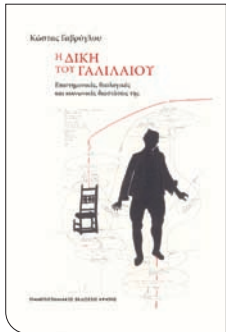
Ιχνηλασία της Τοπικής Εβραϊκής Ιστορίας
Το Ολοκαύτωμα στην Εκπαίδευση και η δημόσια ιστορία
Το ερώτημα που προσπαθεί να απαντηθεί μέσω της παρούσας μελέτης, είναι εάν και σε ποιον βαθμό η άγνοια για τη γενοκτονία των Ελλήνων Εβραίων συνεχίζει στη σχολική εκπαίδευση, παρά τις διεθνείς εξελίξεις για την Εκπαίδευση του Ολοκαυτώματος από παγκόσμιους εκπαιδευτικούς οργανισμούς.

Κώστας Γαβρόγλου Η δίκη του Γαλιλαίου - Επιστημονικές θεολογικές και κοινωνικές διαστάσεις της ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΤΗΣ

Το βιβλίο ανασυγκροτεί το πλαίσιο στο οποίο δι-αδραματίζονται οι εξελίξεις που κατέληξαν στη Δίκη, μέσα από τις επιστημονικές, φιλοσοφικές, θεολογικές, πολιτικές και ιδεολογικές διαμάχες της εποχής, τον Τριακονταετή Πόλεμο και την όλο και πιο έντονη παρουσία των Ιησουιτών στην εκπαίδευση. Η ανασυγκρότηση βασίστηκε στο αρχειακό υλικό του ίδιου του Γαλιλαίου, στα δημοσιευμένα και αδημοσίευτα έργα του, στα αρχεία της Ιεράς Εξέτασης και στην αλληλογρα-φία μεταξύ των μελών ενός εκτεταμένου δικτύ-ου συμμάχων αλλά και εχθρών του. Οι αστρο-νόμοι, οι μαθηματικοί και οι τεχνίτες θα άρχιζαν να παίζουν κυρίαρχο ρόλο, οι κοινωνικοί συσχε-τισμοί θα άλλαζαν, και αυτά ήταν που ήθελε να αποφύγει η εκκλησιαστική εξουσία τον 17ο αι.

Γιάννης Τούντας (συντονιστής) Ελπίδα Πάβη, Κυριάκος Σουλιωτής Κοινωνικές ανισότητες στην υγεία - Αιτίες, δεδομένα, πολιτικές Εκδόσεις ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

Σε όλες τις χώρες παρατηρούνται μεγάλες δια-φορές στο επίπεδο υγείας ανάμεσα στις οικονο-μικά ισχυρότερες και ασθενέστερες κοινωνικές τάξεις. Εκτός από την παροχή ανεπαρκούς ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, βασικές αιτίες του φαινομένου αποτελούν το χαμηλό εισόδημα, οι υποβαθμισμένες συνθήκες διαβίω-σης, οι ανθυγιεινές συνθήκες εργασίας, καθώς και το περιορισμένο κοινωνικό και προσωπικό κεφάλαιο. Το βιβλίο αυτό αποτελεί συλλογική προσπάθεια προσδιορισμού των σχετικών εν-νοιών, κατανόησης των αιτιών του φαινομένου, καταγραφής των διεθνών και ελληνικών ερευ-νητικών δεδομένων, καθώς και διατύπωσης προτάσεων για την αντιμετώπιση των κοινωνι-κών ανισοτήτων στην υγεία, στη χώρα μας.

Kristin Neff Αυτοσυμπόνια Εκδόσεις KEY BOOKS

Μαθαίνουμε να κυνη-γάμε την αυτοεκτίμη-ση, να συγκρινόμα-στε συνεχώς και να στηρίζουμε την αξία μας στις επιτυχίες μας. Αυτή η διαρκής ανάγκη για επιβεβαί-ωση μας εξαντλεί. Αντίθετα, η αυτοσυ-μπόνια είναι το κλειδί για μια πιο ισορροπη-μένη και ουσιαστική ζωή. Η Dr. Kristin Neff, πρωτοπόρος ερευνήτρια στον τομέα της αυτοσυ-μπόνιας, μας δείχνει μέσα από επιστημο-νικά δεδομένα, προ-σωπικές ιστορίες και πρακτικές ασκήσεις πώς να περιορίσουμε την αυτοκριτική, να ενισχύσουμε τη συναισθηματική μας ανθεκτικότητα και να απελευθερωθούμε από τον φαύλο κύκλο της ανασφάλειας, προτάσσοντας τις θε-μελιώδεις αρχές της αυτοσυμπόνιας: την ανθρωπιά, την αγάπη προς τον εαυτό και την ενσυνειδητότητα να αποδεχόμαστε τα συναισθήματα χωρίς να τα υπερδραματο-ποιούμε.

Ανδρέας Φραγκιάς Όμηρος Πέλλας Αλεξάντρ Σολζενίτσιν Μνήμη, αναπαράσταση και φιλοσοφία στη λογοτεχνία του στρατοπέδου Εκδόσεις ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

Στο βιβλίο παρουσιάζονται και μελετώνται συγκριτικά τρία εμβληματικά έργα της στρατοπεδικής λογοτεχνίας («Στάλαγκ VI C, Ημερολόγιο της ομηρίας» του Όμηρου Πέλλα, «Μια ημέρα του Ιβάν Ντενίσοβιτς» του Αλεξάντρ Σολζενίτσιν, «Λοιμός» του Ανδρέα Φραγκιά), που διασώζουν παρά-λληλα την ιστορική μνήμη για τις συνθήκες διαβίωσης των κρατούμενων στα στρατό-πεδα συγκέντρωσης του Ναζιστικού και Σταλινικού Ολοκληρωτισμού στην Ευρώπη και κατά τη διάρκεια του Ελληνικού Εμφυ-λίου. Το σώμα και οι ταλαιπωρίες που υφί-σταται σε συνθήκες τέτοιου τύπου εγκλει-σμού, η αγωνία και ο τρόμος του θανάτου, ο στοχευμένος υποβιβασμός στο επίπεδο του ζώου, η ανθρώπινη εκμπένιση και η νομιμοποίηση της απανθρωποποίησης του Εαυτού και του Άλλου, η «γυμνή ζωή» που καθίσταται σταδιακά και μεθοδικά ανάξια να βιωθεί, βρίσκονται στο κέντρο του φιλοσοφικού προβληματισμού, με βασικούς οδηγούς τα λογοτεχνικά κείμενα σημαντικών φιλοσόφων, όπως οι Todorov, Foucault, Agamben, Arendt, Levinas, Merleau-Ponty και Ricoeur.

Sverrir Jakobsson Οι Βάραγγοι - Στην άγια φωτιά του Θεού ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΤΗΣ

Η ιστορία των Βαράγγων είναι πολυσύν-θετη καθώς φαίνεται να αποτελούν μια «αχαρτογράφητη» ομάδα. Εμφανίζονται ξαφνικά τον 9ο αιώνα, μνημονεύονται επί τρεις ή τέσσερις αιώνες και στη συνέχεια παύουν οι όποιες αναφορές σε αυτούς. Το βιβλίο ιχνηλατεί τους δεσμούς και την πο-ρεία των ανατολικών Βίκινγκ, των Ρως και των Βαράγγων από τις πρώιμες αναφορές έως και την ύστερη μεσαιωνική περίοδο, οπότε οι ανατολικοί Βίκινγκ γίνονται πλέον στερεοτυπικοί χαρακτήρες στις σάγκα. Συνεξετάζονται πηγές από διαφορετικούς πολιτισμούς, όπως το Βυζάντιο, το χαλιφά-το των Αββασιδών και τα διάδοχα κράτη του, τα πρώιμα κράτη των Ρως, καθώς και τα μεταγενέστερα σκανδιναβικά βασίλεια του Μεσαίωνα, αφού σκοπός του συγ-γραφέα είναι να δώσει μια νέα οπτική στις πηγές και να εκτιμήσει εκ νέου το μεγάλο αφήγημα που κατασκεύασε η ιστοριογρα-φία γύρω από τους σκανδιναβικούς λαούς της Ανατολής.

Στέφανος Τραχανάς Ο βομβιστής και ο στρατηγός ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΤΗΣ

Μια επιστημονική επανάσταση χωρίς «βόμβες» στα θεμέλια του παλιού καθεστώτος και χωρίς «Στρατηγό» να συντονίζει τους «βομβιστές», μάλ-λον δεν γίνεται. Π' αυτό και η κβαντική επανάστα-ση τα είχε όλα: Τον Αλβέρτο Αϊνστάιν, τον μεγα-λύτερο βομβιστή του 20ού αιώνα, και τον επίσης μεγάλο βομβιστή Νιλς Μπορ, ο οποίος έγινε ταυ-τόχρονα ο Στρατηγός και μέντορας της δεύτερης γενιάς επαναστατών -Χάιζενμπεργκ, Πάουλι και Ντιράκ- χάρις στους οποίους η επανάσταση είχε ένα θριαμβευτικό φινάλε. Θα αντέξει η κβαντο-μηχανική τη σύγκρουσή της με τη γενική θεωρία της σχετικότητας ή μια νέα επιστημονική επανά-σταση θα είναι ξανά αναγκαία; Μήπως ο Αϊνστάιν δεν είπε ακόμα την τελευταία του λέξη;

Ramit Sethi Θα σου μάθω πώς να γίνεις πλούσιος Εκδόσεις KEY BOOKS

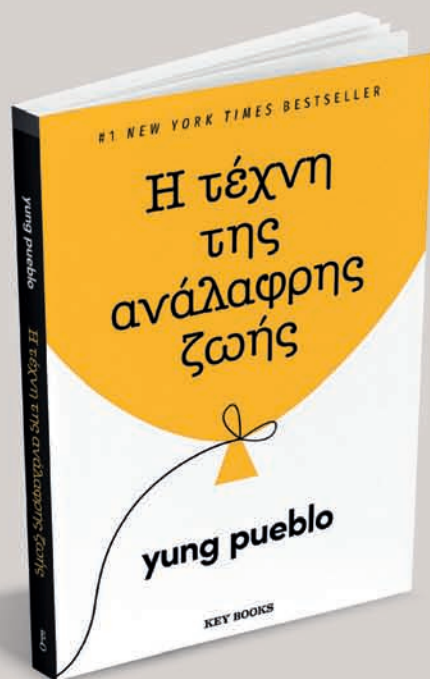
Ο Ramit Sethi, ειδικός στα προσωπικά οικονο-μικά, προτείνει ένα εξατομικευμένο πλάνο που βασίζεται σε έξυπνες δαπάνες, επενδύσεις και αυτοματοποίηση των οικονομικών μας, ώστε να απολαμβάνουμε τη ζωή χωρίς οικονομικό άγχος. Τι θα μάθετε: Πώς να ελέγχετε τα οικονομικά σας με απλές και πρακτικές κινήσεις, πώς να επενδύ-ετε σωστά χωρίς να χρειάζεστε εξειδικευμένες γνώσεις, πώς να αυξήσετε το εισόδημά σας και να ζείτε πλούσια με βάση τις προτεραιότητές σας, όπως και πώς να διαχειρίζεστε τις πιστωτικές κάρτες και τα χρέη σας με έξυπνες στρατηγικές. Δείτε το βιβλίο, λέει ο συγγραφέας, «σαν μια επένδυση για όποιον θέλει να πάρει τον έλεγχο των χρημάτων του και να χτίσει μια ζωή γεμάτη οικονομική ελευθερία».

Neil deGrasse Tyson Θάνατος από μαύρη τρύπα Εκδόσεις ΕΦΑΛΤΗΡΙΟ

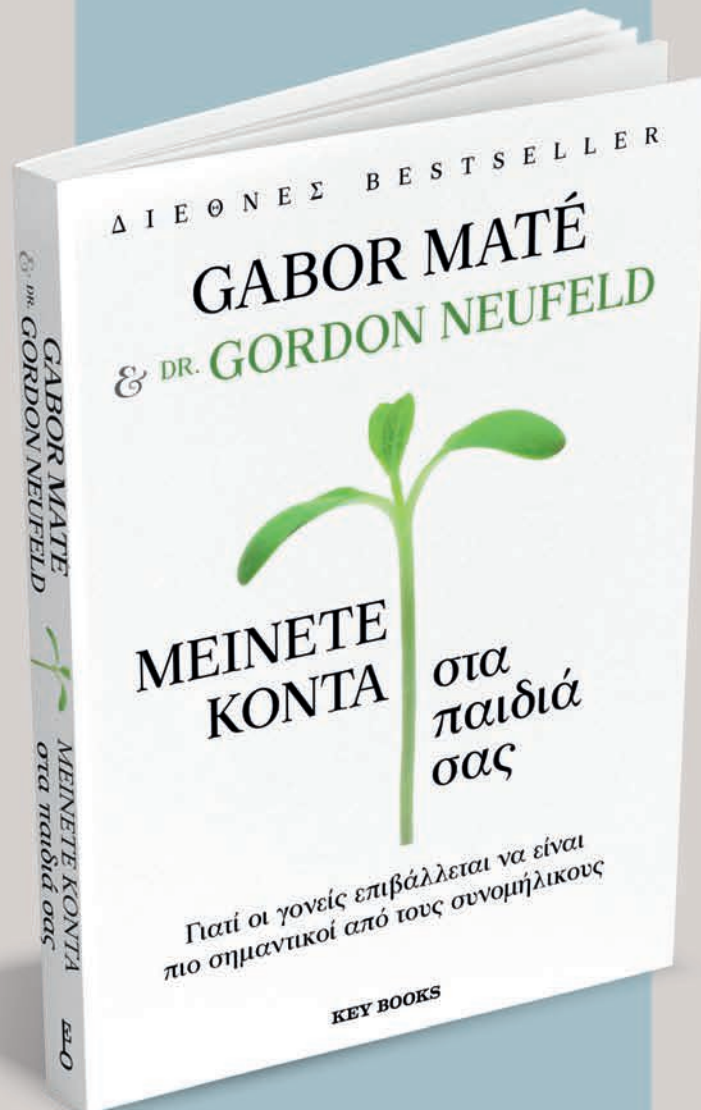
42 δοκίμια που καλύπτουν ένα μεγάλο εύρος συναρπαστικών θεμάτων, από την απαρχή του σύμπαντος, τους μηχανισμούς των άστρων, την ιστορία του σχηματισμού του ηλιακού συστή-ματος και τους κβάζαρ, μέχρι το ενδεχόμενο ανάδυσσης της ζωής σε αλλόκοτες συνθήκες σε διάφορα μέρη του σύμπαντος. Η θεματολογία επεκτείνεται επίσης σε σημαντικά θέματα σύγ-χρονου προβληματισμού, καθώς δεν διστάζει να μιλήσει για τον επιστημονικό αναφαβητισμό και την αριθμοφοβία, ή να αντιπαρεθεί με τους οπαδούς του ευφυούς σχεδιασμού, ψέγοντας τη συστηματική προσπάθεια κάποιων εκδοτών και επιστημόνων να κολακέψουν τα θρησκευτικά αισθήματα πολλών Αμερικανών.

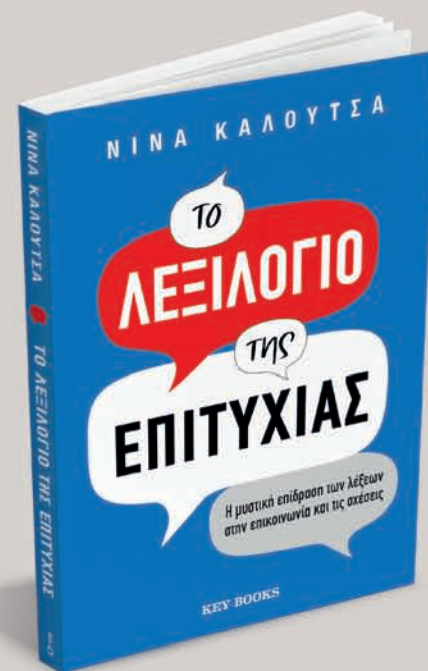
ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΑΝΟΙΧΤΑ ΜΥΑΛΑ

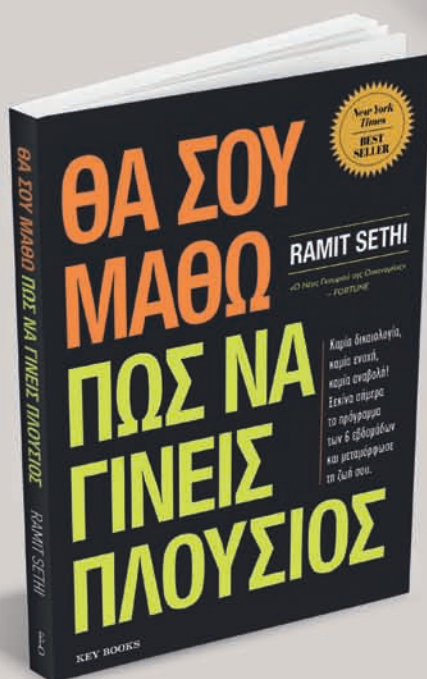
Η θεραπεία ξεκινά όταν πάρεις την απόφαση να μπεις στο δάσος που υπάρχει μέσα σου.

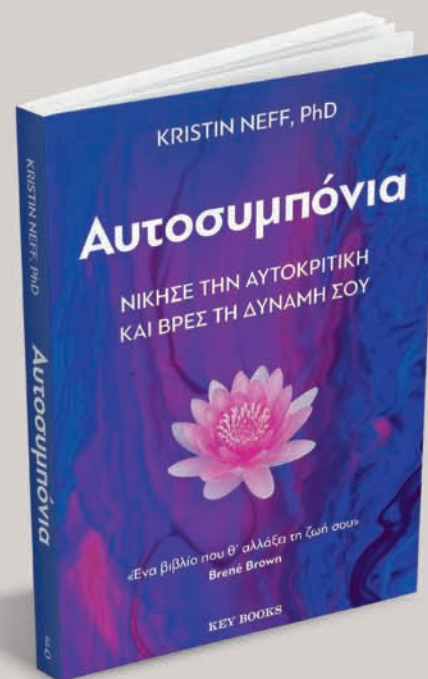
Ένα βιβλίο-οδηγός για κάθε γονιό που θέλει να είναι η πιο ισχυρή και θετική επιρροή στη ζωή του παιδιού του.

Η μυστική επίδραση των λέξεων στη ζωή μας.

...μέσα σε 6 εβδομάδες!

Είναι το κλειδί για μια πιο ευτυχισμένη και ισορροπημένη ζωή.

KEY BOOKS
keybooks.gr

Θοδωρής Γεωργακόπουλος
Μια ελληνική κλιματική κρίση
Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Τι είναι η κλιματική αλλαγή; Πώς ξέρουμε ότι είναι ανθρωπογενής; Κάνουν καλό ή κακό οι ανεμογεννήτριες; Πώς μπορεί να γίνει η ενεργειακή μετάβαση; Πρέπει να μειώσουμε τα αεροπορικά ταξίδια; Πρέπει να γίνουμε όλοι ακτιβιστές; Και, τελικά, τι μπορούμε να κάνουμε εμείς; Αυτές είναι μερικές από τις 50 ερωτήσεις που ξεχώρισε ο δημοσιογράφος Θοδωρής Γεωργακόπουλος, όταν ζήτησε από τους αναγνώστες του να του θέσουν τις βασικές τους απορίες σχετικά με την κλιματική κρίση. Στη συνέχεια, έψαξε να βρει τις απαντήσεις με απλά λόγια, χωρίς υστερίες και υπερβολές.

Gabor Maté και Gordon Neufeld
Μείνετε κοντά στα παιδιά σας
Εκδόσεις KEY BOOKS

Πώς η επιρροή των συνομήλικων, που μεγαθύνεται από τη χρήση των social media και των video games, αντικαθιστά τον ρόλο των γονιών κι έχει επηρεάσει βαθιά τη σχέση τους με τα παιδιά τους; Με τη γονεϊκότητα διαρκώς να υπονομεύεται τείνοντας να εκλείψει, αφού τα παιδιά ακολουθούν το παράδειγμα των φίλων τους, το να είσαι «κουλ» γίνεται πιο σημαντικό από τις οικογενειακές αξίες. Οι παρέες διαμορφώνουν την ταυτότητα, τις συμπεριφορές και τον τρόπο που τα παιδιά βλέπουν τον κόσμο. Όμως αυτή η αλλαγή δεν είναι φυσική και μπορεί να αποδειχθεί επικίνδυνη. Στο «Μείνετε κοντά στα παιδιά σας», οι Dr. Gabor Maté και Dr. Gordon Neufeld αναλύουν τις βαθύτερες αιτίες αυτής της απομάκρυνσης και εξηγούν πώς οι γονείς μπορούν να κερδίσουν ξανά την εμπιστοσύνη και την αγάπη των παιδιών τους.

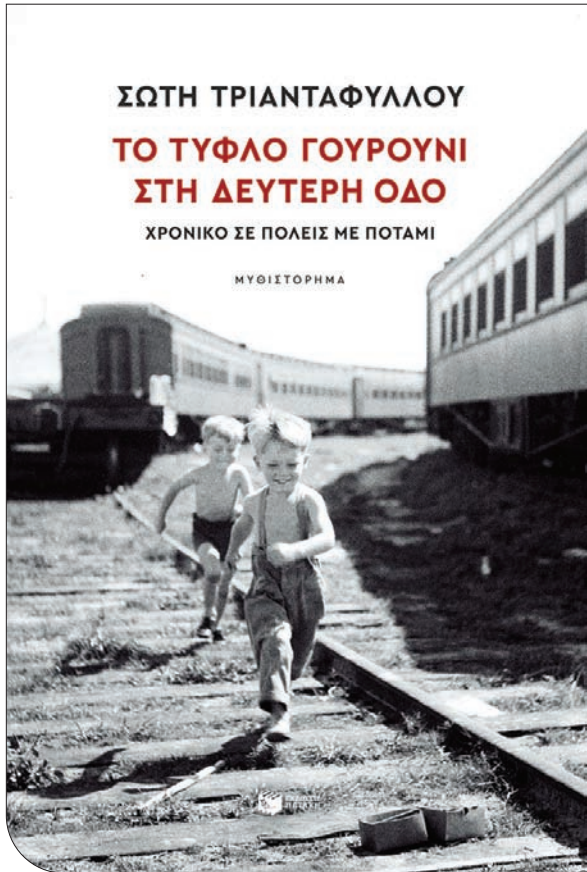
Αυγουστίνος Μπαϊραχτάρης
Συνδικότητα και Οικουμενικός διάλογος - Η Ορθόδοξη Εκκλησία στη σύγχρονη Οικουμενική Κίνηση
Εκδόσεις ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

Η σύγχρονη Οικουμενική Κίνηση γεννήθηκε μέσα από την ανάγκη οι Χριστιανικές Εκκλησίες και Ομολογίες πρώτον να ξεπεράσουν τις διφωνίες, τις εχθρότητες και τις παρεξηγήσεις που κουβαλούσαν από το παρελθόν, δεύτερον να διακονήσουν τον άνθρωπο στις συνθήκες της σημερινής ζωής και τρίτον να δώσουν από κοινού μία ομολογία χριστιανικής πίστεως στη σύγχρονη κοινωνία. Η παρούσα εργασία επιχειρεί να διερευνήσει ζητήματα, όπως ποια είναι η συνοδική λειτουργία της Ορθοδόξου Εκκλησίας στον 20ό αιώνα; Ποιος είναι ο ρόλος και η αξία των Πανορθόδοξων Προσυνοδικών Διασκέψεων; Ποια είναι η σημασία της μαρτυρίας της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου σήμερα, και πολλά ακόμα.

Ευστάθιος Λιακόπουλος
Μικροί Γίγαντες
Εκδόσεις KEY BOOKS

«Δεν υπάρχει δεν μπορώ, δεν ξέρω και δεν γίνεται». Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι η ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας, αλλά το επιχειρηματικό τοπίο που αντιμετωπίζουν είναι γεμάτο προκλήσεις. Το βιβλίο προσφέρει έναν πρακτικό οδηγό για την επιβίωση και ανάπτυξη των ΜΜΕ, συνδυάζοντας δοκιμασμένες στρατηγικές, εργαλεία και πραγματικά παραδείγματα. Ακολουθώντας ένα ταξίδι εμπνευσμένο από την «Οδύσσεια» του Ομήρου, το βιβλίο καθοδηγεί τους επιχειρηματίες προσφέροντας λύσεις σε θέματα χρηματοδότησης και ανάπτυξης μέσα σε ένα απαιτητικό περιβάλλον, ηγεσίας, στρατηγικής, δικτύωσης, συνεργασιών, τεχνολογίας και καινοτομίας.

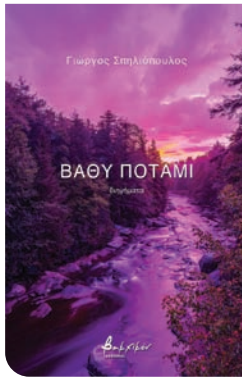
Ελληνική λογοτεχνία

Σώτη Τριανταφύλλου
Το τυφλό γουρούνι στη δεύτερη οδό
Εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ

«Αποφάσισα να γράψω την ιστορία της οικογένειάς μας, των Φίλιπς, όταν διάβασα τα απομνημονεύματα του θείου Δη “Αριστερή πλευρίτιδα: αναμνήσεις ενός Αμερικανού Κόκκινου”. Έγραφα λίγες σελίδες κάθε βράδυ στη διαδρομή για την Καλιφόρνια, όπου πήγα να βρω τον αδερφό μου τον Πάντυ, κι ύστερα για τη Μοντάνα, όπου πήγα να βρω τη Μέρι Κέυ. Έβαλα το χειρόγραφο –τριακόσιες είκοσι σελίδες γραφομηχανής μαζί με τις μπουτζούρες και τα σβησίματα– στο ντουλαπάκι του στέισον βάγκον, ανάμεσα σε διάφορα μικροπράγματα: έναν φακό, ένα ζευγάρι μάλλινα γάντια, την άδεια του αυτοκινήτου και δυο κλήσεις της τροχαίας για υπέρβαση του ορίου ταχύτητας. Και θα το ξεχνούσα εκεί αν, επιστρέφοντας στο Μέμφις, δεν πήγαινα στη μάντρα του Χάρρυ Γουάιτ να ανταλλάξω το στέισον βάγκον με ένα παλιό Όλντσμομπλ. Κανείς δεν μου ζήτησε να αφηγηθώ την ιστορία των Φίλιπς, και της πόλης μας, του Μέμφις του Τεννέσι. Κανείς δεν μου ζήτησε να μην την αφηγηθώ· έτσι αφηγήθηκα αυτή την αληθινή ιστορία που είναι γεμάτη ψέματα».

Γιώργος Σπηλιόπουλος
Βαθύ ποτάμι
Εκδόσεις ΒΑΚΧΙΚΟΝ

Ήρωες που κουβαλάνε αναμνήσεις φτιαγμένες από μοβ υλικά. Λίγη απογοήτευση, περισσότερη ελπίδα και μια πινελιά φαγούρα... κάπου στα γεννητικά τους όργανα. Μια συλλογή διηγημάτων που επιστρατεύει εικόνες, ήχους, μυρωδιές και περιγραφές με χρώματα, χαρές και λύπες. Άλλοτε εμφανίζονται τα επείσοδια της ζωής του ενός, άλλοτε του άλλου, ενώ ορισμένα κρατούν από την παιδική ηλικία.

Κώστας Ακρίβος
Όνομα πατρός: Δούναβης
Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Η ζωή του Ελληνορουμάνου συγγραφέα Παναΐτ Ιστράτι δεν μοιάζει με μυθιστόρημα, είναι μυθιστόρημα. Βίωσε τα κοσμοϊστορικά γεγονότα της εποχής του (τέλος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, Α' Παγκόσμιος Πόλεμος), ασπάστηκε το όραμα για έναν δικαίτερο κόσμο (Οκτωβριανή Επανάσταση), συνομίλησε με τις σημαντικότερες προσωπικότητες του καιρού του (Ρ. Ρολάν, Μ. Γκόρκι, Β. Μαγιακόφσκι, Τ. Όργουελ), περισσότερο όμως στάθηκε όσο κανείς στο πλευρό των φτωχών και των αδικημένων. Αυτός ήταν και ο λόγος που ο φίλος του Ν. Καζαντζάκης του είπε κάποτε: «Παναΐτ, η καρδιά σου εσένα ξεπερνάει κατά πολύ το μυαλό σου».

Μαρία Λουκά
Δεκαέξι πρόσωπα ζητούν συγγραφέα
Εκδόσεις ΒΑΚΧΙΚΟΝ

Σε ένα γυμνάσιο της Λευκωσίας, μισό σχεδόν αιώνα μετά την τουρκική εισβολή και λίγο πριν την πανδημία του κορωνοϊού, τρεις έφηβοι, ένα αγόρι και δύο κορίτσια, εμπλέκονται σε ένα πειθαρχικό παράπτωμα που τους φέρνει αντιμέτωπους με τις συνέπειες των πράξεών τους. Τα τρία παιδιά θα βρεθούν για λίγο έξω από τον κλειστό και προστατευμένο κόσμο του σχολείου τους και θα έρθουν πρόσωπο με πρόσωπο με νέες, άγνωστες καταστάσεις και μια διαφορετική πραγματικότητα, όπου θα ακούσουν και θα μάθουν, θα δώσουν και θα πάρουν, βυθίζοντας τους εαυτούς τους σε μια πρωτόγνωρη ώσμωση ιδεών και εμπειριών.

Έρση Σωτηροπούλου
Εορταστικό τρίμηνο στα Γιάννενα
Εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ

Ένα τρίμηνο στα Γιάννενα με έναν άγνωστο, για μια μικρή «αλτσειά». Για την παρέλαση. Για ένα ρυζόγαλο. Για όπου μας βγάλει. Η συνθήκη σπάει, οι σημαίες παλουκώνονται και η Σωτηροπούλου είναι σαν να σε καλεί νευρικά από το θυροτηλέφωνο: «άντε, πού είσαι;», φύγαμε για Γιάννενα, εκεί που τα αντικείμενα στέκονται στα πόδια τους, η παρέλαση τακτικά χτυπά τακουνάκι στην ασφάλτο και η βροχή μυρίζει ντούρα επαρχία. Όμως από τον ήχο του νερού στα λούκια, ως το ξενοδοχείο Εσπέρια, η πραγματικότητα αλλάζει σώμα, μυρωδιά και υφή για να γίνει κάτι που μόνο εμείς το βλέπουμε, όσο οι άλλοι κοιτούν τη σημαία. ►

Ένα βιβλίο για κάθε στιγμή

Stephen King
**Πιο σκοτεινό
κι απ' το σκοτάδι**

Τρόμου

Toshikazu Kawaguchi
Πριν πούμε αντίο

Κοινωνικό

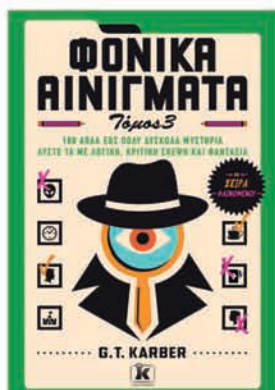

Μαρία Χατζηστεφανή
**Πώς να ζήσεις
μια καλύτερη ζωή**

Προσωπική ανάπτυξη

G.T. Karber
**Φονικά αινίγματα:
Τόμος 3**

Ελεύθερος χρόνος

Yuval Zommer
**Το βιβλίο του μικρού
σαλιγκαριού
για τα ζουζούνια**

Παιδικό

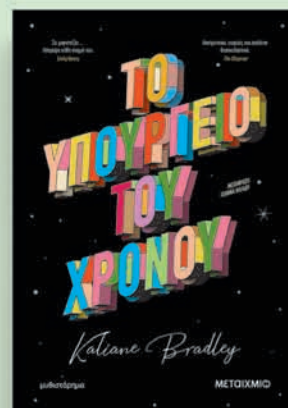
ΤΑ ΝΕΑ ΜΑΣ ΒΙΒΛΙΑ ΣΕ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΝ!

Η ζωή του συγγραφέα
Παναΐτ Ιστράτι με τα μάτια
του συγγραφέα
Κώστα Ακρίβου.

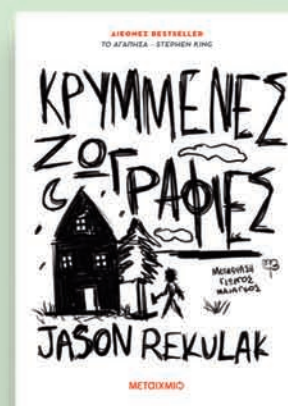
Μια ιστορία κατεδάφισης
ενός εκπαιδισμένου
Έλληνα στην πρόσφατη
Γερμανία.

Ρομάντζο, ταξίδι στον χρόνο,
κατασκοπευτικό θρίλερ.
Το ντεμπούτο που σάρωσε
τις λίστες των μπεστ σέλερ.

Ένα αριστούργημα γοτθικού
τρόμου και αγωνίας που
ενέπνευσε συγγραφείς
όπως ο H. P. Lovecraft.

Μια μπέιμπι σίτερ και ένα παιδί
που ζωγραφίζει το απόλυτο
κακό. Ένα υπερφυσικό θρίλερ
που θα παίξει με το μυαλό σας.

Ένα ριάλιτι σόου. Εφτά
αινιγματικοί χαρακτήρες.
Μια ιστορία γεμάτη ψέματα,
μυστικά και ανατροπές.

40 χρόνια

διαβάζουμε μαζί
βιβλία που αξίζουν
τον χρόνο σας!

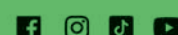
www.klidarithmos.gr

40
ΧΡΟΝΙΑ
ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

metaixmio.gr

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Τα βιβλία της ζωής μας

Σπύρος Πετρουλάκης
Η Σονάτα των αθέατων πουλιών – Ένα ταξίδι μνήμης και λύτρωσης
Εκδόσεις ΜΙΝΩΑΣ

1883: Παρόλο που το δουλεμπόριο στη Μεσόγειο φθίνει, οι επιδρομές των κουρσάρων εξακολουθούν να σπέρνουν τον όλεθρο. Όταν η νιόπαντρη Κιμωλιώτισσα Φραγκιώ αιχμαλωτίζεται από τους πειρατές, οδηγείται ως σκλάβο στην Αλεξάνδρεια και όλη της η ζωή βίαια ανατρέπεται. Από τις Κυκλάδες ως την Αλεξάνδρεια του 19ου αιώνα, από τη λευκή δουλεία και τα σκοτεινά σκλαβοπάζαρα ως τις συγκλονιστικές αποκαλύψεις της σύγχρονης εποχής, η «Σονάτα των αθέατων πουλιών» διαπερνά θάλασσες και γενιές. Μια ιστορία που εξυμνεί τη δύναμη της μνήμης και της μουσικής, ένα μυθιστόρημα για τα αόρατα νήματα που ενώνουν τις ψυχές, ακόμα και όταν όλα μοιάζουν να χάνονται.

Γιάννης Κωτσόκostas
Δορυφόρος
Εκδόσεις ΠΝΟΗ

Ο Αμφοτερός οπλισμένος με το δόρυ περιστρέφεται γύρω από τους μεγιστάνες της εποχής. Τα παιδιά της γενιάς του, οι νόθοι απόγονοι των στρατιωτών του Μεγάλου Αλεξάνδρου, συνήθως επάνδρωναν τις στρατιές των Διαδόχων και πολεμούσαν ασταμάτητα. Καλύτερα όμως σωματοφύλακα ενός βασιλιά παρά χαμένος στις γραμμές. Έτσι πέρασαν κοντά πενήντα χρόνια, σε τροχιά γύρω από κάποιον ισχυρό. Τι γίνεται όμως όταν όλα αυτά τελειώσουν; Τι γίνεται όταν ένας άπατρις παλαίμαχος βρίσκεται γέρος και πλούσιος, συντροφιά με μια νέα γυναίκα, σ' έναν ορεινό και άγριο τόπο; Μπορεί ο Αμφοτερός να μάθει να ζει ειρηνικά, να δημιουργεί, να κάνει οικογένεια; Και μπορεί η Αίθρα, η νεότερη εγγονή του, με το πείσμα και τις παραξενιές της, να λύσει την κατάρα του δορυφόρου;

Σοφία Βόικου
Ο κήπος των μικρών θεών
Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Οκτώβριος του 1915, Σαλονίκη. Όταν η Ραχήλ το σκάει από το σπίτι της για να φωτογραφίσει τα γαλλικά πλοία που αγκυροβολούν στο λιμάνι, δεν φαντάζεται πως η πόλη της σύντομα θα μεταμορφωθεί σε ένα πολύβουο ανθρώπινο μελίσσι. Όταν ο Στεφάν αποβιβάζεται σε αυτή την εξωτική πόλη της Ανατολής, δεν υποψιάζεται την απελπισία που θα ζήσει στο Ζέιτενλικ, το στρατόπεδο όπου «θερίζουν» η ελνοσσία και ο τύφος, κι ας λένε πως στο Μακεδονικό Μέτωπο ο πόλεμος έμοιαζε με γιορτή. Ένα μυθιστόρημα-οδοιπορικό στη γοητευτική Θεσσαλονίκη των αρχών του 20ού αιώνα, εμπνευσμένο από τις αληθινές ιστορίες των ανθρώπων που έχασαν το πρόσωπό τους, αλλά συνέχισαν να αγωνίζονται, να ονειρεύονται και να ερωτεύονται.

Έλενα Πιπερίδου
Το λάθος παιδί
Εκδόσεις ΠΝΟΗ

Ένα ζευγάρι βρίσκεται στο ξεκίνημα της νέας του ζωής, ώσπου μια ανατροπή φέρνει ένα οριστικό ρήγμα στη σχέση τους, με τρεις φόνους να τη στοιχειώνουν, φιγούρες από το παρελθόν να κινούν τα νήματα στο παρασκήνιο και πρόσωπα του παρόντος να βοηθούν στην υλοποίηση ενός μακρινού σχεδίου. Μέσα στον αγώνα διεκδίκησης μιας αμύθητης περιουσίας και στην εκπλήρωση μιας παλιάς υπόσχησης, όλοι δηλώνουν αθώοι και όλοι μοιάζουν ένοχοι, με τον επιθεωρητή Χάρη Ράμμο να καλείται να λύσει έναν περίπλοκο γρίφο. Όμως, η διάκριση μεταξύ αλήθειας και ψεύδους θα τον φέρνει σε αδιέξοδο.

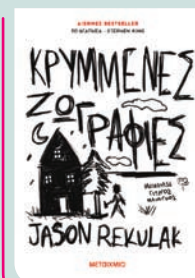

Αστυνομικό

Στέφανος Αλεξιάδης
Και εγένετο φως
Εκδόσεις ΜΙΝΩΑΣ

Δύο έφηβοι εξαφανίζονται. Ένα στοιχείο μένει πίσω: μια θήκη κινητού τηλεφώνου με έναν κίτρινο αρκούδο. Στους τοίχους βρίσκονται γραμμένες λέξεις από μια απεγνωσμένη Περσεφόνη που ψάχνει τρόπο να γλιτώσει. Ποιος είναι ο άνθρωπος πίσω από τον κίτρινο αρκούδο; Το φως και το σκοτάδι στο ίδιο νόμισμα, με διαφορετική όψη – το φως σου ψιθυρίζει «ζωή» την ίδια στιγμή που το σκοτάδι γελά, κρατώντας το χέρι σου. Κι εσύ προσπαθείς να φύγεις μακριά, μα κάτι σε κρατάει εδώ. ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΦΩΣ. Ένα βιβλίο που ακροβατεί ανάμεσα στη ζωή και στον θάνατο. Ένα παραμύθι που ψάχνει λέξεις για να γραφτεί όσο πιο επώδυνα μπορεί.

Jason Rekulak
Κρυμμένες ζωγραφιές
Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Η Μάλορι Κουίν μόλις έχει βγει από την απεξάρτηση όταν πιάνει δουλειά ως μπίμπι οίστερ του πεντάχρονου Τέντι. Ενθουσιάζεται με τη νέα της δουλειά. Δένεται γρήγορα με τον Τέντι, ένα ντροπαλό αγόρι που έχει μονίμως μαζί του το μπλοκ ζωγραφικής και το μολύβι του. Οι ζωγραφιές του είναι συνηθισμένες, μια μέρα όμως ζωγραφίζει κάτι διαφορετικό: έναν άντρα σ' ένα δάσος να σέρνει το άψυχο σώμα μιας γυναίκας. Η Μάλορι αρχίζει να αναρωτιέται μήπως πρόκειται για κλεφτές ματιές σε έναν ανεξχνιάστο φόνο, που ίσως της στέλνει μια υπερφυσική δύναμη. Παρότι καταλαβαίνει πόσο παράλογη μοιάζει η σκέψη, προσπαθεί να αποκρυπτογραφήσει τις ζωγραφιές και να σώσει τον Τέντι πριν να είναι αργά.

Γιώργος Κατσιπάνος
Εντολή άνωθεν
Εκδόσεις ΒΑΚΧΙΚΟΝ

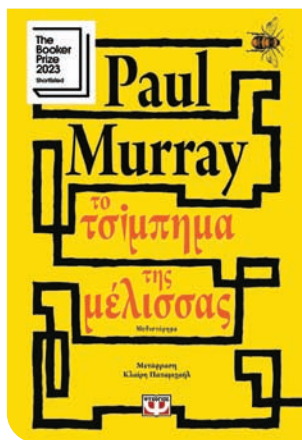
Στάνος Αιτωλοακαρνανίας, 2020. Ένας βοσκός εντοπίζει δύο πτώματα, στο σώμα τους είναι χαραγμένες με χειρουργική ακρίβεια κάποιες λέξεις, κοντά τους βρίσκεται ένα σημείωμα και στον τόπο του εγκλήματος υπάρχει μια παράξενη κονκάρδα. Είναι άραγε όλα αυτά ένα κόλπο του δολοφόνου για να αποπροσανατολίσει την έρευνα, ή προσπαθεί να περάσει κάποιο μήνυμα; Και τι σχέσι έχει με το έγκλημα η μάχη της Άρτας που έγινε το 1945 μεταξύ ΕΛΑΣ και ΕΔΕΣ; Ο υπαστυνόμος Α' Γεώργιος Χαριτόπουλος καλείται να ρίξει φως σε μια σειρά φόνων που κρύβουν ένα ένοχο μυστικό από το παρελθόν.

Ελευθερία Μεταξά
Μην κοιτάξεις πίσω
Εκδόσεις ΜΙΝΩΑΣ

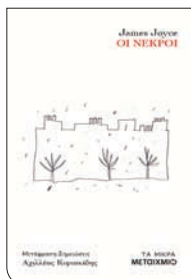
Ένας άντρας φτάνει βαριά τραυματισμένος στα Επείγοντα του νοσοκομείου όπου εργάζεται η Φαίδρα ως νοσηλεύτρια και ανατρέπει την ήρεμη ζωή της με μία του φράση: «Μην κοιτάξεις πίσω, μπουγαρίν!». Όταν εκείνος πεθαίνει, αφού πρώτα της αποκαλύπτει ότι ήταν ο παιδικός της φίλος Παύλος, η Φαίδρα αποφασίζει να ρίξει φως στα αίτια του θανάτου του αλλά και να συνεχίσει το δύσκολο έργο του, οδηγώντας έναν εγκληματία στη δικαιοσύνη. Ένα ορφανοτροφείο στην Κεφαλονιά, ένας αδίστακτος εγκληματίας, οι γονείς που ποτέ δεν γνώρισε, μια γυναίκα με σημαδεμένο πρόσωπο κι ένα μυστικό θα αποτελέσουν τα βασικά κομμάτια του παζλ που καλείται η Φαίδρα να ολοκληρώσει προκειμένου να ανακαλύψει την αλήθεια, όπου ένας μόνο τρόπος υπάρχει για να τα καταφέρει, παρότι όλοι της φωνάζουν να μην το κάνει: Να κοιτάξει πίσω.

Ξένη λογοτεχνία

Paul Murray
Το τσίμπημα της μέλισσας
Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Η οικογένεια Μπαρνς έχει σοβαρά προβλήματα. Η κάποτε επικερδής αντιπροσωπεία αυτοκινήτων του πατέρα, του Ντίκι, πάει από το κακό στο χειρότερο λόγω της οικονομικής κρίσης στην Ιρλανδία. Εκείνος ωστόσο αρνείται να αντιμετωπίσει την κατάσταση και περνά τις μέρες του στο δάσος. Η γυναίκα του η Ιμέλντα πούλά τα κοσμήματά της στο eBay, ενώ η έφηβη κόρη τους Κας, άριστη μαθήτρια έως πρόσφατα, φαίνεται αποφασισμένη να φτάσει ως τις εξετάσεις για το πανεπιστήμιο πίνοντας και ξενυχτώντας κάθε βράδυ. Και, τέλος, ο παραμελημένος δωδεκάχρονος Πι Τζέι καταστρώνει σχέδιο απόδρασης από το σπίτι. Τι συνέβη και πήγαν όλα στραβά και αν η ιστορία είναι προδιαγεγραμμένη, υπάρχει ακόμα χρόνος να βρεθεί ένα ευτυχές τέλος;

James Joyce
Οι νεκροί
Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

«Αφθονα δάκρυα πλημμύρισαν τα μάτια του Γκέιμπριελ. Ποτέ δεν είχε αισθανθεί έτσι για καμία γυναίκα, αλλά ήξερε πως ένα τέτοιο συναίσθημα πρέπει να 'ναι ο έρωτας. Ακόμα περισσότερα δάκρυα μαζεύτηκαν στα μάτια του, και στο μισοσκόταδο φαντάστηκε πως είχε δει τη μορφή ενός νεαρού να στέκεται κάτω από ένα δέντρο που έσταζε. Άλλες μορφές βρίσκονταν κοντά. Η ψυχή του είχε πλησιάσει εκείνη την περιοχή όπου κατοικούν τα απειράριθμα πλήθη των νεκρών. Είχε επίγνωση, αλλά δεν μπορούσε να συλλάβει την αλλοπρόσαλλη και τρέμουσα ύπαρξή τους. Η ίδια του η ταυτότητα έσβηνε μέσα σ' έναν γκρίζο φαντασματικό κόσμο». Το τελευταίο από τα δεκαπέντε διηγήματα της συλλογής Οι Δουβλινέζοι κυκλοφορεί σε νέα μετάφραση του Αχιλλέα Κυριακίδη.

Kaliane Bradley
Το υποργείο του χρόνου
Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Στο εγγύς μέλλον μια δημόσια υπάλληλος μαθαίνει πως θα πάρει τον μισθό των ονείρων της αν δεχτεί να λάβει μέρος σε ένα πιλοτικό πρόγραμμα ενός νεοσύστατου υπουργείου που συγκεντρώνει «εκπατρισμένους» από την ιστορία για να διαπιστώσει αν τα ταξίδια στον χρόνο είναι εφικτά. Η δουλειά που της ανατίθεται είναι να λειτουργήσει ως «γέφυρα» για τον «εκπατρισμένο 1847», δηλαδή να παρακολουθεί και να βοηθά τον αντιπλοίαρχο Γκρέιαμ Γκορ, που πέθανε στην Αρκτική το 1845 και τώρα ζει περιτριγυρισμένος από παράξενες έννοιες όπως «πλυντήριο», «Spotify» και «κατάρρευση της Βρετανικής Αυτοκρατορίας». Καθώς αρχίζει να αναπτύσσει στενούς δεσμούς με τους υπόλοιπους εκπαιρισμένους, σύντομα ο Γκορ καταφέρνει να προσαρμοστεί. Όμως τι σκαρώνει το υπουργείο και γιατί η δημόσια υπάλληλος τον ερωτεύεται;

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Από τις **εκδόσεις Βακχικόν**

**ΒΑΚΧΙΚΟΝ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ**
Πατησίων 14
(Στοά Φέξη)
2103637867
info@vaxkikon.gr
ekdoseis.vaxkikon.gr

Εντολή άνωθεν

Αστυνομικό Μυθιστόρημα

Γιώργος Κατσιπάνος

Στάνος Αιτωλοακαρνανίας, 2020. Ένας βοσκός εντοπίζει δύο πτώματα. Στο σώμα τους είναι χαραγμένες κάποιες λέξεις και κοντά τους βρίσκεται ένα σημείωμα. Είναι άραγε όλα αυτά ένα κόλπο του δολοφόνου για να αποπροσανατολίσει την έρευνα ή προσπαθεί να περάσει κάποιο μήνυμα; Και τι σχέση έχει η μάχη της Άρτας που έγινε το 1945 μεταξύ ΕΛΑΣ και ΕΔΕΣ; Ο υπαστυνόμος Α' Γεώργιος Χαριτόπουλος θα κληθεί να ρίξει φως σε μια σειρά φρόνων που κρύβουν ένα ένοχο μυστικό από το παρελθόν.

Δεκαέξι πρόσωπα ζητούν συγγραφέα

Μυθιστόρημα

Μαρία Λουκά

Σε ένα γυμνάσιο της Λευκωσίας, μισό σχεδόν αιώνα μετά την τουρκική εισβολή και λίγο πριν την πανδημία του κορονοϊού, τρεις έφηβοι, ένα αγόρι και δύο κορίτσια, εμπλέκονται σε ένα πειθαρχικό παράπτωμα. Τα τρία παιδιά θα βρεθούν για λίγο έξω από τον κλειστό και προστατευμένο κόσμο του σχολείου τους και θα έρθουν πρόσωπο με πρόσωπο με νέες, άγνωστες καταστάσεις, βυθίζοντας τους εαυτούς τους σε μια πρωτόγνωρη ώσμωση ιδεών και εμπειριών.

Βαθύ ποτάμι

Διηγήματα

Γιώργος Σπηλιόπουλος

Οι ήρωες κουβαλάνε αναμνήσεις φτιαγμένες από μολύβι. Λίγη απογοήτευση, περισσότερη ελπίδα.

Και μια πινελιά φαγούρα, κάπου στα γεννητικά όργανα. Έχουν επιστρατευτεί εικόνες, ήχοι και μυρωδιές, έχουν σωρευτεί περιγραφές με χρώματα, χαρές και λύπες. Κι ύστερα, να που μερικά περιστατικά συνέβησαν μετά από εκείνη τη μέρα που κάποιοι τους κλάδεψαν το δέντρο.

γάμπαρη Αμβρακικού Νουβέλα

Γεωργία Τάτση

Οι άγνωστες πληροφορίες από τον ιατρικό φάκελο του πεθαμένου πατέρα της και τα έργα τέχνης στους επτά σταθμούς του μετρό πυροδοτούν τη μνήμη της ηρωίδας και την κατεβάζουν στα υπόγεια του εαυτού της. Διατρέχει τη ζωή της ανάποδα και θυμάται ό,τι μέχρι τώρα προσπαθούσε να ξεχάσει. Ένα ταξίδι από το τέλος προς την αρχή, από το πένθος στη ζωή, από τη βεβαιότητα στην αμφιβολία, από την ιστορία στην Ιστορία.

Ο φύλακας των βιβλίων

Θέατρο

Κατερίνα Καζολέα

Σε μια κρατική βιβλιοθήκη με σπάνια βιβλία, ο βιβλιοθηκάριος τρέφεται με αυτά. Αφομοιώνει αυτόματα το περιεχόμενό τους και μπορεί να το απαγγείλει λέξη προς λέξη. Σαράντα χρόνια μετά, όταν η ψηφιακή εποχή έχει καταργήσει την τυπογραφία, τα εναπομείναντα παλιά βιβλία διανέμονται σε φτωχούς και άστεγους για φαγητό. Ένα έργο που αναφέρεται σε έναν παράλογο τρόπο σκέψης, που γκρεμίζει τις κλασικές αξίες προς όφελος μιας νέας πραγματικότητας.

Εννιά

Θέατρο

Δημήτρης Τσεκούρας

Ένας συγγραφέας νεκρός. Ένα χαμένο χειρόγραφο και ένας άλυτος γρίφος. Δύο γυναίκες, κλεισμένες σε έναν απροσδιόριστο τόπο, καταδικασμένες σχεδόν εσαεί σε μια αναζήτηση, που δεν θα τελειώσει παρά μόνο όταν μάθουν τι είναι το Εννιά... Ο Δημήτρης Τσεκούρας επιστρέφει με ένα παράδοξο θρίλερ, που ακροβατεί ανάμεσα στην πραγματικότητα και τη φαντασία, τη ζωή και τον θάνατο.

Λιώνουν οι πάγοι

Θέατρο

Βίκυ Κλεφτογιάννη

Η Θάλεια, η Ράνια και η Ερατώ - τρεις αδερφές μπροστά σε μια σημαντική απόφαση που θα αλλάξει τη ζωή τους. Το οικονομικό αδιέξοδο και οι ισορροπίες που διαταράσσονται, η κλιματική κρίση και το φαινόμενο του θερμοκηπίου - φυτά και άνθρωποι σε μια γυάλα. Ισχυροί δεσμοί και η μνήμη που δίνει δύναμη απέναντι στην αναπόφευκτη αλλαγή.

Η Σάου εξαφανίζεται

Παραμύθι

Κατερίνα Ανδριανάκη

Η Σάου είναι μια έξυπνη οχιά που βοηθά όποιον την έχει ανάγκη. Όλα τα ζώα την αγαπούν και τη θαυμάζουν. Όλα, εκτός από ένα... Τι θα συμβεί όταν η πονηρή αλεπού, γεμάτη ζήλια και θυμό, την παγιδεύσει; Θα καταφέρουν τα υπόλοιπα ζώα να σώσουν τη Σάου; Μια ιστορία για τη φιλία, το θάρρος και την αλληλεγγύη.

www.minoas.gr

ΜΙΝΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Τα καλύτερα βιβλία για την πιο συναρπαστική ανοιξιάτικη απόδραση!

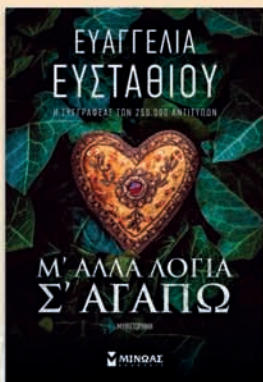

ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ
ΤΩΝ 370.000 ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ BEST SELLERS
ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟ ΚΑΙ ΣΑΣΜΟΣ

ΣΠΥΡΟΣ ΠΕΤΡΟΥΛΑΚΗΣ

Η σονάτα των αθέατων πουλιών

Ένα μυθιστόρημα για τα αόρατα νήματα που ενώνουν τις ψυχές, ακόμα και όταν όλα μοιάζουν να χάνονται.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ
ΤΩΝ 250.000 ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΗ
ΜΕ PUBLIC AWARD

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

Μ' άλλα λόγια σ' αγαπώ

Ένας δυνατός έρωτας γεννιέται ανάμεσα σε δύο νέους που προσπαθούν να ξεφύγουν από το τραυματικό τους παρελθόν.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΡΥΦΑΙΑ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ
ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΩΝ
ΘΡΙΛΕΡ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΜΕΤΑΞΑ

Μην κοιτάξεις πίσω

Όταν ένας άντρας πεθαίνει στα Επείγοντα, η Φαίδρα έρχεται αντιμέτωπη με την ίδια της την ύπαρξη. Θα βρει τη δύναμη να αντέξει και να φτάσει ως το τέλος;

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟ
ΣΕ 15 ΓΛΩΣΣΕΣ

SCARLETT ST. CLAIR

Ολέθριο άγγιγμα, Άδης και Περσεφόνη

Το πολυαναμενόμενο δεύτερο μέρος της σειράς «Άδης και Περσεφόνη» έρχεται και θα είναι ολέθριο!

ΑΠΟ ΤΗΝ BEST SELLER
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΤΩΝ
NEW YORK TIMES

SARAH ADAMS

Οι κανόνες είναι για να σπάνε

Η Νόρα και ο Ντέρεκ, έπειτα από μια τρελή νύχτα στο Λας Βέγκας, καταλήγουν παντρεμένοι. Θα ξαναζωντανέψει η παλιά σπίθα ανάμεσά τους;

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ
ΤΟΥ BEST SELLER
ΤΟ ΧΑΜΕΝΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ

FREYA SAMPSON

Παράξενοι γείτονες

Δύο γυναίκες, διαφορετικές όσο η μέρα με τη νύχτα, ενώνουν δυνάμεις για να σώσουν το ιστορικό Σέλεϊ Χάους και να εξιχνιάσουν μια μυστηριώδη επίθεση.

ΑΝΑΖΗΤΗΣΤΕ ΤΑ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

Plant Lovers

Μπορεί να είναι μόδα, μπορεί να είναι κίνημα, μπορεί να είναι αληθινή αγάπη για τη φύση ή απλώς αστικό παιχνίδι. Σε κάθε περίπτωση, η τάση των plant lovers είναι η πιο όμορφη τάση που έχει μπει στη ζωή μας. Και είναι τεράστια. New age φυτώρια και boutique ανθοπωλεία, ντιζαϊνάτα γαντάκια κηπουρικής, plant influencers και ομάδες ανταλλαγής φυτών, statement μπουκέτα και διαδικτυακές εφαρμογές με συμβουλές για τις ορχιδέες –και δεν συμμαζεύεται.

Για τους plant-lovers τα φυτά δεν είναι απλώς κομμάτι του ντεκόρ, κάτι για να σπάει το μάτι, να γεμίσει την άχαρη γωνία ή να κρύψει το σημάδι στον τοίχο. Είναι κομμάτι της κοσμοθεωρίας τους και της ταυτότητάς τους. Το μπουκέτο, η γλάστρα και το ποτιστήρι που διαλέγεις δείχνουν ποιος είσαι ή, έστω, ποιος θέλεις να είσαι. Για παράδειγμα, αν περνάς τις Κυριακές κλαδεύοντας αντί να σκρολάρεις, μάλλον είσαι στο trip του wellness και της ενσυναίσθησης. Κι αν φτιάχνεις το δικό σου κομπόστ στο μπαλκόνι, είσαι οπαδός της βιωσιμότητας.

Οι plant lovers είναι πολλοί και ο καθένας αγαπά τα φυτά με τον δικό του τρόπο. Πολύ καλά κάνει. Εμείς τους αγαπάμε όλους.

Οι hip

Είναι αυτοί που θα σου πουν ότι η πιλέα είναι πια πασέ και ότι το σενέκιο έχει boho vibes. Έχουν τον αγαπημένο τους plant influencer και τον ακολουθούν με ευλάβεια. Ξέρουν ποια φυτά θα είναι τάση στη σεζόν άνοιξη-καλοκαίρι 2025 και αυτά θα δεις στο σπίτι τους, ακόμη κι αν χρειαστεί να τα παραγγείλουν ονλάιν. Είναι οι φασιονίστες των φυτών. Έχουν ντιζαϊνάτα ποτιστήρια, ρετρό ποπ κλαδευτήρια και ποστ μόντερν φτυαράκια. Και εφαρμογή στο κινητό όπου ανεβάζουν φωτογραφίες του μπέντζαμιν και τους συμβουλεύει για το τι λίπασμα να του βάλουν.

Βέβαια μπορεί να μην τα χρησιμοποιούν και τόσο πολύ όλα αυτά. Γιατί η μεγάλη τους χαρά είναι το σόπινγκ. Και ψωνίζουν μόνο από premium, ψαγμένα και νέας γενιάς ανθοπωλεία, τα οποία έχουν αισθητική συγκεκριμένη και, στο εκπαιδευμένο μάτι, αναγνωρίσιμη. Γιατί ένας hip plant lover που σέβεται τον εαυτό του έχει οπωσδήποτε έναν hip προμηθευτή μπουκέτων για τα βάζα του. Όπως λέγαμε άλλοτε «εσύ ποιον κομμωτή/νυχού/διακοσμητή έχεις;» Τώρα το ερώτημα είναι «εσύ ποιο ανθοπωλείο έχεις;».

Μετά το σόπινγκ, παίρνουν χάρακα και διαβήτη για να τοποθετήσουν τα statement γλαστράκια τους στη σωστή ακριβώς γωνία, ώστε να βγουν ωραία φωτογραφία. Ξέρουν καλά ποια φυτά έχουν τη μεγαλύτερη φωτογένεια, ποιο είναι το καλό τους προφίλ και ποια δείχνουν καλύτερα σε μαλακό φως. Γιατί, βέβαια, όλα θα γίνουν ποστ στο Instagram.

Οι plant parents

Λένε ότι δύο είναι τα βήματα που πρέπει να κάνεις πριν γίνεις γονιός. Να φροντίσεις ένα φυτό. Κι έπειτα ένα κατοικίδιο. Σε μερικούς, το πρώτο βήμα αρέσει τόσο πολύ, που γίνονται γονείς φυτών για πάντα. Μιλάμε για γονείς υπεύθυνους, γονείς υποδειγματικούς –αν και καμιά φορά υπερπροστατευτικούς.

Τους βλέπεις να κρατούν τρυφερά στην αγκαλιά το γλαστράκι τους καθώς το πάνε στον γεωπόνο επειδή έβγαλε κάτι κίτρινα στίγματα στα φύλλα, και το βλέμμα τους, όλο έγνοια, ρωτάει: «Θα ζήσει, γιατρέ μου;». Κι αν τους κάνουν δώρο ένα φυτό, περνούν τρία πρωινά αναζητώντας την ιδανική θέση ώστε να ευδοκιμήσει, να αξιοποιήσει το δυναμικό του και να ζήσει μια γεμάτη και ευτυχισμένη ζωή.

Όπως όλοι οι γονείς, ανησυχούν πολύ και έχουν ενοχές. «Λείπω πολλές ώρες από το σπίτι και κλείνω τα παντζούρια –θα μου κιτρινίσει;» Αναμενόμενα, έχουν τις φωτογραφίες τους στο προφίλ τους στα social. Και τα έχουν βαφτίσει. Αν δείξεις το παραμικρό ενδιαφέρον, σου στέλνουν βιντεάκι –«Κοίτα πώς ψήλωσε ο Μεφίστο, του άρεσε η νότια πλευρά!» και «Δες, το πρώτο μπουμπούκι της Αμαλίας!»

Όπως όλοι οι γονείς, αντιμετωπίζουν ένα μεγάλο πρόβλημα: Ποιος θα τα προσέχει όσο λείπουν; Αν προσφερθείς, την έβαψες. «Να τους ανοίγεις και τα παράθυρα να μπαίνει φρέσκο αέρας», λένε. Και το καλύτερο: «Μωρέ, κάνε μου μια βιντεοκλήση όταν πας, να τα δω λίγο να τα χαρώ!». Νιώθεις σαν να είσαι η νταντά που δεν την εμπιστεύονται, ότι κάπου μπορεί να υπάρχουν κρυφές κάμερες.

Τελικά καταφεύγουν στο plant sitting –υπηρεσία που προσφέρουν τα σύγχρονα ανθοπωλεία. Τους δίνεις το κλειδί του σπιτιού κι εκείνοι τα προσέχουν, σου κάνουν και μια βιντεοκλήση να τα καμαρώσεις. Κοστίζει κάτι παραπάνω, αλλά «έχεις το κεφάλι σου ήσυχο, ξέρεις ότι είναι σε καλά χέρια».

Ένα μόνο λάθος κάνουν οι plant parents, όπως όλοι οι πολύ ενθουσιώδεις γονείς: γίνονται καμιά φορά υπερπροστατευτικοί με τα φυτά τους. Τα παρακαϊδεύουν, τα παραφροντίζουν, δεν τα αφήνουν να σκληραγωγηθούν – τα χαλάνε.

Αλλά ποιος είναι τέλειος;

Οι σκληροπυρηνικοί

Αυτοί το έχουν πάρει ζεστά. Παρακολουθούν εργαστήρια για το μπόλιασμα της λεμονιάς και σεμινάρια για την αστική κηπουρική. Κάνουν μαθήματα δενδροκομίας –κι ας είναι τα δεντράκια τους όλα σε γλάστρα, σ' ένα μπαλκόνι με θέα τη στάση του λεωφορείου.

Μπορεί εμείς να τους λέμε plant lovers, εκείνοι όμως φιλοδοξούν να γίνουν urban farmers. Οπότε, βάζουν βιολογικό λαχανόκηπο στο μπαλκόνι, αρωματικά στο περβάζι της κουζίνας και στήνουν κι ένα αυτοσχέδιο φυτώριο στην ταράτσα. Συχνά είναι βίγκαν, τρώνε μόνο οργανικά και ονειρεύονται την ημέρα που θα έχουν μια αυλή ώστε να καλλιεργούν οι ίδιοι το φαγητό τους.

Προς το παρόν έχουν γραφτεί σε μαθήματα κεραμικής και μαθαίνουν να φτιάχνουν οι ίδιοι τις γλάστρες τους.

Τα Σαββατοκύριακα, αντί να πάνε να ξεσκάσουν ένα τριήμερο στην Τζια, πηγαίνουν στον Σύλλογο Μεσογειακής Κηπουρικής στην Παιανία και βολτάρουν στο Mediterranean Garden Society στη Σπαρτόζα. Το βράδυ για να τσιλάρουν μπαίνουν στο YouTube – έχουν βρει κάτι καταπληκτικά βιντεάκια για τη φυσική καλλιέργεια του Φουκουόκα και όλο γι' αυτά μιλούν.

Τα άλλα αγαπημένα θέματά τους είναι η περμακουλτούρα, τα δεινά της μονοκαλλιέργειας, η ανταλλαγή σπόρων. Εννοείται πως είναι φύλακες σπόρων οι ίδιοι. Αν δεν ξέρεις τι είναι αυτό, ρώτα τους, θα χαρούν να σου εξηγήσουν, αρκεί να έχεις χρόνο και όρεξη να ακούσεις κήρυγμα για τη βιοποικιλότητα, την αειφόρο ανάπτυξη, τη σοφία της φύσης και τη βλακεία του ανθρώπου.

Όλα καλά τα κάνουν. Μόνο που καμιά φορά γίνονται λίγο φανατικοί, λίγο διδακτικοί. Λίγο απόλυτοι. Χαλαρά, παιδιά...

Οι θρίφτερς

Είναι ωραίο να ξέρεις ότι ο φίλος στο χολ σου δεν μεγάλωσε σε βιτρίνα, ούτε έμενε μόνος όταν έκλεινε το ανθοπωλείο. Ότι έζησε σε ένα σπίτι, το ταλαιπωρούσε ίσως κάποιος γάτος, άκουγε γέλια, καβγάδες και σειρές στην τηλεόραση –ότι δεν είναι απλά ένα προϊόν, αλλά έχει ιστορία. Και είναι εξίσου ωραίο να βλέπεις πώς έχει θεριέψει και να θυμάσαι το χάλι που είχε όταν τον μάζεψες.

Οι μανιακοί του θρίφτινγκ μπορούν να το καταλάβουν. Γι' αυτούς δεν είναι –μόνο– θέμα οικονομίας. Είναι η αδρεναλίνη που σου δίνει το κυνήγι του θησαυρού. Και η τρελή χαρά όταν βρεις αυτόν τον θησαυρό και του δώσεις παράταση ζωής. Όπως όταν παίρνεις έναν ετοιμόρροπο μπουφέ, τον τρίβεις, τον λουστράρεις, τον μεταποιείς και τον κάνεις καινούργιο.

Ο θρίφτερς, που φτιάχνουν το σπίτι τους από το Facebook marketplace και ντύνονται από το Vinted και τη Vendora, θα ξενέωναν τρελά αν πή-

Ένα ψυχογράφημα

Πες μου το φυτό σου, να σου πω ποιος είσαι

Της ΕΛΕΝΑΣ ΛΑΝΑΡΑ

γαιναν σε ανθοπωλείο. Αντίθετα, πάνε σε συναντήσεις plant swapping. Αυτές οργανώνονται συνήθως διαδικτυακά και γίνονται σε καφέ ή σε βοτανικούς κήπους. Φέρνει ο καθένας το φυτό του που θέλει να ανταλλάξει και φεύγει με ένα νέο. Χρήματα δεν αλλάζουν χέρια. Μόνο λουλούδια, δεντράκια, αναρριχώμενα και καμιά φορά σπόροι και μοσχεύματα. Ακούω ότι περνούν ωραία.

Προχθές είδα στο Facebook μια ομάδα με τίτλο «Εγκαταλελειμμένα φυτά ψάχνουν οικογένεια», η οποία καλεί «διασώστες φυτών» να στείλουν φωτογραφίες από φυτά παρατημένα στα σκουπίδια, ώστε να βρεθεί κάποιος να τα υιοθετήσει.

Και εξηγεί: «Κάποτε αυτά τα φυτά ανήκαν σε κάποιον, πρόσφεραν δροσιά και ανάσες, αξίζουν ένα σπιτικό που θα τα φροντίζει! (...) Ας βοηθήσουμε όσο μπορούμε στη διάσωσή τους!»

Οι παραδοσιακοί

Σαν να μην έχουν πάρει χαμπάρι ότι άλλαξε ο αιώνας ή δεν τους αφορά. Τους αρκεί το ανθοπωλείο με τις ζέρμπες στη βιτρίνα και τα μακρύμισχα τριαντάφυλλα στο ψυγείο. Δεν εμπιστεύονται τις νέες μόδες. Εξακολουθούν να παίρνουν το αυτοκίνητο για να επισκεφτούν κάποιο φυτώριο στα Κιούρκα για τις αγορές τους –ακόμη και να περιμένουν την άνοιξη για να πάνε στην ανθοκομική έκθεση της Κηφισιάς και της Βάρκιζας.

Βάφουν τις γλάστρες τους με μίνιο, βάζουν τα δεντράκια σε τενεκέδες λαδιού, ξεχορταριάζουν με το χέρι τα ζιζάνια, μπηγούν καρφιά στο χώμα της γαρδένιας. Και καμαρώνουν. Βάζουν χειμωνιάτικο βασιλικό τον χειμώνα και καλοκαιρινό το καλοκαίρι, έχουν πόθους στο μπάνιο και βάζα πάντοτε γεμάτα με λουλούδια από το μπαλκόνι τους. Δεν ξέρουν τις νέες τάσεις στην κηπουρική, ξέρουν όμως τις ανάγκες και τα χούγια κάθε φυτού στο μπαλκόνι τους.

Ένα καλοκαίρι στη Σέριφο, ενώ έπινα τον καφέ μου στο δωμάτιο όπου έμενα, είδα έναν ηλικιωμένο κύριο να ποτίζει τις λεμονιές του. Ήταν φανερό ότι έβλεπε ελάχιστα. Με το λάστιχο στο χέρι, διέσχιζε αργά και από μνήμης την απόσταση ανάμεσα στα δέντρα του. Όταν έφτανε, άρχιζε να καϊδεύει ένα ένα τα φύλλα του δέντρου, με τρυφερότητα και επίγνωση συγκινητική, να καταλάβει από την αφή πόσο υγιή είναι και πόσο νερό χρειάζονται. Μόνο τότε τα πότιζε.

Ο παλιός είναι αλλιώς, σωστά;

A love story

Μόλις μέτρησα τις γλάστρες στο σπίτι μου –σαράντα εννέα. Μπελάς, θα πεις. Και είναι. Αλλά η σχέση μας με τα φυτά είναι πάντα αμφίδρομη. Τους δίνουμε και μας δίνουν. Όσο τα φροντίζεις, τόσο ομορφιά και άρωμα σου προσφέρουν. Γι' αυτό η κηπουρική είναι το καλύτερο αντικαταθλιπτικό. Είναι διαλογισμός και αυτοσυγκέντρωση. Είναι επικοινωνία με ένα είδος μυστήριο, εντελώς διαφορετικό από εμάς, που ωστόσο μας ανταμοίβει στο εκατό τοις εκατό για ό,τι του προσφέρουμε. Αν κάνουμε κάτι σωστό, μας το δείχνει, αν κάνουμε κάτι λάθος, πάλι μας το δείχνει – μακάρι να ήταν τόσο απλά τα πράγματα και με τους ανθρώπους. **A**

Επιμέλεια:
ΜΑΡΙΑ-ΙΩΑΝΝΑ
ΣΙΓΑΛΟΥ

Στα καταστήματα Swatch και στο [swatch.com](https://www.swatch.com)

Swatch

Ώρα να ανθίσεις με τη Swatch

Η Swatch καλωσορίζει την άνοιξη με την ολοκαίνουρη σειρά **Blossom Time**, μια συλλογή που μοσχοβολά... ρολόγια! Τέσσερα κομψά μοντέλα από ανοξείδωτο ατσάλι, εμπνευσμένα από τα πιο αγαπημένα λουλούδια του κόσμου: μανόλια, κρίκο, ζέρμπερα και καμέλια. Με καντράν 33 mm, χαραγμένα σαν πέταλα και αποχρώσεις που «ανθίζουν» στο φως, η σειρά συνδυάζει το στιλ με την

αντοχή της σειράς **IRONY**. Από το ασημί **PETAL BLISS** και το κίτρινο **PETAL SWIRL** μέχρι το ροζ **PETAL CHARM** και το μπλε **PETAL FRENZY**, κάθε ρολόι είναι ένα μικρό, ανοιξιάτικο έργο τέχνης, που αποπνέει φρεσκάδα, αισιοδοξία και χαρά. Φορέστε το ροζ ή το μπλε, με μπρασελέ ή δερμάτινο λουράκι και δώστε χρώμα σε κάθε σας στιγμή. Ένα ρολόι, ένα λουλούδι, μια ιστορία. Για να ανθίζουμε παρέα!

Ξεχωριστά δώρα από το ΠΙΟΠ MUSEUMSHOP

Το φετινό Πάσχα για τα δώρα σας, επισκεφθείτε το MUSEUMSHOP του Πολιτιστικού Ιδρύματος
Ομίλου Πειραιώς, στο Citylink, στην καρδιά της Αθήνας

Χειροποίητες λαμπάδες, κοσμήματα, πασχαλινά διακοσμητικά και πολλές ακόμα μοναδικές προτάσεις δώρων,
με έμπνευση από την τέχνη και την παράδοση των εννέα τόπων που φιλοξενούν τα Μουσεία του Ιδρύματος.
Στο MUSEUMSHOP θα βρείτε και όλες τις εκδόσεις του Ιδρύματος: πολιτιστικοί οδηγοί, εκδόσεις για την Άυλη
Πολιτιστική Κληρονομιά και το ιστορικό κέντρο πόλεων αλλά και παραμύθια για τους μικρούς φίλους.

Συλλεκτικό plexiglass art object
αντίγραφο του έργου «Κότινος» του
Αλέκου Φασιανού, Μουσείο Ελιάς
και Ελληνικού Λαδιού, Σπάρτη

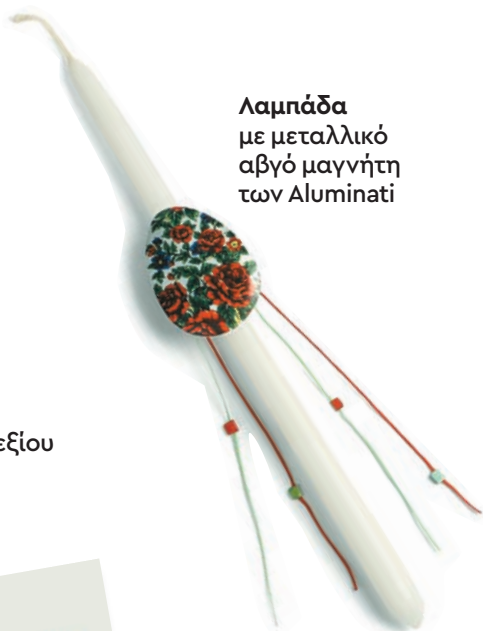
Μενταγιόν
της Haniotis

Επιτοίχια
μεταλλικά διακοσμητικά των
Aluminati

Μενταγιόν
της Σοφίας Παπαλεξίου

Λαμπάδα
με μεταλλικό
αβγό μαγνήτη
των Aluminati

Βραχιόλι της Σοφίας Τσιλιακού

Λαμπάδα
με μεταλλικό
σελιδοδείκτη της
Hoorladoo

Μανικετόκουμπα
της Άννας Λατουσάκη

Ο τελευταίος Κένταυρος του Πηλίου
Μια παραμυθένια
ιστορία του Χρήστου
Μπουλώτη με ζωγραφιές
της Φωτεινής Στεφανίδη
Εκδόσεις ΠΙΟΠ

Κεραμική πιατέλα ζωγραφισμένη στο χέρι
της Inspira ceramics

MUSEUMSHOP Αθήνας

Στοά Σπυρομήλιου, Ισόγειο, Τ: 210 3224923 / Κάντε τις αγορές σας στο κατάστημα ή online στο eshop.pior.gr

SWEEBIES.GR

Καλαθάκι κουνελάκι από ανακυκλωμένο χαρτί
16x11,5x25 εκ. €18,60

PIOP

Μενταγιόν παπάκι Haniotis €42

NET-A-PORTER

Ασύμμετρο καρό φόρεμα Gianni €345

IDIL

Εσπαντρίγιες Castañer
Carina €115

ΖΟΥΜΒΟΥΛΑΚIS GALLERIES

Collage επιχρυσωμένο βραχιόλι €150

ART DOSE

Aegan Ship Blue, Έργο του Αντώνη Καστρινάκη €360

Επιμέλεια:
ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΑ
ΣΙΓΑΛΟΥ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

Λαμπάδα των Aluminati €25

ΖΟΥΜΒΟΥΛΑΚIS GALLERIES

Σκουλαρίκια εμπνευσμένα
από το Papasseit
του Joan Miró €125

ΖΟΥΜΒΟΥΛΑΚIS GALLERIES

Χειροποίητο κανάτι Derian John €670

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Κεραμική πιατέλα
με παπαρούνες €240

ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Κεραμικά διακοσμητικά αυγά ζωγραφισμένα στο χέρι
της Α. Μωραΐτη, από €24 έως €35

PIOP

Βραχιόλι πασχαλίτσα της Σοφίας Τσιλιακού €19

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

Λαμπάδα της
Ευης Ρενιέρη με origami
€27 και λαμπάδα της
Σοφίας Δαϊσπούρου €32

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

Πορσελάνινα αυγά Τρεις Γραμμές €24 το ένα

ΚΟΚΚΙΝΟ
Το χειρότερο
χρώμα για
πλυντήριο και
το καλύτερο
για Πάσχα

HAPPY TEAPOT

Κόκκινη τσαγιέρα €22

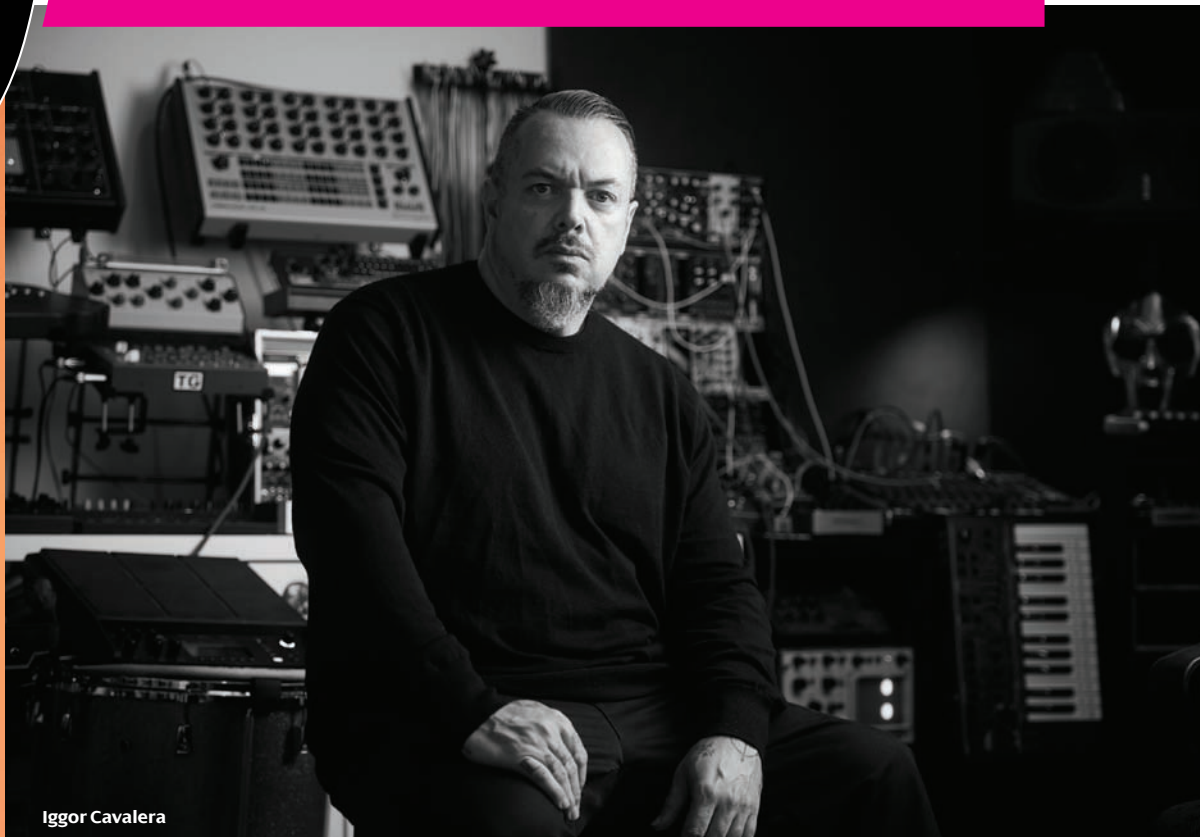
10
16
ΑΠΡ.
2025

City Guide

ΤΕΧΝΗ
ΜΟΥΣΙΚΗ
ΘΕΑΤΡΟ
ΓΕΥΣΗ
ΒΙΒΛΙΟ
ΣΙΝΕΜΑ

Ehhroma

Iggor Cavalera

Joy Orbison

Donato Dozzy

Το **Borderline Festival** φέτος σε έναν νέο βιομηχανικό χώρο στου Ρέντη 2 μέρες, 2 stages, με φόντο τα γλυπτά του Takis

Το Borderline Festival, που διοργανώνει η **Στέγη Ιδρύματος Ωνάση**, επιστρέφει φέτος ανανεωμένο και μάλιστα σε έναν καινούργιο χώρο, το Onassis Ready. Η σύγχρονη πειραματική ηλεκτρονική μουσική αλληλεπιδρά με 8 κινητικά γλυπτά του θρυλικού Έλληνα καλλιτέχνη **Takis** από την Onassis Collection, δημιουργώντας μια μοναδική οπτικοακουστική εμπειρία. Για ένα διήμερο, στον χώρο θα λειτουργούν δύο μουσικά stages, με live performances και 15 DJ sets από διεθνείς καλλιτέχνες. Στον ισόγειο χώρο, το κοινό θα απολαύσει μουσικές συνθέσεις από καλλιτέχνες όπως οι **Ehhroma**, **Viki Steiri**, **Mr. Clarinet**, **Pinna Bounce**, **DJ Sex** και **Turbo Teeth**. Το υπόγειο θα μετατραπεί σε έναν πιο underground χώρο, με DJ sets και live performances από κορυφαίους καλλιτέχνες του διεθνούς στερεώματος, όπως ο **Donato Dozzy**, ο **Joy Orbison**, η **Aurora Halal** και ο **Iggor Cavalera**. –**Νίκη-Μαρία Κοσκινά**

INFO Onassis Ready, Στρατή Τσίρκα 2, Άγιος Ιωάννης Ρέντης, 11 & 12 Απριλίου

© ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

1 Μια κωμωδία με θέμα το θέατρο

Τελευταίες παραστάσεις για τη σεζόν για το «Merde!» του **Βασίλη Μαγουλιώτη**, ο οποίος υπογράφει και τη σκηνοθεσία μαζί με τον **Γιώργο Κουτλή**. Απολαυστικός **Γιάννης Νιάρρος** στον ρόλο του φιλόδοξου –πλην λίγο τρελού– σκηνοθέτη και πολύ καλός ο **Ηλίας Μουλάς**, που υποδύεται τον ηθοποιό που θέλει ν' αφήσει πίσω του την κωμωδία και να διαπρέψει στο δράμα. Στο πλάι του η **Λυδία Τζανουδάκη**, που ξεχωρίζει με την ερμηνεία της, και ο **Νίκος Καραθάνος** σ' έναν ρόλο που δεν μας έχει συνηθίσει. **Δημοτικό Θέατρο Πειραιά, έως 13 Απριλίου**

Θέατρο,
μουσική,
εκθέσεις,
προβολές.
Πολιτιστικές
προτάσεις
που μας
ιντριγκάρουν
αυτό το
επταήμερο

© ΧΑΡΗΣ ΑΚΡΙΒΙΑΔΗΣ

2 Η Καμεράτα ερμηνεύει την «Ανάσταση» του Χέντελ

Ο **Γιώργος Πέτρου** επιλέγει μια εμβληματική σύνθεση του Γκέοργκ Φρίντριχ Χέντελ και την παρουσιάζει στην Αίθουσα Χρήστος Λαμπράκης. Η «Ανάσταση» στη σύγχρονη εκτέλεσή της ζωντανεύει από μια ομάδα κορυφαίων λυρικών τραγουδιστών, υπό τη συνοδεία της Καμεράτας. Θα συμμετέχουν ο κόντρα tenόρος Nicolo Balducci (Άγγελος), ο μπάσος Sreten Manojlovic (Εωσφόρος), η μέτζο-σοπράνο Μαίρη-Ελεν Νέζη (Μαρία Μαγδαληνή), η κοντράλτο Lena Suttor-Wernich (Μαρία του Κλωπά) και ο tenόρος Krystian Adam (Ιωάννης). Η βίντεο-εγκατάσταση του Γιώργου Τέλλου συμπληρώνει ιδανικά το κλίμα κατάνυξης. **Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 14 Απριλίου**

Για να καταχωριστείτε στους οδηγούς της Α.Υ., στείλτε δελτία Τύπου 2 εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία. Ταχυδρομικώς στη διεύθυνση Χαρ. Τρικούπη 22, 10679 Αθήνα ή στο fax 210 3617310 ή στο avguide@athensvoice.gr

3 Ω γλυκύ μου έαρ και τα τραγούδια της άνοιξης

Η **Γλυκερία** μάς εισάγει στο κλίμα της Μεγάλης Εβδομάδας, ερμηνεύοντας βυζαντινούς ύμνους, εγκώμια αλλά και μελωδίες της άνοιξης. Στο πλευρό της ο **Παντελής Θαλασσινός**, ο **Χάρης Μακρής**, η **Παιδική Χορωδία Σπύρου Λάμπρου** και πολυμελής ορχήστρα. Ο **Λεωνίδας Κακούρης** θα διαβάσει αποσπάσματα από έργα Ελλήνων ποιητών και πεζογράφων σε επιμέλεια του **Χρήστου Προμοίρα**. **Παλάς, 14 Απριλίου**

4 Η «Πνοή» του Βαγγέλη Ρήνα

Η ατομική έκθεση του εικαστικού εξερευνά τη γυναίκα φύση μέσα από έργα που απεικονίζουν κορίτσια/γυναίκες στο δάσος, αγκαλιασμένες, συνεπαρμένες από την αναστάσιμη αναγέννηση της φύσης, τους ήχους της, τις ευωδίες της, τη δύναμή της. Τα έργα αποπνέουν αισθησιακό ερωτισμό και θηλυκότητα, σε μια εποχή έντονου προβληματισμού για το ζήτημα των γυναικοκτονιών. Η έκθεση συνδυάζει την εικαστική τέχνη με την ποίηση, τη φιλοσοφία, τη χορογραφία και τη λογοτεχνία. **Γκαλερί Σκουφρά, έως 3 Μαΐου**

5 Το αριστούργημα του Μίλερ για λίγες μέρες ακόμη

Μια από τις πιο πολυσυζητημένες παραστάσεις της φετινής σε-

ζόν ρίχνει αυλαία: το «Ηταν όλοι τους παιδιά μου» σε σκηνοθεσία Γιώργου Νανούρη. Στον ρόλο του Τζο Κέλερ ο Γιώργος Γάλλος, που πουλάει ελαττωματικά εξαρτήματα πολεμικών αεροπλάνων στην Αμερικανική Αεροπορία, προκαλώντας δυστυχήματα που κοστίζουν τη ζωή πολλών ανθρώπων. Τι συμβαίνει όμως όταν στο αεροπλάνο βρίσκεται ο ίδιος του ο γιος;

Θέατρο Αλκυονίδας, έως 13 Απριλίου

6 Οι Blues Wire σε ένα μοναδικό live

Μια βραδιά μπλουζ που δεν θέλουμε να χάσουμε. Οι Blues Wire, ο Νίκος Ντουνούσης και οι Blues Revenge συναντιούνται ξανά, 2 χρόνια μετά, για μια συναυλία γεμάτη πάθος, ένταση και μπλουζ/ροκ ήχους. Στην ίδια αγαπημένη αθηναϊκή σκηνή έχει προγραμματιστεί αφιέρωμα στη μνήμη του Δημήτρη Δημητράκα, όπου θα συμμετέχουν ηλεκτρικά τα συγκροτήματα Panx Romana, Schmetterling & Φαίακες (13 Απριλίου). Τέλος, το heavy rock trio Khirki εμφανίζεται με τους Aherusia για μια ροκ βραδιά (11 Απριλίου). *Κύτταρο, 12 Απριλίου*

7 Η «Μπτέρα του Σκύλου» ρίχνει αυλαία

Η βασισμένη στο βιβλίο του Παύλου Μάτεσι παράσταση, σε σκηνοθεσία του Κώστα Γάκη και μουσική του Σταμάτη Κραουνάκη, κλείνει τον κύκλο της πριν από το Πάσχα. Η Υρώ Μανέ ενσαρκώνει τη Παραού, μια από τις πιο σπαρτακτικές και ταυτόχρονα εξαιρετικά δυναμικές ηρωίδες της σύγχρονης ελληνικής λογοτεχνίας. Μέσα από τη δική της χιουμοριστική και ιδιαίτερη αφήγηση και τον συχνά παραληρηματικό λόγο της, ο θεατής παρακολουθεί όλη την ελληνική ιστορία από τον εμφύλιο μέχρι και τη μεταπολίτευση. *Θέατρο Ακροπόλ, έως 13 Απριλίου*

8 Μια έκθεση για όλα όσα μας περιβάλλουν

Το project «Surroundings» της Claudia Wieser, σε επιμέλεια Κατερίνας Σταθοπούλου περιλαμβάνει 13 έργα δημιουργημένα ειδικά για την Εσπλανάδα, εξετάζοντας τη σχέση τέχνης και χρηστικών αντικειμένων. Η έκθεση εγκαινιάστηκε στο πλαίσιο του WoW Athens 2025. Κεντρικό έργο είναι μια υπαίθρια σκηνή με 1.800 κεραμικά πλακίδια, λειτουργώντας ως σημείο συνάντησης και δημιουργικής αλληλεπίδρασης. Μια σειρά από παράλληλες δράσεις όπως performances και μουσικά live ενθαρρύνουν περαιτέρω την αλληλεπίδραση του κοινού. *ΚΠΣΙΝ, έως 16 Νοεμβρίου*

9 Ποίηση, ζωγραφική και γλυπτική σε μία έκθεση

Η έκθεση «Η σονάτα του σεληνόφωτος» του Απόστολου Φανακίδη παρουσιάζει έργα της τελευταίας δεκαπενταετίας του καλλιτέχνη, εμπνευσμένα από την ποίηση και τη μουσική. Περιλαμβάνει το αφαιρετικό πορτρέτο του Καβάφη, γλυπτά και φωτογραφίες που εξερευνούν τις αντιφάσεις του φωτός και του σκοταδιού, καθώς και μια σειρά γλυπτών αφιερωμένων στη μητρότητα. Η έκθεση εστιάζει στη δημιουργική διαδικασία ως ονειρική εμπειρία. *Πινakoθήκη Δήμου Αθηναίων, έως 11 Μαΐου*

10 «Η διαδρομή» της Εύας Παπαδοπούλου

Η νέα ατομική έκθεση γλυπτικής της εικαστικού παρουσιάζει έργα που εξερευνούν δύο θεματικές ενότητες: «Φύση» και «Νόστος». Στην πρώτη, η φύση και οι αρχαίοι μύθοι μεταπλάθονται σε γλυπτικές φόρμες, ενώ στη δεύτερη, η γλύπτρια αναφέρεται στη μνήμη και τη νοσταλγία, μετατρέποντας καθημερινά αντικείμενα σε σύμβολα της παιδικής ηλικίας. Μέσα από τη χρήση μαρμάρινων θραυσμάτων, δημιουργεί έργα που ισορροπούν μεταξύ γλυπτικής και ζωγραφικής, συνδυάζοντας κίνηση και αρμονία. *Sianti Gallery, 10 Απριλίου έως 3 Μαΐου*

11 Δύο Έλληνες που ζουν στο Παρίσι συναντιούνται καλλιτεχνικά στην Ελλάδα

Ο Jason Καραϊνδρος και η Γιάννα Ανδρεάδη δίνουν «Ραντεβού στην Αθήνα» σε μια κοινή έκθεση γύρω από το θέμα του φωτός και της σκιάς, σε επιμέλεια του Μανώλη Χάρου και της Μαρίας Αλμπάνη. Και οι δύο ζουν στην Πόλη του Φωτός αλλά σε αυτή την καλλιτεχνική συνάντηση δημιουργούν έργα για το φως της πατρίδας τους. Πέρα από νέα τους έργα θα δούμε και παλιότερες δημιουργίες τους. *Γκαλερί Alma, 10 Απριλίου - 10 Μαΐου*

12 Μια «τρελή» πολιτική κωμωδία

Ο «Επιθεωρητής» του Νικολάι Γκόγκολ, σε σκηνοθεσία Γιάννη Κακλέα, μας μεταφέρει στη Ρωσία του σήμερα. Μια παρεξήγηση βάζει στο επίκεντρο έναν ψευτο-επιθεωρητή τυχοδιώκτη σε μια ρωσική επαρχία, που εκμεταλλευόμενος τις καταστάσεις δέχεται κολακίες και δωροδοκίες από τον διεφθαρμένο περίγυρό του. Απολαυστικό το δίδυμο Θοδωρής Σκυφτούλης - Στέλιος Μάινας. *Θέατρο Γκλόρια, έως 13 Απριλίου*

13 Τελευταίες παραστάσεις για το «Νάχτλαντ»

Το καινούργιο κείμενο του Μάριους φον Μάγκενμπουργκ, σε σκηνοθεσία Νικορέστη Χανιωτάκη, είναι μια σκληρή σάτιρα για το χρήμα, την τέχνη, τις σχέσεις μεταξύ συγγενών, με φόντο τον φασισμό. Τι συμβαίνει όταν δυο αδέρφια βρίσκουν στη σοφίτα του νεκρού πατέρα τους έναν πίνακα ζωγραφικής με την υπογραφή του Α. Χίτλερ; *Θέατρο Αποθήκη, έως 13 Απριλίου*

Γιώργος Κουμεντάκης

Γιώργος Κουμεντάκης: Διαφ

Ο διευθυντής της ΕΛΣ μιλάει για το 3ο Φεστιβάλ Λατρευτικής Μουσικής

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ
ΦΩΤΟ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

Σε μια Αθήνα που ετοιμάζεται να ντυθεί με τους ήχους της Μεγάλης Εβδομάδας, το 3ο Φεστιβάλ Λατρευτικής Μουσικής φέρνει περισσότερες από 40 συναυλίες σε εκκλησίες, μουσεία, τζαμιά και συναυλιακούς χώρους – από τη Μητρόπολη μέχρι το Παλαιό Χρηματιστήριο και από την Πλάκα μέχρι το ΚΠΙΣΝ. Ο καλλιτεχνικός διευθυντής της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, Γιώργος Κουμεντάκης, μας μίλησε με ενσυναίσθηση και τόλμη για τη βαθύτερη ουσία του Φεστιβάλ, τη λατρεία ως καλλιτεχνική εμπειρία και την ανάγκη να αγγίζουμε, μέσω της μουσικής, το υπερβατικό. Μια συζήτηση που, αν μου επιτρέπεται, ήταν κι αυτή μια μικρή διαδρομή φωτός.

— Ποιο ήταν το αρχικό σας όραμα όταν σχεδιάζατε το Φεστιβάλ Λατρευτικής Μουσικής και πώς νιώθετε βλέποντάς το να φτάνει στην τρίτη του έκδοση; Είμαι ευτυχής, γιατί από την πρώτη στιγμή η ιδέα αγκαλιάστηκε από την καλλιτεχνική κοινότητα, το Υπουργείο Πολιτισμού και όλους τους φορείς που φιλοξενούν τις εκδηλώσεις του Φεστιβάλ. Είναι σημαντική η ενθουσιώδης υποδοχή από το κοινό, αλλά και από τα μέσα ενημέρωσης. Το όραμα του Φεστιβάλ θα μπορούσε να συνοψιστεί ως εξής: μια ανοιξιάτικη γιορτή της λατρευτικής μουσικής στους δρόμους και στα μνημεία της πόλης μας, πάντα κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδας. Η άνοιξη είναι δομικό στοιχείο του Φεστιβάλ, καθώς την εποχή αυτή είναι που αλλάζει η χημεία του οργανισμού μας, είναι η σκέψη μας που μεταβάλλεται, είναι η χαρά που διαδέχεται τη λύπη, με την ελπίδα να νικάει τον θάνατο για να φέρει τη νέα ζωή.

— Τι διαφοροποιεί τη «λατρευτική μουσική» από τη θρησκευτική ή λειτουργική μουσική – και γιατί να έχει δικό της φεστιβάλ;

Η λατρευτική μουσική είναι ένα πολύ ανοιχτό πεδίο που περιλαμβάνει διαφορετικές παραδόσεις και ιδιώματα μουσικής. Αυτό μας δίνει την ευκαιρία να φτιάξουμε ένα πολυσυλλεκτικό πρόγραμμα με αφορμή τη λατρεία, αλλά ανεξαρτήτως δογμάτων. Επιπλέον, θεωρώ ότι η μοναδική ατμόσφαιρα της Μεγάλης Εβδομάδας είναι μια σπουδαία αφορμή για ένα τέτοιο φεστιβάλ. Δεν σας κρύβω όμως ότι η σημαντικότερη αφορμή για τη δημιουργία αυτού του Φεστιβάλ είναι η συγκίνηση που μου προκαλεί – από μικρό παιδί – η σχέση μεταξύ των θείων και των ανθρωπίνων παθών.

— Πόσο εύκολο είναι να εντάξετε σύγχρονες ή πειραματικές μορφές μουσικής σε ένα φεστιβάλ με τόσο έντονη πνευματική και παραδοσιακή βάση;

Δεν είναι απλώς εύκολο, για μένα θα έλεγα ότι είναι μονόδρομος. Δεν με ενδιαφέρει μια συγκεκριμένη ανάγνωση της μουσικής, αλλά μια σύνθεση των ειδών και των διαφορετικών γλωσσών της μουσικής, χωρίς προκαταλήψεις, χωρίς άστοχες συγκρίσεις και ανώφελες αξιολογήσεις.

— Ποια είναι η διαδικασία επιλογής των καλλιτεχνών και των έργων; Υπάρχουν συγκεκριμένα κριτήρια ή λειτουργείτε περισσότερο διαισθητικά;

Όχι, δεν υπάρχουν συγκεκριμένα κριτήρια. Αυτό που κάνω είναι να παρακολουθώ τη μουσική δραστηριότητα, να ακούω, να αφουγκράζομαι, να πηγαίνω σε συναυλίες, να γνωρίζω μουσικούς και σύνολα, να δέχομαι προτάσεις και σκέψεις. Όταν έρθει η ώρα να δημιουργήσω ένα πρόγραμμα, παίρνω τις αποφάσεις μου, όχι μόνο βάσει αυτών που εγώ θα ήθελα να ακούσω αλλά σκεπτόμενος τι θα ταίριαζε

σε κάθε χώρο, τι θα μπορούσε να αποδοθεί σωστά από τους μουσικούς και τι θα πρόσθετε κάτι το μη αναμενόμενο στο Φεστιβάλ. Βάζοντάς τα στο χαρτί, και σεβόμενος όλους τους περιορισμούς (χρόνου, χώρων, προϋπολογισμού, δυνατοτήτων κ.λπ.), καταλήγω στο τελικό πρόγραμμα, μετά από πολύ δημιουργικές συζητήσεις με τους συνεργάτες μου.

— Ποιο από τα φετινά προγράμματα θεωρείτε περισσότερο τολμηρό ή αντισυμβατικό; Ίσως κάτι που δεν θα περίμενε κανείς να συναντήσει σε έναν εκκλησιαστικό χώρο;

Νομίζω ότι όλες μας οι συναυλίες έχουν κάτι το τολμηρό, είτε λόγω της επιλογής των έργων είτε λόγω του χώρου που θα παρουσιαστούν.

— Η συμμετοχή παιδικής όπερας και έργων όπως ο «Κατακλυσμός του Νώε» δείχνει μια διεύρυνση κοινού. Είναι στρατηγική επιλογή ή οργανική εξέλιξη;

Θα σας έλεγα ότι η συμπερίληψη της όπερας του Μπρίτεν είναι μια φυσική εξέλιξη στο πρόγραμμα του Φεστιβάλ. Σε ό,τι αφορά τη διεύρυνση κοινού, εκ των πραγμάτων το φεστιβάλ αυτό απευθύνεται σε εξαιρετικά διευρυμένο κοινό, καθώς μιλάμε για μια διοργάνωση που στρατηγικά επιλέγει να βγάλει τη μουσική στην πόλη. Το ενθαρρυντικό είναι ότι το κοινό – ακόμα και οι άνθρωποι που τυχαία σταματούν σε κάποια/ες από τις συναυλίες μας – συγκινούνται, ακούν προσεκτικά και μένουν συνήθως ως το τέλος!

— Πιστεύετε ότι η μουσική μπορεί να μεταδώσει θρησκευτικό βίωμα ακόμη και σε ανθρώπους που δεν ανήκουν σε καμία πίστη;

Απολύτως. Η μουσική απευθύνεται άμεσα στο συναίσθημα και την ίδια στιγμή έχει τη δυνατότητα να μεταφέρει στον

Καθολικός
Καθεδρικός Ναός
του Αγίου Διονυσίου
Αρεοπαγίτου ©ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΑΜΠΑΝΗΣ

©ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΣΑΕΒΑ
Η μπάντα του
Πολεμικού Ναυτικού

«Πόρνη προσήλθε Σοι»,
Χορωδία MusicAeterna
Byzantina ©ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΛΕΦΑΝΤΗΣ

©ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ
Παλιό
Χρηματιστήριο
Αθηνών

ορετικές διαδρομές Φωτός

ακροατή μια μεγάλη γκάμα συναισθημάτων, χωρίς να έχει ανάγκη την εκλογίκευση ή την κατανόηση.

— Υπάρχει κάποια θρησκευτική ή δογματική γραμμή που ακολουθεί το Φεστιβάλ ή ο πλουραλισμός είναι αναπόσπαστο στοιχείο του;

Η λογική του Φεστιβάλ είναι να συμπεριλαμβάνει και να παρουσιάζει μουσική από όλο το φάσμα της λατρευτικής μουσικής, ανεξαρτήτως παραδόσεων, δογμάτων, εποχών, στίλ. Δεν κάνουμε το Φεστιβάλ για να γιορτάσουμε το ορθόδοξο Πάσχα, αλλά εμπνεόμαστε από τη μεγάλη αυτή γιορτή και, μέσω της μουσικής, εξετάζουμε το θέμα της λατρείας και τα ζητήματα των θείων και των ανθρώπινων παθών. Πρέπει να σας πω δε ότι στην επόμενη διοργάνωση του Φεστιβάλ σκοπεύω να απευθυνθώ και σε άλλες κοινότητες που ζουν στην πόλη μας.

— Τι σημαίνει για εσάς το να «αγγίζει» κανείς το υπερβατικό μέσω της τέχνης – και ειδικά της μουσικής;

Θα σας απαντήσω αντίστροφα. Αν η τέχνη και η μουσική δεν μας οδηγούν στο να αγγίζουμε το υπερβατικό στοιχείο, αυτό σημαίνει ότι δεν ερχόμαστε σε πραγματική επαφή με αυτό που ακούμε ή ότι αυτό που ακούμε δεν αποτελεί ένα ουσιαστικό έργο τέχνης. Είναι πολύ μεγάλη ευτυχία, παραδείγματος χάριν, να ακούει κανείς τα «Κατά Ματθαίον Πάθη» του Μπαχ και να έρχεται σε επαφή με το θείο μέσα του. Το συγκεκριμένο έργο το έχω ακούσει άπειρες φορές και κάθε ακρόαση ήταν μοναδική και ξεχωριστά αποκαλυπτική.

— Πώς αποφασίζετε ποιες συναυλίες θα δοθούν σε

ναούς και ποιες σε κοσμικούς χώρους; Υπάρχει κάποια αισθητική ή νοηματική σύνδεση;

Όταν καταλήγω στις συναυλίες που θα συμπεριληφθούν στο πρόγραμμα, συνήθως έχω ήδη καταλήξει και στους χώρους. Τα έργα που ερμηνεύονται σχετίζονται με τους χώρους, είτε ευθέως είτε καμιά φορά και αντιστρόφως.

— Πώς αντιμετωπίζει η ορθόδοξη εκκλησία την παραχώρηση των ναών της για μουσικά δρώμενα; Έχουν υπάρξει ενστάσεις ή στιγμές αμηχανίας;

Έχουμε εξαιρετική συνεργασία με όλους τους φορείς.

— Τι σας ενθουσιάζει περισσότερο σε μια συναυλία που τελείται μέσα σε ένα ιστορικό τζαμί ή σε μια ευαγγελική εκκλησία;

Με ενδιαφέρει πάντα η –διαφορετική από το αναμενόμενο– χρήση των χώρων, είτε των εκκλησιών, είτε των μουσείων, είτε ακόμα και των αιθουσών συναυλιών. Η ατμόσφαιρα μέσα στους ναούς και τα μνημεία, όταν ερμηνεύεται η ζωτική μουσική, είναι μια πολύτιμη εμπειρία. Για μένα αυτό που έχει περισσότερη σημασία είναι να επιτυγχάνουμε πάντα το υψηλότερο δυνατό αποτέλεσμα. Παρακολουθώντας όμως το κοινό, πιστεύω ότι μετράει η συνολική εμπειρία, που περιλαμβάνει και τη μουσική και την ατμόσφαιρα του χώρου. Θα ήθελα να σημειώσω εδώ ότι είναι αρχή μου να σέβομαι τους χώρους λατρείας όλων των θρησκειών, να τους αντιμετωπίζω με ευλάβεια. Αντιθέτως, οι αιθουσες συναυλιών και τα μουσεία με προκαλούν για αναγνώσεις απρόσμενες, για ανατροπή και για ρίσκο.

— Αν έπρεπε να περιγράψετε με μια εικόνα ή μια λέξη

την αίσθηση που θέλετε να αφήσει φέτος το Φεστιβάλ, ποια θα ήταν αυτή;

Διαφορετικές διαδρομές φωτός.

— Ποια ήταν η πιο συγκινητική ή αναπάντεχη στιγμή που έχετε ζήσει σε παλαιότερη διοργάνωση;

Οι χιλιάδες κόσμου που τρέχουν να προλάβουν όλες μας τις συναυλίες στην Πλάκα, οι οποίοι δημιουργούν μια άλλη –για μένα ιδανική– ζωή μέσα στην πόλη μας. Σε προσωπικό επίπεδο, με συγκινεί ιδιαίτερος όταν, την ώρα που ηγαίνουμε από τη μια συναυλία στην άλλη, μας σταματούν οι φίλοι ακροατές για ένα ευχαριστώ και μια ευχή για «Καλό Πάσχα».

— Πώς συνυπάρχουν οι ήχοι του Τσιτσάνη με τους ύμνους της Μεγάλης Εβδομάδας στο ίδιο καλλιτεχνικό σύμπαν;

Η πίστη του Τσιτσάνη διατρέχει πολλά από τα τραγούδια του, σε μια απόλυτη συνύπαρξη. Θα το κατανοήσετε πλήρως στη συναυλία στο Μουσείο της Ακρόπολης.

— Υπάρχει κάποιο καλλιτεχνικό «ρίσκο» στο φετινό πρόγραμμα για το οποίο ανυπομονείτε να δείτε την αντίδραση του κοινού;

Θέλω να απολαύσω τις αντιδράσεις του κοινού σε όλες μας τις συναυλίες και να κατανοήσω πού τα καταφέραμε και πού όχι. Το κοινό γνωρίζει καλύτερα και μας καθοδηγεί για τα επόμενα βήματα. **A**

* Δείτε το πλήρες πρόγραμμα του 3ου Φεστιβάλ Λατρευτικής Μουσικής www.nationalopera.gr/festival-latrefitikis-mousikis

3ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΛΑΤΡΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ 12/4 • ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ 13/4
ΜΕΓΑΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ 14/4 • ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ 15/4
ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ 16/4

Ιερός Καθολικός
Καθεδρικός Ναός
Αγ. Διονυσίου του Αρεοπαγίτη

Φετιχέ Τζαμί
(Ρωμαϊκή Αγορά)

Ίδρυμα Βασίλη
& Ελίζας Γουλιανδρή

Μητροπολιτικός-
Καθεδρικός Ναός
Αθηνών

Μουσείο Ακρόπολης
(προαύλιος χώρος)

Α' Ελληνική
Ευαγγελική Εκκλησία

Ολύμπια
Δημοτικό Μουσικό Θέατρο
«Μαρία Κάλλας»

Πεζόδρομοι

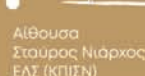
Εναλλακτική Σκηνή
ΕΑΣ (ΚΠΙΣΝ)

Παλιό Χρηματιστήριο
Αθηνών

Μουσείο Ελληνικών
Λαϊκών Μουσικών
Οργάνων «Φοίβος
Αναγεννήσεως» -
Κέντρο Εθνομουσικολογίας

Αίθουσα
Σταύρος Νιάρχος
ΕΑΣ (ΚΠΙΣΝ)

ΕΝΑΣ ΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ
ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ
ΜΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟ 40 ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ

Καλλιτεχνική διεύθυνση: Γιώργος Κουμεντάκης

Σάββατο του Λαζάρου 12_4

20.00 **Από το Πάθος στην Ανάσταση**
Κωνσταντίνος Αγγελίδης, Πάνος
Δημητρακόπουλος, Τρόπος

Μητροπολιτικός-
Καθεδρικός Ναός Αθηνών

Κυριακή των ΒαΪων 13_4

12.30 **Ex tenebris lux**
Γιώργος Κρίμπερης,
Ειρήνη Αναστασίου, Αγλαΐα Παππά

Ιερός Καθολικός
Καθεδρικός Ναός
Αγ. Διονυσίου Αρεοπαγίτη

16.00 **Θόλος**
Σινόπουλος, Γεωργούλης, Ψαραδέλλης,
Καραχριστοδούλου, Γκίκα

Φετιχέ Τζαμί
(Ρωμαϊκή Αγορά)

17.00 **Βασίλης Τσιτσάνης 100 χρόνια -
Ο άγιος του έρωτα**
Γαλάνη, Πάππος, Κατσιγιάννης, Κωνσταντίνου
Εστουδιαντίνα, ΕΛΒΥΧ

Μουσείο Ακρόπολης
(προαύλιος χώρος)

17.00 **Θόλος**
Σινόπουλος, Γεωργούλης, Ψαραδέλλης,
Καραχριστοδούλου, Γκίκα

Φετιχέ Τζαμί
(Ρωμαϊκή Αγορά)

17.00 **Maria Matrem**
Ex Silentio, Δημήτρης Κούντουρας
Παιδική Χορωδία ΕΛΣ,
Κωνσταντίνα Πιτσιάκου

Α' Ελληνική
Ευαγγελική Εκκλησία

17.30 **Μεσσιάν, Κουαρτέτο για το τέλος του χρόνου**
Τζέκος, Σειρά, Μποβ, Ταμπακοπούλου,
Ζαφειροπούλου

Ίδρυμα Βασίλη &
Ελίζας Γουλιανδρή

17.30 **Σατί, Έργα για πιάνο**
P 4 2 (Μπεάτα Πίντσετιτς,
Χρήστος Σακελλαρίδης)

Παλιό Χρηματιστήριο
Αθηνών

18.00 **Θόλος**
Σινόπουλος, Γεωργούλης, Ψαραδέλλης,
Καραχριστοδούλου, Γκίκα

Φετιχέ Τζαμί
(Ρωμαϊκή Αγορά)

18.00 **Φιλαρμονική Ορχήστρα
Δήμου Χαλανδρίου**
Κώστας Ιωαννίδης

Διαδρομή: Διονυσίου
Αρεοπαγίτου (Μουσείο
Ακρόπολης) → Αποστόλου
Παύλου (Θησείο)

20.00 **Κερουμπίνι, Ρέκβιεμ**
Συμφωνική Ορχήστρα και Χορωδία
Δήμου Αθηναίων, Άλκης Μπαλτάς

Ολύμπια, Δημοτικό Μουσικό
Θέατρο «Μαρία Κάλλας»

20.30 **Bach in the Sky with Diamonds**
Αλεξάνδρα Παπαστεφάνου

Παλιό Χρηματιστήριο
Αθηνών

21.00 **Εύα**
Σοφία Κουανίδου, Διονύσης Σούρμης,
Δημήτρης Γιάκας

Ίδρυμα Βασίλη &
Ελίζας Γουλιανδρή

21.00 **Ex tenebris lux**
Γιώργος Κρίμπερης,
Ειρήνη Αναστασίου, Αγλαΐα Παππά

Ιερός Καθολικός Καθεδρικός
Ναός Αγ. Διονυσίου
Αρεοπαγίτη

Η είσοδος σε όλους τους χώρους είναι **ελεύθερη** με σειρά προτεραιότητας.
Μόνο για τις συναυλίες στο **ΚΠΙΣΝ**, **δωρεάν προκρατήσεις** στην ticketservices.gr από **8/4**.
Πληροφορίες: nationalopera.gr, digitalculture.gov.gr

Μεγάλη Δευτέρα 14

17.00	Τα δοξάρια της Ανατολής Γιώργος Ψάλτης, Σοφία Ευκλείδου, Γιάννης Πούλιος	Φετιχέ Τζαμί (Ρωμαϊκή Αγορά)
17.00	Ου γαρ ην καιρός σύκων Γιώργος Κωνσταντίνου	Παλιό Χρηματιστήριο Αθηνών
17.30	Μπρίττεν, Ο κατακλυσμός του Νώε Γλυνάτσης, Κουντούρη, Πιτσιάκου Underground Kids & Youth Orchestras, μέλη El Sistema Greece, Παιδική Χορωδία ΕΛΣ	Ολύμπια, Δημοτικό Μουσικό Θέατρο «Μαρία Κάλλας»
17.30	Ω γλυκύ μου έαρ Τάσος Αποστόλου, Vamos Orchestra, Θανάσης Παπαθανασίου	Μουσείο Ακρόπολης (προαύλιος χώρος)
18.00	Τα δοξάρια της Ανατολής Γιώργος Ψάλτης, Σοφία Ευκλείδου, Γιάννης Πούλιος	Φετιχέ Τζαμί (Ρωμαϊκή Αγορά)
18.30	Σιγησάτω πάσα σαρξ βροτεία Παπατζανής, Κατριτζιδάκης, Παπαγεωργίου, Παπατζαλάκης	Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων «Φοίβος Ανωγειανάκης» – Κέντρο Εθνομουσικολογίας
19.00	Τα δοξάρια της Ανατολής Γιώργος Ψάλτης, Σοφία Ευκλείδου, Γιάννης Πούλιος	Φετιχέ Τζαμί (Ρωμαϊκή Αγορά)
19.30	Σιγησάτω πάσα σαρξ βροτεία Παπατζανής, Κατριτζιδάκης, Παπαγεωργίου, Παπατζαλάκης	Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων «Φοίβος Ανωγειανάκης» – Κέντρο Εθνομουσικολογίας
19.30	Ω γλυκύ μου έαρ Τάσος Αποστόλου, Vamos Orchestra, Θανάσης Παπαθανασίου	Μουσείο Ακρόπολης (προαύλιος χώρος)
20.30	Η πίστη μέσω της μουσικής – Ένα ταξίδι της ψυχής Μάριος Παντελιάδης	Ίδρυμα Βασίλη & Ελίζας Γουλανδρή
20.30	Φύση, λατρεία και Θείο Sibil-la Ensemble	Α΄ Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία
20.30	Στρατιωτική Μουσική Φρουράς Αθηνών Επικεφαλής – Αρχιμουσικός: Τχης (ΜΣ) Ξ. Μεντές	Διαδρομή: Μουσείο Ακρόπολης → Πλάκα → Μητροπολιτικός-Καθεδρικός Ναός Αθηνών
22.00	Πόρνη προσήλθε Σοι Θεόδωρος Κουρεντζής (καλλ. διεύθ.) Κουτροπής, Ουέχμπι, Ζάρκος, Μουτούση MusicAeterna Byzantina	Παλιό Χρηματιστήριο Αθηνών

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

Εθνική
Λυρική
Σκηνή

Greek
National
Opera

ΧΟΡΗΓΟΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

EUROBANK

ΔΩΡΗΤΗΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Κοινωφελές Ίδρυμα
Ιωάννη Σ. Λάτση

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΕΣΦΙΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΜΕΓΑΣ ΔΩΡΗΤΗΣ ΕΛΣ

ISN / SNF

ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
STAVROS NIARCHOS FOUNDATION

επίκεντρο ο άνθρωπος
empowering humanity

Μεγάλη Τρίτη 15

17.00	Vitraux Πούλιος, Ταπάκης, Κοντογιάννης, Παραουλάκης	Φετιχέ Τζαμί (Ρωμαϊκή Αγορά)
17.00	Συνομιλίες Σύνολο Μουσικής Δωματίου Φιλαρμονικής Ορχήστρας Χαλανδρίου	Α΄ Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία
17.30	Μπρίττεν, Ο κατακλυσμός του Νώε Γλυνάτσης, Κουντούρη, Πιτσιάκου Underground Kids & Youth Orchestras, μέλη El Sistema Greece, Παιδική Χορωδία ΕΛΣ	Ολύμπια, Δημοτικό Μουσικό Θέατρο «Μαρία Κάλλας»
17.30	Στ' Όσιου Λουκά το μοναστήρι Μιχάλης & Παντελής Καλογεράκης	Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων «Φοίβος Ανωγειανάκης» – Κέντρο Εθνομουσικολογίας
18.00	Vitraux Πούλιος, Ταπάκης, Κοντογιάννης, Παραουλάκης	Φετιχέ Τζαμί (Ρωμαϊκή Αγορά)
18.30	Στ' Όσιου Λουκά το μοναστήρι Μιχάλης & Παντελής Καλογεράκης	Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων «Φοίβος Ανωγειανάκης» – Κέντρο Εθνομουσικολογίας
18.30	Paradise Lost – Μορφαί δαιμονίων Νίκος Γαλενιανός Βρακατσέλη, Μπλέτσα, Μπόγρη, CHÓRES	Παλιό Χρηματιστήριο Αθηνών
19.00	Vitraux Πούλιος, Ταπάκης, Κοντογιάννης, Παραουλάκης	Φετιχέ Τζαμί (Ρωμαϊκή Αγορά)
19.30	Στ' Όσιου Λουκά το μοναστήρι Μιχάλης & Παντελής Καλογεράκης	Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων «Φοίβος Ανωγειανάκης» – Κέντρο Εθνομουσικολογίας
19.30	Η προσευχή στην όπερα (διάλεξη) Έλενα Ματθαιοπούλου	Ίδρυμα Βασίλη & Ελίζας Γουλανδρή
20.00	Σοστακόβιτς, Συμφωνία αρ. 14 Μπάκα, Σιρλαντζής Drop Down Community, Χρυσικόπουλος	Εναλλακτική Σκηνή ΕΛΣ (ΚΠΙΣΝ)
20.00	Μουσική Πολεμικού Ναυτικού Επικεφαλής ΠΝ: Πλωτάρχης Ε. Σίτσας	Διαδρομή: Αέριδες → Ρωμαϊκή Αγορά → Πλάκα
20.30	Το μεγαλείο του ελάχιστου – Χορωδιακά έργα Τάβενερ και Παιρτ Les Vibrations sympathiques, Παύλος Κόρδης	Α΄ Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία
21.00	Πολυύμνια η πανηγυρική – Το πολυχорικό στιλ και η τέχνη του μελωδικού στολισμού στη Γερμανία του 17ου αιώνα The Clerkes Extraordinaire, Cappella Sancti Pauli, Ιάσων Μαρμαράς	Ιερός Καθολικός Καθεδρικός Ναός Αγ. Διονυσίου Αρεοπαγίτη
22.30	Πολλά εν θέλω να σου πω... Ζαχαρίας Καρούνης	Παλιό Χρηματιστήριο Αθηνών

Μεγάλη Τετάρτη 16

17.30	Χορωδία Βάνια Μονέβα (Βουλγαρία)	Εναλλακτική Σκηνή ΕΛΣ (ΚΠΙΣΝ)
19.00	Χορωδία Βάνια Μονέβα (Βουλγαρία)	Εναλλακτική Σκηνή ΕΛΣ (ΚΠΙΣΝ)
20.00	Συμφωνία του Χριστού – Πασχαλινή συναυλία ΚΟΘ Αφροδίτη Πατουλίδου, Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, Λέο ΜακΦαλ	Αίθουσα Σταύρος Νιάρχος ΕΛΣ (ΚΠΙΣΝ)

Λάκης Παπαστάθης

Ένας ήρωας του Τόμας Μπέρνχαρντ στα λημέρια των ζωγράφων

ΣΥΖΗΤΗΣΑΜΕ ΜΕ ΤΟΝ **ΣΤΕΦΑΝΟ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ**, ΤΟΝ **ΓΙΩΡΓΟ ΡΟΡΡΗ** ΚΑΙ ΤΗ **ΛΗΔΑ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ**, ΖΩΓΡΑΦΟΥΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΥΣ ΤΟΥ ΣΚΗΝΟΘΕΤΗ, ΓΙΑ ΤΗ ΒΑΘΙΑ, ΑΓΝΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΤΟΥ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΙΔΙΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ.

Της ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ ΓΛΥΝΙΑΔΑΚΗ

Μια συλλογή από 650 σχεδόν έργα ζωγραφικής, με μερικά από τα μεγαλύτερα ονόματα Ελλήνων δημιουργών από τη γενιά του '20 και μετά: διόλου αμελητέα σοδειά για έναν άνθρωπο που δήλωνε ερασιτέχνης συλλέκτης κι ήταν «σεμνός, χωρίς κανένα ύφος και καμία έπαρση», για να χρησιμοποιήσω αυτούσια τα λόγια της ζωγράφου Λήδας Κοντογιαννοπούλου για τον Λάκη Παπαστάθη. Ο Παπαστάθης συνέλεγε χωρίς να το φωνάζει: πίνακες, σκίτσα, αφίσες, φωτογραφίες, ταινίες μικρού μήκους, βιβλία, περιοδικά. Η αφοσίωσή του, όμως, στη ζωγραφική και τη διαδικασία παραγωγής της ήταν παροιμιώδης ανάμεσα στους φίλους του ζωγράφου. Ο Παπαστάθης λάτρευε και γιόρταζε τη ζωγραφική και τους δημιουργούς της. «Του άρεσε να βρίσκεται μέσα στα εργαστήρια των καλλιτεχνών, πράγμα διόλου συνηθισμένο για έναν συλλέκτη», συμπληρώνει η **Λήδα Κοντογιαννοπούλου**. «Είχε απόλυτο σεβασμό στους ζωγράφους, ένιωθε ότι κερδίζει ο ίδιος ως άνθρωπος από την εμπειρία της παρέας μαζί τους. Είχε μια αγάπη άδολη, και πάλι πολύ σπάνια στους κύκλους των συλλεκτών. Σπάνιο ήταν και το γεγονός ότι δεν μιλούσε για τον εαυτό του – οι περισσότεροι θέλουν ν' ακούν τη φωνή τους, να λένε τα δικά τους». Επιβεβαιώνει κι ο στενός του φίλος **Στέφανος Δασκαλάκης**: «Τη στιγμή που πόζαρε και μιλούσαμε, ζούσαμε μια αμοιβαία κατάσταση, σχεδόν ψυχαναλυτική. Ερχόταν να ποζάρει για να έχει την ευκαιρία να βρίσκεται και ν' ανταλλάσσει κουβέντες με τους ζωγράφους, πώς ζωγραφίζουν, τι σκέφτονται».

Όταν ο **Γιώργος Ρόρρης** τού έκανε, με τη σειρά του, ερωτήσεις για τον κινηματογράφο, ο Παπαστάθης τού γύριζε την κουβέντα στη ζωγραφική. «Ήθελε να μιλάμε για τη διαδικασία της. Δεν απεκδυόταν ποτέ την ιδιότητά του ως καταγραφέα της στιγμής, ήταν συνεχώς ντοκιμενταρίστας, σαν να λέμε. Είχε μια μικρή φωτογραφική μηχανή, αθόρυβη, και την ώρα που εγώ τον ζωγράφιζα μπούστο, με τα χέρια του ελεύθερα, έπαιρνε 50 με 60 φωτογραφίες, το έργο σε εξέλιξη και τον χώρο. Έφερνε και μαγνητοφωνάκι και κατέγραφε τι λέγαμε». Πολλές από αυτές τις καταγραφές έχουν μετασχηματιστεί σε διηγήματα και ιστορίες, που κυκλοφορούν από τις εκδόσεις Πόλις, τα «Ο δάσκαλος αγαπούσε το βωβό σινεμά» (με εξώφυλλο του Γιώργου Ρόρρη και φωτό συγγραφέα το προαναφερθέν μπούστο του Παπαστάθη) και «Το καλοκαίρι θα παίξει την Κλυταιμνήστρα», με το μυστηριώδες «Πορτρέτο της Ανδρέα» του Στέφανου Δασκαλάκη στο εξώφυλλο. «Ο Λάκης είχε γράψει διηγήματα για τους ζωγράφους φίλους του, για τη δυσκολία του δημιουργείν, τις αμφιβολίες, τις διαγραφές με τις οποίες έρχεται αντιμέτωπος ο καλλιτέχνης κατά τη διάρκεια της δημιουργίας· αυτή την “καταστροφή” του έργου, την ουσία της οποίας είχε αποδώσει εξαιρετικά κατά τη γνώμη μου», λέει ο Δασκαλάκης.

1 «Ο σκηνοθέτης Λάκης Παπαστάθης», λάδι σε μουσαμά 50x70 εκ., της Λήδας Κοντογιαννοπούλου

2 «Ο Θεόφιλος με τα παιδιά», λάδι σε μουσαμά, 48,1x59 εκ., της Λήδας Κοντογιαννοπούλου

3 «Όλγα με κόκκινο» (2018), λάδι σε μουσαμά, 30x40 εκ., του Στέφανου Δασκαλάκη

4 «Λάκης Παπαστάθης», λάδι σε μουσαμά, 70x80 εκ., του Στέφανου Δασκαλάκη

5 Με τον Μανώλη Αναγνωστάκη στον Κισσό Πηλίου

Οι φιλίες μιας ζωής

«Με τον Λάκη γνωριστήκαμε με αφορμή κάτι γυρίσματα του “Παρασκηνίου” για τον Φειδάκη, τον ζωγράφο», μου λέει ο Στέφανος Δασκαλάκης από το τηλέφωνο, για τη θρυλική πια εκπομπή πολιτισμού της ΕΡΤ, που πρωτοξεκίνησε το 1976 και κράτησε για 39 ολόκληρα χρόνια. «Με είχε καλέσει να πω δυο λόγια και τα δύο έγιναν πολλά και βγήκε ένα “Παρασκήνιο” από μόνο του. Γίναμε φίλοι· μια φιλία που κράτησε μέχρι το τέλος της ζωής του. Δεν ξεχώριζε τη δουλειά από τη φιλία και την καθημερινότητα. Ζούσε μέσα σε μια συνεχή δημιουργική ένταση και η τέχνη ήταν μέρος της κάθε χειρονομίας, του κάθε λόγου του. Ήταν ένας

κινηματογραφιστής που έγραφε κι αγαπούσε τη ζωγραφική με πάθος. Σε μια στιγμή ενθουσιασμού, μου είχε πει: “Η ζωγραφική είναι η μεγαλύτερη των τεχνών!”, δήλωση ίσως υπερβολική, αλλά ενδεικτική για το πόσο δινόταν ολάκερος στην κάθε στιγμή που ζούσε».

«Ο ενθουσιασμός του ήταν παροιμιώδης», λέει χαμογελαστά ο Γιώργος Ρόρρης. «Μπορεί να ερχόταν στο στούντιο και να έλεγε “Βρήκα κάτι κεράσια Βοδενών, τα καλύτερα της δεκαετίας!”. Καθετί που τον ενθουσίαζε είχε μια μοναδικότητα, ένα μεγαλείο. Θ’ ακούγαμε, ας πούμε, μόνο την 5η του Σοστακόβιτς από τον Σεργκέι Κουσεβίτσκι, και μόνον αυτή,

1 Εκτός έδρας γυρίσματα στη Δράμα το 1991. Από αριστερά: Λάκης Παπαστάθης, Μιχάλης Μπούρης (βοηθός οπερατέρ), Γιώργος Αργυροπλιόπουλος (οπερατέρ), Κατερίνα Ευαγγελάκου. Φωτογραφία του Ζήση Μανδηλιώτη.

2 «Μεσημεριανές πμέρες», πίνακας του Γιώργου Ρόρρη για το εξώφυλλο του βιβλίου του Λ. Παπαστάθη «Ο δάσκαλος αγαπούσε το βωβό σινεμά», σε σχεδιασμό Μαρίας Τσουμαχίδου, για τις εκδ. Πόλις

3 «Πορτρέτο της Ανδρέα» (1998), πίνακας

γιατί έτσι του είχε μάθει ο Γιώργος ο Σισιλιάνος, ο μουσικοσυνθέτης. Εκδήλωνε φανερά τον ενθουσιασμό του, δίχως ίχνος μεμψιμοιρίας. Κι όταν του άρεσε ένα έργο, ω, γινόταν γλέντι! Βγαίναμε για να κεράσει για τη χαρά που του είχε δώσει το έργο το οποίο του άρεσε!» Ενθουσιώδης, γενναιοδωρος αλλά κι οξυδερκέστατος κριτής. «Έτρεμα την κρίση του», συνεχίζει ο Ρόρρης, «γιατί θυμόταν και συνέκρινε το κάθε έργο που του έδειχνα με κάποιο παλιότερο. "Εδώ έχεις παραχωρήσει μεγάλο πεδίο στην καλλιέργεια και στο συναίσθημα", μου έλεγε. Ή "Δεν έχει αυτό το έργο το αδιαμεσολάβητο γράφημα από την πραγματικότητα που είχε το τάδε άλλο". Στο τέλος έπαψα να του δείχνω τα ατελείωτα έργα μου, γιατί με έβαζε στη διαδικασία να ξανασκεφτώ τι κάνω».

«Το παρελθόν της πόλης ήταν παλλόμενο για εκείνον»

Μανιώδης συλλέκτης έργων ζωγραφικής λοιπόν, αλλά και βιβλίων, φιλολογικών περιοδικών, ταινιών μικρού μήκους, φωτογραφιών. «Ο Παπαστάθης ήταν βαθύς γνώστης της πόλης της Αθήνας. Ήξερε απίστευτες λεπτομέρειες, ότι στο τάδε κτίριο, λ.χ., ο Παλαμάς είχε κάνει ερωτική εξομολόγηση στη γυναίκα του: το είχε διαβάσει σε κάποιο παλιό φιλολογικό περιοδικό και το είχε συγκρατήσει», λέει ο Γιώργος Ρόρρης. «Οι παλιές φωτογραφίες (από την Πανεπιστημίου, ας πούμε) του έδιναν αφορμή να δημιουργεί σενάρια. Το παρελθόν της πόλης δεν ήταν νεκρό, αλλά παλλόμενο, είχε στρώματα που έπρεπε να αποκαλυφθούν. Κάπως έτσι γίνεται κι ένας πίνακας: τα πρώτα πρώτα στρώματα φέρουν ακέραια την ευθύνη γι' αυτό που θα προκύψει μετά, είναι αισθητά στο αποτέλεσμα, υποτονθορύζουν. Έχω τη γνώμη ότι σε μια άλλη ζωή θα ήθελε να είναι επαγγελματίας ζωγράφος. Αγαπούσε και ήξερε βαθιά τη ζωγραφική, σε κάθε της μορφή, από το πιο απλό σκαρίφημα μέχρι το πιο πολύπλοκο, πολυεπίπεδο και απαιτητικό έργο, που μπορεί να έπαιρνε καιρό να ολοκληρωθεί».

Ο Παπαστάθης ζωγράφιζε κι ο ίδιος, από πίνακες και μπλουζάκια μέχρι τις πόρτες του σπιτιού του στο Πήλιο. Ο γιος του, **Αργύρης Παπαστάθης**, λέει ενδεικτικά: «Στο τέλος, μόνο πάνω μας δεν είχε ζωγραφίσει». Ίσως, αν είχε παραπάνω ώρα, αν δεν την είχε αφιερώσει στη συγγραφή, να είχε ασχοληθεί περισσότερο. «Όπως και να 'χει, είχε πραγματική αίσθηση της σύνθεσης», συμπληρώνει η Λήδα Κοντογιαννοπούλου.

«[Για να ποζάρει] ερχόταν στο εργαστήρι με συνέπεια. Όταν έπρεπε να μείνει σιωπηλός, παρέμενε σιωπηλός· όταν μιλούσε, μιλούσαμε για τη ζωγραφική. Με εμπιστεύτηκε αμέσως, από το πρώτο έργο, παρόλο που δεν γνωριζόμασταν καλά. Μου άρεσε πολύ που γι' αυτόν δεν είχε καμία σημασία που ήμουν γυναίκα. Όταν αποφοίτησα από τη Σχολή Καλών Τεχνών, υπήρχαν συλλέκτες που δεν αγόραζαν έργα γυναικών γιατί "δεν ήταν καλή επένδυση"· το δήλωναν μάλιστα ανευρυθρίαστα. Ο Παπαστάθης ήταν σχεδόν φεμινιστής σ' αυτό το ζήτημα. Ήρθε μια μέρα και μου παρήγγειλε μια σειρά από έγχρωμα έργα βασισμένα σε ασπρόμαυρες φωτογραφίες του Θεόφιλου. Ήταν θείο δώρο. Όχι μόνο επειδή ήταν ολόκληρη σειρά, αλλά κι επειδή μου έδωσε τη δυνατότητα να ξεφύγω από την απεικόνιση, στην οποία μέχρι τότε δούλευα, και να σκεφτώ ελεύθερη για πρώτη φορά τη χρήση των χρωμάτων. »Μετά, ήρθε κι αγόρασε έργα από παλιότερές μου εκθέσεις, που δεν είχαν πουληθεί. Η γενναιοδωρία του, σε όλες τις εκφάνσεις, ήταν συγκινητική· είχε απόλυτη κατανόηση, ας πούμε, της οικονομικής δυσπραγίας των καλλιτεχνών. Όταν βγαίναμε έξω, μας κερνούσε, γιατί ήξερε πόσο δύσκολο ήταν για τους ζωγράφους να ζήσουν από τη δουλειά τους».

Ήρωας του Τόμας Μπέρνχαρντ

«Θα τολμούσα να πω ότι ο Λάκης μου έδινε την εντύπωση λογοτεχνικού ήρωα του Τόμας Μπέρνχαρντ», λέει ο Γιώργος Ρόρρης. «Ήταν ένας άνθρωπος αφοσιωμένος στο υψηλό, που ποτέ του δεν σου έλεγε ο ίδιος τι ζόρια τραβούσε. Προτιμούσε να μιλάει για το πώς ο Χαλεπάς, ας πούμε, βγαίνοντας από το ψυχιατρείο έφτιαχνε έργα αντίστοιχα του ευρωπαϊκού μοντερνισμού, χωρίς ο ίδιος να έχει ποτέ επαφή με τους ευρωπαϊκούς μοντερνιστές. Διψούσε για ιστορίες που αποκάλυπταν τα θαύματα της καλλιτεχνικής δημιουργίας. »Θυμάμαι να ζωγραφίζω και ν' ακούω Τρίτο Πρόγραμμα, κι αν έπαιζε κάτι ωραίο, του έστελνα αμέσως μήνυμα», λέει η Λήδα Κοντογιαννοπούλου. «Κι απαντούσε πάντα με κάποια ενδιαφέρουσα πληροφορία· είχε βαθιές μουσικές γνώσεις. Και μου έχει δώσει μια πολύτιμη συμβουλή, που προσπαθώ ν' ακολουθώ όσο μπορώ: δεν φτάνει να είναι κανείς ζωγράφος. Πρέπει να έχεις σφαιρικές γνώσεις γύρω από την τέχνη, μόνο έτσι γίνεσαι καλύτερος. Εγώ έλεγα από μέσα μου, πού να προλάβω τώρα να βρω χρόνο για θέατρο, με παιδιά και με τρεχάλα. Αλλά είχε απόλυτο δίκιο: η ζωγραφική είναι μόνο το πρώτο άλογο στο άρμα».

64 από τα 650 έργα της συλλογής Παπαστάθη δημοπρατήθηκαν στις 6/4/2025 και τα έσοδα –κατ' επιθυμία του ίδιου του σκηνοθέτη– θα διατεθούν για την καταγραφή, την ψηφιοποίηση και τη δωρεά της τεράστιας συλλογής του φιλολογικών περιοδικών. Μερικά εξ αυτών, αλλά και φωτογραφίες, ταινίες και άλλα κομμάτια μιας ολόκληρης εποχής εκτίθενται στην έκθεση του Μουσείου Μπενάκη, αφιερωμένη στον Παπαστάθη, «Αναζητώντας τη χαμένη εικόνα», στο κτίριο της οδού Πειραιώς, από τις 3/4/2025 μέχρι τις 20/7/2025. **Α**

critic's CHOICE

Ο ερασιτέχνης (THE AMATEUR) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τζέιμς Χόους ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Ράμι Μάλεκ, Λόρενς Φίσιμπερν,
Τζούλιαν Νίκολσον, Τζον Μπέρνταλ

JUST THE FACTS

Ερασιτέχνης ***
Ένα διαφορετικό
κατασκοπικό θρίλερ
με ήρωα τον Ράμι Μάλεκ

**Φαντάσματα
από το παρελθόν *****
Εγκλήματα στη Συρία

**Ασυνήθιστες
φίλες **1/2**
Η Ιζαμπέλ Ινέρ
στο στοιχείο της

**Εμείς: Μια ταινία
για τον Bloody Hawk **1/2**
Ραπ χωρίς κόμπλεξ
από την Ξάνθη

Πριν το τέλος ***
Ο κύκλος μιας
οδυνηρής ζωής

Σμιλεμένες ψυχές ***
Το ανθρωποκεντρικό
σινεμά του Σταύρου
Ψυλλάκη

Πανίδα -
Δύσκολες οικογενειακές
σχέσεις

Ντελικατέσεν *1/2**
Κρεατοφάγοι εναντίον
φυτοφάγων

Ο Τσάρλι Χέλερ είναι ένας ευφυής, εσωστρεφής και άτολμος υπάλληλος της CIA με ειδικότητα το σπάσιμο κωδικών. Η ισορροπία στη ζωή του διαλύεται, όταν η σύντροφός του σκοτώνεται στη διάρκεια μιας τρομοκρατικής επίθεσης στο Λονδίνο. Θα προσπαθήσει να πάρει από τους προϊσταμένους του τις απαντήσεις στα ερωτήματα που τον βασανίζουν, όμως παντού συναντά κλειστές πόρτες. Τότε αποφασίζει να δράσει.

Ο Τζέιμς Χόους, ο δημιουργός του «Slow horses», με τον απολαυστικό Γκάρι Όλντμαν στον ρόλο του αφεντικού μιας διαφορετικής ομάδας κατασκόπων της ΜΙ5, στη δεύτερη μόλις δουλειά του στον κινηματογράφο (ντεμπούτο το «Μια ζωή» του 2023 με τον Άντονι Χόπκινς) ταραίζει για τα καλά τα τελματωμένα νερά του spythriller. Ο χορός των κατασκόπων που σχεδιάζει στον «Ερασιτέχνη» μπορεί να μη διαθέτει το κωμικό εκτόπισμα της βραβευμένης σειράς «Slow horses», αλλά δεν πέφτει και στην παγίδα των κλισέ κάποιων φτασμένων κινηματογραφικών μύθων (τι κάνει νιάου νιάου στα κεραμίδια; που μας έχουν συνηθίσει να τα βγάζουν πέρα σε όλες τις δύσκολες αποστολές που αναλαμβάνουν χωρίς καν να τσαλακώνονται. Ο Τσάρλι Χέλερ είναι το ακριβώς αντίθετο του Τζέιμς Μπονι κι αυτό οφείλεται εν πολλοίς στο ότι είναι ένας δειλός χάκερ κι όχι ένας υπερκατάσκοπος. Όμως το μεγάλο προτέρημά του —που επηρεάζει και την ανάγνωση του έργου— είναι πως μοιάζει με κανονικό άνθρωπο, ο οποίος δυσκολεύεται να πατήσει τη σκανδάλη του όπλου ακόμη κι όταν απέναντί του στέκεται ο πιο μισητός του εχθρός. Παρά το γεγονός ότι σε κάποιες σκηνές η σενναριακή αυθαιρεσία περισσεύει, η συνέπεια της σκηνοθετικής γραφής σε συνδυασμό με την ψυχωμένη και πειστική ερμηνεία του Μάλεκ («Bohemian Rhapsody») μας αποζημιώνει. Ειδικά σε στιγμιότυπα όπου το σενάριο οφείλει να συμβαδίσει με την ευφυΐα του ήρωα, το αποτέλεσμα είναι κάτι παραπάνω από ικανοποιητικό, καθώς αρκετές σκηνές δράσης (το επεισόδιο με την πσίνα ή η απόπειρα διαφυγής από την Τουρκία) καθηλώνουν χάρη στη μαστοριά με την οποία έχουν φτιαχτεί. Ο «Ερασιτέχνης» δεν είναι το συμβατικό revenge story, αλλά ένα εμφατικό πολυσυμβολικό σχόλιο πάνω στη μοναξιά της σύγχρονης εποχής και την παντοδυναμία του διαδικτύου. Ταυτόχρονα, μια αλλιώτικη κατασκοπική περιπέτεια με αντιήρωα έναν αθέατο άντρα που ανακαλύπτει ότι η διαφυγή από τα αμέτρητα συστήματα παρακολούθησης και ελέγχου της κοινωνικής συμπεριφοράς μπορεί να μην είναι εύκολη υπόθεση, αλλά στην προσπάθειά του να τα καταφέρει ανακαλύπτει τον πραγματικό εαυτό του.

ΑΚΟΜΗ

►►► Το γερμανικό και τρίωρο «Πριν το τέλος» (Sterben / Dying) (") του Ματίας Γκλάσνερ παρουσιάζει τη συγκινητική ιστορία μιας αποξενωμένης τετραμελούς οικογένειας.
►►► Το βραβευμένο ντοκιμαντέρ «Σμιλεμένες ψυχές» (") του Σταύρου Ψυλλάκη έχει ως θέμα την πραγματική ιστορία ενός Ελβετού γιατρού που θεράπευε για χρόνια και εντελώς δωρεάν λεπρούς στην Ελλάδα. ►►► Η «Πανίδα» (-) της Στρατούλας Θεοδωράτου περιγράφει τις σκληρές συνθήκες ζωής μιας οικογένειας στην Αθήνα, με σκηνικό ένα συμβάν φυσικής καταστροφής.
►►► Το δυστοπικό «Ντελικατέσεν» (""") των Ζαν Πιερ Ζενέ και Μαρκ Καρό είναι μια απολαυστική, γεμάτη φαντασία μαύρη κωμωδία, με τον ανθρώπινο πληθυσμό στο μέλλον να χωρίζεται σε δύο στρατόπεδα όχι μόνο σε σχέση με τον χώρο όπου ζουν (υπάρχουν εκείνοι που ζουν στη μολυσμένη επιφάνεια της Γης αλλά κι εκείνοι που βρίσκονται σε κρύπτες κάτω απ' το χώμα) αλλά και σε σχέση με τις διατροφικές τους συνήθειες.

Φαντάσματα από το παρελθόν ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τζονατάν Μιλέ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Αντάμ Μπεσά,
Ταουφίκ Μπαρχόμ, Τζούλια Φραντς Ρίχτερ, Χάλα Ρατζάμπ

Ο Χαμίντ ζητά πολιτικό άσυλο στη Γαλλία. Ταυτόχρονα αναζητά σε κέντρα φιλοξενίας προσφύγων τα ίχνη ενός φίλου του. Όμως η θολή φωτογραφία του τελευταίου, που διαθέτει, δεν τον βοηθά ιδιαίτερα. Ώσπου συναντά μια γυναίκα από τη Συρία που φαίνεται να γνωρίζει κάποιον που έχει συναντήσει τον φίλο του.

Μια αλλιώτικη περιπέτεια καταδιώξης, που έχει φτιαχτεί από τα συστατικά ενός πολιτικού θρίλερ που συνδέει το κείμενο με την ανάγκη επώλωσης κάποιων προσωπικών τραυμάτων. Στην πρώτη του ταινία, ο Τζονατάν Μιλέ εντυπωσιάζει με τη σφιχτοδεμένη, νευρώδη αφήγηση και τη μαστοριά με την οποία δένει το ελλειπτικό δράμα με την ψυχολογική ένταση που διακατέχει τον ήρωά του. Σε ένα αξεπέραστο ερμηνευτικό σόου, ο άγνωστος Αντάμ Μπεσά μαγνητίζει τον φασκό με κάθε του βλέμμα και προσθέτει σασπένς σε μια ιστορία που αποφεύγει τα κλισέ και κρατά καλά κρυμμένα τα μυστικά της.

Ασυνήθιστες φίλες

(LA PRISONNIERE DE BORDEAUX / VISITING HOURS) **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Πατρισιά Μαζουί ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Ιζαμπέλ Ινέρ,
Αφσιά Χερζί

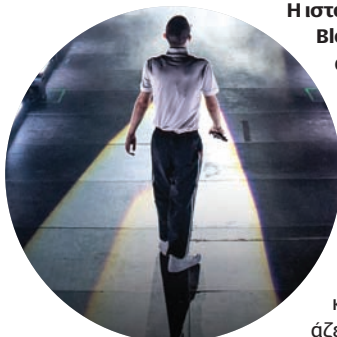

Δύο γυναίκες διαφορετικών κοινωνικών τάξεων, η μεγαλοαστή Αλμά και η εργάτρια Μινά, γνωρίζονται σε μια φυλακή κατά τη διάρκεια επίσκεψης στους συζύγους τους.

Δεν είναι η πρώτη συνεργασία της Πατρισιά Μαζουί με την Ιζαμπέλ Ινέρ, καθώς είχαν δουλέψει μαζί και στο παρόμοιες θεματικής «Saint-Cyr» πριν από 25 χρόνια. Οι «Ασυνήθιστες φίλες» έχουν πιο έντονο βέβαια το στοιχείο της γυναικείας αλληλεγγύης, αλλά ταυτόχρονα κρατούν σε ευδιάκριτο σημείο τα κοινωνικο-πολιτικά χαρακτηριστικά μιας σχέσης που ξεκινά με ειλικρίνεια και αλληλοσεβασμό, πριν μεταλλαχτεί σε ένα μελαγχολικό σχόλιο για τη μοναξιά και την ιδιότητα. Η Μαζουί αποφεύγει όσο μπορεί τον εύκολο διδακτισμό προκειμένου να οδηγήσει τον προβληματισμό της σε πιο γόνιμα εδάφη, αλλά η ανάλαφρη διάθεση επηρεάζει περισσότερο απ' όσο θα έπρεπε το φιλμ.

Εμείς: Μια ταινία για τον Bloody Hawk **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Στέλιος Κοτιώνης, Ορέστης Πλακιάς
ΣΕΝΑΡΙΟ: Φαίδρα Βόκαλη, Κωστής Θεοδοσόπουλος

Η ιστορία του Ξανθιώτη ράπερ Bloody Hawk, ο οποίος θεωρείται από τα πιο σημαντικά ονόματα της εγχώριας ραπ.

Η ταινία των Στέλιου Κοτιώνη και Ορέστη Πλακιά δίνει σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό τους λόγους για τους οποίους ο 30χρονος ράπερ από την Ξάνθη έχει αποκτήσει φανατικό κοινό. Το ντοκιμαντέρ παρουσιάζει την ιστορία του Νικόλα Κίτσου από την αρχή, με οικογενειακά βίντεο και φωτογραφίες στην αγαπημένη του Ξάνθη, παράλληλα με τα καθοριστικά γεγονότα που τον μετέτρεψαν στον εμβληματικό performer Bloody Hawk, ο οποίος μεταδίδει στα live του την ηλεκτρισμένη ενέργειά του στους εκστασιασμένους φαν του. Αρκετό και χορταστικό υλικό από τα γυρίσματα με προσωπικές νινελιές, αλλά και η συνεργασία και ο αλληλοσεβασμός με τους άλλους ράπερ.

«ΘΑ ΗΘΕΛΑ ΝΑ ΕΙΧΑΜΕ ΣΥΝΑΝΤΗΘΕΙ ΣΕ ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΖΩΗ» (ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ)

ΙΖΑΜΠΙΕΛ ΙΠΕΡ

Μια ντίβα στην Αθήνα

Για την **Ιζαμπέλ Ιπέρ** δεν χρειάζονται ιδιαίτερες συστάσεις. Η κορυφαία ίσως ηθοποιός της γενιάς της ήρθε στην Αθήνα προσκεκλημένη του επετειακού **25ου Φεστιβάλ Γαλλόφωνου Κινηματογράφου** και συναντηθήκαμε με αφορμή την έξοδο στις ελληνικές αίθουσες της νέας της ταινίας **«Ασυνήθιστες φίλες»**

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΪΜΑΚΗ

A

Αυτές τις μέρες η Γαλλίδα ντίβα έχει την τιμητική της στη χώρα μας, όσον αφορά τις εμφανίσεις της σε θέατρο και σινεμά. Πρόσφατα ολοκλήρωσε τις υποχρεώσεις της στη Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση ως Βερενίκη στην ομώνυμη θεατρική παράσταση του Ρομέο Καστελούτσι, ενώ στις αίθουσες παίζεται άλλη μια ταινία της, η **«Ταξιδιώτισσα»** του Νοτιοκορεάτη Χονγκ Σανγκ-Σου. Αγέρωχη και χαμένη στις σκέψεις της, κάθεται στο μεγάλο τραπέζι της αίθουσας που μας έχει παραχωρήσει το Γαλλικό Ινστιτούτο της Αθήνας για τη συνέντευξη. Της συστήνομαι και παρατηρώ ότι ο χρόνος της έχει φερθεί με χαρακτηριστική ευγένεια, καθώς εκτός από γοπητική δείχνει ήρεμη και κατασταλαγμένη όσον αφορά τις προτεραιότητες αλλά και τα πράγματα που αναζητά πλέον στη ζωή της.

— **Άραγε θα μπορούσατε να είστε κάτι άλλο εκτός από ηθοποιός;** Επειδή το έχω σκεφτεί και το έχω αναλύσει για αρκετό καιρό, είμαι πλέον πεπεισμένη ότι δεν θα γινόταν να είμαι κάτι διαφορετικό απ' αυτό που είμαι σήμερα. Είμαι γεννημένη ηθοποιός. Μόνο όταν βρίσκομαι στη θεατρική σκηνή ή μπροστά από την κάμερα κάποιου σκηνοθέτη μπορώ να είμαι ο εαυτός μου. Όταν υποδύομαι κάποιον χαρακτήρα που με εμπνέει, τότε είμαι πραγματικά ελεύθερη.

— **Στη νέα σας ταινία «Ασυνήθιστες φίλες» ποιο είναι το στοιχείο στον χαρακτήρα της μεγαλοαστής Αλμά που σας ενέπνευσε, ώστε να αποφασίσετε να πείτε το ναι στη συνεργασία με τη σκηνοθέτρια Πατρισιά Μαζουί;** Καταρχήν να πω ότι γνώριζα καλά την Πατρισιά, αφού είχαμε δουλέψει μαζί πολύ παλιά (σ.σ. το 2000) στο «Saint-Cyr» και ήθελα να ξανασυνεργαστούμε, επειδή είναι μια εξαιρετική σκηνοθέτρια, ειδικά στον τρόπο –είναι πολύ καλά οργανωμένη και ξέρει τι θέλει– που διευθύνει τους ηθοποιούς της. Ένας άλλος λόγος ήταν και η καταπληκτική συμπεριφορά της, η Χαφσιά Χερζί.

— **Με την οποία επίσης έχετε συνεργαστεί, σωστά;** Ναι, παίξαμε μαζί στην τελευταία ταινία του Αντρέ Τεσινέ –ενός σκηνοθέτη που εκτιμώ βαθύτατα– το «Les gens d'acôté». Η Χαφσιά είναι εξαιρετική ηθοποιός και πάντα ήθελα να τη γνωρίσω και, γιατί όχι, να δουλέψουμε μαζί σε μια ταινία. Άρα χαίρομαι διπλά που τελικά παίξαμε σε δύο και μάλιστα σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα.

— **Υποδύστε την Αλμά, ενώ η Χαφσιά είναι η Μινά. Είναι δύο πρόσωπα που δεν έχουν τίποτα κοινό εκτός από το ότι και των δύο οι σύζυγοι βρίσκονται έγκλειστοι στην ίδια φυλακή. Πώς είναι δυνατόν αυτές οι δύο γυναίκες, που κινούνται σε διαφορετικούς κόσμους, να βρεθούν τόσο κοντά;** Αυτή είναι η ικανότητα που έχει ένα σενάριο, όταν είναι καλογραμμένο και μελετημένο μέχρι την τελευταία του λεπτομέρεια. Η συνάντησή τους συμβαίνει με

τόση φυσικότητα χάρη στην ανοιχτή συμπεριφορά και τη μεγαλοθυμία της Αλμά, καθώς και στην περιέργειά της να μάθει περισσότερα πράγματα γι' αυτή τη δυναμική γυναίκα που δεν διστάζει να δώσει ένα αληθινό σόου προκειμένου να της επιτραπεί να δει τον άντρα της. Έχετε δίκιο, όμως, όταν λέτε ότι στην πραγματική ζωή η πιθανότητα να συναντηθούν η Μινά και η Αλμά είναι μόλις μία στις εκατό.

— **Υπάρχουν κάποιοι σκηνοθέτες στους οποίους θεωρείτε ότι χρωστάτε κάτι παραπάνω για το χτίσιμο της εντυπωσιακής καριέρας σας;** (Η Ιζαμπέλ Ιπέρ κατέχει το ρεκόρ υποψηφιοτήτων –16 συνολικά, με δύο νίκες– στα βραβεία Σεζάρ, τα «γαλλικά Όσκαρ») Απ' όλους τους σκηνοθέτες με τους οποίους έχω συνεργαστεί έχω πάρει και κάτι. Από τους λιγότερο γνωστούς μέχρι ιερά τέρατα σαν τον Ζαν-Λικ Γκοντάρ ή τον Μάικλ Τσιμίνι. (σ.σ. Με τον Τσιμίνι έκανε το χολιγουντιανό της ντεμπούτο το 1980, στην επεισοδιακή «Πύλη της Δύσης» δίπλα στον Κρις Κριστόφερσον και τον Κρίστοφερ Γουόκεν). Ο Μάικλ Τσιμίνι ήταν από τους πιο δύσκολους και απαιτητικούς σκηνοθέτες με τους οποίους έχω δουλέψει. Ήταν αυστηρός στις οδηγίες του και δεν υπολόγιζε τίποτα, ούτε καν τις εντολές του στούντιο. Κατάφερνε όμως να φτιάξει ένα ολόκληρο σύμπαν, στο οποίο δεν ήταν πάντα εύκολο να μπει, αλλά έτσι και τα κατάφερνες, η εμπειρία θα σε αποζημίωνε και με το παραπάνω.

— **Από τη συνεργασία σας με τον Γουόκεν τι κρατάτε;** Μόνο ωραία συναισθήματα και ευχαρίστες αναμνήσεις. Α, και τους χορούς του, γιατί είναι καταπληκτικός χορευτής!

— **Ποια είναι η γνώμη σας για την ηρωίδα που υποδύεστε στις «Ασυνήθιστες φίλες», αυτή την ανάλαφρη κομεντί χαρακτήρων;** Η Αλμά είναι μια πλούσια γυναίκα που θεωρητικά έχει τα πάντα στη ζωή της, αλλά στην πραγματικότητα δεν έχει τίποτα. Δεν ξέρω πολλά άτομα σαν αυτήν και σίγουρα δεν γνωρίζω καμία γυναίκα που ο άντρας της βρίσκεται στη φυλακή. Όμως το στοιχείο αυτό (η καταδίκη

του μεγαλογιατρού) προσδίδει στοιχεία στη συμπεριφορά της που είναι κάπως αψυχολόγητα. Δεν μπορείς να την πεις δυστυχισμένη, αφού δείχνει χαρούμενη τις περισσότερες φορές, όμως υπάρχει σαφώς κάτι μέσα της που την τρώει.

— **Υπάρχει, όμως, έντονο και το ταξικό στοιχείο στο φιλμ. Θα μπορούσε να πει κάποιος ότι το βασικό θέμα του δεν είναι τόσο η ιδιαίτερη σχέση φιλίας που αναπτύσσεται ανάμεσα στις δύο γυναίκες, αλλά το χάσμα που υπάρχει ανάμεσά τους λόγω των διαφορετικών κοινωνικών τάξεων που εκπροσωπούν;** Χαίρομαι που το λέτε αυτό, επειδή αυτή η σκέψη υπήρχε και στο μυαλό της Πατρισιά όταν έφτιαχνε την ταινία. Ήθελε από τη μία να υπάρχει το δέσιμο των δύο γυναικών και των προσπαθειών που κάνουν για να ξεφύγουν από την προκαθορισμένη μοίρα τους κι από την άλλη να τονίσει τις ταξικές διαφορές τους, που θα τις ακολουθούν σταθερά και θα υπενθυμίζουν τη μεταξύ τους απόσταση.

* * *

Στη συνέχεια η κουβέντα μας περιστρέφεται γύρω από την υπερβολική έκθεση του σημερινού ανθρώπου στα social media («ευτυχώς δεν έχω καμία επαφή, αλλά μαθαίνω ότι σε κάποια από αυτά υπάρχει τοξικότητα») αλλά και το κίνημα Metoo, για το οποίο η Ιπέρ αναφέρει: «Πάντα είναι χρήσιμη η κουβέντα γύρω από το γυναικείο ζήτημα, και χαίρομαι που αποτελώ κομμάτι του κινήματος». Τέλος, μιλήσαμε για τη νέα φάση στη σχέση τηλεόρασης και κινηματογράφου. «Τίποτα δεν μπορεί να αντικαταστήσει τη μυσταγωγία της παρακολούθησης μιας ταινίας στο φυσικό της περιβάλλον, την αίθουσα. Όμως δεν σας κρύβω ότι είδα πρόσφατα μια σειρά στην τηλεόραση που με ενθουσίασε, το “Adolescence”. Μήπως το είδατε;» **A**

INFO Η ταινία «Ασυνήθιστες φίλες» βγαίνει την Πέμπτη 10 Απριλίου στις αίθουσες σε διανομή Weird Wave

Τίποτα δεν μπορεί να αντικαταστήσει τη μυσταγωγία της παρακολούθησης μιας ταινίας στο φυσικό της περιβάλλον, την αίθουσα

«Νεκρές ψυχές» του Γκόγκολ

Κοινωνική ευαισθησία και ανατρεπτικό χιούμορ

**Νικολάι
Γκόγκολ,
Νεκρές ψυχές
Σκηνοθεσία
Σοφία
Καραγιάννη -
Ομάδα Gaff
Θέατρο Θρασείον
-Ένα θέατρο
για τις τέχνες**

Ο Νικολάι Γκόγκολ (1809-1852) έχει φέτος την τιμητική του στην αθηναϊκή σκηνή, καθώς συνεχίζουν να ανεβαίνουν, σε ενδιαφέρουσες διασκευές, έργα του, και όχι άδικα: τα κοινωνικά θέματα που καυτηριάζει με απaráμιλλο χιούμορ είναι, σχεδόν δύο αιώνες μετά, επίκαιρα, ενώ το πνεύμα του, παρά τη χρονική απόσταση, μας είναι απόλυτα οικείο, συγγενικότερο ίσως προς την ιδιοσυγκρασία μας από άλλες αξιόλογες δραματοουργίες. Το μυθιστόρημά του «Νεκρές ψυχές» (1842) αποτέλεσε για τον συγγραφέα το πρώτο μέρος μιας ανολοκλήρωτης τριλογίας, στην οποία αφιέρωσε πολλά χρόνια. Τα τελευταία μάλιστα χρόνια της ζωής του, εκείνα της έντονης θρησκοληψίας του, οραματίστηκε την τριλογία του ως κάτι αντίστοιχο της «Θείας κωμωδίας» του Δάντη, με τις «Νεκρές ψυχές», ως πρώτο μέρος, να αντιστοιχούν στην επίγεια Κόλαση.

Στην τσαρική Ρωσία η λέξη «ψυχή» σήμαινε τους άρρενες δούλους. Ο αριθμός αυτών των «ψυχών» όριζε την αξία μιας ιδιοκτησίας, όπως και τον φόρο ακίνητης περιουσίας που έπρεπε να πληρώνει ο ιδιοκτήτης της στο κράτος. Δηλαδή, ο φόρος εξαρτιόταν από τον αριθμό των δουλοπάροικων. Οι απαρχές της δουλείας ανάγονται στον 11ο αιώνα π.Χ., στο κράτος των Ρους του Κιέβου (προμογγολική Ρουθηνία), κοινή κοιτίδα των σύγχρονων Λευκορώσων, Ουκρανών και Ρώσων. Έκτοτε, η δουλεία παίρνει διαφορετικές μορφές εξάρτησης, τείνοντας να εκλείψει, και ο Γκόγκολ τοποθετεί το έργο του σε μια εποχή όπου η κατοχή δουλοπάροικων αποτελεί απόδειξη πλούτου και λόγο κοινωνικής ανόδου.

Η πρώτη έκδοση του μυθιστορήματος φέρει τον υπέρτιτλο «Οι περιπέτειες του Τσίτσικοφ». Πρόκειται για το κεντρικό πρόσωπο του έργου, τον Πάβελ Ιβάνοβιτς Τσίτσικοφ, ο οποίος συλλαμβάνει ένα φιλόδοξο, επισφαλές, απόλυτα τυχοδιωκτικό σχέδιο: Πηγαίνοντας σε διάφορες περιοχές της Ρωσίας, επιδιώκει να αγοράσει από τους γαιοκτήμονες, σε εξευτελιστική τιμή, νεκρούς δουλοπάροικους, που, έχοντας πεθάνει μεταξύ δύο απογραφών, εξακολουθούν να επιβαρύνουν με φόρους τους ιδιοκτήτες τους έως τη νέα απογραφή. Δηλαδή «νεκρές ψυχές». Έτσι, αγοράζοντας δουλοπάροικους ενώ θεωρούνται ακόμη ζωντανοί, αφενός απαλλάσσει τους ιδιοκτήτες από τους φόρους, αφετέρου ο ίδιος αποκτά έναν σημαντικό αριθμό (ανύπαρκτων) δουλοπάροικων, τους οποίους θα «εγκαταστήσει» σε μια περιοχή που θα αγοράσει σε καλή τιμή, εξασφαλίζοντας έτσι την κοινωνική του ανέλιξη.

Με την άμαξα και τον βοηθό του καταφθάνει σε μια πόλη, όπου το πρώτο του μέλημα είναι να συναναστραφεί τις Αρχές του τόπου όσο και τους πλούσιους γαιοκτήμονες, προωθώντας την εικόνα ενός αξιοσέβαστου και έμπιστου ανθρώπου. Έπειτα από ένα διάστημα, και αφού έχει εξασφαλίσει την εκτίμηση όλων, προχωρά στην υλοποίηση του σχεδίου του, επισκεπτόμενος τους μεγάλους γαιοκτήμονες, στην ιδιοκτησία των οποίων πολλοί δουλοπάροικοι έχουν πεθάνει λόγω κόπωσης, ατυχημάτων, ασθενειών, και παζαρεύει μαζί τους την εξαγορά των νεκρών.

Η συνάντηση με τον καθένα τους αποκαλύπτει διαφορετικούς τύπους ανθρώπων, οι οποίοι εντέλει υποχωρούν μπροστά στο αίτημά του, υπολογίζοντας το συμφέρον τους από την παράδοση αυτή συναλλαγή. Ο σφριχτοχέρης Απότοφ, απομονωμένος με τη σύζυγό σε μακρινή περιοχή, ο οποίος καλοδέχεται τον Τσίτσικοφ, η γριά Κορομπότσκα, η οποία, μετά την πρώτη αμηνανία, συλλαμβάνει το επικερδές της υπόθεσης και προσπαθεί να ανεβάσει την προσφορά λέγοντας ότι θα περιμένει να δει πρώτα κι άλλους υποψήφιους αγοραστές, ο Νοζντριόφ, χαρτοπαίκτης και τζογαδόρος, που φτάνει να προτείνει σκύλους ως αντάλλαγμα για τους νεκρούς, και άλλοι τύποι, οι οποίοι δημιουργούν μια πινακοθήκη χαρακτήρων της ρωσικής επαρχίας, ανήθικων, φιλοχρήματων όσο και παράλογων. Και οι νεκρές ψυχές; Ποιος ενδιαφέρεται γι' αυτές μέσα απ' αυτή τη συναλλαγή; Ποιοι ήταν άραγε αυτοί οι άνθρωποι;

Η σατιρική πένα του Γκόγκολ καυτηριάζει την παρακμή, την υποκρισία, την ανάγκη για κοινωνική άνοδο με κάθε μέσο, ακόμα και –κυριολεκτικά– πατώντας επί πτωμάτων. Αποκαλύπτει τη μετριότητα, τη μηδαμινότητα των ανθρώπων. Το μυθιστόρημα διασκευάζει και αποδίδει σε θεατρική μορφή με απaráμιλλη γοητεία η έμπειρη σ' αυτόν τον τομέα και βραβευμένη για την ανάλογη δουλειά της στο μυθιστόρημα του Χρόνη Μίσσιου «Καλά, εσύ σκοτώθηκες νωρίς», **Σοφία Καραγιάννη**, η οποία και σκηνοθετεί την παράσταση. Με απόλυτα λιτά αλλά λειτουργικά μέσα, δύο κυλιόμενες ξύλινες στρογγυλές πλατφόρμες και λίγες καρέκλες για σκηνικό, από τη **Γεωργία Μπούρδα** και πέντε ηθοποιούς, η Σοφία Καραγιάννη διατρέπει ολόκληρο το μυθιστόρημα τις εναλλαγές τόπων με τη δύναμη της απλότητας και το απλότο δόσιμο των ηθοποιών της, οι οποίοι αναλαμβάνουν ποικίλους ρόλους ανθρώπων, ακόμη και ζώων. Με ευελιξία σωματών και απολαυστικά χορογραφημένη κίνηση από τη **Μαργαρίτα Τρίκκα**, με βοηθό την καθοριστική μουσική

του **Γιώργου Χριστιανάκη**, οι ηθοποιοί επιδίδονται σε μια συνεχή εναλλαγή ρόλων, με τη βοήθεια των χαρακτηριστικών κοστούμιών ή, για τους γυναικείους ρόλους, των περικών που δημιούργησε η Γεωργία Μπούρδα.

Η άμαξα του Τσίτσικοφ με τα «άλογά» του διατρέχει από άκρο σε άκρο τη μακρόστενη σκηνή, πλαισιωμένη εκατέρωθεν από τις κερκίδες των θεατών, μέσα σε συχνά δύσκολες καιρικές συνθήκες, προκειμένου να εξαντλήσει τις επισκέψεις στους γαιοκτήμονες, πάντα με όπλο την ευστροφία και την πειθώ για την υλοποίηση του παράλογου, απάνθρωπου σχεδίου του. Ο **Ιωσήφ Ιωσηφιδης** στον ρόλο του Τσίτσικοφ αποδεικνύει, για ακόμη μια φορά, το μέγεθος της ερμηνευτικής του δεινότητας, το εύπλαστο της υποκριτικής του. Ένας ηθοποιός χαμπλότονος, πραγματικός υπηρέτης της τέχνης του.

Ο **Κωνσταντίνος Πασσάς**, υποδουόμενος διαφορετικά πρόσωπα, πάντα απολαυστικός, με μια παιγνιώδη διάθεση, αναδεικνύει ακόμα και τον μικρότερο ρόλο που αναλαμβάνει, βάζοντας τη σφραγίδα του. Ο **Γιάννης Μάνθος** επιδεικνύει εδώ μια εντυπωσιακή ερμηνευτική ωρίμανση, ενώ οι νεότεροι της ομάδας, ο **Διονύσης Λάνης** και ο **Χρήστος Παπαδόπουλος**, συμπληρώνουν με τη δυναμική τους παρουσία τη διανομή, έχοντας ο καθένας τους ιδιαίτερα εύστοχες ερμηνευτικές στιγμές.

Οι φωτισμοί της **Βασιλικής Γώγου**, με κυρίαρχες τις γαλάζιες αποχρώσεις, δημιουργούν την αίσθηση του εξωτερικού χιονισμένου ρωσικού τοπίου και τις αμυδρές αντανάκλασεις του στο εσωτερικό των ημιφωτισμένων σπιτιών, ενώ οι κόκκινοι φωτισμοί σηματοδοτούν τη ματαίωση του όλου εγχειρήματος. Η ανατρεπτική σάτιρα, στο τέλος, παραχωρεί τη θέση της στη συγκλονιστική δραματική σκηνή όπου μόνος ο Τσίτσικοφ ονοματίζει τις νεκρές ψυχές που εμφανίζονται ζωντανές μπροστά του, αυτές που δεν απέκτησαν ποτέ δική τους φωνή. Απλά ονόματα γραμμένα σε ένα κατάστιχο. Είναι ίσως η στιγμή που η κόλαση αφορά τους ζωντανούς.

Η Σοφία Καραγιάννη αποδεικνύει για ακόμη μια φορά το διπλό ταλέντο της ως δραματογράφου και ως σκηνοθέτιδας. Διαθέτει δε την ευφυΐα, με ελάχιστα μέσα αλλά καλοδουλεμένους και απόλυτα συγχρονισμένους ηθοποιούς, να δημιουργεί ολοκληρωμένες παραστάσεις υψηλών αξιώσεων, που συνδυάζουν κοινωνική ευαισθησία και ανατρεπτικό χιούμορ. Η **Σβετλάνα Μαμαλούι** συνέβαλε ως σύμβουλος στη δραματολογία. ●

Μακαρούνες

Cookoovaya

7 αθηναϊκές μακαρονάδες που μοσχοβολούν θάλασσα

Από raccheri με караβίδες και παστουρμά μέχρι σπαγγέτι με αυγοτάραχο, αυτές είναι οι θαλασσινές μακαρονάδες που αξίζει να δοκιμάσεις τώρα στην Αθήνα

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΒΝΑΤΣΙΟΥ

Μέσα στη Σαρακοστή και την άνοιξη, τι άλλο λαχταράς αν όχι μια πλούσια μακαρονάδα να φέρνει το άρωμα της θάλασσας στο τραπέζι σου (και το καλοκαίρι πιο κοντά στην ψυχή σου); Η μακαρονάδα είναι υπόθεση απλή αλλά καθόλου απλοϊκή, ειδικά όταν στα υλικά της περιλαμβάνει μια τόσο «εύθραυστη» πρώτη ύλη όπως τα θαλασσινά. Πρέπει να ξέρεις πώς να τους φερθείς, να μη χάσουν το ιώδιο και τη νοστιμιά τους, εννοείται να διαλέξεις τα πιο φρέσκα του βυθού. Οι παρακάτω μακαρονάδες δεν είναι οι μοναδικές με θαλασσινά που θα βρεις στα μενού των αθηναϊκών εστιατορίων, αλλά είναι όλες τους κα-τα-πλη-κτι-κές!

Η μανιάντικη μακαρονάδα στο Iodio

Η τσουκλή, η παραδοσιακή μακαρονάδα της Μάνης έχει αυγό. Η βραβευμένη σεφ Γεωργιάννα Χειλιαδάκη βάζει αυγό... τάραχο (Μεσολογγίου) δημιουργώντας, εκτός από ένα έξυπνο λογοπαίγνιο, και μια πεντανόστιμη μακαρονάδα με ζυμαρικά Calamarata, που αγγίζει την τελειότητα. Υπάρχουν ακόμη δύο μακαρονάδες στο μενού: αχινομακαρονάδα και spaghetti με πορφύρες. Θα τις έπαιρνα όλες και δεν θα «λυπόμουν» καμιά.
Λουκιανού 36, Κολωνάκι, 2130263656

Η μακαρονάδα μπούρου μπούρου στην Cookoovaya

Η μανέστρα μπούρου μπούρου ή κολοπίμπιρι είναι παραδοσιακή κερκυραϊκή συνταγή. Γίνεται με ψιλοκομμένα λαχανικά (καρότα, κρεμμύδια, σέλινο), μπόλικο κόκκινο πιπέρι και μανέστρα φυσικά. Ο Κερκυραίος (και κορυφαίος) σεφ Περικλής Κοσκινάς βγάζει το κριθαράκι, βάζει σπαγγέτι, το οποίο βράζει μέσα σε ζωμό ψαριού, ύστερα σερβίρει τα ζυμαρικά και το ψάρι σε ξεχωριστές πιατέλες που μπαίνουν στη μέση του τραπεζιού, από μόνες τους ένας καλός λόγος να βρεθείς στην Cookoovaya. *Χατζηγιάννη Μέξη 2Α, όπισθεν Χίλτον, 2107235005*

Η μακαρονάδα με караβίδες στο Λινού Σουμπάσης και Σία

Άκου τώρα τι συμβαίνει μ' αυτή τη μακαρονάδα: Ο σοφός σεφ Λουκάς Μάιλερ και η ομάδα του φτιάχνουν πρώτα απ' όλα έναν ζωμό από τα κεφάλια πεντάφρεσκων караβίδων. Μ' αυτόν τον ζωμό προχωρούν στη σάλτσα: ψητές ντομάτες, σκόρδο, θυμάρι, μοσχάτο Λήμνου. Τελευταίο στάδιο: αχνίζουν ή ψήνουν μια σταλιά στα κάρβουνα τις караβίδες και ύστερα τις σερβίρουν μαζί με τη σάλτσα πάνω σε φρέσκα χειροποίητα bucatini. Ύψος; Ναι.
Καλαμίδα 9 και Μελανθίου, 2103220300

Τα raccheri με караβίδες και παστουρμά στις Μακαρούνες

Σ' αυτό το εστιατόριο όλα τα ζυμαρικά είναι χειροποίητα, φτιάχνονται εδώ από την αρχή έως το τέλος. Να γιατί τα raccheri αυτού του πιάτου, πληθωρικά, στρουμπουλά και άψογα στο δάγκωμα, θα σου φανούν τα ωραιότερα του κόσμου. Ο σεφ patron Villem Keizer τα σερβίρει με ολόφρεσκες караβίδες και ψιλοκομμένο αρμένικο παστουρμά, συνδυασμός που, όσο κι αν σου μοιάζει περίεργος, είναι απλά ακαταμάχητος. Γι' αυτό και η μακαρονάδα αυτή είναι best seller στις Μακαρούνες χρόνια τώρα.
Αιμιλίου Βεάκη 70, Περιστέρι, 2105721748

Η alle vongole στις Σευχέλλες

Η μακαρονάδα που ταυτίστηκε με αυτό το εστιατόριο όσο τίποτ' άλλο είναι φυσικά οι ξακουστές παπαρδέλες με καβουρμά. Αλλά τώρα που ανοίγει ο καιρός, η μεγάλη δύναμη που ακούει στο όνομα Σευχέλλες λανσάρει και μια καταπληκτική μακαρονάδα alle vongole, με μπόλικο τσίλι και σκόρδο. Να την τρως στα ηλιόλουστα τραπεζάκια της πλατείας Αυδή, να χαίρεσαι την άνοιξη στην πόλη.

Κεραμεικού 49, Κεραμεικός, 2111834789

Η μακαρονάδα με αυγοτάραχο στο Φίτα

Με το που άνοιξε το Φίτα, έκανε σουξέ τη γειτονιά του Νέου Κόσμου. Και, θυμάμαι, τότε στην αρχή του, ότι όλοι συρρέαμε με μοναδική λαχτάρα να πετύχουμε (μια και το μενού άλλαζε κάθε μέρα) τη μακαρονάδα που μας είχαν παينάψει όλοι όσοι την είχαν δοκιμάσει. Είναι τόσο καλή αυτή η μακαρονάδα με το πλούσιο τρίμμα αυγοτάραχου; Είναι! Τόσο καλή, που ακόμη υπάρχει στο μενού και δεν τη βλέπουμε να φεύγει σύντομα.

Ντουρμ 1, Νέος Κόσμος, 2114148624

Η μακαρονάδα του ψαρά στο Ρολπο

Η οικογένεια Κατσικάκη συνεργάζεται με μικρά ψαροκάικα απ' όλη την Ελλάδα και προμηθεύει με φρέσκο ψάρι μερικά από τα πιο γνωστά εστιατόρια της Αθήνας (και όχι μόνο). Με αυτή την τόσο ωραία πρώτη ύλη στα χέρια, ήταν θέμα χρόνου ν' ανοίξουν και τη δική τους θαλασσινή γωνιά. Λέγεται Ρολπο, θα το βρεις απέναντι από τη Λαχαναγορά του Ρέντη, κι όταν πας, άρχισε την παραγωγή σου με τη μακαρονάδα του ψαρά: λινγκουίνι που κρατά στο δόντι, φρέσκο κρεμμυδάκι, ντοματίνια, μύδια, γαρίδες, χταπόδι ή καλαμάρι και μπόλικο σκόρδο. Αριστούργημα!

Τζων Κέννεντυ 6, Ρέντη, 2107104578

ΑΚΡΟ ΠΟΛΗ

— ΚΑΙ ΠΕΡΙΕ —

Ιστορικό κέντρο, Κουκάκι,
Πετράλωνα, Θησείο,
Ψυρρή, Κεραμεικός.

Στις σελίδες που
ακολουθούν, προτάσεις
για ωραίες ανοιξιάτικες
βόλτες στις πιο ζωντανές
γειτονιές της πόλης
μέρα και νύχτα.

Επιμέλεια:

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΑΤΩΜΕΡΗ, ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΙΣΙΡΛΗ

MAILO'S ACROPOLIS

Νέο κατάστημα Mailo's
στη γειτονιά της Ακρόπολης

Από τις πιο αγαπημένες βόλτες των Αθηναίων είναι αυτή που κάνουν στον πεζόδρομο της Διονυσίου Αεροπαγίτου, θαυμάζοντας τον Παρθενώνα. Τώρα αυτή η βόλτα γίνεται ακόμη πιο απολαυστική αφού πλέον μπορούμε να την κάνουμε έχοντας για συντροφιά την αγαπημένη μας... μακαρονάδα! Ένα ολοκαίνουργιο κατάστημα Mailo's μόλις άνοιξε, μια ανάσα από το Μουσείο της Ακρόπολης, φέρνοντας στην πιο

όμορφη γειτονιά της πόλης τη νοστιμιά μιας street food μακαρονάδας. Όπως και σε κάθε Mailo's spot, έτσι και εδώ η μακαρονάδα σου δημιουργείται μπροστά στα μάτια σου, με τα φρέσκα ζυμαρικά που ετοιμάζονται στη Fresh Pasta Machine, μόνο από σιμιγδάλη και νερό και προτείνονται σε τρία είδη: rigatoni, campanelle και casarecce. Το μόνο που έχεις να κάνεις εσύ είναι να διαλέξεις μία από τις 11 signature σάλτσες (η Truffle Mushrooms, η Beef Ragu αλλά και το Παστίτσιο είναι best sellers) που θα αγκαλιάσει τα καυτά ζυμαρικά σου, ενώ μπορείς ακόμη και να φτιάξεις τη μακαρονάδα των ονείρων σου επιλέγοντας τα υλικά της αρεσκείας σου. Αυτό ήταν! Μέσα σε λίγα λεπτά η μακαρονάδα σου είναι έτοιμη!

Στο Mailo's Acropolis μπορείς να την απολαύσεις επιτόπου ή να την πάρεις μαζί σου για να συνεχίσεις τη βόλτα σου. Καλή όρεξη και απολαυστικές βόλτες!

INFO

Φαλήρου 3
Ακρόπολη
www.mailos.gr
Mailo's –
The Pasta Project
@mailos_pasta

Το εστιατόριο ZALE ATHENS, που κοσμεί το εντυπωσιακό rooftop του μοναδικού 4* boutique hotel HERITAGE HILL, συμπληρώνει έναν χρόνο λειτουργίας, προσφέροντας μια ολοκληρωμένη γαστρονομική εμπειρία που συνδυάζει οικειότητα και κομψότητα. Από τις 12 το μεσημέρι έως τα μεσάνυχτα, καθημερινά, το ZALE καλωσορίζει τους επισκέπτες του σε έναν χώρο με την προσωπική υπογραφή της ιδιοκτήτριας **Μαίρης Κωστήρη** και ιδιαίτερη αισθητική, αποπνέοντας μια πολυτελή ζεστασιά που αρχικά έχει σκοπό να ξεκουράσει και στη συνέχεια να διεγείρει τις γευστικές τους αισθήσεις.

Με θέα που αγκαλιάζει την Ακρόπολη, τον Λυκαβηττό και τον Φιλοπάππου, η εμπειρία ολοκληρώνεται μέσα από ένα περιβάλλον υψηλής αισθητικής, με προσιτή πολυτέλεια και διακόσμηση επιμελημένη μέχρι την τελευταία λεπτομέρεια.

Την επιμέλεια του μενού υπογράφει η executive chef **Έλενα Μπαλάσκα**, μαζί με τον sous chef **Βασίλη Κατσιγιάννη**, προερχόμενοι και οι δύο από μεγάλους γαστρονομικούς ομίλους, ενώ μαζί τους βρίσκεται και ο συνεργάτης της κουζίνας **York Ousman**. Η ομάδα εργάζεται με πάθος για την παρουσίαση του νέου a la carte μενού στα τέλη Μαΐου, βασισμένου στη fusion μεσογειακή κουζίνα και με διαλεγμένες πρώτες ύλες. Η γαστρονομική εμπειρία συμπληρώνεται ιδανικά από μια εντυπωσιακή λίστα 50 ετικετών κρασιών, τόσο από τον ελληνικό όσο και τον διεθνή αμπελώνα, και 10 signature cocktails που θα έχετε την ευκαιρία να απολαύσετε μόνο στο ZALE ATHENS. Πίσω από τον κατάλογο με τα cocktails βρίσκεται, στον τομέα του consulting, ο **Δημήτρης Παπαϊωάννου**, με στόχο τη συνεχή εξέλιξη της εμπειρίας που προσφέρει το ZALE. Στο service, η εμπειρία υποστηρίζεται από τον F&B / Restaurant manager **Λουκά Κούτουλα**, ενώ την άψογη εξυπηρέτηση προσφέρουν οι **Grigore Stanciu**, **Μαρία Φαφούτη**, **Ευαγγελία Πέτκου**, **Μάριος Ανδραβιδιώτης** και **Αγνή Παλαμάρη**.

Το εστιατόριο ενσωματώνεται αρμονικά στο HERITAGE HILL, ένα boutique ξενοδοχείο τεσσάρων αστέρων με 35 προσεγμένα δωμάτια και σουίτες, με θέα στην Ακρόπολη. Προσφέρει φιλοξενία υψηλού επιπέδου, άριστη αισθητική, meeting room 20 ατόμων, γυμναστήριο και υπηρεσίες προσαρμοσμένες στις σύγχρονες ανάγκες του επισκέπτη.

Το ZALE ATHENS αποτελεί σημείο συνάντησης και για τη διοργάνωση corporate events, private dinners και parties, προσφέροντας μία υψηλή γαστρονομική εμπειρία όπου κάθε επισκέπτης νιώθει και είναι ξεχωριστός.

*Extra tip: Το ZALE ATHENS βρίσκεται στη **Λεωφόρο Συγγρού 61**, σε απόσταση μόλις 40 μ. από το ΕΜΣΤ και 50 μ. από τον σταθμό μετρό Συγγρού-Φιξ.*

ZALE ATHENS

Στο rooftop restaurant bar του HERITAGE HILL HOTEL
θα ζήσετε την απόλυτη γαστρονομική εμπειρία

Λεωφ. Συγγρού 61
Αθήνα
2169397789
 zale.athens
 zale.athens

SHISAN SUSHI BAR

Το σημείο συνάντησης για τους
λάτρεις της ιαπωνικής κουζίνας

Υπάρχουν εκείνες οι μέρες που απλώς
θες να φας κάτι ωραίο. Κι άλλες που το
ωραίο γίνεται εμπειρία. Γι' αυτό και στο
Shisan, κάθε Τρίτη, το σούσι σερβίρεται
με έναν πιο fun τρόπο, αρκεί να γυρί-
σεις τον τροχό. Ο «Τροχός του Σούσι»
μόλις προσγειώθηκε στα καταστήματα
Shisan και ξέρει πώς να κάνει την έξο-
δό σου λίγο πιο πικάντικη (και ίσως και
δωρεάν). Η διαδικασία είναι απλή: κάθε
παρέα, μόλις καθίσει και δώσει την πα-
ραγγελία της, γυρίζει τον τροχό. Η τύχη

μπορεί να σου χαρίσει ένα πιάτο, μια έκ-
πτωση, μέχρι και ολόκληρο το τραπέζι
κερασμένο.

Το Shisan εκτός από fun διάθεση έχει και
ένα λαχταριστό μενού, όπου πρέπει να
σπκώσεις μανίκια, να πιάσεις τα ξυλάκια
και να κανείς βουτιά στη σόγια σος. Μα-
ριναρισμένος σολομός που λιώνει στο
στόμα, spicy mayo που σε... τσιμπάει
γλυκά, και fusion επιλογές που παίζουν
ανάμεσα σε Ιαπωνία και Αθήνα – και για
όσους θέλατε κάτι πιο αφράτο, μόλις
προστέθηκαν δύο επιλογές bao-buns
στο μενού, εμείς δοκιμάσαμε με γαρίδα,
αγγούρι, καρότο, ginger, vegan mayo,
τηγανητό κρεμμύδι και chives. Νέες προ-
σθήκες είναι και τα shrimp dumplings,
ενώ έρχονται και άλλα πιάτα.

Η ιαπωνική κουζίνα του Shisan ολοκλη-
ρώνεται και κάνει level-up στη γεύση,
έχοντας πλέον την υπογραφή του δια-
κεκριμένου σεφ Θάνου Στασινού. Νέα
κοκτέιλ ετοιμάζονται, ενώ σύντομα δύο
ακόμη καταστήματα θα προστεθούν
στα 10 που ήδη γνωρίζουμε.

INFO

Ρόμβης 24A
2103240093
f Shisan Sushi bar
@shisan_sushi_
shisan_sushi_bar

THE SMASHERS

Τα burgers που λαχταράς!

To The Smashers, με την ghost κουζί-
να του, το γνωρίσαμε από το 2022, στα
βόρεια προάστια και, πλέον, από τον
Αύγουστο του 2024, με το πρώτο του
φυσικό κατάστημα στην Καλαμιώτου,
έχει γίνει το talk of the town. Μιλάμε για
το burger όπως πρέπει να είναι, όπως το
ονειρεύτηκες, όπως το λαχταράς!
Προσέξτε: πρώτα απ' όλα εδώ τα πά-
ντα είναι χειροποίητα, από το ψωμάκι
μπριος, τις φρεσκοσάλτσες, τις πίκλες,
τα καραμελωμένα κρεμμύδια, όλα, με
το μενού να είναι βασισμένο στις άρι-
στες πρώτες ύλες. Θα βρείτε 8 επιλογές
σε burgers, μία και μία, όλες με ζουμερό,

smashed διπλό μπιφτέκι από 100% μο-
σχαρίσιο κιμά. Κι αφού δεν μπορείτε να
τα επιλέξετε όλα, να σας προτείνουμε το
Umami, με δύο smashed 100% μοσχαρί-
σια μπιφτέκια, κατσικίσιο τυρί, iceberg,
μανιτάρι, καραμελωμένο κρεμμύδι, μα-
γιονέζα τρούφας και teriyaki sauce, αλ-
λά και το Bacon, με δύο smashed 100%
μοσχαρίσια μπιφτέκια, διπλό τσένταρ,
μπέικον, μαρμελάδα μπέικον, iceberg,
καραμελωμένο κρεμμύδι και Smashers
sauce. Ορίστε κι άλλο ένα με όνομα...
σημαδιακό: το περίφημο Hangover, το
οποίο, εκτός από τα γνωστά του μπι-
φτέκια, περιλαμβάνει τηγανητό αυγό,
διπλό τσένταρ, διπλό μπέικον, iceberg,
ντομάτα, καραμελωμένο κρεμμύδι και
BBQ sauce!

Σημειώστε ότι στον κατάλογο θα βρεί-
τε, επίσης, vegan προτάσεις αλλά και
burgers με κοτόπουλο πανέ, τέλειες τη-
γανητές πατάτες (και τηγανητές γλυκο-
πατάτες), ενώ σύντομα θα προστεθούν
και κάποιες ακόμα σπέσιαλ προτάσεις.
Γευστική έκπληξη και το εξαιρετικό πα-
γωτό μηχανής! Ανοικτά καθημερινά,
Παρασκευή και Σάββατο 12.00 με 02.30
και τις άλλες ημέρες 12.00 με 12.30. Και
delivery μέσω E-food.

INFO

Καλαμιώτου 7
Μοναστηράκι
2168001886
f TheSmashersBurgers
@thesmashers_
burgers

Κλείσε τα μάτια και ονειρέψου: πώς φαντάζεσαι τον εαυτό σου στις διακοπές σου; Ίσως να χαλαρώνεις σε ένα τζακούζι στο μπαλκόνι, κάτω από τον αθηναϊκό ουρανό. Το όνειρο έχει γίνει πραγματικότητα από το καλοκαίρι του 2023, όταν άνοιξε τις πόρτες του το πρώτο Nur, με τη μαγεία να συνεχίζεται και το καλοκαίρι του 2024, με δύο ακόμη εμβληματικά καταλύματα – και έπεται συνέχεια.

Στα πιο κεντρικά, προνομιακά σημεία της Αθήνας, στην οδό Ερμού και στην οδό Μιαούλη, θα ζήσετε μια εμπειρία απόλυτης φιλοξενίας, με premium παροχές και θα τύχετε άριστης εξυπηρέτησης. Το concept είναι ιδανικός ύπνος, απόλυτη ξεκούραση, σε κομψά σχεδιασμένα δωμάτια με υψηλής ποιότητας λευκά είδη και πολυτελή κλινοσκεπάσματα, που σας εξασφαλίζουν απόλυτη άνεση και απόλαυση. Εδώ η ποιότητα αποτυπώνεται σε κάθε λεπτομέρεια, από τις σύγχρονες εγκαταστάσεις έως τις εξατομικευμένες υπηρεσίες, δημιουργώντας μια αξέχαστη διαμονή, όπου κάθε επισκέπτης νιώθει ξεχωριστός και περιποιημένος.

Στα Nur Aparthotels θα βρείτε εξαιρετικά δίκλινα δωμάτια, κάποια από αυτά με θέα στην Ακρόπολη, κάποια με τζακούζι εντός του δωματίου και κάποια με τζακούζι στο μπαλκόνι. Θα βρείτε, επίσης, και κάποιες σουίτες, οι οποίες μπορούν να φιλοξενήσουν και τρίτο άτομο.

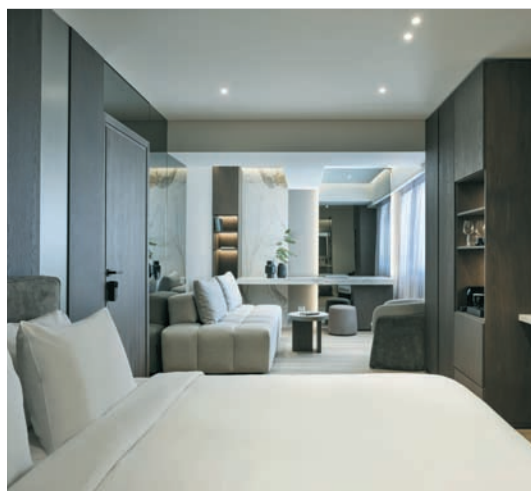
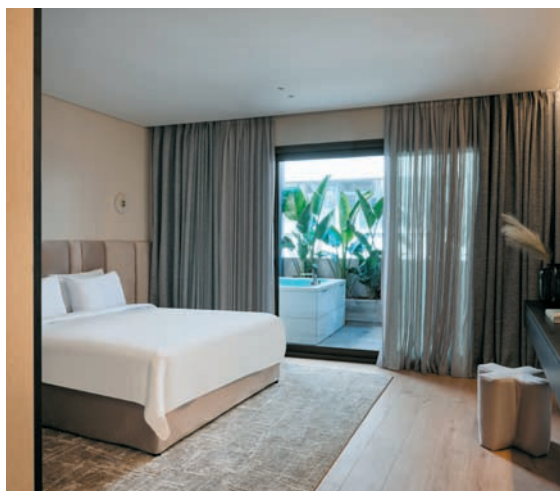
Αυτό που έχετε να κάνετε εσείς είναι να περιηγηθείτε στην πόλη, ξεκινώντας από την καρδιά της. Κάθε αξιοθέατο βρίσκεται μια ανάσα μόνο μακριά, η Ακρόπολη, η πανέμορφη Πλάκα, το ολοζώντανο Μοναστηράκι, η παραδοσιακή γειτονιά του Ψυρρή, το Σύνταγμα και η Ομόνοια. Σε όλες αυτές τις τοποθεσίες μπορείτε να φτάσετε εύκολα με τα πόδια ή με το μετρό, έχοντας ως βάση και καταφύγιο σας τα Nur Aparthotels.

Extra tip: Κάντε την κράτησή σας μέσω της ιστοσελίδας τους ή και τηλεφωνικά και ενημερωθείτε για τις συχνές προσφορές.

NUR APARTHOTELS

Προσιτή πολυτέλεια στην καρδιά της Αθήνας

INFO

● Nur Aparthotel
Ερμού:

Ερμού 8, Αθήνα
2103318511
6984028153

● Nur Outline Stay
Creative:

Μιαούλη 7, Ψυρρή,
2100080090,
6980980169

● Nur Edge Acropolis
Skyline:

Ερμού 23-25, Αθήνα
2100000090,
6980500900

www.nuraparthotels.com

 Nuraparthotel

 nur_apart_hotels

SCHOOL PIZZA BAR

Εδώ η πίτσα γίνεται τέχνη

Στην πλατεία Αγίας Ειρήνης, το School Pizza Bar έχει καταφέρει να συνδυάσει την ιταλική παράδοση με τη μοντέρνα αισθητική, προσφέροντας μια εμπειρία που ξεπερνά τα συνηθισμένα. Εδώ, η πίτσα δεν είναι απλώς ένα φαγητό, είναι μια γαστρονομική απόλαυση, βασισμένη σε γνήσια ιταλικά υλικά και μεθόδους που αναδεικνύουν την αυθεντική της γεύση. Η εμπειρία ολοκληρώνεται με τη σωστή συνοδεία: επιλέξτε ανάμεσα σε ευφάνταστα cocktails, δροσερά Spritz ή ποιοτικά κρασιά, που θα αναδείξουν ακόμα περισσότερο τις γεύσεις του γεύματός σας. Και επειδή η εξέλιξη δεν σταματά ποτέ, τον επόμενο μήνα έρχεται ένα νέο μενού, γεμάτο εκπλήξεις και νέες προτάσεις που θα απογειώσουν ακόμα περισσότερο την εμπειρία!

INFO

Πλατεία Αγίας Ειρήνης 8
2103251444
f SchoolPizzaBar
@ schoolpizzabar

TARTUFO

Η ιταλική κουζίνα συναντά την τελειότητα

Με σεβασμό στην ιταλική παράδοση και πάθος για τη γεύση, κάθε πιάτο στο Tartufo Cucina Italiana είναι μια εμπειρία που καθλώνει τον ουρανίσκο. Σε συνδυασμό, πάντα, με κάποια επιλογή από την προσεγμένη winelist, με εκλεκτές ετικέτες από τον ελληνικό και ιταλικό αμπελώνα. Εδώ δεν θα απολαύσετε μόνο εξαιρετικό φαγητό, αλλά θα ζήσετε και μια ζεστή, φιλόξενη ατμόσφαιρα που θα σας ταξιδέψει στην Ιταλία. Και για όσους αγαπούν τα εκλεπτυσμένα cocktails, θα σας προσφέρει εξαιρετικές επιλογές, από απολαυστικά aperitivi μέχρι δροσερά Spritz, με κάθε γουλιά να είναι ένα ταξίδι στην ιταλική κουζίνα. Σημειώστε ότι η ομάδα του Tartufo ετοιμάζει ένα νέο μενού, το οποίο θα παρουσιαστεί τον Μάιο και θα περιλαμβάνει περισσότερες επιλογές θαλασσινών.

INFO

Αγίας Θέκλας 9
Ψυρρή
2103315458
f tartufo.athens
@ tartufo.athens

LAZY DUCK

Το ιδανικό σποτ για early drinks στην καρδιά της Αθήνας

Στην Πλατεία Αγίας Ειρήνης, σε ένα εντυπωσιακό κτίριο που φέρει την υπογραφή του σπουδαίου αρχιτέκτονα Ερνέστου Τσίλερ, το Lazy Duck είναι ένας all-day προορισμός, που συνδυάζει μοναδικά γεύσεις, ατμόσφαιρα και signature cocktails.

Η εμπειρία ξεκινάει από νωρίς το πρωί με εκλεκτό καφέ Area51 και συνεχίζεται με ένα μενού που δίνει έμφαση στα sandwich, τα οποία «μετατρέπονται» σε απολαυστικά bites για να συνοδεύσουν ιδανικά το ποτό ή το cocktail σας. Από το αγαπημένο BLT και το Beef Sandwich,

μέχρι το Double Egg Smash και το Fish & Chips Sandwich, οι επιλογές καλύπτουν όλα τα γούστα, ενώ δεν λείπουν οι ελληνικές πινελιές, όπως το sandwich με σιγομαγειρεμένο μοσχαρίσιο μάγουλο σε κόκκινη σάλτσα.

Όταν πέφτει ο ήλιος, το Lazy Duck μεταμορφώνεται στο απόλυτο spot για early drinks μετά τη δουλειά. Με μια casual και φιλική ατμόσφαιρα, γίνεται το ιδανικό σημείο για να χαλαρώσετε παρέα με φίλους ή συναδέλφους, απολαμβάνοντας μοναδικά cocktails. Ανάμεσα στις signature επιλογές ξεχωρίζουν το Duck's Nest, με bourbon, ανανά και αρώματα sudachi, το Himitsu, μια εκλεπτυσμένη παραλλαγή του Negroni με in-house bitter και κόκκινο βερμούτ από άνηθο Sakura, καθώς και το Hanagasumi, που συνδυάζει ιαπωνικό σάκε, αρώματα πεύκου, ξηρό βερμούτ και τόνικ αρωματισμένο με άνηθο κερασιάς.

Αν ψάχνεις το ιδανικό μέρος για να ζήσεις τον παλμό της Αθήνας σαν local, με άσφογο φαγητό, ξεχωριστά cocktails και χαλαρή διάθεση, το Lazy Duck είναι η προφανής επιλογή!

INFO

Πλατεία
Αγίας Ειρήνης 2
Αθήνα, 2103235388
f Lazy Duck Athens
@ lazyduckathens

Από την Κύθνο, όπου τη γνωρίσαμε στην αιγαιοπελαγίτικη εκδοχή της, η Γιαγιά Κούκου ήρθε και στην καρδιά της Αθήνας. Στεγάζεται σε ένα παλιό υφασματάδικο της Καλαμιώτου, που σήμερα θυμίζει ένα αθηναϊκό σπίτι παλιού καιρού – οικείο, ξεστό, με πινελιές από κάθε γενιά.

Στο εσωτερικό κυριαρχούν οι φλοράλ ταπετσαρίες, οι ροτόντες, τα έπιπλα με πατίνα και τα παλιά ξύλινα διακοσμητικά – αυτή η «νοσταλγική τρέλα» είναι μέρος της γοητείας της. Στον εξωτερικό χώρο, φερ φορζέ έπιπλα και άπλετο φως ολοκληρώνουν την αίσθηση αυθεντικής φιλοξενίας.

Το ίδιο μοναδικό είναι και το φαγητό. Ο σεφ Νίκος Ευσταθίου «πειράζει» δημιουργικά την ελληνική παράδοση και μας σερβίρει γεύσεις που ξεχωρίζουν. Σήμα κατατεθέν οι καθημερινά φτιαγμένες χειροποίητες πίτες, όπως η χορτόπιτα με άγρια χόρτα εποχής, ενώ το μενού αλλάζει διαμορφώνεται ανάλογα με τα υλικά της κάθε εποχής.

Αυτήν την περίοδο δοκιμάζουμε παστιτσάδα και μπουρδέτο με έμπνευση από την Κέρκυρα, αλλά και το ακαταμάχητο οσμπούκο γιουβέτσι στη γάστρα με κρέμα γραβιέρας και γλυκό βύσσινο, για την τσαχπινιά. Από τα πρώτα, η σιφνιώτικη ρεβιθάδα με γάυρο μαρινάτο, ραπανάκι και φιλέτο πορτοκαλιού κερδίζει και τους πιο δύσπιστους με τα όσπρια. Για τους λάτρεις του τζατζικιού, η Κούκου εκδοχή με μαύρο σκόρδο, αγγούρι πίκλα και ελαιόλαδο άνηθου είναι η απόλυτη επιλογή. Πάει τέλεια, μάλιστα, με τα χειροποίητα σιμιγδαλένια ψωμάκια του κουβέρ ή με τις ολόφρεσκες τηγανητές πατάτες, που έρχονται με μους φέτας. Η σαλάτα με καπνιστό χέλι, μαυρομάτικα φασόλια, φακές μπελούγκα και βινεγκρέτ μαντρίνι είναι από τις πιο δημοφιλείς και όχι αδικώς!

Συνοδεύουμε με κρασί από μια καλά ενημερωμένη λίστα ελληνικών ετικετών και, φυσικά, δεν φεύγουμε χωρίς επιδόρπιο – δοκιμάστε οπωσδήποτε τον τραγανό μπακλαβά με κρέμα φιστικιού Αιγίνης και ξηρούς καρπούς. Ιδανική επιλογή και για εκδηλώσεις, από επαγγελματικά γεύματα μέχρι πιο προσωπικές στιγμές.

ΓΙΑΓΙΑ ΚΟΥΚΟΥ

Η γιαγιά της Κύθνου μάς μαγεύει
 και στο κέντρο της Αθήνας

INFO

Παναγή Σκουζέ 4
 Αθήνα
 2103245901
 Giagiakoukou.
 athens
 giagiakoukou.
 athens

BLUE BAMBOO

Αυθεντική
ταϊλανδέζικη κουζίνα

Από τα εστιατόρια που μας έμαθαν να αγαπάμε την αυθεντική ταϊλανδέζικη κουζίνα, συνεχίζει από το 2014 έως και σήμερα με την ίδια επιτυχημένη φιλοσοφία: άριστες πρώτες ύλες, φαντασία στην κουζίνα. Εδώ θα απολαύσετε εξαιρετικά πιάτα, όπως το εκπληκτικό ψητό στη σχάρα λαβράκι μέσα σε φύλλα μπανάνας, με γάλα καρύδας και βότανα, ενώ πρωταγωνιστικό ρόλο στο τραπέζι σας θα έχουν και οι σαλάτες, σαν την ανοιξιιάτικη, ολόφρεσκη avocado salad. Όλα αυτά θα τα συνδυάσετε με τέλεια signature κοκτέιλ, σε ένα εστιατόριο value for money και τίμιο σε όλα του. Ανοιχτό καθημερινά από τις 18.00 και Σαββατοκύριακα από τις 13.00, για τα πιο ταξιδιαρικά μεσημέρια!

INFO

Κυδαντιδών 24, Πετράλωνα
2103423124

f bluebamboothai
@ bluebamboothai

ΚΛΟΥΒΙ

16 χρόνια πάρτι
και κέφι

Πάρτι, ανεβαστικές μουσικές, γνωριμίες, αυτό είναι το Κλουβί των Πετράλωνων, που φέτος έκλεισε τα 16 χρόνια της λειτουργίας του, έχοντας πλέον καθιερωθεί για τα καλά στην αθηναϊκή νύχτα. Γωνιακό, με τζαμαρίες ολόγυρα και μια αύρα που σε βάζει στο κλίμα: εδώ όλα μπορούν να συμβούν. Τις μουσικές, που ανάλογα με τη διάθεση του κόσμου μπορεί να είναι disco, funky, ambient, electro, επιλέγουν εναλλασσόμενοι djs, με το κέφι να κρατάει καθημερινά μέχρι αργά. Με φημισμένα signature κοκτέιλ, φιλόξενους ανθρώπους και παρεϊστική ατμόσφαιρα, κάθε βραδιά σου εδώ δεν θα μοιάζει με καμία άλλη.

Extra tip: Μην χάσεις τα πάρτι τα απογεύματα της Κυριακής, γιατί και η Κυριακή δεν ήταν ποτέ τόσο γλυκιά και σέξι!

INFO

Δημοφώντος 57

Πετράλωνα
2103479998

f klouviathens
@ klouviathens

THETA ATHENS

Ο all day προορισμός
κάτω από την Ακρόπολη

Αδριανού, ο πιο όμορφος, ίσως, πεζόδρομος της Αθήνας, σίγουρα ο πιο ατμοσφαιρικός. Ένα πραγματικά ινσταγκραμικό περιβάλλον, γεμάτο ζωντανά μερά και νύχτα, με ανθρώπους απ' όλο τον κόσμο να απολαμβάνουν τη βόλτα τους με φόντο την Ακρόπολη. Εδώ, σε αυτό το εμβληματικό σημείο της πόλης, το Theta Athens προσφέρει μια μοναδική γαστρονομική εμπειρία από το πρωί έως το βράδυ.

Θα ξεκινήσετε την ημέρα σας με έναν εξαιρετικό καφέ και απολαυστικές όσο και χορταστικές επιλογές brunch, ιδανικές για να σας γεμίσουν ενέργεια. Καθώς η μέρα προχωρά, ο προσεγμένος κατάλογος αποκαλύπτει εκλεκτές γεύσεις ελληνικής και μεσογειακής κουζίνας. Ζουμερά κρέατα, φρέσκα ψαρικά, δροσερές σαλάτες και απολαυστικά ορεκτικά συνθέτουν ένα μενού που αναδεικνύει την ποιότητα και την παράδοση. Οι επιλεγμένες ετικέτες κρασιών συμπληρώνουν αρμονικά κάθε πιάτο, δημιουργώντας μια ολοκληρωμένη γευστική εμπειρία.

Το βράδυ, το Theta Athens μεταμορφώνεται σε ένα ατμοσφαιρικό spot, όπου μπορείτε να απολαύσετε δροσιστικά κοκτέιλ και ποτά, χαλαρώνοντας κάτω από τη φωτισμένη Ακρόπολη. Ένας προορισμός που παντρεύει την αυθεντική αθηναϊκή ενέργεια με την υψηλή γαστρονομία, προσφέροντας μια εμπειρία που θα σας μείνει αξέχαστη.

INFO

Αδριανού 11
Μοναστηράκι
2103318693
www.theta-athens.gr
f Theta.Athens
@ theta.athens

ΑΦΑΙΑ

Το cozy καφενείο-μεζεδοπωλείο της πόλης

Μοντέρνο καφενείο, σύγχρονο μεζεδοπωλείο, ένα cool μέρος για να φας και να πιεις, όπως και να το πεις, το Αφαία είναι ο προσορισμός στο κέντρο της πόλης για μια πραγματικά χαλαρή βόλτα. Θα σου δώσει λιγάκι την αίσθηση ότι είσαι διακοπές, όχι επειδή είναι κοντά, τόσο-όσο, σε όλα τα spot του ιστορικού κέντρου της πόλης, αλλά για την ατμόσφαιρά του που, θες δεν θες, θα σε κάνει να αφήσεις στην άκρη ρολόι και έννοιες. Εδώ, λοιπόν, όπου συνεργάζονται οι γνωστοί από το κοντινό Ubuntu Νίκος

Λιάτης και Χρήστος Χρόνης, μαζί με τον σεφ Πύργο Σκουταρίδη (θα τον ξέρεις από το Ραφίκι), το concept είναι νόστιμες παραδοσιακές γεύσεις, με κάποιες δημιουργικές πινελιές, που θα συνοδεύσεις με επιλεγμένα αποστάγματα και μπίρες από ελληνικές μικροζυθοποιίες, value for money και χωρίς βιασύνες: θα τρως, θα πίνεις, θα τα λες με την παρέα, με μουσικές επιλογές από την ξένη, κυρίως, ραπ σκηνή.

Το μενού θα σου προτείνει περίπου 20 επιλογές. Να δοκιμάσεις τα τρυφερά χοιρινά μηριζολάκια, τα μακαρόνια με κιμά (με κρέμα από πεκορίνο Αμφιλοχίας), τον κατσικίσιο κορμό, που σερβίρεται πάνω σε χειροποίητο ταρτάκι, οπωσδήποτε τις φρέσκες τηγανητές πατάτες με αγιολί και θυμάρι, και ρώτησε για τα πιάτα ημέρας που είναι μαγειρεμένα με υλικά και πρώτες ύλες της εποχής.

Είναι το νέο στέκι εκεί όπου συναντιούνται Θησείο, Πετράλωνα και Γκάζι, κάτω από τη γέφυρα Πουλόπουλου, και θα το βρεις ανοιχτό από Τρίτη έως Παρασκευή 17.00 με 01.00 και ΣΚ 13.00 με 01.00.

INFO

Αίθρας 1
Θησείο
6977148019

UBUNTU

Οι γεύσεις και η ενέργεια που χρειάζεσαι!

Ανοίγει η καρδιά σου μπαίνοντας σε αυτό το μαγαζί, σε ένα από τα πιο προνομιακά σημεία της πόλης, μια ανάσα από το Γκάζι, την Τεχνόπολη, το Θησείο και την Ακρόπολη, αλλά με την αίσθηση της γειτονιάς και της κοινότητας να υπάρχει παντού.

Φωτεινό, με θετικά vibes να πλανώνται στην ατμόσφαιρα και την αύρα της γλυκιάς χαλαρότητας που χρειάζεσαι, αποτελεί ένα από τα φημισμένα specialty

coffeeshops της πόλης. Εδώ, ο Χρήστος και ο Νίκος επιλέγουν τις ποικιλίες τους από το πιο δυνατό ελληνικό roastery, το Handpickers, που διακρίνεται για την ποιότητα και τις μονοποικιλιακές επιλογές του – κάθε εβδομάδα μια διαφορετική γεύση σάς περιμένει να την ανακαλύψετε.

Δίπλα στον εξαιρετικό καφέ, θα βρείτε, επίσης, μια μεγάλη ποικιλία από χειροποίητες αλμυρές και γλυκές γεύσεις, οι οποίες παρασκευάζονται καθημερινά εδώ, με ολόφρεσκα υλικά, αποδεικνύοντας ότι οι vegan γεύσεις μπορούν να είναι πραγματικά δυνατές – δοκιμάστε τη vegan babka με ταχίνι και cranberry, αλλά και τα vegan cinnamon rolls που λιώνουν στο στόμα!

Ανοιχτό καθημερινά από νωρίς το πρωί, να τσεκάρεις το retail corner για να προμηθευτείς καφέ και για το σπίτι (ίσως και για δώρο για κάποιον αγαπημένο) και να το ακολουθείς στα social για να μη χάσεις τα τέλεια events που συχνά διοργανώνει.

INFO

Νηλέως 58
Θησείο
2103410566
f ubuntu_thiseio
@ ubuntu_thiseio

ΤΣΙΚΕΝ

Το απόλυτο
fried chicken spot
στου Ψυρρή

Ξεκίνησε ως κινούμενη καντίνα και έγινε το απόλυτο hot spot για τηγανητό κοτόπουλο! Πρωτοεμφανίστηκε το 2021, γυρνώντας όλη την Αθήνα με το βαν του και ταΐζοντας τους λάτρεις του street food σε φεστιβάλ, συναυλίες και events – ακόμη το κάνει. Εδώ και έναν χρόνο έχει γίνει σταθερό στέκι στου Ψυρρή, όπου προσφέρει το πιο λαχταριστό fried chicken με ολόφρεσκο κοτόπουλο, χειροποίητο πανάρισμα και σπιτικές σος.

Διάλεξε το αγαπημένο σου: burger, wrap, bun, open sando ή τραγανά φιλέτινα με πατάτες. Εκτός από κοτόπουλο, θα βρεις smashed burgers με μοσχαρίσιο μπιφτέκι, ενώ τα Σαββατοκύριακα η ομάδα του πειραματίζεται με ιδιαίτερες γεύσεις. Αυτή την περίοδο, όλοι μιλούν για το pulled pork burger και το chicken burger με τσάντνι μήλου και κατίκι.

INFO

Μιαούλη 19
Ψυρρή
2168081619
@tsikenthevan

KIKI DE GRECE

Μία εμπνευσμένη
γευστική εμπειρία

Στην καρδιά του πεζοδρόμου της Ηπίτου, το Kiki de Grece προσφέρει μια ιδιαίτερη εμπειρία φιλοξενίας, αναδεικνύοντας τον ελληνικό αμπελώνα και τις πλούσιες γεύσεις της Ελλάδας. Στον κατάλογό του θα βρείτε 72 επιλεγμένες ελληνικές ετικέτες, διαθέσιμες και σε ποτήρι, καθώς και πιάτα που θα συνοδεύσουν ιδανικά το κρασί σας: όπως το φρέσκο ραβιόλι με κατσικίσιο τυρί, σπαργάνια και σάλτσα τρούφας, το κριθαρότο με σαλάμι Λευκάδος και γαρίδες, αλλά και τα πλατό τυριών και αλλαντικών. Το Kiki de Grece δεν σταματά να εξελίσσεται και η ομάδα του δουλεύει επάνω στο νέο μενού, το οποίο θα είναι έτοιμο για να συνοδεύσει τις ανοιξιάτικες και καλοκαιρινές σας εξορμήσεις. Ένα σημείο αναφοράς για όσους αναζητούν ποιοτικό ελληνικό κρασί και γαστρονομικές απολαύσεις, σε ένα φιλόξενο και προσεγμένο περιβάλλον.

INFO

Ηπίτου 4, Σύνταγμα
2103211279 www.kikidegrece.gr
f kikidegrece
@ kikidegrece

ΚΟΥΛΟΥΡΙ BAKE HOUSE

Ό,τι πιο απλό,
ό,τι πιο νόστιμο

Υπάρχουν αρώματα που σε πάνε πίσω στον χρόνο. Το κουλούρι είναι ένα από αυτά. Τραγανό ή αφράτο, ζυμωμένο με αγάπη, πότε αλμυρό και πότε γλυκό, μα πάντα αληθινό. Σαν παιδική ανάμνηση που δεν ξεθωριάζει ποτέ. Στην καρδιά του Κουακίου, εκεί στη Βεϊκου 74, ξεμερώνει κάθε ημέρα με άρωμα φρεσκοψημένου κουλουριού. Από τις έξι το πρωί ως αργά το απόγευμα, ο τόπος γεμίζει από γεύσεις φτιαγμένες με μεράκι - και όλα μπροστά στα μάτια σου! Ο καφές -100% specialty, μεστός και γεμάτος χαρακτήρα- έρχεται να συνοδεύσει μικρούς καθημερινούς θησαυρούς: αφράτα cinnamon rolls, χειροποίητα κρουασάν, μυρωδάτα τσουρέκια, αλμυρές πίτες που αλλάζουν σχεδόν κάθε μέρα. Ένα τραπέζι στον ήλιο, λίγος χρόνος για σένα και μια μπουκιά που μιλάει στη μνήμη. Το κουλούρι όπως το θυμάσαι. Ή και καλύτερα.

INFO

Βεϊκου 74, Κουκάκι, 2109218343
f Koulouribakehouse
@ koulouribakehouse

ΜΟΥΡ-ΜΟΥΡ

Το νέο σου στέκι

Το Μουρ-μουρ δεν είναι ένα ακόμα καφέ-μπαρ, αλλά ένας χώρος που ξέρει πώς να σε κάνει να νιώθεις σαν το σπίτι σου. Από νωρίς το πρωί σεβρίζει εξαιρετικό καφέ και ένα πρωινό διαφορετικό απ' όσα είχες συνηθίσει. Λάβε θέση, σήκωσε μανίκια και γνωρίσου με τις ποντιακές πίτες περέκ, αυτές με το χειροποίητο φύλλο που χρησιμοποιείται και για λαχταριστές αβγοφρέτες. Το απόγευμα, το vibe αλλάζει και το Μουρ-μουρ γίνεται μπαρ, με αγαπημένα all-time classic ποτά, κοκτέιλ και χαλαρή ατμόσφαιρα, ενώ κάποιες Κυριακές μπαίνει σε πιο γιορτινή διάθεση, φέρνοντας καλλιτέχνες που γίνονται η μουσική σου παρέα. Ένας χώρος που δημιουργήθηκε με πολλή αγάπη και φροντίδα και που ξέρει πώς να σε κάνει να ξεφύγεις από τα συνηθισμένα! Επισκέψου και την τσάντα του Μουρ-μουρ, που είναι πιο γλυκιά κι από τη σοκολατόπιτα του!

INFO

Καλλισθένης 90
Πετράλωνα
2103420945
f Mourmourcafe
@ mourmourcafe

ELLA URBAN GREEK CUISINE

Το τραπέζι της μνήμης
και της γεύσης στήνεται στη Μητροπόλεως

Μια ανάσα από τον καθεδρικό ναό, στη ζωντανή Μητροπόλεως, εκεί όπου το κέντρο της Αθήνας πάλλεται από ζωή, ξεπροβάλλει το Ella Urban Greek Cuisine – ένας χώρος που σε τυλίγει με τη θαλπωρή του πριν καν γευτείς το πρώτο πιάτο. Μέσα στη ζεστή, μοναστηριακής αισθητικής σάλα, με τα χειροποίητα κεραμικά και το φως να λούζει τις επιφάνειες, η σεφ Νένα Ισχυροπούλου στήνει ένα τραπέζι γεμάτο μνήμες. Μυρωδιές από ξύλο και βότανα ξεπηδούν από τον ξυλόφουρνο, εκεί όπου σιγομαγειρεύεται το γιουβέτσι με

ζυγούρι και γαλομυζήθρα, ένας ύμνος στην παραδοσιακή κουζίνα. Οι πρώτες γεύσεις σε αγκαλιάζουν: ταρταρούλα με βελούδινη, καλαμαράκια τηγανητά με πικάντικη σάλτσα, ντολμαδάκια με αμύγδαλα και γιαούρτι μαστίχας. Η φάβα με ροβίτσα και κάπαρη στέκει ταπεινή και σπουδαία, η ανανεωμένη χωριάτικη, με ντοματίνια, αφυδατωμένες ελιές και χειροποίητη πίτα, φέρνει τη γεύση της Ελλάδας σε ένα πιάτο, ενώ το χταποδάκι στη σχάρα με σκορδαλιά αμυγδάλου και παντζάρι ισορροπεί μοναδικά ανάμεσα στη θαλασσινή νοστιμιά και τη γήινη κομψότητα. Το αρνάκι με κρούστα από μυρωδικά και σάλτσα λεμονιού λιώνει στο στόμα.

Γευστική έκπληξη αποτελεί το λαβράκι φιλέτο με πουρέ σελινόριζας και λάδι βασιλικού – δοκιμάστε το οπωσδήποτε. Κι έπειτα, το κρασί. Προσεκτικά διαλεγμένο από μικρούς Έλληνες παραγωγούς, συνοδεύει τη στιγμή με τρόπο αρμονικό, σχεδόν ποιητικό. Το Ella δεν είναι απλώς μια στάση για φαγητό. Είναι εμπειρία. Είναι ανάμνηση. Και σίγουρα θα θέλεις να την ξαναζήσεις.

INFO

Μητροπόλεως 26
Αθήνα
2103315547
www.ellarestaurant.gr
f Ella Athens
@ ella.athens
d ella.athens

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕ

MOMIX

Το cocktail bar που παίζει
με τις αισθήσεις σου

Αν νομίζεις πως τα έχεις δει (και πει) όλα, τότε δεν έχεις επισκεφτεί το MoMix Bar στο νέο του χώρο, στην καρδιά του Ψυρρή. Εδώ, στο νεοκλασικό κτίριο, κάθε ποτό είναι εμπειρία. Το MoMix είναι ένας μαγικός κόσμος μοριακής μιζολογίας, που εδώ και πάνω από 12 χρόνια ανατρέπει ό,τι ήξερες για το fine drinking. Φαντάσου να πίνεις ένα cocktail και να σκάνε φυσαλίδες γεύσεων στο στόμα σου, να σεβρίρεται το ποτό σου σε δοκιμαστικό σωλήνα ή να γίνεται παγωτό μπροστά σου μέσα σε ένα σύννεφο ξηρού πάγου. Όχι, δεν είναι ταινία επιστημονικής φαντασίας, είναι απλά το MoMix. Bubble cocktails όπως το Chios Passion (λικέρ μαστίχας,

aged rum και passion fruit), σεβρίρονται σε κουτάλι και σε ξεγελούν με το playful σκάσιμό τους στο στόμα. Τα Tubes –κοκτέιλ σε δοκιμαστικούς σωλήνες– είναι σαν μικρές γευστικές βόμβες, ενώ τα Illusions, στερεά cocktails, όπως το White Lilie's Bouquet με METAXA 12 και καφέ χαβιάρι, ή το Saganaki in a Pan που γίνεται flambé μπροστά στα μάτια σου, κάνουν την κάθε επίσκεψη στην μπάρα αξέχαστη. Για ένα all senses show από bartenders, προτίμησε το Interactive Illusions. Και επειδή η απόλαυση δεν σταματά στο ποτό, η κουζίνα του MoMix ενσωματώνει σύγχρονες τεχνικές σε comfort fine πιάτα όλη την ημέρα, για πρωινό, brunch, lunch και dinner. Από αφράτα pancakes, πείνιρλί, αυγά σε όλες τις εκδοχές και energy bowls, μέχρι τραγανές πίνσες και χορταστικές μακαρονάδες. Ο δεύτερος όροφος διατίθεται για private και corporate events με άψογη ακουστική, όπως και όλο το μαγαζί με υψηλής ποιότητας ηχοσύστημα (NEXO) και την ίδια signature εμπειρία. Και κάτι ακόμη... πολύ σύντομα το MoMix θα ανοίξει το εστιατόριό του, στην οδό Βουτσάδων στο Γκάζι, όπου στεγαζόταν έως τώρα. Θα είναι βασισμένο σε sustainability και social responsibility με μενού λογικής comfort fine. Αναμένεται μία συνεργασία έκπληξη!

INFO

Αγίων Αναργύρων 21
Ψυρρή, 6974350179
www.momixbar.com
f MoMixMolecular
Mixology
@ momixbar

CAT CAFÉ

Ο γατοπαράδεισός μας

Το πιο αγαπησιάρικο καφέ της πόλης, φιλόξενο, με μια όμορφη αυλή και γεμάτο με πανέμορφες, παιχνιδιάρες γατούλες! Είναι το πρώτο θεματικό καφέ αφιερωμένο στις γάτες στην Αθήνα, αποτέλεσμα της αγάπης που έχουν για τις χνουδωτές μας φίλες η Ναταλί και ο Δημήτρης. Ένας γατοπαράδεισος δηλαδή, που ήδη επιτελεί και με το παραπάνω τον βασικό του σκοπό: να φέρνει σε επαφή τους ενδιαφερόμενους κηδεμόνες με τις υποψήφιες προς υιοθεσία γατούλες. Το Cat Café, όπου θα απολαύσετε καλοφτιαγμένο καφέ και διάφορα ροφήματα, προωθεί την κουλτούρα του σεβασμού απέναντι στα ζώακια. Έτσι, εκτός από το πρώτο φεστιβάλ για γάτες που πραγματοποίησε τον Φεβρουάριο, μας υπενθυμίζει ότι στον χώρο τους δεν τις ταΐζουμε, παρά τα... παρακάλια τους, δεν τις σπκύνουμε κ.λπ. Η κράτηση απαραίτητη, ώστε να μην υπάρχει πολυκοσμία και εννοχλούμε.

INFO

Νηλέως 54
Θησείο
2110015504
www.catcafe.gr
f CatCafeGr
@catcafeathens

ΣΕΜΠΡΕΒΙΒΑ

Χειροποίητες γεύσεις και 104 λικέρ που ξεχωρίζουν

Πίσω από αυτή την ξεχωριστή γαστρονομική εμπειρία βρίσκονται η Κατερίνα Βαμβούρη και ο Ιωάννης Μουμτζής, δύο άνθρωποι από τη Θεσσαλονίκη, που ένωσαν την αγάπη τους για το καλό φαγητό και δημιούργησαν έναν προορισμό για όσους αναζητούν αυθεντικές, ποιοτικές γεύσεις. Κάθε πιάτο στη Σεμπρεβίβα είναι αποτέλεσμα προσεκτικά επιλεγμένων πρώτων υλών και ό,τι φτάνει στο τραπέζι χειροποίητο. Ο κατάλογος ανανεώνεται κάθε 10 ημέρες, ωστόσο υπάρχουν πιάτα που έχουν αγαπηθεί και παραμένουν σταθερά στο μενού, ανάμεσά τους οι baby πατάτες με σπανάκι και φέτα, το διάσημο κοκοράκι, το θράψαλο και οι γαρίδες μοχίτο. Παράλληλα, η Κατερίνα Βαμβούρη έχει δημιουργήσει 104 διαφορετικά λικέρ, το καθένα με τη δική του ξεχωριστή γεύση.

INFO

Καλλιρόης 166
Πετράλωνα
2130381904
f semprevivapetralona
@sempreviva_petralona

ΑΥΛΗ

Σπιτικό φαγητό στην πιο όμορφη αυλή

Η Αυλή είναι από εκείνα τα μαγαζιά που σε κάνουν να νιώθεις καλεσμένος στο κυριακάτικο τραπέζι φίλων. Στην καρδιά των Πετραλώνων, στην ευρύχωρη και φιλόξενη αυλή της, σερβίρει γεύσεις αυθεντικές και μαγειρεμένες με αγάπη. Χειροποίητα ντολμαδάκια, ρεβίθια φούρνου, γίγαντες και κολοκυθάκια με αυγά θυμίζουν κουζίνα μαμάς, ενώ η προβατίνα στη γάστρα και το μοσχάρι κοκκινιστό είναι απόλαυση άλλης εποχής. Οι λάτρες της θάλασσας θα βρουν φρεσκοτηγανισμένους γαύρους και σαρδέλες, ενώ τα κεφτεδάκια και η κυπριακή αφέλεια φέρνουν την παρέα πιο κοντά. Σηκώνουν δε, καλό κρασί ή τσίπουρο και η διασκέδαση τραβάει ως αργά!

INFO

Δωριέων 37
Πετράλωνα
2117108503

ΤΟ ΑΥΓΟ ΤΟΥ ΚΟΚΚΟΡΑ

Για αυθεντικές ελληνικές γεύσεις

Από τα στέκια στο κέντρο της πόλης, με πλούσια ιστορία από το 1982 και έμφαση πάντοτε στις αυθεντικές ελληνικές γεύσεις. Τα τελευταία πολλά χρόνια, από το 2009, Το Αυγό του Κόκκορα βρίσκεται στο Μεταξουργείο και στεγάζεται σε ένα πανέμορφο νεοκλασικό κτίριο του 1930, αποτελώντας στέκι πολιτικών και προσωπικοτήτων του καλλιτεχνικού στερεώματος. Στη φιλόξενη αυλή του στην πλατεία Αυδή μπορείτε να έρθετε με την παρέα σας για μεζεδάκια και τσίπουρα, για μεσημεριανό ή βραδινό γεύμα και, φυσικά, αποτελεί την τέλεια πρόταση για παρεϊστικό ή οικογενειακό γεύμα και την περίοδο του Πάσχα. Στα must ο κόκορας με τις μακαρούνες, που δεν λείπει από κανένα τραπέζι, ενώ εδώ θα φάτε και έναν από τους καλύτερους μουσακάδες της Αθήνας.

INFO

Μυλλέρου 25 &
Λεωνίδου, Μεταξουργείο
2177050103
f toaugotoukokkora

ΤΟ ΓΙΑΒΡΙ

Το νόστιμο στέκι μας
στα Πετράλωνα

Μας έχει συστηθεί ήδη από το μακρινό 2014 ως μεζεδοκαφωδεϊόν, αλλά μάλλον είναι πολλά περισσότερα: είναι ζεστό, φιλόξενο και τσαχπίνικο. Τα χρώματά του στο εσωτερικό θα σας ανοίξουν την καρδιά, ο όμορφος, χαλαρός χώρος έξω στον πεζόδρομο είναι αυτό που χρειάζεστε για τις καλές ημέρες που έρχονται. Θα σας καλωσορίσουν με χαμόγελο αληθινό, όχι επιτηδευμένο, σαν να ήσασταν φίλοι από παλιά και, το βασικότερο, θα σας προσφέρουν τα καλύτερα της ελληνικής κουζίνας, φτιαγμένα με άριστες πρώτες ύλες, με μεράκι και αγάπη. Οι μερακλήδες γνωρίζουν καλά το Για-

βρί από τη φοβερή γουρουνοπούλα που προσφέρει κάθε Παρασκευή και Σάββατο, συγκεντρώνοντας κόσμο απ' όλη την Αθήνα, αλλά στο μενού θα βρείτε όλα τα καλά: ένα από τα καλύτερα χουνκιάρ μπεγεντί της πόλης, φοβερούς μεζέδες όπως λουκάνικο Σμύρνης και παστουρμαδόπιτα, μαμαδίστικα μαγειρευτά, εξαιρετικούς λαχανοντολμάδες, σουτζουκάκια που θα σας μείνουν αξέχαστα, τέλειο μοσχάκι λεμονάτο, γιουβέτσι, παστίσιο, σούπες, αλλά και της ώρας, όπως κεφτεδάκια, κεμπάπ, λουκάνικα, πανσέτες, μπριζολάκια! Κρατήστε ακόμη ότι πολλά από τα καλούδια του μενού έρχονται από διάφορα μέρη της Ελλάδας, όπως το ημίγλυκο κρασί από τον Τύρναβο, τα λουκάνικα και οι καβουρμάδες από την Ξάνθη, τα μυζηθροπιτάκια και τα μαραθοπιτάκια από την Κρήτη.

Ανοιχτό καθημερινά από νωρίς το πρωί για καλοφτιαγμένο καφέ και νόστιμα πρωινά, έως τις 02.00 για να το διασκεδάσετε με την πούχια σας.

INFO

Θεσσαλονίκης 170
Πετράλωνα
2155004343
f togiabri
@ to_giavri

ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ

Φρέσκο ψάρι και σπιτικές γεύσεις
που... Θεραπεύουν!

Εδώ και πάνω από 30 χρόνια το Θεραπευτήριο αποτελεί σταθερό σημείο αναφοράς στα Άνω Πετράλωνα για όσους αγαπούν το σπιτικό, παραδοσιακό φαγητό. Και η αλήθεια είναι πως το αγαπημένο μας στέκι ακουμπάει στο τραπέζι μας όλα όσα αγαπάμε από τη μαγειρική της μαμάς: σπιτική φροντίδα, απλά, ποιοτικά υλικά και πιάτα που ξυπνούν μνήμες. Το μενού στηρίζεται αποκλειστικά στην καλή πρώτη ύλη και την καθημερινή,

φρέσκια προετοιμασία. Κάθε πιάτο είναι χειροποίητο, μαγειρεμένο με αγάπη και μεράκι. Το Θεραπευτήριο ξεχωρίζει για την εξειδίκευσή του στο φρέσκο ψάρι και τα θαλασσινά, αλλά και για την πληθώρα των παραδοσιακών πιάτων που αγαπήσαμε μικροί και μεγάλοι. Ανάμεσα στις πιο δημοφιλείς επιλογές είναι οι λαχανοντολμάδες, τα γεμιστά, το παστίσιο, ο μουσακάς και φυσικά το φρέσκο καλαμάρι. Το ψάρι είναι πάντα ημέρας, σωστά ψημένο και σεβριρισμένο όπως του αξίζει.

Το Θεραπευτήριο είναι μια εμπειρία που φέρνει κοντά τις γεύσεις της οικογένειάς και της ελληνικής παράδοσης. Και τώρα, με τον καιρό να ανοίγει, ο όμορφος εξωτερικός χώρος του γίνεται το ιδανικό σκηνικό για να χαϊρόμαστε τα πιάτα του κάτω από τον αθηναϊκό ήλιο. Αν κι εσείς αγαπάτε τις αυθεντικές, παραδοσιακές γεύσεις, την αίσθηση του «σαν στο σπίτι» και τις κάτι παραπάνω από φιλικές τιμές, τότε το Θεραπευτήριο είναι το μέρος που θα επιστρέψετε ξανά και ξανά.

INFO

Κυδαντιδών 41
Άνω Πετράλωνα
2103412538
f totherapeftirio
@ to_therapefterio

ΚΑΣΤΕΛΛΟ

Αυθεντικές γεύσεις που μυρίζουν Κάρπαθο

Το παραδοσιακό καρπαθιώτικο καφενείο, που από το 1982 κρατά ζωντανή τη γαστρονομική και πολιτιστική παράδοση του νησιού. Όλα τα πιάτα ετοιμάζονται με αυθεντικές πρώτες ύλες που ταξιδεύουν απευθείας από την Κάρπαθο. Θα απολαύσετε χειροποίητες μακαρούνες, τοπικό αρμυρίκι, παραδοσιακά κασιώτικα ντολμαδάκια, τραγανά παξιμάδια (κουσουμά) από την Ολυμπο Καρπάθου, καθώς και ξεχωριστή παστί μένουλα – η καρπαθιώτικη εκδοχή της σαρδέλας –, συνοδεύοντας με μια μεγάλη ποικιλία από αποστάγματα. Τα πρωινά σερβίρει μερακλίδικο ελληνικό καφέ ή φραπέ, όπως ταιριάζει σε ένα αυθεντικό καφενείο, ενώ συχνά θα συναντήσετε γλέντια με ζωντανή μουσική και παραδοσιακά τραγούδια από την Κάρπαθο και την Κάσο.

INFO

Ευριπίδου 88
Αθήνα, 2103212789
f Παραδοσιακό Καφενείο
@kafenio_kastello

ΤΑΒΕΡΝΑ ΚΛΗΜΑΤΑΡΙΑ

Αυθεντικές γεύσεις από το 1927

Στην καρδιά της Αθήνας, στην Πλατεία Θεάτρου, η Ταβέρνα Κληματαρία μάς προσκαλεί σε ένα ταξίδι γεύσεων και ήχων όπως παλιά. Με ιστορία από το 1927, αποτελεί σημείο αναφοράς για την παραδοσιακή ελληνική κουζίνα, προσφέροντας πιάτα μαγειρεμένα με μεράκι και αγνά υλικά. Οι γάστρες σιγοψήνουν λαχταριστές συνταγές, όπως το χοιρινό κότσι με πατάτες και το αρνάκι. Το σπιτικό ψωμί και οι χειροποίητες πίτες δένουν στην εντέλεια με τις χειροποίητες αλοιφές και τα γευστικά ορεκτικά με υλικά εποχής.

Από Τρίτη έως Κυριακή η ζωντανή μουσική γεμίζει τον χώρο με νότες, δημιουργώντας μια ατμόσφαιρα που συνδυάζει τη γευστική απόλαυση με την ψυχαγωγία. Εμπειρία αυθεντικής ελληνικής φιλοξενίας σε ένα περιβάλλον που παντρεύει το χθες με το σήμερα.

INFO

Πλατεία Θεάτρου 2, Αθήνα
2103216629
@tavernaklimataria1927
f Klimataria
info@klimataria.gr

ΤΡΕΛΗ ΡΟΔΙΑ

Μία εμπνευσμένη γευστική εμπειρία

Μια ταβέρνα αλλιώς από τις άλλες άνοιξε εδώ και λίγους μήνες στα Άνω Πετράλωνα και μας έχει κλέψει τις καρδιές. Για την αγάπη της για την τέχνη (με όνομα εμπνευσμένο από την ποίηση του Ελύτη), για τους φιλόξενους ανθρώπους της και πάνω απ' όλα για το νόστιμο φαγητό της. Δεν θα μπορούσε να γίνει και διαφορετικά, καθώς επικεφαλής στην κουζίνα είναι ο Πάνης Ρουμάνος, γνωστός από το φημισμένο για μια 15ετία Ριγγοπόπουλο στο Παγκράτι. Εδώ, λοιπόν, τα πάντα είναι χειροποίητα και διαλεχτά: από τα λαχταριστά μοσχαρίσια μπιφτέκια, τα αρνίσια παϊδάκια και τη σπαλομυριζόλα, όλα ψημένα στα κάρβουνα, μέχρι εκείνα τα μερακλίδικα λουκάνικα, τις φοβερές αλοιφές, τις σαλάτες και τα ορεκτικά – ρωτήστε και για τα πιάτα ημέρας. Μια ταβέρνα που σίγουρα θα γίνει το αγαπημένο στέκι σας!

INFO

Κυδαντίδων 39, Πετράλωνα
2110082307
@treli_rodia

follow @athensvoice on

Instagram

tag your pics with

#athensvoice to be featured

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΠΑΣΧΑΛΙΝΕΣ — ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ —

Το έθιμο θέλει όλους τους αγαπημένους να συγκεντρώνονται γύρω από το οικογενειακό τραπέζι. Για τις ημέρες του Πάσχα θέλεις να διαλέξεις τα καλύτερα. Πάρε ιδέες για τα γλυκά και τα γεύματα των εορτών, αλλά και για τα δώρα που θα κάνεις.

Επιμέλεια: ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΑΤΩΜΕΡΗ, ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΙΣΙΡΛΗ

ZUCCHERINO

Το πιο γλυκό Πάσχα συμβαίνει εδώ!

Τα σμυρνέικα κουλούρια που μόλις βγήκαν από τον φούρνο των Ζαχαροπλαστείων Zuccherino έχουν μια μαγική ιδιότητα: σε μεταφέρουν πίσω ολόκληρες δεκαετίες με το άρωμά τους και μόνο, τότε που ήσουν παιδί και η γιαγιά σου έψηνε τα κουλούρια της λαμπρής στην κουζίνα. Έτσι είναι και αυτά τα τραγανά κουλουράκια από το Zuccherino, μοσχομυριστά σαν της γιαγιάς, άλλωστε η συνταγή τους πέρασε από γενιά σε γενιά για να φτάσει στο σήμερα. Το ίδιο συμβαίνει και με το παραδοσιακό τσουρέκι Zuccherino, πάντα φτιαγμένο από τα καλύτερα υλικά. Όχι ότι λείπουν οι σύγχρονες γεύσεις, το αντίθετο! Φέ-

τος στα Ζαχαροπλαστεία Zuccherino θα βρείτε τα ξακουστά γεμιστά τσουρέκια με πραλίνες ανώτερης ποιότητας, σε 4 μοναδικές γεύσεις: τριλογία σοκολάτας, Bueno, Lila και... Dubai Chocolate! Αν τώρα θέλετε κάτι ακόμη πιο διαφορετικό, υπάρχει η μοναδική στο είδος της Zuccherino Babka (γεμιστό τσουρέκι με βιολογικό μέλι, σοκολάτα και καρύδια), αλλά και η Colomba, δηλαδή το πασχαλινό panettone των Ιταλών, φτιαγμένο με φυσικό προζύμι αργής ωρίμασης. Τι άλλο; Μα φυσικά τα υπέροχα σοκολατένια αυγά Zuccherino, που φτιάχνονται αποκλειστικά με γνήσια σοκολάτα, κυκλοφορούν σε απίθανα σχέδια και δεν μοιάζουν με κανένα άλλο! Σίγουρα τα βαφτιστήρια θα ενθουσιαστούν με ένα Surprise Chocolate Egg, που όταν σπάει αποκαλύπτει ακόμη περισσότερες λιχουδιές. Όλα αυτά, αλλά και πολλά περισσότερα (όπως ολοκληρωμένες προτάσεις δώρων αλλά και μια μεγάλη ποικιλία σε πασχαλινά προϊόντα χωρίς ζάχαρη) τα βρίσκετε στο e-shop των Ζαχαροπλαστείων, σε όλες τις γνωστές πλατφόρμες delivery και φυσικά σε όλα τα καταστήματα Zuccherino, τις πιο ζαχαρένιες γωνιές της πόλης!

INFO

● Π. Φάληρο
Πρωτέως &
Σειρήνων 48,
2109845238 /
● Π. Φάληρο,
Αγ. Αλεξάνδρου 41 &
Ναϊάδων,
2109830049 /
● Ν. Σμύρνης, 2ας
Μαΐου 12,
Πλατεία, 2109357590 /
● Μοναστηράκι,
Μητροπόλεως 80,
2103213015
www.zuccherino.gr

f [zuccherino.gr](https://www.facebook.com/zuccherino.gr)
@ [zuccherino.gr](https://www.instagram.com/zuccherino.gr)

ΕΥΒΙΟΤΟΠΟΙ

Το εκλεκτό μας πασχαλινό τραπέζι

Με φιλοσοφία που λέει «φρόντισε τα ζώα και αυτά θα φροντίσουν εσένα», οι ευβιότοποι θα γεμίζουν και αυτό το Πάσχα τα οικογενειακά μας τραπέζια με κρέας βιολογικής εκτροφής, ελληνικής προέλευσης και εξαιρετικής ποιότητας, με σεβασμό στη φύση, τη γεύση και φυσικά, σε όλους εμάς.

Οι προτάσεις εξαιρετικές: από το παραδοσιακό κοκορέτσι φούρνου, μέχρι το κατσίκι και το αρνί –ολόκληρα, κομμένα σε παϊδάκια ή μερίδες– ιδανικά για σουβλά, φούρνο ή κατσαρόλα, έχουν φροντίσει να μας προσφέρουν τα πιο εκλεκτά πασχαλινά εδέσματα για ένα τραπέζι γεμάτο γεύση, παράδοση και

θαλπωρή. Ανάμεσα στις ξεχωριστές προτάσεις θα βρείτε τη χειροποίητη πασχαλινή κιμαδόπιτα με βιολογικό φύλλο, αγκινάρα, φινόκιο και ανάμεικτο κιμά, καθώς και αυθεντικές συνταγές όπως τζιγεροσαρμάδες, γαρδουμπάκια και μαγειρίτσα, φτιαγμένες με αγνά υλικά και απόλυτο σεβασμό στην παράδοση. Συμπληρώστε το πασχαλινό σας μενού με παραδοσιακά λουκάνικα, καλοψημένο κοντοσουβλι, κεμπάπ, σουβλάκια και μπριζόλες –όλα με επιλογές από μοσχάρι, χοιρινό ή κοτόπουλο– αλλά και με τα ακαταμάχητα μπιφτέκια προβατίνας.

Εδώ το Πάσχα είναι οικογένεια. Είναι μοίρασμα. Είναι ένα γεμάτο τραπέζι που γίνεται αφορμή για αληθινή επαφή. Και γι' αυτό, κάθε προϊόν που φεύγει από εδώ, κουβαλάει μέσα του μια μικρή υπόσχεση: ότι θα συμβάλει σε μια όμορφη στιγμή. Τα βραβευμένα βιολογικά κρέατα και αλλαντικά των ευβιότοποι, όπως και τα προσεκτικά επιλεγμένα συνοδευτικά από Έλληνες παραγωγούς, θα τα προμηθευτείτε από τα δύο καταστήματα σε **Κηφισιά** και **Νέο Ψυχικό**, καθώς και από τα **συνεργαζόμενα καταστήματα**, που θα βρείτε στην ιστοσελίδα τους.

INFO

Λ. Κηφισίας 359
Κηφισιά, 2106207981
Λ. Δημοκρατίας 3
Νέο Ψυχικό
2106777 730
www.eviotopoi.gr
f [eviotopoi](https://www.facebook.com/eviotopoi)
@ [eviotopoi](https://www.instagram.com/eviotopoi)

ΚΟΣΜΙΚΟΝ

Ζαχαροπλαστεία των ονείρων

Το φημισμένο Κοσμικόν μάς έχει καλομάθει με τις απίθανες γεύσεις που μας προσφέρει από το μακρινό 1961, όταν οι Λεωνίδας Παλαμίδης και Δημήτρης Τελώνης άνοιξαν το πρώτο κατάστημα στον Άγιο Νικόλα. Πολλά και νόστιμα θα προμηθευτείτε από τα καταστήματα Κοσμικόν, αλλά μια και οι μέρες το επιβάλλουν, να σας (επανα)υστήσουμε το αξεπέραστο τσουρέκι: με ζύμη από ποιοτικό αλεύρι, νότες φρέσκου βούτυρου, μυρωδάτη μαστίχα Χίου και μαχλέπι. Ζυμώνεται και ξεκουράζεται με

υπομονή και αγάπη όσο χρειαστεί, και όταν βγει από τον φούρνο θα είναι το πιο αφράτο και νόστιμο τσουρέκι που έχετε φάει ποτέ! Και δίπλα σε αυτό, άξιοι συμπρωταγωνιστές στο τραπέζι μας τα τέλεια, χειροποίητα πασχαλινά κουλουράκια!

Φυσικά, στις προθήκες του Κοσμικόν φιγουράρει πάντα το μεγαλοπρεπές γαλακτομπούρεκο – Κοσμικόν και γαλακτομπούρεκο, άλλωστε, αποτελούν έννοιες ταυτόσημες. Η συνταγή είναι μυστική και περνάει από στόμα σε στόμα, αλλά αυτά που μπορούμε όλοι να μοιραστούμε είναι οι ολόφρεσκες πρώτες ύλες, το βούτυρο γάλακτος, το χειροποίητο φύλλο, το τέλειο σιρόπιασμα και η προσοχή στην εκτέλεση, με αποτέλεσμα ένα γαλακτομπούρεκο-όνειρο!

Βεβαίως, εδώ θα βρείτε και πολλά ακόμα θαυμαστά. Τούρτες για εσάς ή για τους αγαπημένους σας, παραδοσιακά σιροπιαστά, όπως κανταΐφι, ραβανί και άλλα, προφιτερόλ και μιλφέιγ που θα σας μείνουν αξέχαστα και ό,τι άλλο ποθεί η καρδιά του κάθε γλυκατζή. Για τις πιο γλυκές σας γιορτές!

INFO

● **Αγ. Νικόλαος:**
Λ. Ιωνίας 104,
2108649124 /
● **Αγ. Ελευθέριος:**
Χρυσοστόμου Σμύρνης
69, 2102023350 /
● **Π. Φάληρο:**
Αγ. Αλεξάνδρου 102 &
Ζησιμοπούλου,
2109811677 /
● **Αγ. Μαρίνα:** Ιερά Οδός
335, 2105447828 /
● **Γλυφάδα:**
Πλ. Βάσως Κατράκη 6,
2108943919
● **Αγ. Παρασκευή:**
Χαλανδρίου 34,
2106086337
www.kosmikon.eu
f kosmikon
zaxaroplasteia
i kosmikon_
zaxaroplasteia

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΠΑΣΧΑΛΙΝΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

BAKLAVAS

Πολίτικα γλυκά που μοσχομυρίζουν
βούτυρο και τέλεια τσουρέκια

Η ιστορία του Baklavas ξεκινά το 2003 όταν άνοιξε το πρώτο μαγαζί στο Παλαιό Φάληρο, ενώ πλέον υπάρχουν άλλα δύο (Σύνταγμα και Γλυφάδα), καθώς και ένα μόνο με παγωτά στη Βουλής. Πολίτικα γλυκά με αγνές πρώτες ύλες. Χαρακτηριστικό τους είναι το φρέσκο αργοπρόβειο βούτυρο – από έναν παραγωγό από τη Μυτιλήνη – που μοσχομυρίζει σε όλα τα προϊόντα τους. Υπάρχουν περίπου 60 κωδικό στο κατάστημα: από τη μεγάλη ποικιλία σε μπακλαβάδες μέχρι και το αυθεντικό καζάν ντιπί, προφιτερόλ, χειροποίητα

λουκούμια αλλά και δικά τους παγωτά. Τα πάντα φτιάχνονται στο εργαστήριό τους, με πολιτικές συνταγές και πρώτες ύλες από την Ελλάδα. Το μόνο που φέρνουν από την Κωνσταντινούπολη – και συγκεκριμένα από την περιοχή Αντέμπι, στα σύνορα με τη Συρία – είναι αυτό το χαρακτηριστικό έντονο πράσινο φιστίκι που έχουν σε πολλά γλυκά τους. Μπακλαβάς φιστίκι, σοκολάτα, καρύδι ή μήπως σομπιγιέ; Όλα θα τα βρείτε εδώ. Στα αγαπημένα του κόσμου, πέρα από τα μπακλαβάκια κάθε είδους, είναι τα κανταΐφια αλλά και το τσουρέκι τους. Ειδικά την περίοδο του Πάσχα υπάρχει μεγάλη ζήτηση από όλη την Ελλάδα, με online παραγγελίες.

Με μαχλέπι που αλέθουν μόνοι τους, μαστίχα Χίου, αργοπρόβειο αλλά και αγελαδινό βούτυρο, είναι ένα προϊόν που αξίζει να δοκιμάσετε. Και αν τα γλυκά είναι λίγο πιο «τσιμπημένα» σε τιμές, είναι διότι στο Baklavas ποντάρουν στην ποιότητα των υλικών τους, τις αυθεντικές συνταγές, τις σωστές τεχνικές και φυσικά στη μοναδική γεύση των προϊόντων τους.

INFO

● **Αγ. Αλεξάνδρου 5**
Παλαιό Φάληρο
Εμπορικό Κέντρο
Φλοίσβου
2109840733 / Ερμού &
Νίκης 10
● **Σύνταγμα**
2103213959 / Δημητρίου
Γούναρη 137
Γλυφάδα, 2109600555

www.mpaklavas.gr

ΡΕΜΟΥΝΔΟΣ

Πασχαλινά καλούδια και νηστίσιμες λιχουδιές

Στο πιο διάσημο αρτοποιείο της Κυψέλης ξέρεις ότι θα βρεις καθημερινά μια μεγάλη ποικιλία σε είδη ψωμιού και υπέροχα βουτήματα, από τα πιο αγνά υλικά. Πλησιάζοντας στο Πάσχα, αξίζει επίσης να θυμάσαι ότι εδώ βρίσκεις από το πρωί και πεντανόστιμες νηστίσιμες επιλογές, που ξεφεύγουν από τα συνηθισμένα και περιλαμβάνουν σάντουιτς με αραβική πίτα και μπιφτέκι λαχανικών, μανιταρόπιτα, σπανακόπιτα χωρίς τυρί, springrolls λαχανικών, καθώς και πολλές προτάσεις σε γλυκά και βουτήματα. Όσο για τα περίφημα τσουρέκια του Ρεμούνδου με μαχλέπι και μαστίχα, που φτιάχνονται με την παραδοσιακή οικογενειακή συνταγή και κάνουν όλη τη γειτονιά να μοσχοβολάει, αξίζουν οπωσδήποτε δοκιμής, όπως επίσης τα λαχταριστά πασχαλινά κουλουράκια, που δεν τα χορταίνεις με τίποτα.

INFO

Κυψέλης 37
2108215808
Κυψέλη
f Αρτοποιείο Ρεμούνδος
i Αρτοποιείο Ρεμούνδος

ΡΟΔΟΝ

Το πιο γλυκό μας Πάσχα!

Η οικογενειακή επιχείρηση, που συνεχίζει την παράδοση με το ίδιο μεράκι και αγάπη για περισσότερα από 50 χρόνια, μας ετοιμάζει τα καλύτερα για το Πάσχα! Θα βρείτε τσουρέκια που θα σας μείνουν αξέχαστα, από τα κλασικά μαστιχωτά, αλλά και με επικαλύψεις σοκολάτα, φιστίκι και μπουένο, ενώ μια ιδιαίτερη θέση στο τραπέζι σας θα βρουν και τα εξαιρετικά πασχαλινά κουλούρια με μαστίχα και πορτοκάλι. Οι μικροί μας φίλοι θα ενθουσιαστούν με τα πασχαλινά αυγά, φτιαγμένα με σοκολάτα γάλακτος αλλά και κουβερτούρα, και σίγουρα θα ξετρελαθούν από τα εντυπωσιακά σοκολατένια λαγουδάκια και πασχαλίσες! Θα ανακαλύψετε και πολλές νηστίσιμες επιλογές, όπως σκαλτσούνια, μπλοπιτάκια με άκνη, ρωξάκια, χαλβά, αλλά και κανταΐρι και μπακλαβά. Και, βεβαίως, μη χάσετε το φημισμένο προφιτερόλ, που την Κυριακή του Πάσχα έχει την τιμητική του σε οικογενειακό μέγεθος 8 μερίδων!

INFO

Αυλώνος 42, Σεπόλια
2105123495
i zaxaroplasteio_rodon

LIONKIDS

Απίθανα παιδικά παπούτσια και αξεσουάρ

Το Πάσχα πλησιάζει και τα βαφτιστήρια έχουν την τιμητική τους. Ιδανικός προορισμός αυτές τις μέρες δεν είναι άλλος από το LIONKIDS, το ηλεκτρονικό κατάστημα με τη μεγαλύτερη ποικιλία σε εντυπωσιακά παιδικά παπούτσια και αξεσουάρ. Στην πλούσια συλλογή του περιλαμβάνονται σχέδια που λατρεύουν τα παιδιά, όπως με αγαπημένους ήρωες της Disney, παιδικά παπούτσια με φωτάκια, αλλά και με γκλίτερ, όλα από κορυφαία brands του χώρου, όπως Lelli Kelly, BULL BOYS, SKECHERS κ.ά. Και για ολοκληρωμένες προτάσεις δώρων, υπάρχει μια εξίσου μεγάλη ποικιλία σε παιδικά αξεσουάρ, όπως τσαντάκια, μαγιό και καπέλα, ενώ κάθε παραγγελία συνοδεύεται και από ταιριαστά δωράκια. Extra tip: Τα παιδιά θα διασκεδάσουν με την ψυχή τους στον υπέροχο παιδότοπο με το μεγάλο τραμπολίνο.

INFO

Ασπροποτάμου 27
Άγιος Δημήτριος, 6989752763
f lionkids.gr
i lionkids.gr

ΒΕΛΑΝΙΔΙ KIDS

Ξεχωριστά παιχνίδια και πρωτότυπες ιδέες για δώρα

Αναζητάτε το τέλειο δώρο για γενέθλια, γιορτές ή ιδιαίτερες στιγμές; Στο Βελανίδι Kids θα βρείτε υπέροχες προτάσεις που θα ενθουσιάσουν τους μικρούς φίλους, καθώς απευθύνεται σε ηλικίες από 0 έως 5. Οι λαμπάδες του καταστήματος ξεχωρίζουν για την πρωτοτυπία και την αισθητική τους, κάνοντάς τες την ιδανική επιλογή για το Πάσχα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η συλλογή από ξύλινα παιχνίδια, τα οποία ξεχωρίζουν για την ποιότητά τους και την οικολογική τους προσέγγιση – πάντα με γνώμονα την ασφάλεια των παιδιών. Με εύκολες online αγορές και αποστολές σε όλη την Ελλάδα, το Βελανίδι Kids είναι η απόλυτη επιλογή για όσους θέλουν να κάνουν πραγματικότητα την wishlist των παιδιών τους!

INFO

6948983300
www.velanidikids.gr
f velanidikids
i velanidi_kids

ΑΡΤΙΣΤΟΝ

Λαχταριστά αλμυρά, ονειρεμένα γλυκά,
πάντα με αγάπη

Από το 1910, η οικογένεια Χριστοδούλου γράφει τη δική της ιστορία στη γεύση, συνδυάζοντας την παράδοση με τη φρεσκάδα και τις τάσεις του σήμερα. Στους φούρνους Άρτιστον κάθε δημιουργία φτιάχνεται με μεράκι και αγάπη για την ποιότητα. Από τα πρωτότυπα και λαχταριστά αλμυρά μέχρι τη ζαχαροπλαστική που μοιάζει να βγήκε από όνειρο, εδώ κάθε δημιουργία αποτελεί μια μικρή γιορτή της τέχνης της γεύσης. Την περίοδο του Πάσχα, οι φούρνοι Άρ-

τιστον γεμίζουν αρώματα, χρώματα και αληθινή δημιουργία. Σαρακοσιανά και νηστίσιμα, φτιαγμένα με προσοχή στη λεπτομέρεια, που ξεχειλίζουν νοστιμιά. Τσουρέκια φουσκωτά και αφράτα, με παραδοσιακό χαρακτήρα και σύγχρονη προσωπικότητα. Πασχαλινά κουλούρια, λαχταριστά και χειροποίητα, όπως τα αγαπήσαμε από παιδιά.

Και βέβαια, σοκολατένια αυγά που τραβούν τα βλέμματα. Πρωτότυπα, εντυπωσιακά και φτιαγμένα με σοκολάτα εξαιρετικής ποιότητας, είναι το τέλειο δώρο ή η πιο απολαυστική δικαιολογία για να χαρίσετε στον εαυτό σας κάτι ξεχωριστό.

Με αγνά υλικά, γνώση που περνά από γενιά σε γενιά και συνεχή προσαρμογή στις γαστρονομικές απαιτήσεις της εποχής, τα Artiston δημιουργούν γεύσεις που συνδυάζουν το αυθεντικό με το σύγχρονο. Φρέσκες δημιουργίες, που γεμίζουν τη μέρα και το Πάσχα σας με νοστιμιά, σας περιμένουν σε 4 σημεία στο κέντρο της Αθήνας.

INFO

● Σπ. Τρικούπη 61 & Μετσόβου, Εξάρχεια
2108211029
● Σόλωνος 91 & Χαριλάου Τρικούπη
Αθήνα, 2103629489
● Σκουφά 41
Κολωνάκι
2103607907
● Χαρ. Τρικούπη 80 & Ερεσού, Αθήνα
2111838071
www.artiston.gr

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ ΚΑΓΓΕΛΗΣ

Τα πασχαλινά γλυκά που λαχταράς!

Το αιώνιο δίλημμα: τσουρέκι το κλασικό, το μαστιχωτό, το μυρωδάτο, που μπαίνει στο σπίτι και μοσχοβολάει ο τόπος; Ή τσουρέκι με σοκολάτα, που το τρως και δεν μπορείς να σταματήσεις; Απάντηση: και τα δύο! Κι επειδή θέλουμε το καλύτερο τσουρέκι, παραδοσιακό, χειροποίητο, πλεξιδωτό και αφράτο, η απόλυτη πρόταση είναι τα φημισμένα πασχαλινά τσουρέκια του Ζαχαροπλαστείου Καγγέλης, που από το 1982 μας προσφέρει τα καλύτερα! Εδώ, στο εργαστήριο του Ζαχαροπλαστείου Καγγέλης, καθημερινά συ-

ντελούνται μικρά γευστικά θαύματα. Τσουρέκια ολόφρεσκα, φτιαγμένα με αγάπη και τέχνη από τα καλύτερα υλικά, πασχαλινά κουλουράκια, πεντανόστιμα και βουτυρένια, σε μεγάλη ποικιλία, φοβερά σοκολατένια αυγά από δική τους σοκολάτα γάλακτος ή υγείας, για το σπίτι, για το βαφτιστήρι, για δώρα, για τη δουλειά!

Και μαζί με τα πασχαλινά θα βρείτε και όλα αυτά τα τέλεια γλυκά, με τα οποία το Ζαχαροπλαστείο Καγγέλης μάς έχει καλομάθει όλα αυτά τα χρόνια. Πάστες που μένουν αξέχαστες, αμυγδάλου, σοκολατίνες και άλλες, προφιτερόλ, σοκολατόπιτες, εκμέκ πολίτικο και κανταΐφι, τάρτες, τα πιο νόστιμα βουτήματα, διάφορα κεράσματα, όπως λαχταριστά μακαρόν, κοκάκια, εκλεράκια, τρουφάκια, τέλεια σιροπιαστά, παγωτίνια, αλλά και τούρτες, για εμάς ή τους αγαπημένους μας.

Όλα αυτά σε έναν καλαίσθητο χώρο με φιλόξενους ανθρώπους, που μπορούν να αναλάβουν να ετοιμάσουν και κάθε σας εκδήλωση, για τις πιο γλυκές σας αναμνήσεις!

INFO

Χλόης 37 & Λεωφόρος Κουσίδη
Γρηγορίου 30
Ζωγράφου, 2107756729
www.kaggelis.gr
Facebook: [zaxaroplasteio.kaggelis#](https://www.facebook.com/zaxaroplasteio.kaggelis#)

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς

CCCXXIII Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

Νίνο Ρότα: Μια στιγμή χαράς Συνδέοντας τη μουσική με τον κινηματογράφο

Ελάχιστη εισαγωγή στο έργο του σπουδαίου συνθέτη, που έφυγε στις 10 Απριλίου του 1979

Ενδεχομένως, αρκετοί έχουν στο μυαλό τους τον Νίνο Ρότα πρωταρχικά ως τον συνθέτη που έγραψε τη μουσική για τον «Νονό» του Φράνσις Φορντ Κόπολα. Κι αυτό επειδή ήταν τεράστια η επιτυχία της ταινίας και πολύ ταίριαστέ η μουσική του Ρότα. Όμως, αν σκάψει κανείς ελάχιστα πιο βαθιά, θα βρει έναν τεράστιο πλούτο μεγάλης μουσικής από την πλευρά του συνθέτη, που μάλιστα δεν έμεινε μόνο στον κόσμο της κινηματογραφικής μουσικής, αλλά πήγε πολύ πιο πέρα.

NINO ROTA, 1972. © KEYSTONE/HULTON ARCHIVE/GETTY IMAGES

Ο Νίνο Ρότα ξεκίνησε να παίζει πιάνο στα 4 χρόνια του και στα 8 είχε πλέον τη δυνατότητα να συνθέτει τα πρώτα του σύντομα κομμάτια. Θεωρήθηκε πολύ σύντομα παιδί-θαύμα και η μουσική του πρωτοπαίχτηκε δημόσια στις αρχές της δεκαετίας του 1920, όταν ήταν μόλις 12 ετών. Πρόκειται για το ορατόριο «Η παιδική ηλικία του Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή», που παρουσιάστηκε το 1923 στο Μιλάνο. Ωστόσο, η πρώτη του μουσική για ταινία ήρθε το 1933 στο «Treno Popolare» («Λαϊκό τρένο»), σε σκηνοθεσία του **Ραφαέλο Ματαράτσο**. Από εκεί και πέρα, η καριέρα του απογειώθηκε και ο ίδιος γνώρισε πολύ μεγάλη επιτυχία. Όμως παρέμεινε ένας ιδιαίτερα σεμνός άνθρωπος, που ήθελε να

γράφει μουσική όσο το δυνατόν περισσότερο και να μένει μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας. Το να γράφει μουσική ήταν σαν να παίζει ένα παιχνίδι, στο οποίο ήθελε να έχει κοντά του, πέρα από τους φίλους του, στους οποίους ήταν βαθιά αφοσιωμένος, όλο τον κόσμο: «Όταν γράφω μουσική στο πιάνο, νιώθω χαρούμενος. Αλλά –το αιώνιο δίλημμα– πώς μπορεί κάποιος να νιώθει χαρούμενος σ' έναν κόσμο όπου οι άλλοι άνθρωποι δεν είναι ευτυχισμένοι; Θα έκανα τα πάντα για να δώσω σε όλους τους ανθρώπους μια στιγμή χαράς. Αυτό ακριβώς είναι που βρίσκεται στο κέντρο της μουσικής μου».

Ο Νίνο Ρότα έγραψε μουσική για περισσότερες από 150 ταινίες, μερικές από τις οποίες ήταν σημαντικότερες, τόσο για τον ίδιο τον κινηματογράφο όσο και για τη μουσική κινηματογράφου. Πολύ σημαντική ήταν ασφαλώς η συνεργασία του με τον **Φράνσις Φορντ Κόπολα**. Μάλιστα με τον «Νονό No 2» κέρδισε και το Όσκαρ το 1974. Εξαιρετική ήταν και η συνεργασία του με τον **Φεντερίκο Φελίνι**, που μας έδωσε εμβληματικές μουσικές σε ταινίες μεταξύ των οποίων το «La strada» (1954), οι «Νύχτες της Καμπρία» (1957), η «Dolce Vita» (1960), το «8½» (1963), η «Ιουλιέτα των πνευμάτων» (1965), το «Amarcord» (1973), ο «Καζανόβας» (1976), για να κλείσει με την «Πρόβα ορχήστρας» (1978). Ο Φελίνι, που έκανε σε πολύ μεγάλο βαθμό ονειρικές ταινίες, έλεγε ότι ο Ρότα ένιωθε «τη μουσική των ονείρων καλύτερα από οποιονδήποτε άλλο». Δίπλα στις σπουδαίες φελινικές ταινίες θα ήταν απαραίτητο να συμπληρώσουμε τουλάχιστον τρία ακόμα πολύ μεγάλα φιλμ: τον «Γατόπαρδο» (1963) του **Λουκίνο Βισκόντι**, το «Ρωμαίος και Ιουλιέτα» (1968) του **Φράνκο Τζεφφιρέλι** και την «Ιστορία έρωτα και αναρχίας» (1973) της **Λίνα Βερτμίλερ**.

Όμως ο Νίνο Ρότα, πέρα από συνθέτη μουσικής για τον κινηματογράφο, ήταν κι ένας εξαιρετικός συνθέτης λόγιας μουσικής, αγγίζοντας κάθε φόρμα – τη συμφωνία, το κοντσέρτο, τη μουσική δωματίου, τη φωνητική μουσική, ακόμα και τη θρησκευτική μουσική. Όπως ήταν φυσικό, τα κλασικότερα έργα του δεν είχαν την αναγνώριση που είχε η μουσική του για τον κινηματογράφο, πράγμα πιθανότατα φυσιολογικό για πολλούς λόγους: Πριν απ' όλα, η κινηματογραφική του μουσική πλεονάζει επισκιαζε κάθε άλλη πλευρά του συνθέτη. Ύστερα, ο ίδιος ο Ρότα δεν προωθούσε ιδιαίτερα τα έργα της λόγιας πλευράς του. Ενδεχομένως βέβαια –τόσο σεμνός που ήταν– να μην προωθούσε ούτε τη δουλειά του για τον κινηματογράφο, όμως το έργο αυτό το αναλάμβανε η κινηματογραφική βιομηχανία, που είχε μεγάλη δύναμη εκείνη την εποχή. Τέλος, η επιλογή σε ορισμένα έργα του νεοκλασικού ύφους δεν τον δικαίωσε απόλυτα. Ίσως γιατί, όταν ο Ρότα δημιουργούσε σ' αυτό, η νεοκλασική προσέγγιση ήταν ήδη εκτός μόδας. Όμως τα τελευταία χρόνια, ειδικά οι συμφωνίες και τα κοντσέρτα του παίζονται όλο και συχνότερα και γίνονται όλο και πιο αγαπητά στο παγκόσμιο κοινό.

Ο βαθύτατα συναισθηματικός κόσμος της μουσικής του Νίνο Ρότα δεν μπορεί παρά να αγγίζει κάθε προσεκτικό ακροατή, όσα χρόνια κι αν περάσουν από την εποχή που έχει γραφτεί. «Μια στιγμή χαράς» είναι άλλωστε πάντοτε πολύτιμη...

Clubbing

#18 ΘΑ ΠΑΣ;

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΠΟΛΗ ΠΟΥ ΧΟΡΕΥΕΙ ΑΚΟΜΑ... ΣΕ ΓΛΕΝΤΙΑ!

Του ΓΙΑΝΝΗ Χ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Γλεντέντεχνο

Η παρέα μου είχε πει ότι θα πηγαίναμε σε ρεμπετάδικο. Τι κάνετε εσείς εικόνα όταν ακούτε «ρεμπετάδικο»; **Βαμβακάρη, Τσιτσάνη**, κανέναν **Ζαμπέτα**, τεκέδες, ημιυπόγεια, έναν κάποιο πόνο, μια ανεπαίσθητη μιζέρια. Κάτι να σε τρώει, ρε παιδί μου. Κλασικό ρεμπέτικο σήμερα βρίσκεις σε στέκια φασαίων. Τ' ακούσανε σε κάποιο νησί το καλοκαίρι και τους άρεσε. Ο μουζουζής έχει οπωσδήποτε μπουκλα μαλλί ή mullet, κρίκους στ' αυτιά και σανδάλια τύπου Teva. Μπορεί να έχει μουστάκι, καπνίζει στριφτά και φοράει πουκάμισο που πήρε από thrift και είτε το κλαίει τώρα κάποιος παππούς είτε είναι λιγάκι μοντέρνο κι έχει σχέδια με ανανάδες επάνω. Τώρα, το ρεμπέτικο από το στιλ «**Χιώτης μάμπο**» απέχει όσο να 'ναι. Παρεμβάλλεται μια τέταρτη χορδή, μια **Μαίρη Λίντα**, μια τσακινιά, κάτι. Αυτό το στιλ υπάρχει σε πολλά και ετερόκλητα μέρη. Είναι ο ήχος του πιο «έξω καρδιά» και ακούγεται πιο εύκολα. Υπάρχει κι ένα τρίτο είδος προγράμματος σε μαγαζιά με ζωντανή μουσική. Αυτό το τρίτο είδος αποφάσισε σήμερα το πρωί να το βαφτίσω εγώ. Μιλάμε για πρόγραμμα που ξεκινάει με **Ζαμπέτα**, περνάει από **Σαβδόπουλο**, κάνει μια στάση σε **Χαρούλη, Μάλαμα** και **Καραπατάκη**, φλερτάρει με το «**Αχ, Ελλάδα, σ' αγαπώ**» και το «**Πάρε το δάκρυ μου**» και ξαφνικά, πέφτει «**Στου Παράδεισου τα ωραία**» από **Κατερίνα Κούκα**. Στο ίδιο μαγαζί θα παίξουν και η «**Πριγκιπέσσα**» και το «**Κάτω απ' το πουκάμισό μου**» και λίγο **Πυξ Λαξ** για την ψυχή του φοιτητή που ήρθε από το Μετσόβιο και πίνει μπίρα σε καράφα. Ας το πούμε λοιπόν «Γλεντέντεχνο».

Είναι αυτό το πρόγραμμα που κανείς δεν παραδέχεται ότι του αρέσει, αλλά στο δεύτερο ποτό όλοι πλέον σε πελάγη ευτυχίας. Και δώσ' του χοροί και τσουγκρίσματα και να τραγουδούν τη μια «**εγώ γυμνός ξεκίνησα, εγώ πηγαίνω μόνος, σπíti μου είναι ο δρόμος και τραγούδι μου ο πόνος**» και την άλλη «**θα τα βροντήξω, σου το λέω αληθινά, μου 'χετε φάει τη ζωή μου λίγο λίγο, θα τα βροντήξω και θα πάρω τα βουνά**».

Σ' αυτά τα μαγαζιά που η φάση παραπέμπει σε γλέντι και οι θαμώνες συρρέουν στην πίστα συμβαίνει και το έργο που λέγεται «Κριτική επιτροπή σε καλλιτεία και σόου χορού». Κάθεσαι με την παρέα και βαθμολογείς ντυσίματα και χορευτικές επιδόσεις. Παρατηρείς τα βήματα των επιδοξών που μετράνε τα τετραγωνικά της πίστας με κομμένη την ανάσα. Θα πατήσει το φουστάνι της διπλανής του ο τύπος που έχει ντυθεί «Σπόρτακους», λες και ήρθε αμέσως μετά την προπόνηση στον στίβο; (Όσοι genZers βλέπατε παιδικά στο Star, συνεννοηθήκαμε) Θα μείνει άραγε στη θέση του το στράπλες της κοπέλας που σέρνει τον χορό και κάθε δέκα δεύτερα το πιάνει για να το ξαναβάλει στη θέση του; Σε ποιον να δώσεις το βραβείο ευρηματικής χορογραφίας; Σ' αυτόν που είπε να επιδείξει όλη την ευλυγισία του στις φιγούρες του ζεϊμπέκικου; Σ' εκείνον που χορεύει σαν κουρδισμένος, ό,τι έμαθε στη σχολή χορού; Ή στον εαυτό σου, που χορεύεις σαν να κάνεις τεστ κοπώσεως και λες «ωπαλάκια» για να κατέβεις από την πίστα; Το βραβείο το κερδίζει η νεαρά YouTuber από το διπλανό τραπέζι, που τα έχει χορέψει όλα, μα όλα –συρτά, καλαματιανά, τσιφτετέλια, νησιώτικα– με τον ίδιο φρίσταϊλ τρόπο, μεριμνώντας συγχρόνως ώστε όλοι να δουν το σανδάλι σε σχήμα νούφαρο που φοράει. Ίσως βέβαια το βραβείο να το αξίζω κι εγώ, που πήγα κι έφυγα από το γλεντέντεχνο στεγνός από ποτό επειδή έπαιρνα αντιβίωση εκείνες τις μέρες. Δόξα στην αντιβίωση, που με κράτησε νηφάλιο παρατηρητή.

Σε είδα...

ΚΑΠΟΙΟΣ ΣΕ ΨΑΧΝΕΙ. ΨΑΞΕ ΤΟΝ ΚΙ ΕΣΥ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΕ ΜΑΖΙ ΤΟΥ ΣΤΟ www.athensvoice.gr/stiles/se-eida.

ΘΕΛΩ ΑΛΛΟ ΕΝΑ ΧΑΡΤΑΚΙ

Σε είδα στα Εξάρχεια, ήρθα και σου ζήτησα ένα χαρτάκι στο καφέ που καθόσουν, εσύ με κοίταξες και μου είπες θα μου δώσεις ό,τι θέλω, ακόμη και τον αριθμό σου. Σε λένε Αντώνη, αλλά σκάλωσα και ντράπηκα, οπότε κι έφυγα.

ΑΥΤΑ ΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΑ ΠΡΩΙΝΑ...

Όπως κάθε Κυριακή πρωί, είπα να εξορμήσω για περπάτημα στο κέντρο της Αθήνας. Κάθισα μ' έναν φίλο μου στο LAZY DUCK πίσω από την Αγία Ειρήνη. Κι ενώ έπινα αμέριμνα τον καφέ (το τσάι μου δηλαδή), χαζοκουβεντιάζοντας με τον φίλο μου, εμφανίστηκες εσύ. Δίμετρη με τζιν σορτς και μαύρες μπότες. Εγώ ήμουν μπροστά στο μαγαζί, αλλά εσύ κάθισες προς τα μέσα με μια παρέα πολλών ατόμων. Σου έριχνα κάποια βλέμματα, αλλά εσύ

ήσουν απορροφημένη στην παρέα σου. Για να μην πάθω αυχενικό αλλά και να μην καρφωθώ, συνέχισα τον καφέ μου κοιτάζοντας αδιάφορα άλλες γυναίκες. Αν θέλεις να βρεθούμε, στείλε μου μήνυμα...

THE ITALIANS (ΜΑΡΟΥΣΙ)

Είσαι η μελαχρινή με κρικάκι στη μύτη, είμαι ο καστανός μακρυμάλλης. Κοιταχτήκαμε έντονα και χαμογελάσαμε. Πέρασα πάλι σήμερα, αλλά δε σε βρήκα. Μετάνιωσα που δε σουμίλησα χθες, και μάλλον θ' αργήσω να έρθω πάλι στα μέρη σου. Μακάρι να το δεις και να στείλεις.

TAMIAS

Zara Σταδίου & Κοραή. Γύρω στις 11:30. Ο πανέμορφος ταμίας στον πρώτο όροφο. Σαν να βγήκες από παραμύθι. Από ταινία. Σκάλωσα. Αν το δεις, στείλε.

ΜΟΝΟΔΡΟΜΟΣ

Εσύ που πήγαινες αντίθετα στον μονόδρομο στον Νέο Κόσμο βράδυ Σαββάτου και με βρήκες... Λάθος μου που δεν ζήτησα το τηλέφωνό σου.

ΠΤΗΣΗ ΜΙΛΑΝΟ - ΑΘΗΝΑ

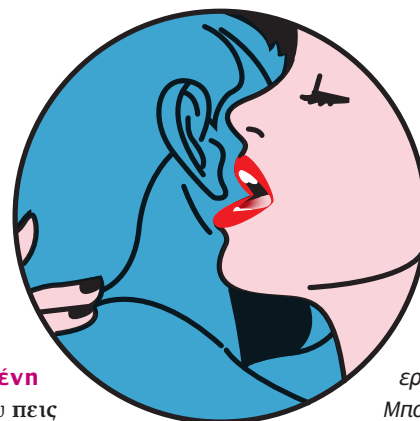
Ελ. Βελ. Ήσουν μπροστά μου. Είμαι η ξανθιά που κάναμε πλάκα. Πέτυχα γνωστή στην πτήση, έπιασα μπλα μπλα και σ' άφησα, έφυγα, βιάστηκα. Θέλω να σε ξαναδώ. Στείλε αν το δεις.

ΜΟΝΑΔΙΚΗ

Πέρασες μπροστά από γνωστό ξενοδοχείο στο Σύνταγμα 11:20 περίπου... Ανοικτό καστανό μαλλί και μαύρο παντελόνι - φόρμα. Έχασα τη μιλιάρη μου και δεν μπόρεσα να πω τίποτα, είσαι μοναδική!

Μίλα μου Βρόμικα - RELOADED

Της ΤΖΕΝΗΣ ΜΕΛΙΤΑ

Γεια σου, αγαπημένη

Τζένη! Θέλω να μου πεις τα δικά σου συμπεράσματα από μια γνωριμία που είχα προσφάτως και με προβληματίσε. Δυστυχώς, είμαι λίγο υπεραναλυτική σε κάποια θέματα, έτσι είναι ο χαρακτήρας μου. Μόλις γνωριστήκαμε, μου πρότεινε να πάω από το σπίτι του. Σκέφτηκα επιτόπου, όταν μου το είπε, ότι θα θέλει να με ρίξει στο κρεβάτι, αλλά προσωπικά δεν είχα σκοπό να κάνω κάτι. Πήγα, ήπιαμε ένα ποτάκι, συζητήσαμε, εγώ κρατιόμουν να μην τον φιλήσω, εκείνος ωστόσο δεν έκανε κίνηση κι έπειτα από καμιά ώρα που μιλούσαμε, μου λέει: «Θες να παίξουμε playstation;». Του απαντάω ναι, αν και δεν τρελαίνομαι για video games. Επί μία ώρα παίζαμε. Έτσι τελείωσε η βραδιά και πήγα σπίτι μου... Τώρα είναι αυτό πρώτο ρομαντικό ραντεβού;

Εκ πρώτης όψεως, όχι, δεν το λες και συμβατικό ρομαντικό ραντεβού, από την άλλη ίσως έτσι είναι ο χαρακτήρας του και να είναι αυτός ο τρόπος του να σε κάνει να νιώσεις πιο άνετα στο σπίτι του. Προτείνω να δώσετε άλλο ένα ραντεβού, αυτή τη φορά κάπου έξω, για να δεις πώς θα πάει, και περμιμένω νεότερα!

Ήρθε και η δική μου σειρά να σου στείλω! Λοιπόν, βγήκα date με έναν άντρα και πετάω στα σύννεφα από έρωτα! Δεν έχουμε πολύ καιρό που βγαίνουμε. Τις πρώτες μέρες όλα ήταν καλά, μου κάνει όλα τα χατίρια, ακόμα κι όταν νιώθω ότι κάποια πράγματα δεν θα τα έκανε αν δεν του το ζητούσα, μέχρι που μου αποκάλυψε ότι έχει κάνει ήδη έναν γάμο και χώρισε πριν από 1 χρόνο. Τώρα νιώθω ενδιασμού, φοβάμαι μήπως δεν είναι σταθερός χαρακτήρας κι έχω μπει σε σκέψεις.

Γεια σου, φίλη! Δεν θέλω να κολλάς βάζοντας στο μυαλό σου περι-

εργες σκέψεις και εικασίες.

Μπορεί με τον άνθρωπο που ήταν παντρεμένος να μην ταίρια-

ζε τελικά, κι αφού μου περιγράφεις ότι είστε αρκετά καλά μεταξύ σας, θα σου πρότεινα να μη σταθείς κάτι τέτοιο εμπόδιο στη σχέση σας. Μην αφήνεις διάφορες προκαταλήψεις να σε φρενάρουν, ζήσε αυτό που συμβαίνει τώρα στη ζωή σου κι άσε το παρελθόν!

Αυτό που βιώνω τον τελευταίο καιρό είναι λίγο περίεργο. Μιλώ με ένα παιδί πολύ ωραίο, κι ενώ μου αρέσει πάρα πολύ, έχω βάσιμες υποψίες ότι είναι εντελώς ψώνιο με την εμφάνισή του. Πρώτον, είναι fashion icon, ντυμένος πάντα στην τρίχα όσες φορές έχουμε βγει, και μάλιστα μου σχολιάζει και τα δικά μου ρούχα, την τσάντα μου, αν την έχω ταιριάξει σωστά ή όχι, τα παπούτσια μου, τα μαλλιά μου, δεύτερον, μιλάει μόνο για τον εαυτό του και μου έχει ζητήσει να τον τραβήξω φωτογραφίες για τα social του, και τρίτον, όποτε περνάει από καθρέφτες και επιφάνειες που αντανακλούν, πάντα σταματάει να κοιταχτεί. Αναρωτιέμαι τι να κάνω και τι θέλει από μένα, αν τελικά είναι ερωτευμένος μόνο με την πάρτη του;

Αγαπητή μου, δεν μπορώ να πω με απόλυτη βεβαιότητα, αλλά έτσι όπως μου τα περιγράφεις, μάλλον έχεις δίκιο. Το σημαντικό στα πρώτα ραντεβού είναι να μιλάτε και οι δυο, να μοιράζεστε πράγματα και να επικοινωνείτε. Να υπάρχει αληθινό και ουσιαστικό ενδιαφέρον και από τις δύο πλευρές. Όχι να παίζετε «My style rocks». Αυτό που μπορείς να κάνεις και να σε βγάλει από τη δύσκολη θέση της απορίας είναι να βγεις 1-2 ραντεβού ακόμη και να του ανοικτείς έτσι ωραία, όπως το κάνεις μ' εμένα, για τα δικά σου ενδιαφέροντα, να δούμε τελικά αν ενδιαφέρεται και για κάτι άλλο πέρα από την εξωτερική του εικόνα. Αν όχι, τότε μην καταπιέζεσαι. Πάμε παρακάτω.

Μίλα μου βρόμικα.
Μίλα μου αληθινά.
email: info@athensvoice.gr
instagram: @melitajenny

★ GOLD SPOT ★

Στα καταστήματα GOLD SPOT λαμβάνετε άμεσα μετρητά για χρυσά κοσμήματα, ασπμικά, ασπμμένα σκεύη, λίρες και αντικείμενα αξίας, χωρίς χρονοβόρες διαδικασίες και στις καλύτερες τιμές της αγοράς. Η αγορά και η ενεχυρίαση χρυσού πραγματοποιείται με απόλυτη εξεμύθεια και διαφάνεια προς τον πελάτη.

ΝΕΑ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ
Άνοιγμα θυρίδων-
εκτιμήσεις

ΜΑΡΟΥΣΙ Θεσέως 28, 2121040444

ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ Λεωφ. Μεσογείων 76, 2111828800

ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ Λιοσίων 172, 2117506600

ΠΑΓΚΡΑΤΙ Φιλολάου 39Α, 2114180000

www.goldspot.gr GoldSpot goldspot.gr

Κριός

20 Μαρτίου - 19 Απριλίου

Εύχομαι να έχεις μια υπέροχη εβδομάδα, Κριέ μου! Έπειτα από καιρό θα νιώσεις πως βρίσκεις τις χαμένες σου ισορροπίες, αφού κάπως θα μπουν όλα σε μια σειρά. Θ' αρχίσεις να πηγαίνεις προς τα κει που θες και θα υπάρξει κόσμος και κοσμάκης που θα κοπεί για να σε βοηθήσει. Παράλληλα, be ready να αντιμετωπίσεις κάποια άκρως καρμικά συμβάντα, από συζητήσεις έως και συναντήσεις. Στα προσωπικά σου, αν είσαι ελεύθερος, θα εμφανιστεί σίγουρα κάποιο παλιό αμόρε. Όμως, κι εσύ είσαι πιο διαβασμένος και ξέρεις πώς πρέπει να κινηθείς. Όχι παρορμητικά, δηλαδή! Αν δεν είσαι ελεύθερος, ήρθε η στιγμή της αλήθειας, οπότε κι εσύ απόφυγε τα μεγάλα λόγια.

Ταύρος

20 Απριλίου - 19 Μαΐου

Καλή σου εβδομάδα, αγαπημέ μου Ταύρε! Εβδομάδα αποφάσεων, κι έτσι ξαφνικά... σε πιάνει μια πρεμούρα και θες να ξεπερδεύεις με οτιδήποτε σχετίζεται με το παρελθόν. Κλείσιμο κύκλων κοινώς. Πρόκειται να αντιμετωπίσεις και κάποια πιο ζόρικα σκηνικά, αλλά επειδή εσύ έχεις σκυλιάσει, ξέρω πως δεν μασάς πουθενά! Και μπράβο σου γι' αυτό! Στα ερωτικά σου, αν είσαι αδέσμευτος, δεν αποκλείεται να δεις κάποιον φίλο με άλλο, πιο ερωτικό μάτι, ή το ανάποδο. Σε κάθε περίπτωση, σκέψου καλά προτού κάνεις το οτιδήποτε. Αν είσαι δεσμευμένος, νιώθεις πως θες το support του αμόρε. Γιατί δεν το ζητάς τότε; Ώρες ώρες δεν σε καταλαβαίνω!

Δίδυμοι

20 Μαΐου - 20 Ιουνίου

Καλή εβδομάδα, αγαπητέ Δίδυμε! Πρέπει να βάλεις το μυαλό σου σε μια τάξη, να πάρεις κάποιες αποφάσεις, να πιστέψεις σ' αυτές και να βρεις το θάρρος να τις υλοποιήσεις. Από την άλλη, ίσως θελήσεις να ασχοληθείς με το σπίτι ή και με τα παιδιά (αν έχεις). Γύρω απ' αυτούς τους τομείς, πάντως, όλο και κάτι θα βρεις με το οποίο θα θελήσεις να καταπιαστείς. Στα θέματα καρδιάς, αν είσαι μπακουρομπάκουρο, θα νιώσεις έντονα συναισθήματα και θα βγεις σε αναζήτηση ταιριού. Καλή τύχη, θα σου πω εγώ! Αν, πάλι, δεν είσαι μπακουρομπάκουρο, θες να μιλάς ξεκάθαρα και σταράτα. Καλό αυτό, μόνο αν προσέξεις τον τρόπο με τον οποίο εκφράζεσαι, έτσι;

Καρκίνος

21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου

Αγαπητέ Καρκίνε, σου εύχομαι καλή εβδομάδα! Αν δεν θες να σε κουτσομπολεύουν οι άλλοι, πρέπει να μάθεις τι θα πει «ιδιωτικότητα». Σ' το τονίζω, γιατί όλο και κάτι από το παρελθόν θα σκάσει μύτη, όπως θέματα σπιτιού, οικογένειας ή σχέσεων ή «κολλήματα» δικά σου... Πέρα, λοιπόν, από το ότι θα πρέπει να βρεις λύσεις, θα πρέπει να το κάνεις και μόνος σου. Στα προσωπικά σου, αν είσαι χωρίς σχέση, κάτι καλό θα προκύψει. Το ότι θα υπάρχει ένα χάσμα μεταξύ σας, είτε χιλιόμετρικο είτε σε mindset, είναι πολύ πιθανό. Αν έχεις ήδη σχέση, γίνε πιο εκδηλωτικός μεν, όχι και πιστικός δε.

Λέων

22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου

Καλή εβδομάδα, Λιονταράκι μου καλό! Θα θελήσεις να ασχοληθείς με κάτι το πιο fun, όπως είναι η οργάνωση κάποιας ταξιδιού ή εκδρομής ή απλά θα αυξήσεις τις ευκαιρίες για μπλα μπλα. Πάντως θα μπορέσεις να διευθετήσεις θέματα σχετικά με το σπίτι και την καθημερινότητά σου, είτε με γραφειοκρατία. Στα αισθηματικά, αν είσαι χωρίς ταίρι, ενδέχεται να γνωρίσεις κάποιον που θα σου ξυπνήσει έντονα συναισθήματα. Θέλω απλά να βεβαιωθείς ότι αυτά είναι αληθινά και ότι δεν αυταπατάσαι απλώς και μόνο για να έχεις κάτι. Αν είσαι με ταίρι, κάνεις πράξεις που κλείνουν στόματα μεν, ζητάς και ανταλλάγματα δε.

Παρθένος

23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου

Καλή εβδομάδα, φίλε Παρθένε! Σταματάς να αμφιβάλλεις για τα πάντα, πιστεύεις στον εαυτό σου και στις δυνάμεις σου και προχωράς. Μην πέσεις με τα μούτρα σε όλα ταυτόχρονα, βάλε προτεραιότητες. Ξεκίνα καλύτερα με τη διευθέτηση των οικονομικών σου. Παράλληλα, μείνε μόνο σε όσα πραγματικά αξίζουν και σου χαρίζουν χαμόγελο. Στα αισθηματικά, αν είσαι μόνος, ίσως κάνεις μια γνωριμία η οποία δεν αποκλείεται να γίνει σχέση άμεσα. Πρόσεξε την αυτή τη βιασύνη σου! Αν δεν είσαι μόνος, θα δεις πως η τεταμένη ατμόσφαιρα κάπως καλμάρει. Εκμεταλλεύσου το για να ζήσεις άκρως ερωτικές στιγμές.

Ζυγός

22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου

Αγαπημέ μου Ζυγέ, καλή σου εβδομάδα! Δες τις προσωπικές σου ανάγκες και επίλεξε δραστηριότητες που τις καλύπτουν. Ταυτόχρονα, άσε πίσω σου οτιδήποτε τριγκάρει τις ανασφάλειές σου. Καιρός δεν είναι, άλλωστε; Πρέπει επιτέλους να αρχίσεις να δίνεις βάση στα vibes. Αν, ας πούμε, νιώθεις ότι εκεί που βαδίζεις θα γίνει η μαλ@κία, μη συνεχίζεις κι εσύ να πιέζεις. Άσ' το καλύτερα, σήκω και φύγε... Στα ερωτικά, αν είσαι μπακούρι, ίσως επανεμφανιστεί κάποιο κατάλοιπο από παλιά. Είτε μεταφορικά είτε κυριολεκτικά αυτό. Μην βιαστείς και όλα θα πάνε καλά! Αν δεν είσαι μπακούρι, ήρθε η ώρα να φανεί αν το μεταξύ σας πατάει σε γερές βάσεις.

Σκορπιός

23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου

Καλή εβδομάδα, Σκορπιέ! Γεμάτη εβδομάδα, αλλά γεμάτη μ' εσένα και τα κομμάτια σου. Ξεκίνα με μια καλή ενδοσκόπηση για το τι θες και τι πρέπει να ξεκουμπιστεί από τη ζωή σου. Άσε πίσω φόβους ή ανασφάλειες, μόνο χρόνο σου τρώνε! Μπορείς να γίνεις και λίγο πιο δοτικός, αν το θες, αλλά φρόντισε να μην περιμένεις ανταπόδοση. Go with the flow, για να σου αποκαλυφθούν ευκολότερα κάποια παρασκηνιακά σκηνικά. Στα προσωπικά σου, αν είσαι αδέσμευτος, κάποια πρόσφατη γνωριμία θα αρχίσει να ευδοκίμει. Άκου το ένστικτό σου και μη βιαστείς. Αν δεν είσαι αδέσμευτος, σταμάτα να κάνεις δεύτερες σκέψεις και άσε τη ρομαντική σου διάθεση να υπερισχύσει.

Τοξότης

22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου

Αγαπημέ Τοξότη, καλή σου εβδομάδα! Θα αρχίσεις να εισπράττεις κάποιους από τους καρπούς των κόπων σου, κάτι που θα σου φτιάξει το κέφι. Θα αναγκαστείς όμως να κάνεις και κάποια ξεκαθαρίσματα, κάτι που δεν ξέρω αν θα σου αρέσει και τόσο! Πάντως αυτή η διαδικασία θα σε μεταμορφώσει! Λίγο πιο μακροπρόθεσμα, θα καλυτερέψουν και οι σχέσεις σου με κάποια σημαντικά για σένα, άτομα! Στα αισθηματικά σου, αν ανήκεις στους αδέσμευτους, δεν αποκλείεται κάποιο άτομο του περιβάλλοντός σου να σε σαγηνεύσει. Αν ανήκεις στους ήδη δεσμευμένους, θα υπάρξουν καθαρά καθαρά μεν, που θα είναι μικρές έντασης και διάρκειας δε.

Αιγόκερως

21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου

Αγαπημέ Αιγόκερε, καλή εβδομάδα! Ζητήματα που σε ταλαιπωρούσαν παίρνουν μια ανोδική πορεία. Από την άλλη, θα βρεις τη διάθεση να οργανώσεις και κάτι το πιο ξεσηκωτικό, όπως ένα ταξίδι. Δεν αποκλείεται ταυτόχρονα να ασχοληθείς και με πιο προσωπικούς σου στόχους ή να ξεκινήσεις και την εκμάθηση κάποιου καινούργιου πράγματος, από γλώσσα μέχρι χόμπι. Στα ερωτικά, αν είσαι ελεύθερος, γίνε πιο επικοινωνιακός αλλά και πιο εκφραστικός. Έτσι θα δώσεις το ελεύθερο στους άλλους να σε προσεγγίσουν ευκολότερα. Αν, πάλι, δεν είσαι ελεύθερος, να ξέρεις πως όσα φέρνει ο διάλογος, δεν τα φέρνει καμία άλλη προσέγγιση!

Υδροχόος

20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου

Καλή εβδομάδα, εύχομαι αγαπητέ Υδροχόε! Όλα σιγά σιγά παίρνουν τον δρόμο τους. Κυρίως έξοδα που σε ταλαιπωρούσαν ή πληρωμές που καθυστέρούσαν. Βάζεις κι εσύ το κεράκι σου, πάντως, καθώς αποφασίζεις πως, αν δεν οπλιστείς με αισιοδοξία και ελπίδα, δεν την βγάζεις... Σε αυτό το mood, ξεκίνα όχι μόνο να κάνεις όνειρα και σχέδια, αλλά και να τα βάζεις σε εφαρμογή. Στα θέματα καρδιάς αν είσαι μπακούρι, μια νέα και άκρως ενδιαφέρουσα γνωριμία προβλέπεται! Αν, βέβαια, σταματήσεις να είσαι μουντρούκος και αμυντικός, έτσι; Αν, τώρα, δεν είσαι μπακούρι, ίσως προκύψει κάποιος καθαγός σχετικά με το πού βαδίζετε ως ζευγάρι.

Ιχθύες

18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου

Να έχεις μια καλή εβδομάδα, Ιχθύ μου! Πρόσεξε πολύ αυτές τις μέρες, μην το παρακάνεις γενικώς. Η υγεία και η κούραση θα σου κοπιάσουν κόκκινη σημαία, να ξέρεις. Από την άλλη, πρέπει να πάρεις και κάποιες αποφάσεις σχετικά με καταστάσεις και άτομα του κύκλου σου. Είναι και τα οικονομικά σου άκρως ζορισμένα, οπότε πρέπει να δεις λίγο πιο σοβαρά και τον τομέα αυτό. Στα προσωπικά, αν είσαι single, έχεις Αφροδίτη στο ζώδιό σου, άρα δεν φοβάσαι τίποτα! Θα δεις πως θα τραβάς τους άλλους σαν μαγνήτη! Αν δεν είσαι single, μπορείς να γεφυρώσεις όποιο χάσμα προκλήθηκε ανάμεσα σ' εσένα και στο αμόρε το τελευταίο διάστημα!

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Αθήνα, 8 Απριλίου 2025

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2024

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΕ ΤΡΟΧΙΑ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ – ΠΥΛΩΝΕΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ Η ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ, ΟΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

Ομιλία του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος **Γιάννη Στουρνάρα** στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 8.4.2025

Οι αλλαγές στο οικονομικό περιβάλλον

Η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σήμερα σε μια μεταβατική φάση, όπου οι σταθερές που χαρακτηρίζουν το μεταπολεμικό διεθνές οικονομικό περιβάλλον μεταβάλλονται σημαντικά, με τις ΗΠΑ να αναστρέφουν το καθεστώς που ίσχυε στο διεθνές εμπόριο και να υιοθετούν πολιτικές δραστηριοποιήσεων των εισαγωγών μέσω της επιβολής δασμών. Αυτή η εξέλιξη αναμένεται να οδηγήσει σε επιβράδυνση της παγκόσμιας εμπορικής και οικονομικής δραστηριότητας, πλήττοντας ιδιαίτερα τις χώρες που εξαρτώνται από τις εξαγωγές, αλλά και τις ΗΠΑ.

Ο κίνδυνος ενός γενικευμένου εμπορικού πολέμου και η μείωση της διεθνούς ζήτησης αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά τις εξαγωγές. Η αυξημένη αβεβαιότητα επιβαρύνει επίσης το επενδυτικό κλίμα, δυσχεραίνοντας την προσέλκυση ξένων επενδύσεων.

Η ανακοίνωση της νέας κυβέρνησης των ΗΠΑ για επιβολή υψηλών δασμών στις εισαγωγές αγαθών από το Μεξικό, τον Καναδά, την Κίνα, την ΕΕ και άλλες χώρες σηματοδοτεί μια σαφή αλλαγή πολιτικής που οδηγεί σε αυξημένη εμπορική προστατευσιμότητα. Οι δασμοί ύψους 25% στις εισαγωγές από το Μεξικό και τον Καναδά, 20% στις εισαγωγές από την Κίνα και την Ευρώπη και 25% στα αυτοκίνητα αποτελούν τα υψηλότερα επίπεδα περιοριστικών μέτρων στο παγκόσμιο εμπόριο από τη δεκαετία του 1940.

Οι συνέπειες ενός τέτοιου εμπορικού πολέμου θα είναι αρνητικές για όλες τις εμπλεκόμενες οικονομίες, συμπεριλαμβανομένων των ΗΠΑ, όπως ήδη επιβεβαιώνουν τα πλέον πρόσφατα στοιχεία για την οικονομία και τις αγορές στις ΗΠΑ. Ο εμπορικός προστατευσιμότητας τείνει να προκαλεί αλυσίδα αντίδρασης, με τις ηγλούσιες χώρες να ανταποδίδουν με αντίμετρα. Αυτά αναμένεται να οδηγήσει σε κλιμάκωση της κρίσης και επιβράδυνση του παγκόσμιου εμπορίου, με σοβαρές συνέπειες για την οικονομική δραστηριότητα και την ανάπτυξη.

Επιπλέον, η παραγωγή, μεταποίηση και διάθεση προϊόντων γίνονται μέσα από παγκόσμιες αλυσίδες αξίας, οι οποίες έχουν αυξήσει την αλληλεξάρτηση των εθνικών οικονομιών. Κατά συνέπεια, η επιβολή δασμών στις εισαγωγές από μια χώρα θα επηρεάσει και τις άλλες χώρες που συμμετέχουν στον παγκόσμιο αλυσίδα αξίας, ακόμη και χωρίς την επιβολή αντίμετρων. Τελικά, οι έμμεσες επιδράσεις θα λειτουργήσουν πολλαπλασιαστικά και θα επηρεάσουν την παγκόσμια οικονομία και όχι μόνο τις χώρες στις οποίες επιβάλλονται δασμοί.

Η Ευρώπη, ως οικονομία με υψηλό βαθμό εξωστρέφειας, είναι ιδιαίτερα ευάλωτη σε μια τέτοια εξέλιξη. Η Ελλάδα, αν και έχει μικρή εξάρτηση από τις ΗΠΑ και επομένως αναμένεται να έχει περιορισμένες έμμεσες επιπτώσεις από την αύξηση δασμών, ενδέχεται να επηρεαστεί άμεσα, καθώς μια συνολική επιβράδυνση του παγκόσμιου εμπορίου μπορεί να μειώσει τη ζήτηση για ελληνικά προϊόντα και υπηρεσίες και να περιορίσει τις προοπτικές ανάπτυξης. Τέλος, η αυξημένη αβεβαιότητα στις αγορές λειτουργεί απορrepτικό για τις επενδύσεις, καθώς οι επιχειρήσεις αποφεύγουν να αναλάβουν κινδύνους σε ένα ασταθές περιβάλλον.

Οι εξελίξεις αυτές απαιτούν από μία κυβερνητική προσαρμογή των στρατηγικών τους, ώστε να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα των οικονομιών τους απέναντι στις νέες συνθήκες. Για την Ελλάδα, η απάντηση σε αυτές τις προκλήσεις βρίσκεται στη συνέχιση της αξιολύπησης δημοσιονομικής πολιτικής, την προσέλκυση επενδύσεων και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων με στόχο την ενίσχυση της παραγωγικότητας, την πρόωψη της καινοτομίας και τη στήριξη προς ένα περισσότερο βιώσιμο αναπτυξιακό υπόδειγμα, το οποίο θα βασίζεται στη διαφοροποίηση της παραγωγικής βάσης και στην ανάπτυξη νέων τομέων με υψηλή προστιθέμενη αξία.

Η ποσοτικοποίηση των επιπτώσεων ενός εμπορικού πολέμου είναι μια εξαιρετικά δύσκολη διαδικασία, καθώς εξαρτάται από παράγοντες όπως η διάρκεια και η ένταση των μέτρων και αντίμετρων, οι χώρες που εμπλέκονται και η ικανότητα των οικονομιών να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες.

Ευρωπαϊκή οικονομία

Η αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας της ευρωζώνης παρουσιάζει μια ήπια επιτάχυνση. Παύσος, ο ρυθμός ανάπτυξης παρέμεινε υποτονικός και το 2024, φθάνοντας μόλις στο 0.9%. Η ανάπτυξη επιβράδυνε κυρίως την άνοδο της καταναλωτικής και τη σταδιακή κάλυψη των χρηματοοικονομικών συνθηκών, ενώ θετική συμβολή είχε και η ενδυνάμυνση της διεθνούς εμπορίας. Παράλληλα όμως, ανασχετική επέδρασε η επίμονη αβεβαιότητα που προκαλούν οι διεθνείς γεωπολιτικές εξελίξεις, αλλά και οι πολιτικές ανακατατάξεις σε επιμέρους χώρες. Το περιβάλλον αυτό οδήγησε σε ύφεση στη Γερμανία και σε κάμψη των επενδύσεων σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ.

Στο πεδίο των τμνών, τόσο ο γενικός όσο και δομικός πληθωρισμός στη ζώνη του ευρώ σημείωσαν σημαντική αποκλιμάκωση. Ο γενικός πληθωρισμός υποχώρησε στο 2.4% (από 5.4% το προηγούμενο έτος). Στην εξέλιξη αυτή συνέβαλαν τρεις βασικοί παράγοντες: (1) η μείωση των τιμών της ενέργειας και των ειδών διατροφής, (2) η διατήρηση της περιοριστικής κατεύθυνσης της νομισματικής πολιτικής και (3) η επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας σε ορισμένες οικονομίες – ή ακόμη και ύφεση, όπως στη Γερμανία – που συγκράτησαν τη συνολική ζήτηση. Ο δομικός πληθωρισμός – ο λεγόμενος «πυρήνας» – επίσης μειώθηκε στο 2.8% (από 4.9% το 2023). Η μείωση αυτή αποδίδεται κυρίως στην υποτονική οικονομική δραστηριότητα και την επιβραδυνόμενη αύξηση του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος.

Ενιαία νομισματική πολιτική

Η νομισματική πολιτική αποδείχθηκε αποτελεσματική στην προσπάθεια μείωσης των πληθωριστικών πιέσεων. Η περιοριστική κατεύθυνση των τελευταίων ενών συνέβαλε καθοριστικά στη σταθεροποίηση των πληθωριστικών προσδοκιών και στη σταδιακή αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, χωρίς σημαντικές επιπτώσεις στην αγορά εργασίας. Κατά τη διάρκεια του 2024, η νομισματική πολιτική άρχισε να γίνεται σταδιακά λιγότερο περιοριστική, αντανακλώντας τη σημαντική υποχώρηση των πληθωριστικών πιέσεων.

Έτσι, το 2024 ξεκίνησε η διαδικασία ολοποίησης της νομισματικής πολιτικής, με τη σταδιακή μείωση των βασικών επιτοκίων και τη μετάβαση προς ένα πιο ουδέτερο νομισματικό περιβάλλον. Η πολιτική επιτοκίων του Ευρωπαϊκού συστήματος βασίστηκε σε μια δυναμική αξιολόγηση των οικονομικών συνθηκών, με τις αποφάσεις να προσαρμόζονται διαδοχικά ανάλογα με το διαθέσιμο δεδομένα. Από τον Ιούνιο του 2024 μέχρι το Μάρτιο του 2025 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ προέβλεψε σε έξι μειώσεις των επιτοκίων πολιτικής κατά 25 μονάδες βάσης (μ.μ.) κάθε φορά, καθώς ενισχύθηκε η πεποίθηση ότι ο πληθωρισμός συγκλίνει σταθερά προς το στόχο του 2% εντός του 2025. Μέχρι το τέλος Μαρτίου του 2025, το επιτόκιο της δι-κυκλούμενης αποδοτικής καταθέσεων είχε μειωθεί συνολικά κατά 150 μ.μ. από 4% το Σεπτέμβριο του 2023, φθάνοντας στο 2.5%. Ως αποτέλεσμα, οι συνθήκες χρηματοδότησης γίνονται σταδιακά πιο χαλαρές, καθώς οι μειώσεις των επιτοκίων έχουν αρχίσει να μειώνουν το κόστος δανεισμού για επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Ωστόσο, συνολικά, οι νομισματικές συνθήκες παραμένουν περιοριστικές, ενώ το κόστος εξυπηρέτησης των υφιστάμενων δανείων εξακολουθεί να είναι αυξημένο, αντανακλώντας τις επιπτώσεις των προηγούμενων αυξήσεων επιτοκίων.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας ολοποίησης της νομισματικής πολιτικής περιλαμβάνεται και η σταδιακή συρρίκνωση του ισολογισμού του Ευρωπαϊκού συστήματος. Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2024 η ΕΚΤ δραμολόγησε τη σταδιακή μείωση των επανεπενδύσεων του προγράμματος PEPP με στόχο τον τερματισμό τους έως το τέλος του έτους.

Ελληνική οικονομία

Η ελληνική οικονομία εξακολουθεί να επιδεικνύει ισχυρή ανθεκτικότητα και να καταγράφει θετικές επιδόσεις. Το 2024 ο ρυθμός ανάπτυξης διαμορφώθηκε στο 2.3%, παραμένοντας στα ίδια επίπεδα σε σχέση με το προηγούμενο έτος και αιωπιθα υψηλότερος από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Στην ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας συνέβαλαν κυρίως η ιδιαιδική καταναλωτική, οι επενδύσεις και οι εξαγωγές υπηρεσιών.

Ειδικά αναφορά αξίζει να γίνει στον τομέα των επενδύσεων, ο οποίος παρουσιάζει ισχυρή δυναμική τα τελευταία χρόνια. Από το 2019 και μετά, οι επενδύσεις σημειώνουν σταθερή άνοδο, καλύπτοντας μέρος του σημαντικού επενδυτικού κενού που είχε δημιουργηθεί κατά τη διάρκεια της κρίσης χρέους. Η συμβολή τους στον επίσημο ρυθμό ανάπτυξης υπερβαίνει σημαντικά το μέσο όρο της ευρωζώνης, φθάνοντας μεταπονηθμικά κατά μέσο όρο της 1,6 ποσοστιαίες μονάδες (ποσ. μον.), έναντι μόλις 0,3 ποσ. μον. στην ευρωζώνη. Ιδιαίτερη σημασία δεν έχει μόνο ο όγκος, αλλά και η ποιοτική αναβάθμιση της σύνθεσης των επενδύσεων. Πριν από την κρίση χρέους, σχεδόν οι μισές ιδιωτικές επενδύσεις αφορούσαν την κατασκευή κατοικιών, ενώ οι παραγωγικές επενδύσεις παρέμεναν ανεπαρκείς, περιορίζοντας τις προοπτικές μακροπρόθεσμης ανάπτυξης. Σήμερα όμως η εκτόνα έχει αντιστραφεί: περίπου το 4/5 των ιδιωτικών επενδύσεων κατευθύνονται σε παραγωγικά κεφάλαια και το υπόλοιπο 1/5 σε κατοικίες. Εφόσον αυτή η τάση διατηρηθεί και συνοδευθεί από περαιτέρω αύξηση του όγκου των συνολικών επενδύσεων, μπορεί να λειτουργήσει καταλυτικά στην αναδιάρθρωση του παραγωγικού υποδείγματος της χώρας.

Ο γενικός πληθωρισμός υποχώρησε περαιτέρω το 2024, φθάνοντας στο 3%. Παρ' όλα αυτά, παρέμεινε υψηλότερος από το μέσο όρο της ευρωζώνης, κυρίως λόγω του επίσημου πληθωρισμού στις υπηρεσίες, που εμμόδιζε την ταχύτερη αποκλιμάκωσή του. Ο πυρήνας του πληθωρισμού άρχισε να αποκλιμακώνεται, για πρώτη φορά μετά από δύο χρόνια, καθώς ο ρυθμός αύξησης των τιμών στο μη ενεργειακό βασικό καλάθι επιβράδυνθηκε αισθητά.

Η αγορά εργασίας συνέχισε τη θετική της δυναμική και το 2024, με την ανεργία να υποχωρεί περαιτέρω στο 10,1%, και η συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό να ενισχύεται. Παρά τη βελτίωση αυτή, η αγορά εργασίας χαρακτηρίζεται από ενταγμένη πλέον στενότητα σε σύγκριση με το πρόσφατο παρελθόν. Πολλές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν αυξανόμενες δυσκολίες στην κάλυψη των αναγκών τους σε προσωπικό – ακόμη και μετά τη σημαντική αύξηση των μισθών που καταγράφηκε το 2024.

Η αύξηση μάλιστα των αποδοκίων των εργαζομένων το 2024 ήταν σημαντική υψηλότερη σε σχέση με το 2023, ενισχύοντας ουσιαστικά το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών. Πιο συγκεκριμένα, οι συνολικές αμοιβές από εξαρτημένη εργασία αυξήθηκαν με ρυθμό 7,4%, ενώ οι αμοιβές ανά μονάδα κατέγραψαν άνοδο της τάξεως του 6%. Στην εξέλιξη αυτή συνέβαλαν τρεις βασικοί παράγοντες: (1) η αύξηση των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων, (2) η επανοφορά των επιδομάτων προπώπρεσις (ρισκινά) για τους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα και (3) η περαιτέρω αύξηση του κατώτατου μισθού.

Μετά την πρόοδο των τελευταίων ετών, η διεθνής ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας εμφανίζει μικρή επιδείνωση

ση το 2024. Η επιδείνωση αυτή σχετίζεται με την αντιστήση του ευρώ, η οποία επέδρασε αρνητικά στην ανταγωνιστικότητα ως προς τις σχετικές τιμές. Παράλληλα όμως, η ανταγωνιστικότητα ως προς το σχετικό κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος επηρεάστηκε αρνητικά από δύο παράγοντες: αφενός τη χαμηλότερη αύξηση των μισθών στην υπόλοιπη ευρωζώνη και αφετέρου τη μεγαλύτερη αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας στις περισσότερες ευρωπαϊκές οικονομίες σε σύγκριση με την Ελλάδα. Όσον αφορά τη διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα, η θέση της χώρας παρέμεινε ουσιαστικά στάσιμη στους συναρπείς σύνθετους δείκτες. Η ύστερη σε κρίσιμους τομείς – όπως ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η καινοτομία και οι παραγωγικές επενδύσεις – συνεχίζει να αποτελεί τροπαιχίο για τη βελτίωση της κατάταξης της Ελλάδας στους διεθνείς δείκτες ανταγωνιστικότητας.

Επιδεικνύοντας κατεύθυνση και το ισόζυγιο τρεχουσών συναλλαγών, με το έλλειμμα να μειώνεται στο 6,4% του ΑΕΠ. Αντίθετα, οι έξι έμμεσες επενδύσεις απεικονίζουν σημαντική άνοδο το 2024, αγγίζοντας τα 66 δισεκ. (ή περίπου 2,5% του ΑΕΠ). Πρόκειται για το δεύτερο υψηλότερο επίπεδο της τελευταίας δεκαετίας. Συνολικά, η ενίσχυση των ξένων άμεσων επενδύσεων αντανακλά τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος μετά τις πρόσφατες αναβαθμίσεις της ελληνικής οικονομίας, αλλά και την ολοκλήρωση έργων αποκρατικοποιήσεων.

Δημοσιονομικές εξελίξεις

Ως προς τις δημοσιονομικές εξελίξεις, οι οποίες αποτελούν βασικό πυλώνα για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης των αγορών και για τη συνολική σταθερότητα της οικονομίας, τα επιτεύγματα υπήρξαν εντυπωσιακά. Η συνετή δημοσιονομική πολιτική των τελευταίων ετών, σε συνδυασμό με τις εντατικές προσπάθειες για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, αποδίδει πλέον από και μετρήσιμα αποτελέσματα. Τα φορολογικά έσοδα αυξήθηκαν με μόνιμο ρυθμό μέσω της διείσδυσης της φορολογικής βάσης και επιτυγχάνονται σταθερά υψηλά προηγούμενη πλέονσηματα χωρίς την ανάγκη επιβολής περιοριστικών μέτρων. Η υ-περπρόδοση των εσόδων έναντι των στόχων του Προϋπολογισμού επέτρεψε τη χρηματοδότηση πρόσθετων δημοσίων δαπανών για επενδύσεις και για στήριξη των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, το πρωταρχικό πλεόνασμα για το 2024 αναμένεται να διαμορφωθεί στο 3,5% του ΑΕΠ – επίπεδο σημαντικό υψηλότερο από τις προβλέψεις του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Σχεδίου και του Προϋπολογισμού. Το ύψος του πρωταρχικού πλεόνασματος αναμένεται να υπερβεί τις πληρωμές τόκων, γεγονός που θα καταστήσει την Ελλάδα μια από τις ελάχιστες ευρωπαϊκές χώρες με πλεονασματικό προϋπολογισμό σε επίπεδο γενικής κυβέρνησης. Ένας πλεονασματικός προϋπολογισμός συμβάλλει στις προσπάθειες ενίσχυσης της εθνικής αποταμίευσης, με θετικές επιδράσεις και στο ισόζυγιο τρεχουσών συναλλαγών. Αξίζει να υπογραμμιστεί ότι, με εξήριση την περίοδο της παν-δημίας, η χώρα διατηρεί πρωταρχικό πλεόνασμα επί επά έτη – στο έξι από αυτά σε επίπεδο άνω του 2% του ΑΕΠ – ενώ σταθερά υπερβαίνει τους δημοσιονομικούς στόχους για ενάνα συνεχόμενο έτη. Οι επιδόσεις αυτές αποτελούν σαφή ένδειξη της υπεύθυνης άσκησης δημοσιονομικής πολιτικής και της αποκατάστασης της αξιοπιστίας της χώρας. Αντανακλών τα αποτελέσματα τόσο της διαρθρωτικής προσαρμογής της προηγούμενης δεκαετίας όσο και των μεταρρυθμίσεων στη διαχείριση των δημοσίων οικονομικών, διαφύσσοντας την πρόξη της αρχικής επιφυλάξης περί ενδεχόμενης δημοσιονομικής κόλπησης.

Το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ συνεχίζει να αποκλιμακώνεται με γρήγορο ρυθμό. Ξεπερνώντας τις επιδόσεις των περισσότερων κρατών-μέλών της ευρωζώνης, το 2024 η μείωση ήταν αισθητή όχι μόνο ως ποσοστό του ΑΕΠ, αλλά και σε απόλυτους (ισολογισμικό) όρους. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, το χρέος της γενικής κυβέρνησης εκτιμάται ότι μειώθηκε κατά περίπου 10 ποσ. μον. του ΑΕΠ σε σχέση με το 2023, στο 153,8% – το χαμηλότερο επίπεδο από το 2010. Σε σωρευτικό βάση, από το 2020 η Ελλάδα καταγράφει την ταχύτερη μείωση δημόσιου χρέους μεταξύ των προηγμένων οικονομιών, πάνω από 50 ποσ. μον. του ΑΕΠ μέσα σε μόλις τέσσερα χρόνια.

Όσον αφορά την απορρόφηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης – που παρέχουν σημαντική δημοσιονομική ώθηση στην οικονομία – η Ελλάδα συνεχίζει να προηγείται στους πρωτόπρωτους χρηματοδοτικούς Έναρους. Μέχρι σήμερα, η χώρα έχει εισπράξει το 51% των συνολικών διαθέσιμων κονδυλίων, (όλοκληρο περίπου €18 δισεκ.), έχοντας ήδη εκπλήρωσει το 28% των συμφωνημένων στόχων του προγράμματος. Με τη με επόμενη δόση, που αναμένεται σύντομα, το συνολικό ποσό θα ανέλθει στα €21,3 δισεκ. – περίπου 60% των συνολικών διαθέσιμων πόρων – με ποσοστό υλοποίησης των προσαποτιμώμενων δράσεων που θα φθάσει το 35%. Στο δανεικό σκέλος, παρατηρείται ουσιαστική πρόοδος στην υπογραφή συμβάσεων δανείων, ενώ στο σκέλος των επιχορηγήσεων οι εκταμιεύσεις προς τους τελικούς δικαιούχους έχουν επιταχυνθεί σημαντικά. Οι εξελίξεις αυτές ενισχύουν τη συμβολή των δημοσίων επενδύσεων στην οικονομική ανάπτυξη.

Τραπεζικές τρέψεις

Τα τραπεζικά επιτόκια χορηγήσεων κινήθηκαν πτωτικά στις περισσότερες κατηγορίες δανείων, ακολουθώντας τη γενικότερη αποκλιμάκωση των επιτοκίων της νομισματικής πολιτικής. Ο κόστος τραπεζικού δανεισμού για τις επιχειρήσεις μειώθηκε κατά 32 μ.μ., καθώς τα περισσότερα επιχειρηματικά δάνεια είναι κυμαινόμενα επιτοκίου και συνδεδεμένα άμεσα με κάποιο επιτόκιο αναφοράς. Για τα δάνεια προς το νοικοκυριά, οι μειώσεις των επιτοκίων ήταν συνολικά πιο περιορισμένες: ενώ το επιτόκιο των καταναλωτικών δανείων μειώθηκαν κατά 50 μ.μ., το επιτόκιο στα στεγαστικά δάνεια παραμένει ουσιαστικά αμεταβλητό. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι τα περισσότερα δάνεια αυτής της κατηγορίας είναι σταθερού επιτοκίου και καθορίζονται από την τραπεζική πολιτική των τραπεζών.

Πτωτικά πορεία κατά τη διάρκεια του έτους παρουσιάζουν και τα επιτόκια καταθέσεων, παραμένοντας ωστόσο, κατά μέσο όρο, σε υψηλότερο επίπεδο σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Το επιτόκιο προθεσμιακών καταθέσεων για τις επιχειρήσεις ακολουθώντας τις μειώσεις των βασικών επιτοκίων. Αντίθετα, η προσαρμογή στα αντίστοιχα επιτόκια των νοικοκυριών ήταν πιο αργή και περιορισμένη. Η σχετική ανελκυστικότητα αυτών των επιτοκίων οφείλεται στην πρόθεση των πιστωτικών ιδρυμάτων να διατηρήσουν ισχυρή την ποσοτική τους βάση – ιδιαίτερα μετά την εξόφληση των υποχρεώσεων τους προς την ΕΚΤ – δεδομένης και της στήριξης αρχικών καταθέτων προς εναλλακτικές τοποθετήσεις, όπως τα έντοκα γρημμάτια του Ελληνικού Δημοσίου.

Ο επίσημος ρυθμός της τραπεζικής επέκτασης προς τον ιδιωτικό τομέα συνολικά επιταχύνθηκε σημαντικά το 2024. Η εξέλιξη αυτή αντανακλά την αυξημένη παροχή δανείων τόσο προς τις επιχειρήσεις – με ιδιαίτερη έμφαση στη στήριξη των μικρομε-σίων – όσο και προς τα νοικοκυριά.

Οι τραπεζικές καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα συνέχισαν την ανοδική τους πορεία το 2024, με ρυθμό ταχύτερο σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Συνολικά, οι καταθέσεις αυξήθηκαν κατά €8,6 δισεκ. το 2024 και το υπόλοιπό τους διαμορφώθηκε στο €204 δισεκ. – το υψηλότερο επίπεδο από τη αρχές του 2011. Η αύξηση αυτή προήλθε κυρίως από τις επιχειρήσεις, αντανακλώντας την ενίσχυση της πιστωτικής επέκτασης και την αύξηση του κύκλου εργασιών τους. Η άνοδος των καταθέσεων των νοικοκυριών ήταν πιο συγκρατημένη, καθώς παρατηρείται στροφή προς εναλλακτικές επενδυτικές επιλογές.

Όσον αφορά τα τραπεζικά ιδρύματα, τα θεμελιώδη μεγέθη τους συνεχίζουν να βελτιώνονται το 2024. Η πρόοδος αυτή επέ-τρεψε – για πρώτη φορά μετά από μια δεκαετία – να διανομή μερίσματα από τις συστημικές τράπεζες, γεγονός με ιδιαίτερο συμβολισμό και ουσιαστική σημασία για την ανάκτηση της εμπιστοσύνης. Η κερδοφορία αναλύθηκε περαιτέρω, αντανακλώντας τη συνεχιζόμενη αύξηση των καθαρών εσόδων από τόκους και προμήθειες. Οι δείκτες ρευστότητας παρέμειναν σχεδόν αμεταβλητοί σε σχέση με το 2023, διατηρούμενοι ωστόσο σε επίπεδα πολύ υψηλότερα από τα εποχιακά απαιτήσεις και τους αντίστοιχους μέσους όρους της ευρωζώνης – παρά την πλήρη αποπληρωμή των πράξεων TLTRO του Ευρωπαϊκού συστήματος. Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας κατέγραψαν σημαντική βελτίωση, συγκλίνοντας προς τα ευρωπαϊκά επίπεδα. Η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου βελτιώθηκε αισθητά σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, συγκλίνοντας περαιτέρω προς τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο δείκτης μη εξυμπεριούμενων δανείων υποχώρησε στο χαμηλότερο επίπεδο από την έναρξη της χώρας στη ζώνη του ευρώ. Τέλος, η αναδιάρθρωση των λιγότερο σημαντικών πράξεων συνέβαλε ουσιαστικά στην ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Η δημιουργία του λεγόμενου “πέμπτου πύλου” – με αυξημένες κεφαλαιών των μικρότερων ιδρυμάτων και κυρίως με τη συγκέντρωση της Παγκράτιας Τράπεζας με την Τράπεζα Αττικής – αύξησε τον ανταγωνισμό στον τραπεζικό κλάδο και διείσδυσε τις δυνατότητες χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Οι θετικές εξελίξεις στα βασικά μεγέθη των τραπεζών, σε συνδυασμό με τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου, αποτυπώθηκαν μεταξύ άλλων στις συνεχείς αναβαθμίσεις του αξιόχρους των ελληνικών τραπεζών από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης, ενδυνάμωντας περαιτέρω το κλίμα εμπιστοσύνης προς το χρηματοπιστωτικό τομέα της χώρας.

Προβλέψεις

Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να διατηρηθεί στο 2,3% και το 2025 – επίπεδο πολύ υψηλότερο από το μέσο όρο της ευρωζώνης. Η ιδιαιδική καταναλωτική και οι επενδύσεις θα συνεχίσουν να αποτελούν τις κινητήριες δυνάμεις της ανάπτυξης, ενώ η συμβολή του εξωτερικού τομέα εκτιμάται ότι θα είναι ουδέτερη. Η συνεχιζόμενη ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας θα συνοδευθεί από μια μικρή περαιτέρω αποκλιμάκωση της ανεργίας στο 9,9%.

Ο γενικός πληθωρισμός αναμένεται να υποχωρήσει ελαφρώς το 2025 στο 2,9%, ενώ ο δομικός πληθωρισμός εκτιμάται ότι θα παραμείνει σταθερός. Ανοδική πείση στις τιμές θα προέλθει κυρίως από την εισροή του ενεργειακού πληθωρισμού σε θετική επίδραση, καθώς και από την αναμενόμενη αύξηση του πληθωρισμού των υπηρεσιών. Αντίθετα, αποκλιμακώνεται προβλέπεται στην πληθωρισμό των ειδών διατροφής και των μη ενεργειακών βιομηχανικών αγαθών.

Το έλλειμμα του ισόζυγιου τρεχουσών συναλλαγών προβλέπεται να βελτιωθεί ως ποσοστό του ΑΕΠ, παραμένοντας ωστόσο σε υψηλό επίπεδο.

Τα δημοσιονομικά μεγέθη εκτιμάται ότι θα παραμείνουν σε υγιή επίπεδα και το 2025. Η Τράπεζα της Ελλάδος εκτιμά ότι το πρωταρχικό πλεόνασμα θα διαμορφωθεί στο 2,6% του ΑΕΠ. Παράλληλα, το δημόσιο χρέος προβλέπεται να συνεχίσει την πτωτική του πορεία, φθάνοντας στο 144,4% του ΑΕΠ.

Η νομισματική πολιτική το 2025 αναμένεται να γίνει σταδιακά λιγότερο περιοριστική, καθώς η επιτόκιο πολιτικής θα συνεχίσουν να μειώνονται. Ο πληθωρισμός σε επίπεδο ευρωζώνης έχει πλέον προσεγγίσει σημαντικά το στόχο του 2%

και οι προβλέψεις της ΕΚΤ δείχνουν ότι η τάση αυτή είναι διατηρήσιμη και συμβατή με τη σταθερότητα των τιμών. Σε κάθε περίπτωση, η ΕΚΤ παραμένει επιφυλακτική, επιστημονώντας ότι οι αποφορές της της θα εξακολουθήσουν να βασίζονται στα εκάστοτε διαθέσιμα δεδομένα και στην πορεία του πληθωρισμού, διασφαλίζοντας την ομαλή προσαρμογή της οικονομίας της ευρωζώνης στη νέα νομισματική πραγματικότητα.

Πηγές κινδύνου και αβεβαιότητας

Οι κίνδυνοι για την παγκόσμια οικονομία το 2025 είναι σημαντικοί, εντείνοντας την αβεβαιότητα ως προς την πορεία της ανάπτυξης και του πληθωρισμού. Η άνοδος του εμπορικού προστατευσιμισμού – με αιχμή τις δασμολογικές πολιτικές των ΗΠΑ και το αντίμετρο από βασικούς εμπορικούς εταίρους τους – αποτελούν τις βασικές εστίες αβεβαιότητας. Η πρόσφατη κλιμάκωση του εμπορικού πολέμου από τις ΗΠΑ με την ανακοίνωση της επιβολής δασμών σε μεγάλο αριθμό χωρών αναμένεται να εντείνει τις διαταραχές στα παγκόσμια αλυσίδες εφοδιασμού. Οι εξελίξεις αυτές απειλούν την ανθεκτικότητα των οικονομιών, περιορίζοντας το διεθνές εμπόριο και επηρεάζοντας τις διεθνείς χρηματοπιστωτικές συνθήκες και τις επενδύσεις, ενώ αυξάνουν τον κίνδυνο νέων πληθωριστικών πιέσεων και αναμένεται να επιβραδύνουν την παγκόσμια ανάπτυξη.

Στην οικονομία της ευρωζώνης, οι καθοδικοί κίνδυνοι παραμένουν σημαντικοί. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται: (1) οι παρατεταμένες γεωπολιτικές εντάσεις, που επηρεάζουν τις εφοδιαστικές αλυσίδες και προκαλούν μεταβλητότητα στις τιμές της ενέργειας, (2) οι καθυστερημένες επιπτώσεις από την προηγούμενη αυστηροποίηση της νομισματικής πολιτικής, που ενδέχεται να περιορίσουν περισσότερο την καταναλωτική και τις επενδύσεις, (3) η δημοσιονομική προσαρμογή σε ορισμένα κράτη-μέλη, που θα μπορούσε να επιβραδύνει τη ζήτηση, (4) οι δασμολογικές πολιτικές των ΗΠΑ, που ενδέχεται να πλήξουν τις ευρωπαϊκές εξαγωγές, ιδίως σε κρίσιμους βιομηχανικούς κλάδους, και (5) οι μακροχρόνιες διαρθρωτικές αδυναμίες, όπως η χαμηλή παραγωγικότητα, η μειωμένη ανταγωνιστικότητα και οι δημιουργούμενες προκλήσεις.

Ο αποκλίνουσες προοπτικές για τον πληθωρισμό και την ανάπτυξη μεταξύ των χωρών εντείνουν την αβεβαιότητα και καθιστούν τη χρήση νομισματικής πολιτικής πιο σύνθετη. Τυχόν νέα αναζωπύρωση του πληθωρισμού ή των πληθωριστικών προσδοκιών ενδέχεται να επιβραδύνει ή και να ανακόψει τη διαδικασία ολοποίησης της νομισματικής πολιτικής, επιδεινώνοντας τις χρηματοπιστωτικές συνθήκες και την αναπτυξιακή δυναμική. Από την άλλη πλευρά, μια παρατεταμένη περιοριστική κατεύθυνση ασκεί πιέσεις σε ευάλωτους τομείς της οικονομίας. Παράλληλα, οι γεωπολιτικές εντάσεις, η μεταβλητότητα στις αγορές και η άνοδος των αποδόσεων των αμολόγων στη ζώνη του ευρώ καθιστούν τις χρηματοπιστωτικές συνθήκες ακόμη πιο περιοριστικές. Επιπλέον, τυχόν αυξανόμενη διαφοροποίηση της νομισματικής πολιτικής μεταξύ των μελών οικονομιών μπορεί να προκαλέσει αναταράξεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και στις διεθνείς ροές κεφαλαίων. Ως εκ τούτου, ο παγκόσμιος κύκλος νομισματικής πολιτικής αναμένεται να είναι λιγότερο συγχρονισμένος, καθώς οι κεντρικές τράπεζες καλούνται να εξισορροπήσουν την επιδίωξη του στόχου για τον πληθωρισμό με τη διαχείριση των επιπτώσεων στο κόστος ενέργειας και των εισαγωγών αγαθών από τις εμπορικές εντάσεις και την επιβολή νέων δασμών. Σε αυτό το περιβάλλον αυξημένης πολυπλοκότητας, η διατήρηση της αξιοπιστίας της νομισματικής πολιτικής προϋποθέτει ευελιξία και ετοιμότητα για έγκαιρη αντιστοίχιση της κατεύθυνσής της, ώστε να περιοριστεί η αβεβαιότητα και να διασφαλιστεί η μακροοικονομική σταθερότητα.

Για την ελληνική οικονομία, η βασική πρόκληση παραμένει η διατήρηση ισχυρού ρυθμού ανάπτυξης και η επιτάχυνση της παραγωγικής σύγκλισης προς το μέσο όρο της ΕΕ. Πέρα από τους διεθνείς και ευρωπαϊκούς κινδύνους, πρόσθετες αβεβαιότητες αποτελούν: (1) ενδεχόμενες καθυστερήσεις στην απορρόφηση και την αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης, (2) η αυξανόμενη συνκρίση και ένταση των φυσικών καταστροφών λόγω της κλιματικής κρίσης και (3) η εντεινόμενη στενότητα στην αγορά εργασίας και οι υψηλότερες μισθολογικές αυξήσεις.

Προτάσεις πολιτικής

Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση όλων των παραπάνω προκλήσεων, απαιτείται μια συνεκτική στρατηγική οικονομικής πολιτικής, με έμφαση στη μεταρρυθμιστική συνέπεια, τη δημοσιονομική σταθερότητα και την ενίσχυση της παραγωγικής δυναμικής.

Η συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, ιδιαίτερα σε τομείς με διαχρονικές αδυναμίες (όπως η απονομή δικαιοσύνης), αποτελεί προϋπόθεση για την ενίσχυση της επενδυτικής εμπιστοσύνης και την προσέλκυση νέων κεφαλαίων. Παρεμβάσεις που περιορίζουν τη γραφειοκρατία, επιταχύνουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό και προωθούν τον ανταγωνισμό μπορούν να βελτιώσουν ουσιαστικά το επιχειρηματικό περιβάλλον. Παράλληλα, είναι κρίσιμη η επιτάχυνση της απορρόφησης και η αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης, με στόχο τη μείωση του επενδυτικού κενού, την ενίσχυση του δυναμικού προϊόντος και της διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας και συνολικά τη βελτίωση της ανθεκτικότητας της οικονομίας. Η ενδυνάμυνση στην έρευνα, την καινοτομία και το ανθρώπινο κεφάλαιο είναι καθοριστική για την ανάσχεση της μακροχρόνιας πτώσης της παραγωγικότητας. Τέλος, η περαιτέρω διείσδυση της εξωστρέφειας της οικονομίας – με αύξηση της παραγωγής διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών – θα συμβάλει στη σταδιακή διάθροιση των διαρθρωτικών αναρροπών στο ισόζυγιο τρεχουσών συναλλαγών.

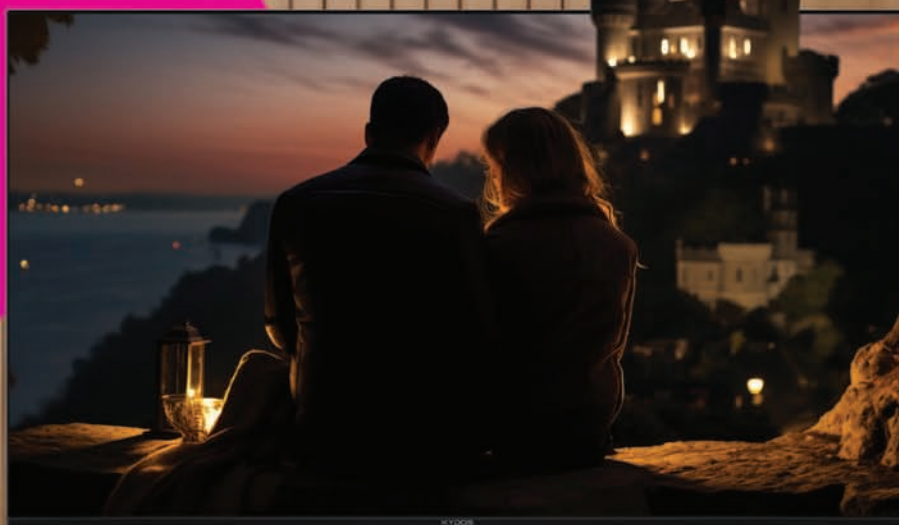
Η παραπορούμενη στενότητα της αγοράς εργασίας απαιτεί πρωτοβουλίες, προκειμένου να μη διαταραχθεί η αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην αύξηση της συμμετοχής στα εργατικά δυναμικά, ιδιαίτερα των νέων και των γυναικών, στην ενίσχυση της τεχνικής εκπαίδευσης και στη συνεχή αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων. Παράλληλα, απαιτούνται ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης για τους μακροχρόνιους ανέργους, καθώς και κίνητρα για την ενσωμάτωση και προσέλκυση εξειδικευμένων μεταναστών. Καθοριστικής σημασίας είναι επίσης η αντιστοίχιση των δεξιοτήτων με τις ανάγκες της αγοράς, η αντιστροφή του “brain drain”, αλλά και η επανενέργη και η παραμονή περισσότερων εργαζομένων στην αγορά εργασίας.

Το ευρωπαϊκό σχέδιο επανεξοπλισμού προσφέρει στην Ελλάδα μια στρατηγική ευκαιρία για την ενίσχυση της εγχώριας οικονομικής βιωσιμότητας και της παραγωγικής της βάσης. Μέσω της κτιμικής ευρωπαϊκής χρηματοδότησης, η χώρα μπορεί να επιφέρει θετικά ουσιαστικά, υπό την προϋπόθεση ενεργού συμμετοχής της σε διεθνή σχήματα συμπαράγωγης. Αυτό θα συμβάλει τόσο στην ενίσχυση της αυτόρκειας όσο και στην τόνωση των εξαγωγών. Παράλληλα, οι αυξημένες αμυντικές δαπάνες θα πρέπει να κατευθύνονται σε καλά σχεδιασμένες επενδύσεις με υψηλό αναπτυξιακό απόλυσημα – σε υποδομές, ενέργεια, έ-ρευνα και καινοτομία – ώστε να ενισχυθούν και άλλοι κλάδοι της οικονομίας. Με τον τρόπο αυτό, η αξιοποίηση των κονδυλίων για την άμυνα μπορεί να λειτουργήσει ως καταλύτης για μια πιο ισχυρή και ανθεκτική παραγωγική βάση.

Η εμπειρία των τελευταίων κρίσεων ανέδειξε την ανάγκη για πιο ανθεκτικό δημόσιο οικονομικό και για συνεπή άσκηση ανακυκλικών δημοσιονομικών πολιτικών. Για την Ελλάδα, η διατήρηση της δημοσιονομικής αξιοπιστίας και η συμμόρφωση με το νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο είναι κομβικής σημασίας. Βασικές προτεραιότητες παραμένουν η επίτευξη πρωτογενών πλεονασμάτων και η δημιουργία ικανών αποθεμάτων ασφαλείας διαχρονικά. Παράλληλα, απαιτείται περαιτέρω διείσδυση της φορολογικής βάσης – με εντατικότερες προσπάθειες για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής – ώστε να ενισχυθεί η φορολογική δικαιοσύνη.

Τέλος, οι προοπτικές της ελληνικής οικονομίας συνδέονται άμεσα με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ευρωζώνης – κάτι που προϋποθέτει την επιτάχυνση της ευρωπαϊκής ενοποίησης και τον αποτελεσματικότερο συντονισμό των πολιτικών. Οι τρέχουσες διεθνείς αναταραχές αποτελούν για την Ευρώπη, εκτός από απειλή, μια κλίση ωφέλιμης. Η ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης, η δημιουργία μιας πλήρους λειτουργικής Ένωσης Κεφαλαίων – στο πλαίσιο της στρατηγικής για την Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων – καθώς και η διαμόρφωση μιας συνεκτικής στρατηγικής για τη Δημοσιονομική Ένωση είναι κρίσιμες προτεραιότητες. Την ανάγκη αυτή υπογραμμ

ENTER > KYDOS

ATHENS^{voice}

ΠΑΣΧΑΛΙΝΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

SUPER AUTO. »»» STOP!

από τα My market

Διεκδίκησε το νέο

PEUGEOT 3008 1.2 HYBRID

e-DCS6 136hp ALLURE

»»» αξίας 37.690€ «««

και άλλα πλούσια δώρα, καθημερινά!

My market

Μαζί, για όσα αγαπάς

Διάρκεια ενέργειας: 09/04/2025-22/04/2025.
Μάθε περισσότερα στο mymarket.gr/diagonismoι.

Αυτό το Πάσχα τα **My market** αποτελούν τον απόλυτο προορισμό για τις πασχαλινές αγορές, φέρνοντας **super επιλογές σε super τιμές**, αλλά και τον **μεγάλο διαγωνισμό**

SUPER AUTO. »»STOP!

ΕΝΑΣ ΥΠΕΡΤΥΧΕΡΟΣ κερδίζει το νέο
PEUGEOT 3008 1.2 HYBRID e-DCS6 136hp ALLURE
αξίας **37.690€**

ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ κληρώνονται στη στιγμή **2 ΤΥΧΕΡΟΙ**
για δωροεπιταγές My market αξίας **100€!**

Πάρε μέρος στον διαγωνισμό

My market
Μαζί, για όσα αγαπάς

1

Απόκτησε δωροκωδικό κάνοντας αγορές από τα **My market** αξίας 10€ και άνω.

Κάθε 10€ αντιστοιχούν σε 1 πόντο.

Αναζήτησε στο φυλλάδιο των **My market** τα προϊόντα που χαρίζουν διπλάσιους πόντους και αύξησε τις πιθανότητές σου στην μεγάλη κλήρωση.

2

Καταχώρησε τον δωροκωδικό με έναν από τους 3 τρόπους:

- Μπαίνοντας στην ιστοσελίδα **mymarket.gr/diagonismoι**
- Μέσω του **mobile app My market**
- Στέλνοντας **SMS στο 54045** (χρέωση 0,34€, HUBSMS LTD, τηλ. 80111181920)

3

Μάθε στη στιγμή αν είσαι ένας από τους δύο τυχερούς που κερδίζουν καθημερινά δωροεπιταγές **My market** αξίας 100€.

4

Συνέχισε να καταχωρείς νέους δωροκωδικούς και αύξησε τις πιθανότητές σου στην μεγάλη κλήρωση για το **νέο PEUGEOT 3008 1.2 HYBRID e-DCS6 136hp ALLURE** αξίας 37.690€!

Έγκυρες συμμετοχές στην ενέργεια από 09/04/2025 έως και 22/04/2025.

Αναλυτικοί όροι του διαγωνισμού στο **mymarket.gr/diagonismoι**

Η AthensVoice στο TikTok

ATHENS VOICE

Αγγελική Μανουσάκη

Αστρολογικές Προβλέψεις

Η Αγγελική Μανουσάκη είναι η πιο κορυφαία αστρολόγος της Gen Z! Αγαπημένη του TikTok γιατί τα λέει έξω από τα δόντια, γελάς αλλά σε βοηθάει και στα σκαμπανεβάσματα των σχέσεων.

Ερωτήσεις στο δρόμο

Ο Αλέξης Μαρκάζος, ο πιο δημοφιλής content creator του TikTok, αναζητά απαντήσεις για viral κοινωνικά θέματα στον δρόμο. Αν τον πετύχεις με το μικρόφωνο στο χέρι πρόσεχε τι θα πεις!

Αλέξης Μαρκάζος (Sarkazos)

Κακές Αποφάσεις / @kakesapofaseis

Παίρνεις συνεχώς κακές αποφάσεις; Μοιράσου τις με δημοφιλείς creators που θα σου πουν την άποψή τους μαζί με άλλες δικές τους ξεκαρδιστικές ιστορίες.

ΚΑΚΕΣ!
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

@kakesapofaseis / #kakesapofaseis

Street Fashion

STREET
Fashion

Σε ενδιαφέρει η μόδα; Η Athens Voice βγαίνει στον δρόμο, ανακαλύπτει cool και stylish άτομα στην πόλη και τα καλεί να πρωταγωνιστήσουν σε ένα αυθόρμητο κι αυθεντικό catwalk. Θα είσαι ο/η επόμενος/η;

Rate Everything

Η στήλη Rate Everything αναλαμβάνει τα πιο viral ζητήματα του διαδικτύου και όχι μόνο.

Paperback

Δεν ξέρεις ποιο βιβλίο να διαβάσεις; Ο συγγραφέας Κυριάκος Αθανασιάδης θα σε βοηθήσει να επιλέξεις. Στη σειρά Paperback παρουσιάζει και σχολιάζει τα ωραιότερα βιβλία που κυκλοφορούν στα βιβλιοπωλεία.

PAPER
BACK

Κυριάκος Αθανασιάδης

Vet n Pet

Η Αναστασία Στουπάκη, η κτηνίατρος της Athens Voice, εξηγεί όσα οι μικροί μας φίλοι παλεύουν να μας δείξουν κουνώντας ανυπόμονα την ουρά τους.

Αναστασία Στουπάκη

VET
n PET